

การออกแบบตกแต่งภายในของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่น
อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
อรัญ วานิชกร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา
พฤษภาคม 2550

การออกแบบตกแต่งภายในของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น
อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

ของ

อรัญ วานิชกร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา

พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน หนึ่งในนั้นที่ผู้วิจัยต้องกล่าวขอบพระคุณเป็นอันดับแรก นั่นคืออาจารย์ดร.อุปวิทย์ สุคันธกุล ที่ให้กำลังใจและเตือนสติตลอดมา อาจารย์วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ อาจารย์โอภาส สุขหวาน และคณะกรรมการปริญญานิพนธ์ทุกท่าน

ขอขอบพระคุณท่านอธิการบดีและท่านรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตลอดจนผู้บริหารและคณะกรรมการศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลสัมภาษณ์

ขอขอบคุณคณะอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจากสาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ รองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สินีนาถ เลิศไพโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ ทินานนท์ อาจารย์วิเทพ มุสิกะปานและอาจารย์จาริยา โกสียตระกูล

ขอขอบคุณพีธีศรีวัฒน์ อธิระวิวงศ์และผู้บริหารบริษัทวีจีไอ เก่งกาจ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาทางด้านการจัดงานกิจกรรมและนิทรรศการ

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมทุกท่านทั้งครอบครัว รุ่นพี่ รุ่นน้อง เพื่อนและลูกศิษย์ที่ให้ความช่วยเหลือในทุกๆด้านทั้งทางตรงและทางอ้อม จนให้เกิดเป็นวิจัยเล่มนี้ขึ้นมา

อรัญ วานิชกร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	9
อุตสาหกรรมแฟชั่น.....	11
ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น.....	20
การออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น.....	33
กระบวนการออกแบบ.....	79
การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุป.....	85
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	88
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
ขั้นตอนในการออกแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น.....	93
การออกแบบร่างของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น.....	95
การออกแบบศูนย์ในรูปแบบ 3 มิติ.....	101
การสร้างแบบประเมินรูปแบบของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น.....	108
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	108
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	110

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ) สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	113
การปรับปรุงแบบศูนย์ในรูปแบบ 3 มิติ.....	114
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	120
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	127
อภิปรายผล.....	129
ข้อเสนอแนะ.....	131
บรรณานุกรม.....	129
ภาคผนวก.....	135
ภาคผนวก ก. แบบประเมินประสิทธิภาพ.....	137
ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	142
ภาคผนวก ค. หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย.....	145
ภาคผนวก ง. ข้อมูลแบบอาคารและแบบร่างการออกแบบศูนย์.....	154
ภาคผนวก จ. ระยะเวลามาตรฐานสำหรับการทำงานในสำนักงาน.....	162
ประวัติย่อผู้ทำวิจัย.....	178

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 การออกแบบและธุรกิจแฟชั่น.....	16
3 สถาบัน Bunka Fashion College.....	19
4 Plan ของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นเดิม คณะศิลปกรรมศาสตร์.....	21
5 รูปภาพแสดง Mood Board Modern Asymmetry.....	22
6 ภาพจำลองด้านหน้าของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นเดิมคณะศิลปกรรมศาสตร์...	22
7 ภาพจำลองภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น.....	23
8 ตู้โชว์หน้าลิฟท์คอยล์ต้อนรับด้วยบรรยากาศแบบแฟชั่น.....	24
9 Fashion Design Center.....	24
10 โถงทางเดิน.....	25
11 ห้องนำเสนอ.....	25
12 ห้องทำงานผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ศูนย์.....	26
13 แสดงชั้นวางหนังสือ.....	26
14 Window Display.....	27
15 ส่วนของทางเดิน.....	27
16 ห้องตัดเย็บ.....	28
17 ห้องปฏิบัติการ.....	28
18 ส่วนของ Scale Window Display.....	29
19 ศูนย์การศึกษาและพัฒนาเครื่องประดับ.....	30
20 ภาพด้านหน้าของศูนย์.....	30
21 ส่วนรับแขกของศูนย์.....	31
22 พื้นที่สำหรับวางหนังสือ.....	31
23 เพดานเปิดโล่งโชว์ท่อเปลือย.....	32
24 ห้องทำงานสำหรับบุคลากรภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาเครื่องประดับ.....	32
25 พื้นที่ตั้งโชว์นิทรรศการเครื่องประดับ.....	33
26 งานร่างภาพในสมุดร่างภาพ.....	35
27 การจัดฉากถ่ายภาพเพื่อสร้างสไตล์ Glamour.....	35

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
28 การจัดฉากถ่ายภาพเพื่อสร้างสไตล์ Rustic	36
29 แสดงความประทับใจจากเส้นตรงในงานสถาปัตยกรรมและวัสดุที่หลากหลาย.....	36
30 แสดงความประทับใจจากเปลือกหอย และสัตว์เปลือกแข็ง หรือสัตว์แปลกๆในทะเล.....	37
31 แรงบันดาลใจมาจากรูปทรงทางศิลปะต่างๆ (Art Object).....	37
32 แรงบันดาลใจมาจากมุมมองผ่านของกล้องจุลทรรศน์ที่ขยายรูปทรงจากธรรมชาติ.....	37
33 แรงบันดาลใจมาจากความแตกต่างของหางสัตว์แต่ละชนิด.....	38
34 แสดงความประทับใจของอารมณ์ความรู้สึก.....	39
35 แสดงถึง African Style และ Oriental Style.....	39
36 แก้วมีหาง.....	40
37 ทัศนียภาพ Texture & Gold.....	40
38 การใช้สื่อภาพเคลื่อนไหวบอกเรื่องราวของสินค้า.....	64
39 ภาพการสร้างเรื่องราวให้กับสินค้าให้เข้ากับแนวโน้มและฤดูกาล.....	64
40 การสร้างเรื่องราวให้กับสินค้า.....	65
41 การออกแบบโดยใช้ลวดลาย.....	65
42 ภาพรูปแบบการนำเสนอเครื่องประดับ โดยมี Inspiration มาจากธรรมชาติ.....	65
43 การนำเสนอแบบลอยตัวหรือนำเสนอแบบเปิดให้เห็นทุกมุมมอง.....	66
44 ภาพภายในร้านที่ออกแบบในลักษณะลอยตัว.....	66
45 ภาพการออกแบบโดยให้ความสำคัญที่จุด.....	67
46 ภาพการจัดตกแต่งจำลองห้องที่สินค้าสามารถนำไปใช้ได้เพื่อให้เกิดความสวยงาม.....	67
47 ภาพการออกแบบตกแต่งโดยให้ความสำคัญที่เส้น.....	67
48 แสดงขั้นตอนการดำเนินการสร้างรูปแบบ.....	94
49 แผนภาพแสดงสัดส่วนการใช้งานของพื้นที่ในแต่ละโซน.....	96
50 ภาพแสดงพื้นที่ใช้สอยของศูนย์.....	96
51 ภาพแสดงการวิเคราะห์พื้นที่โซนบริการ.....	97
52 ภาพแสดงการวิเคราะห์พื้นที่โซนฐานข้อมูล.....	97
53 ภาพแสดงการวิเคราะห์พื้นที่โซนบริหาร.....	98
54 แผนภาพแสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในส่วนประกอบของประโยชน์ใช้สอย.....	99

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
55 ภาพแสดงแปลงของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น เครื่องประดับ.....	100
56 ภาพด้านหน้าศูนย์.....	101
57 ภาพของส่วนต้อนรับของศูนย์.....	101
58 ภาพส่วนของฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์.....	102
59 ภาพแสดงส่วนฐานข้อมูลของศูนย์.....	102
60 ภาพแสดง WINDOW DISPLAY ในส่วนของนิทรรศการชั่วคราว.....	103
61 ภาพแสดงส่วนนิทรรศการชั่วคราว.....	103
62 ภาพแสดงบรรยากาศภายในห้องนิทรรศการถาวร	104
63 ภาพแสดงห้องรับคำปรึกษาการออกแบบและพัฒนาแพชั่นและเครื่องประดับ.....	104
64 ภาพแสดงห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์.....	105
65 ภาพแสดงห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์	105
66 ภาพแสดงห้องประชุมสัมมนา.....	106
67 ภาพแสดงห้องประชุมสัมมนา โดยมองไปยังหลังห้อง.....	106
68 ภาพแสดงลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง.....	107
69 ภาพแสดงมุมมองด้านบนของตู้.....	107
70 ภาพ ISOMETRIC VIEW แสดงภาพรวมของศูนย์.....	108
71 ภาพด้านหน้าศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น เครื่องประดับ.....	114
72 ภาพของส่วนต้อนรับของศูนย์.....	114
73 ภาพส่วนของฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์.....	115
74 ภาพแสดงส่วนฐานข้อมูลหนังสือ.....	115
75 ภาพแสดง WINDOW DISPLAY ในส่วนของนิทรรศการชั่วคราว.....	116
76 ภาพแสดงส่วนนิทรรศการชั่วคราว.....	116
77 ภาพแสดงห้องนิทรรศการถาวร.....	117
78 ภาพแสดงห้องรับคำปรึกษาการออกแบบ.....	117
79 ภาพแสดงห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์.....	118
80 ภาพแสดงห้องประชุม สัมมนา.....	118
81 ภาพแสดงลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง.....	119

การออกแบบตกแต่งภายในของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่น
อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ
ของ
อรัญ วานิชกร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา
พฤษภาคม 2550

อรรถ วานิชกร.(2550). การออกแบบตกแต่งภายในของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น. ปรินญา
นิพนธ์ กศ.ม.(อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล, อาจารย์ วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการออกแบบตกแต่งภายในของศูนย์การศึกษาและพัฒนา
แพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้แบ่งกระบวนการ
ออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น คือ ข้อมูลเชิง
ทฤษฎี ข้อมูลจากสถาบันการศึกษาแพชั่นในต่างประเทศ ได้แก่ อังกฤษ อิตาลี ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ข้อมูล
จากศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นและเครื่องประดับเดิม อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์ และข้อมูล
จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น โดยศูนย์มีรูปลักษณะที่
เป็นสากล มีความโปร่งโล่ง ทันสมัย และมีเอกลักษณ์ความเป็นศูนย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ส่วนประโยชน์ใช้สอยภายในศูนย์ แบ่งเป็น 4 โซน ได้แก่ โซนบริการ มืองค์ประกอบ ได้แก่ พื้นที่
อเนกประสงค์ เปิดโล่ง โซนบริหาร มืองค์ประกอบคือ ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์ ห้องประชุมสัมมนา
และห้องรับคำปรึกษาอเนกประสงค์ โซนฐานข้อมูล มืองค์ประกอบคือ ส่วนต้อนรับ นิทรรศการ
ชั่วคราว นิทรรศการถาวร และฐานข้อมูลหนังสือ คอมพิวเตอร์ และโซนการศึกษา มืองค์ประกอบคือ
ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ชั้น 8 อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์และศูนย์การศึกษาและพัฒนา
เครื่องประดับ ชั้น 14 อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์ นำมาออกแบบครั้งที่1 นำเสนอในรูปแบบของ
แปลน และทัศนียภาพภายในของศูนย์ในรูปแบบภาพนิ่ง

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น 2 ด้าน คือ ด้านประโยชน์ใช้
สอย และ รูปลักษณะ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน แบ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางสถาปัตยกรรมภายใน
จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านแพชั่นเครื่องประดับ จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัด
นิทรรศการ จำนวน 1 คน ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่าการออกแบบตกแต่งภายในของ
ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี และด้านรูปลักษณะมี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี เช่นกัน ผู้เชี่ยวชาญได้มีข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาแบบในครั้งสุดท้าย เพื่อ
นำมาปรับปรุงรูปแบบที่สมบูรณ์ของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารการศึกษาและพัฒนา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาพัฒนาเป็นรูปแบบภาพเคลื่อนไหว3มิติ

INTERIOR DESIGN FOR FASHION DESIGN CENTER

FOR STUDY RESEARCH AND DEVELOP BUILDING

SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT

BY

ARAN WANITCHAKHON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Industrial Education
at Srinakharinwirot University

May 2007

Aran Wanitchakorn.(2007). *Interior decorate designs of Fashion Design Centre. M.Edu (Industrial Education) Thesis*. Bangkok: Faculty of graduate of Srinakharinwirot University. divisor: Dr.Upawit Suwakantagul, Mr. Wiroj Ahengsusopon.

The purpose of this study was to design an interior decorate of Fashion Design Centre for Fashion Development and Study Building. The researcher devised this study in to 3 steps.

First, collect the data and information related with The Fashion Design Centre. They are theories design from the Fashion Institute in other country such as United of Kingdom, Italy, Japan and Singapore and some information from the old Fashion Design Centre of Faculty of Fine Arts and some from interview related person.

Second, the researcher design the Fashion Design Centre by using the universal characteristic such as Space, modern and have specific characteristic of Srinakharinwirot University Fashion Design Centre. This centre design in 4 zones. First is service zone composed of multipurpose area and open area. Second is office zone that composed of office, convention hall and counseling room. Third is manage zone that composed of reception, temporary and permanent exhibition book and computer. Forth is education zone using the old Fashion Design Centre floor 8 Design Centre floor 14 at the faculty of Fines Arts. Researcher's using that data and information to make the first designs used illustration presented plan and interior scene of Fashion Design Centre.

Third, the professional evaluated the Fashion Design Centre. The Fashion Design Centre that the researcher had design will be evaluated in two areas. First is functional. Second is Form. The professional were architect, fashion professional and exhibition professional. Their opinion summarized that, the functional have good level and form also have good level. The suggestion were used for develop the last Fashion Design Centre. Then, the design an interior decorate of Fashion Design Centre for Fashion Development and Study Building of Srinakharinwirot University was made and presented by 3d animation.

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถานการณ์อุตสาหกรรมแฟชั่นของโลกในปัจจุบันประเทศต่างๆ ได้แข่งขันกันเพื่อเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมแฟชั่นของโลก แม้ฝรั่งเศสถือว่าเป็นเมืองศูนย์กลางแฟชั่นของโลกติดต่อกันยาวนานมาเป็นเวลากว่า 300 ปีแต่ปัจจุบันเริ่มถูกท้าทายจากอิตาลีซึ่งเป็นแหล่งแฟชั่นอันดับ 2 ของโลก นอกจากนี้สหรัฐฯ ก็มาแรงในด้านแฟชั่นวัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นทั่วโลกต่างสนใจวิถีชีวิตของวัยรุ่นสหรัฐฯ ส่วนสหราชอาณาจักรซึ่งเดิมเป็นศูนย์กลางแฟชั่นของสุภาพบุรุษนั้น ปัจจุบันได้ลดความสำคัญลงมาก (ยุทธศักดิ์ คณาสวัสดิ์.2547:21)

เมื่อมองถึงสถานการณ์สินค้าอุตสาหกรรมแฟชั่นในประเทศไทยในระยะที่ผ่านมา ประเทศไทยดำเนินธุรกิจในรูปแบบของการเป็นผู้รับจ้างผลิตสินค้าตามแบบให้กับผู้ผลิตสินค้าตราต่างประเทศ (OEM : Original Equipment Manufacture) ด้วยเหตุที่ไทยมีค่าแรงงานราคาต่ำ แต่เมื่อประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านของไทยเริ่มมีศักยภาพในการผลิตเพิ่มมากขึ้น และค่าแรงต่ำกว่า ประเทศผู้ผลิตที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่าย่อมเป็นที่สนใจมากกว่า ประกอบกับเมื่อมีการเปิดการค้าเสรี ระบบโควต้าจึงลดลง ทำให้สัดส่วนการส่งออกลดลง ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประเทศไทย บริษัทข้ามชาติหลายรายได้ย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่ถูกกว่า เมื่อสภาวะของอุตสาหกรรมเป็นเช่นนี้ การพัฒนาอุตสาหกรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้ความสนใจ ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์เดียวกันในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้ก้าวไปสู่ระดับแนวหน้า ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวนี้อาจต้องมุ่งไปที่การยกระดับอุตสาหกรรม ไม่ว่าจะเป็นการนำโครงการ “กรุงเทพเมืองแฟชั่น” มาใช้ (โสธร บุญรัตน์. 2547:37)

แนวความคิดโครงการ “กรุงเทพเมืองแฟชั่น” เกิดขึ้นมาเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 ที่ผ่านมามีคณะรัฐมนตรีอนุมัติโครงการกรุงเทพฯ เมืองแฟชั่นด้วยงบประมาณ 1,824,635 ล้านบาท ด้วยจุดประสงค์หลักคือ ยกระดับและขยายตลาดของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ และอุตสาหกรรมรองเท้าและเครื่องหนังสู่ศูนย์กลางธุรกิจแฟชั่นในภูมิภาค (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด. 2547:75)

รัฐบาลมียุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมสมรรถนะและขีดความสามารถของประเทศ โดยมีโครงการกรุงเทพเมืองแฟชั่นเกิดขึ้น ด้วยมุ่งหวังให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางธุรกิจด้านแฟชั่น ของภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องหนัง หรือเครื่องประดับ จากนโยบายดังกล่าวได้เกิดแผนการพัฒนาทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่

1. เพื่อสร้างความพร้อมของบุคลากรในสถาบันให้มีความรู้ทางด้านแฟชั่น
2. สร้างภาพลักษณ์ความเป็นประเทศแห่งแฟชั่น
3. สร้างธุรกิจแฟชั่นหรือศูนย์กลางธุรกิจแห่งแฟชั่น
4. สร้างความพร้อมในการสร้างแบรนด์หรือระบบทางการตลาด

(มศว.พลวัต .2547)

ดังนั้นรัฐบาลจึงได้มอบหมายกระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินงาน กำหนดทำเลที่ตั้งโครงการเพื่อจะแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของประเทศ คือ บริเวณตั้งแต่ถนนสุขุมวิท จนถึง หัวถนนพระรามที่ 1 ซึ่งนับเป็นแหล่งศูนย์รวมทางด้านธุรกิจแฟชั่นมากที่สุดในประเทศไทย

คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ ประกอบกับศักยภาพความพร้อมของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะทำเลที่ตั้งอยู่บนถนนสุขุมวิทและถนนอโศกมนตรีซึ่งตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพมหานครที่มีสิ่งแวดล้อมด้านธุรกิจแฟชั่นมากที่สุด ตลอดจนบุคลากรซึ่งเพียบพร้อมด้วยความรู้และประสบการณ์ในทุกด้าน อาทิ สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ เอกวิชาการออกแบบแฟชั่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ และศิลปะเครื่องประดับ สาขาวิชาการออกแบบสื่อสาร คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาอุตสาหกรรมสิ่งทอ วัสดุ อัญมณีศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ ฯลฯ ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยมีจุดแข็ง สามารถรองรับการดำเนินงาน และมีความพร้อมเป็นแหล่งบูรณาการความรู้เพื่อธุรกิจอุตสาหกรรมแฟชั่นและเป็นแหล่งศูนย์รวมข้อมูลด้านแฟชั่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างยั่งยืน อีกทั้งสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม ทำเลที่ตั้ง ซึ่งจะมีห้างร้านขายแฟชั่น สิ่งทอ เครื่องประดับ เครื่องหนัง รวมไปถึงผลิตภัณฑ์ต่างๆ พร้อมเป็นผู้นำก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการศึกษาและพัฒนาแฟชั่นทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ (ข้อเสนอโครงการฝึกอบรม หลักสูตรระยะสั้นนานาชาติเพื่อพัฒนาบุคลากรในธุรกิจ แฟชั่น ศูนย์วิจัยและบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.2547) หากจะเปรียบเทียบทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในปัจจุบันกับสถาบันการศึกษาออกแบบแฟชั่นชั้นนำทั่วโลก เช่น มหาวิทยาลัย Fashion Institute of Technology แห่งมลรัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา และมหาวิทยาลัย Central St. Martin ซึ่งอยู่ใจกลางเมืองลอนดอนประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นแหล่งศูนย์รวมของแฟชั่นชั้นนำของโลก ที่มีพิพิธภัณฑ์แสดงผลงานทั้งถาวรและเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าให้ความรู้ กับผู้สนใจเรียนรู้ ด้านการออกแบบหลายสาขา ตั้งแต่แฟชั่นสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม การออกแบบเครื่องประดับ การออกแบบกราฟิก การออกแบบผลิตภัณฑ์ ทั้งในและต่างประเทศ และเป็นแหล่งกระจายข้อมูลทางด้านแฟชั่นต่าง ๆ ให้กับทั่วโลก ที่สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม เพราะบนถนนที่ตั้งมีห้างร้านขายแฟชั่น เครื่องประดับซึ่งรวมไปถึงผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้พัฒนาแบบยั่งยืน จึงทำให้สถาบัน

Fashion Institute of Technology New York University หรือที่เรียกทั่วไปว่า FIT และ Central St. Martin เป็นสถาบันชั้นนำด้านการออกแบบแฟชั่นที่มีชื่อเสียงทั่วโลก (โครงการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจและการออกแบบแฟชั่นเพื่อการศึกษา และส่งเสริมนิทรรศการระดับนานาชาติ.2547)

จากยุทธศาสตร์ของรัฐบาลและการกำหนดที่ตั้งดังกล่าวและยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีศักยภาพที่จะผลักดันให้เกิดโครงการวิจัยในประเด็นเหล่านี้ ทั้งนี้เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถระดมทรัพยากรจากแหล่งทุนต่าง ๆ มาใช้เพื่อการวิจัย นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังต้องมีการนำความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์และการปฏิบัติของคนในสังคมและชุมชน ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก เข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อปรับทิศทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้อยู่บนฐานของความรู้ที่มีคุณค่าและเกิดประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนอย่างแท้จริง เป็นความรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญาเชิงปฏิบัติ (ยุทธศาสตร์การบริหารมหาวิทยาลัย 2547.17) จึงเกิดโครงการศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น ซึ่งอยู่ใน 6 โครงการของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยโครงการดังกล่าวเป็นโครงการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจอุตสาหกรรมการออกแบบแฟชั่น เพื่อการศึกษา และส่งเสริมนิทรรศการระดับนานาชาติ ถือเป็นโครงการแรกที่จะเกิดขึ้น ภายใต้การดำเนินงานของสาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมีความพร้อมอันเนื่องมาจากการมี การศึกษาใน 3 สาขาวิชาเอกที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ วิชาเอกออกแบบแฟชั่น วิชาเอกการออกแบบเครื่องประดับ วิชาเอกการออกแบบผลิตภัณฑ์ ทำให้สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์มีบุคลากรและพัสดุภัณฑ์พื้นฐานอย่างพอเพียง สามารถทำการจัดการศึกษา และการฝึกอบรม ตลอดจนการเป็น ฐานข้อมูล และจัดนิทรรศการเผยแพร่ข่าวสารให้กับบุคคลภายนอก ทางด้านการออกแบบแฟชั่นได้ เป็นอย่างดี โดยที่ตั้งของศูนย์ตั้งอยู่ในอาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา ตัวอาคารมีประโยชน์ใช้สอย ประมาณ 20,000 ตรม.ซึ่งด้านหนึ่งอยู่ติดกับคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและอีก ด้านหนึ่งอยู่ติดกับถนนอโศกมนตรี ซึ่งติดกับอาคารสำนักงานต่างๆในใจกลางเมือง

จากการที่ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจ ของประเทศในปัจจุบัน และสถานที่ตั้งอยู่ในใจกลางเมืองท่ามกลางอาคารสำนักงานและความเจริญ บน ถนนอโศกมนตรี ทำให้การศึกษาถึงความต้องการของผู้มีส่วนร่วมใช้ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น ทั้งในส่วนผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อทำการออกแบบตกแต่งภายในศูนย์ การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น ให้ความต้องการใช้งานสอดคล้องกับพื้นที่ใช้สอยให้มากที่สุดภายใต้พื้นที่ อันจำกัดของมหาวิทยาลัยกลางเมือง เพื่อส่งเสริมศักยภาพการดำเนินงานและภาพลักษณ์ที่ดีของศูนย์ ภายใต้ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย โดยคำนึงถึงปรัชญาของมหาวิทยาลัย และสะท้อนความเป็นสถานศึกษา ความก้าวหน้าของ มหาวิทยาลัย ปงบอกถึงความเฉลียวฉลาด แหวมคม มิติใหม่ของการเป็นมหาวิทยาลัยศตวรรษที่ 21

(ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) การจ้างออกแบบอาคารเพื่อการศึกษาวิจัยพัฒนา และเป็นองค์กรที่ยั่งยืนสามารถ ตอบสนองการใช้งานที่ดีในปัจจุบัน ตลอดจนรองรับการใช้งานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ เพื่อศึกษาการออกแบบตกแต่งภายในของสถานที่จัดตั้งศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้รูปแบบการตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น เพื่อการอำนวยความสะดวกและมีความเหมาะสมในการใช้ดำเนินงานตามหน้าที่และทำกิจกรรมอื่นๆของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

2. ได้ภาพลักษณ์ที่ดีของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้ แบบโครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นอยู่ที่ อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา ลานอโศกมนตรี ด้านหน้าอาคารติดกับถนนอโศกมนตรี ด้านหลังติดกับอาคารคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยหน้าที่และองค์ประกอบของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ในด้านต่างๆ จะได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์จากการสัมภาษณ์ ข้อมูลสถาบันการศึกษาแพชั่นในต่างประเทศ ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นเดิม คณะศิลปกรรมศาสตร์และทฤษฎีการออกแบบตกแต่งภายใน

โดยมีกระบวนการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดรูปแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นและพัฒนาแบบ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้เกี่ยวข้องกับศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้กำหนดนโยบาย ประกอบด้วย อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ และประธานโครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น

ผู้บริการของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น ประกอบด้วย คณาจารย์ในสาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ 4 คน และ เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น 1 คน

ผู้ใช้บริการและนักออกแบบแฟชั่น 5 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

รูปแบบภาพของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น โดยคำนึงถึง

1. ประโยชน์ใช้สอย
2. ภาพลักษณ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น** หมายถึง ศูนย์ที่ทำหน้าที่ให้บริการ ข้อมูลข่าวสารเชิงวิชาการออกแบบ เพื่อการพัฒนาการออกแบบให้แก่ผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมแฟชั่น ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับและเครื่องหนังทั้งในและต่างประเทศ ตั้งอยู่เป็นส่วนหนึ่งในอาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. **อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา** หมายถึง อาคารที่ทำหน้าที่ให้บริการเชิงวิชาการ หรือ กิจกรรมของมหาวิทยาลัยแก่บุคคลภายนอก ทั้งในส่วนของวิชาการที่เกี่ยวกับศิลปะ การดนตรี แฟชั่น และการบันเทิง มีศูนย์ปมเพาะนักธุรกิจ และมีศูนย์ที่ดำเนินการตามโครงการยุทธศาสตร์ของประเทศ และของมหาวิทยาลัย ตั้งอยู่ติดกับถนนอโศกมนตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. **ประโยชน์ใช้สอย** หมายถึง หน้าที่และองค์ประกอบของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น ในด้านต่างๆ จะได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการสัมภาษณ์ ข้อมูลสถาบันการศึกษาแฟชั่นในต่างประเทศ ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นเดิม คณะศิลปกรรมศาสตร์และทฤษฎีการออกแบบ ตกแต่งภายใน

4. **ภาพลักษณ์** หมายถึง ความสวยงามเหมาะสมกับทฤษฎีการออกแบบตกแต่งภายใน และ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตลอดจนมีเอกลักษณ์ของรูปแบบเฉพาะ เหมาะกับการให้บริการวิชาการความรู้ด้านการออกแบบแฟชั่น

5. **ผู้เกี่ยวข้อง** หมายถึง ผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริการและผู้ให้บริการภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

5.1 **ผู้กำหนดนโยบาย** หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ และประธานโครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

5.2 **ผู้บริการ** หมายถึง ผู้ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่างๆ ภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ประกอบด้วย คณาจารย์ เจ้าหน้าที่

5.3 **ผู้ให้บริการ** หมายถึง ผู้ให้บริการศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ประกอบด้วย นักออกแบบแพชั่น ผู้ประกอบการแพชั่น ผู้สนใจในข้อมูลความรู้ทางด้านแพชั่นทั่วไป

5.3.1 **นักออกแบบแพชั่น** หมายถึง ผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาด้านแพชั่นตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป และหรือทำงานด้านการออกแบบแพชั่น เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับหรือเครื่องหนัง

6. **การประเมินของผู้เชี่ยวชาญ** หมายถึง การตรวจสอบแบบจากผู้เชี่ยวชาญ

6.1 **การตรวจสอบแบบจากผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 1** หมายถึง ขั้นการตรวจสอบแนวความคิดและแบบร่าง (Sketch Design) ประกอบด้วย การออกแบบร่างความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการใช้งานภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น รูปลักษณะความสวยงามจากองค์ประกอบการใช้งานเบื้องต้น โดยนำเสนอเป็น 2 ลักษณะ คือ แนวความคิดในการออกแบบ (Concept Design) และแบบร่างทัศนียภาพลายเส้น (Perspective Sketch)

6.2 **การตรวจสอบแบบจากผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 2** ขั้นการสร้างแบบรายละเอียด (Detail Design) เพื่อนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ พร้อมการประเมินตัวแปรในการประเมินประกอบด้วย รายการประกอบแบบ แพลนเฟอร์นิเจอร์ รูปภาพทัศนียภาพ 3 มิติมุมมองต่างๆ

7. **ผู้เชี่ยวชาญ** หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการประเมินงานวิจัยการออกแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

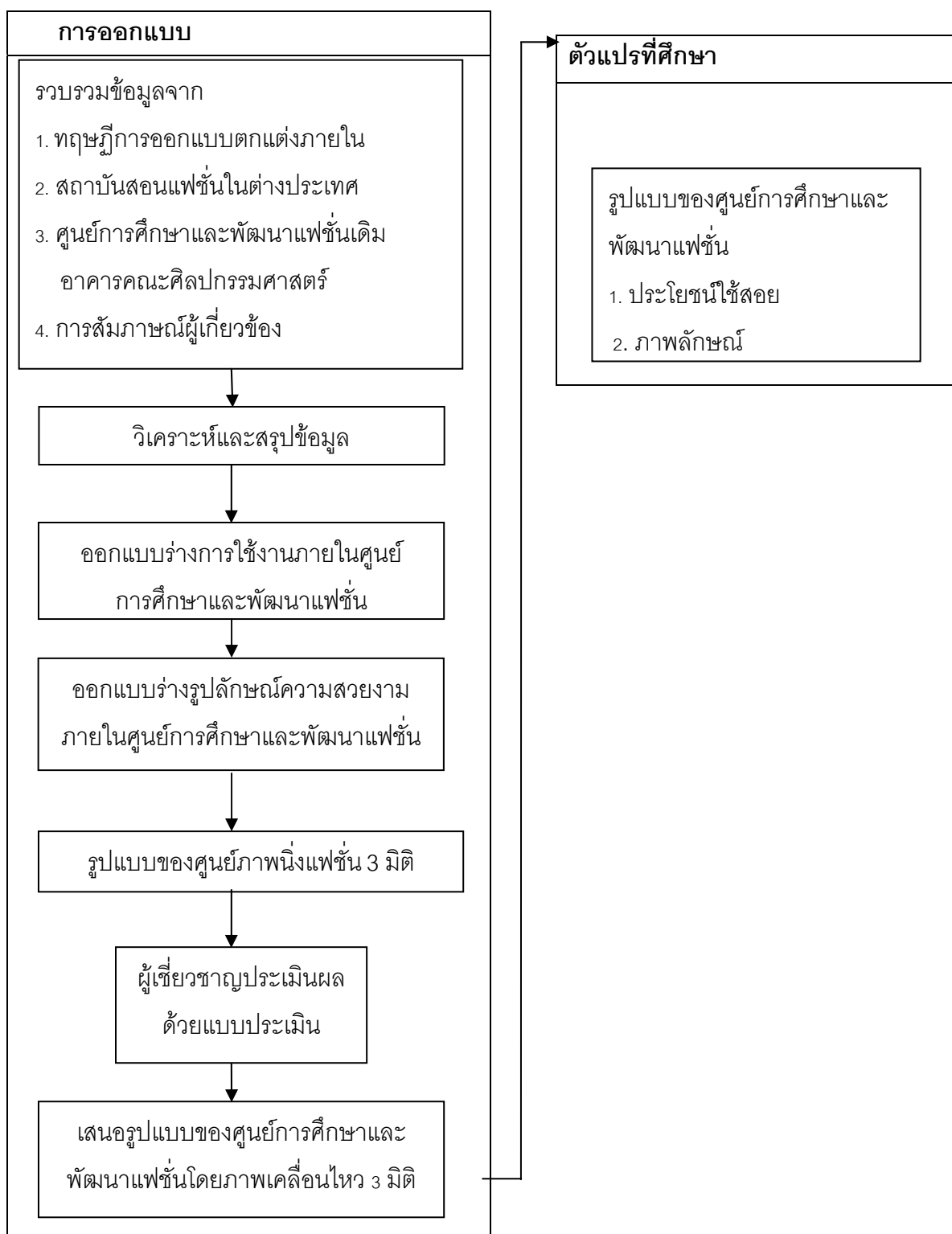
7.1 **ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมภายใน** หมายถึง ผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี 3 คน

7.2 **ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบแพชั่น** หมายถึง อาจารย์ที่สอนในสาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ โดยมีคุณวุฒิทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี 2 คน

สมมุติฐานการวิจัย

รูปแบบของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่นอาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา ผู้เชี่ยวชาญ
ประเมินในด้านประโยชน์ใช้สอยและภาพลักษณ์อยู่ในระดับดี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้เสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อุตสาหกรรมแฟชั่น
3. ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น
4. การออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น
5. กระบวนการออกแบบ
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุป
6. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.1 วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย

1.1.1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความหมายว่า "มหาวิทยาลัยที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร" "วิโรฒ" มาจากคำว่า "วิโรฒ" ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ความงอกงามหรือเจริญ เทียบได้กับคำว่า "วิรุฬห์" ในภาษาบาลี

1.1.2 สีประจำมหาวิทยาลัย

สีเทา - แดง

สีเทา คือ สีของสมอง หมายถึง ความคิดหรือสติปัญญา

สีแดง คือ สีของเลือด หมายถึง ความกล้าหาญ

1.1.3 ตราสัญลักษณ์

ได้มาจากกราฟที่เขียนแทนสมการทางคณิตศาสตร์ $Y = e^x$ หมายถึง การเพิ่มหรือการงอกงาม ซึ่งตรงกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า การศึกษาคือความเจริญงอกงาม (ศึกษา วิรุฬห์ ธิ สมปตตา)

ปรัชญามหาวิทยาลัย การศึกษาคือความเจริญงอกงาม

1.1.4 ปณิธาน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความมุ่งมั่นในการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกคน ให้มีความรู้คู่คุณปราชญ์และมีความประพฤติดีผู้ทรงศีล ประสิทธิ์ประสาทความรู้ระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ ตามหลักสากล เพื่อเป็นคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของชาติ ส่งเสริมการวิจัยค้นคว้าและการศึกษาหาความรู้ระดับบัณฑิตศึกษาอย่างมีคุณภาพและ

ประสิทธิภาพเป็นมาตรฐานที่เชื่อถือได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และให้บริการวิชาการในด้านต่างๆ

(www.swu.ac.th พ.ศ. 2543. ออนไลน์)

1.2 อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนา

ประโยชน์ใช้สอยในแต่ละชั้นของอาคาร มีดังนี้

ชั้นใต้ดิน เป็นพื้นที่ตั้งส่วนจอดรถ

ชั้นที่ 1 เป็นพื้นที่ตั้งโถงเอนกประสงค์

ชั้นที่ 2 เป็นพื้นที่โถงแสดงนิทรรศการศิลปะ

ชั้นที่ 3 เป็นพื้นที่ตั้ง Art Collection 1

ชั้นที่ 4 เป็นพื้นที่ตั้ง Music & Performing Art Hall

ชั้นที่ 5 เป็นพื้นที่ตั้งของ Fashion & Jewelry Center

ชั้นที่ 6-8 เป็นพื้นที่ตั้งของ Cyber & Science Park

ชั้นที่ 9 เป็นพื้นที่ตั้งของ Multimedia & Animation Center

ชั้นที่ 10-11 เป็นพื้นที่ตั้งของ Research & Innovation Center

ชั้นที่ 12-13 เป็นพื้นที่ตั้งศูนย์จัดการศึกษาระดับปริญญาเอก

ชั้นที่ 14 เป็นพื้นที่ตั้งศูนย์จัดการศึกษาระดับปริญญาเอก

ชั้นที่ 15-21 เป็นพื้นที่ในส่วน Future Space

ชั้นที่ 22 เป็นพื้นที่ตั้ง University Center

ส่วนของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น เครื่องประดับตั้งอยู่บริเวณชั้น 5 ของอาคารเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนา

1.2.1 การศึกษาแพชั่น สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์

การจัดการศึกษาของสาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ เป็นสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนทางด้านการออกแบบที่เกี่ยวข้องกับรูปทรง 3 มิติ แบ่งออกเป็น 3 วิชาเอก ได้แก่ การออกแบบแฟชั่น การออกแบบเครื่องประดับ การออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยมีการบูรณาการการใช้ทรัพยากรในการศึกษาร่วมกัน ทั้งบุคลากรคณาจารย์ วัสดุ ครุภัณฑ์ในสาขาวิชา การเรียนการสอนที่ครอบคลุมในพื้นฐานการออกแบบของวิชาเอกข้างเคียงภายในสาขาวิชา เพื่อการเรียนรู้ที่กว้าง แต่จะมีการเน้นเฉพาะในแต่ละวิชาเอก เช่น การออกแบบแฟชั่นมีการเรียนการสอนและการบริการวิชาความรู้ชุมชน ที่เน้นทางด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย การออกแบบเครื่องประดับจะเน้นการออกแบบเครื่องประดับ ส่วนการออกแบบผลิตภัณฑ์จะมีการเรียนการสอนในหลายด้าน เช่น เครื่องเรือนผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน บรรจุภัณฑ์ แต่ในการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นนี้ วิชาเอกออกแบบผลิตภัณฑ์จะเน้นการบริการวิชาการทางด้านการออกแบบเครื่องหนัง เช่น กระเป๋า รองเท้า

2. อุตสาหกรรมแฟชั่น

2.1 กรุงเทพมหานคร

โครงการที่กระทรวงอุตสาหกรรมมีแผนดำเนินการส่งเสริมและผลักดันให้เกิดขึ้นตาม 5 ยุทธศาสตร์ของประเทศในขณะนี้ มีอยู่ 3 โครงการเด่นๆ ที่กำลังเป็นที่กล่าวถึง ได้แก่ โครงการศูนย์กลางการผลิตรถยนต์แห่งเอเชีย (ดีทรอยต์ออฟเอเชีย), โครงการครัวไทยสู่โลก และโครงการกรุงเทพมหานครแฟชั่น โดย 5 ยุทธศาสตร์ของประเทศปี 2547 ประกอบด้วย 1) อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม 2) อุตสาหกรรมแฟชั่น 3) อุตสาหกรรมยานยนต์ 4) อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ และ 5) อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่มีอัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสูง มีการใช้วัตถุดิบในประเทศเป็นหลัก และสร้างมูลค่าเพิ่มได้มาก

ประเด็นที่จะกล่าวถึงในครั้งนี้เป็น 1 ใน 3 โครงการเด่น นั่นก็คือ โครงการกรุงเทพมหานครแฟชั่น ซึ่งเป็นโครงการระยะยาว 3 ปี มีงบประมาณในการดำเนินการ 1,800 ล้านบาท และได้มีการเปิดตัวโครงการไปเป็นที่เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 12-15 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา โดยใช้งบประมาณไปกว่า 50 ล้านบาท

โครงการกรุงเทพมหานครแฟชั่นเป็นโครงการที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาและผลักดัน 3 อุตสาหกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับด้านแฟชั่นของไทยโดยตรง ได้แก่ 1 อุตสาหกรรมเสื้อผ้าและสิ่งทอ 2 อุตสาหกรรมเครื่องหนังและรองเท้า และ 3 อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้อุตสาหกรรมแฟชั่นของไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับในระดับโลก เป็นศูนย์กลางแฟชั่นแห่งเอเชียและโลก และ ให้มีการขยายตัวของการส่งออกสินค้าด้านแฟชั่นไทยทั้งสิ่งทอ เครื่องหนัง และอัญมณีให้มากขึ้น เนื่องจากในปี 2546 ที่ผ่านมามีอุตสาหกรรมด้านแฟชั่นของไทยทำรายได้ให้กับประเทศสูงถึง 3 แสนล้านบาท และในปี 2547 รัฐบาลมุ่งหวังที่จะผลักดันให้เพิ่มขึ้นเป็น 4 แสนล้านบาท

หลังการเปิดตัวโครงการกรุงเทพมหานครแฟชั่นเสร็จสิ้นไปแล้ว แผนการดำเนินงานต่อไปที่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย(สอท.) จะดำเนินการต่อไป คือ การจัดตั้งสถาบันแฟชั่นหรือโรงเรียนแฟชั่น เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเปิดสอนด้านแฟชั่นให้กับบุคลากรภาคอุตสาหกรรมแฟชั่น โดยสถาบันแฟชั่นของนิวยอร์กจะเป็นผู้ดำเนินการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากทั่วโลกมาสอนที่เมืองไทย และเป็นตัวกลางในการส่งเสริมการตั้งสถาบันสอนแฟชั่นจากต่างประเทศที่จะเข้ามาตั้งในไทย โดยได้ของบประมาณจากภาครัฐ 380 ล้านบาท ซึ่งการตั้งโรงเรียนหรือสถาบันสอนแฟชั่นจะได้รับการส่งเสริมให้ได้รับสิทธิประโยชน์การลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ)

ทั้งนี้ศูนย์การค้าสยามพารากอน และเซ็นทรัลเวิลด์พลาซ่าได้สนับสนุนพื้นที่ไว้แห่งละ 1,000 ตารางเมตร โดยหากมีผู้สนใจเข้ามาตั้งโรงเรียนสอนแฟชั่นในพื้นที่ดังกล่าว ทางภาครัฐพร้อมจะให้ใช้พื้นที่ฟรีเป็นเวลาปีครึ่งเพื่อเป็นการนำร่อง นอกจากนี้หลักสูตรการเรียนรู้อ่างสาขาภาครัฐอาจนำร่องเปิดสอนเองและบางหลักสูตรจะร่วมเปิดสอนกับสถาบันแฟชั่นของเอกชน เพื่อเป็นการสร้างบุคลากรและผู้ประกอบการรุ่นใหม่ด้านแฟชั่นของไทยให้มีมากขึ้น โดยที่บุคลากรภาคอุตสาหกรรมแฟชั่นควรมีความรู้พื้นฐาน เช่น

- 1) การพัฒนาการจัดการเพื่อให้มีความสามารถในการออกแบบ
- 2) การรู้แนวโน้มของแฟชั่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น รูปแบบ สีล้น ความทันสมัย
- 3) มีการศึกษาข้อมูลด้านการตลาดการออกแบบอยู่ตลอดเวลา เป็นต้น

จากโครงการกรุงเทพมหานครเมืองแฟชั่นของภาครัฐที่จัดขึ้นนั้น ถือว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดีในระดับหนึ่งสำหรับอุตสาหกรรมแฟชั่นของไทย ซึ่งต้องใช้เวลาในการพัฒนาให้แฟชั่นไทยก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางเมืองแฟชั่นแห่งโลกเช่นเดียวกับประเทศอิตาลี ญี่ปุ่น และนิวยอร์ก แต่ทั้งนี้โครงการกรุงเทพมหานครเมืองแฟชั่นถือเป็นโครงการที่เปิดโอกาสสำหรับผู้ประกอบการเอสเอ็มอีด้านแฟชั่นของไทย ให้มีการพัฒนาและสร้างบุคลากรแฟชั่นของไทยให้มีศักยภาพ, มีคุณภาพ และมีมาตรฐานเป็นสากล ตลอดจนเติบโตไปเป็นดีไซเนอร์ที่มีความสามารถพัฒนาแบรนด์สินค้าของตนเองให้แข็งแกร่ง มีความน่าเชื่อถือ และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในระดับโลกได้ ไม่ใช่เป็นเพียงดีไซเนอร์ในบริษัทรับจ้างผลิตเพียงอย่างเดียว โดยอนาคตของดีไซเนอร์รุ่นใหม่จะต้องเป็นบุคลากรที่มีความรู้ในการประกอบธุรกิจ มีการปรับตัวให้ทันกับกระแสแฟชั่นที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ เพราะงานแฟชั่นยุคต่อไป คือ Business & Art หรือ R & D เมื่อทำชิ้นงานออกมาได้ก็ต้องขายได้ งานแฟชั่นจะไม่ใช่งานที่ผู้ประกอบการทำตามใจตัวเองอีกต่อไป แต่เป็นงานที่ต้องทำให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค และทำให้ผู้บริโภคกลับมาซื้อสินค้าอีก โดยมีตราสินค้าของตนเอง (Brand Name) เป็นตัวดึงดูดผู้บริโภค

การสร้างภาพลักษณ์ให้กับสินค้าในอุตสาหกรรมแฟชั่นของไทย ให้เป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือแก่ผู้บริโภคในระดับโลก เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างมากในการนำอุตสาหกรรมแฟชั่นไทยสู่ตลาดโลก ซึ่งทางภาครัฐควรมีแนวทางส่งเสริม ให้ภาคเอกชนดำเนินกลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยมีการพัฒนาประสิทธิภาพในการผลิต ทั้งในด้านของวัตถุดิบ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ ฝีมือการผลิต รูปแบบ และสีล้นที่สอดคล้องกับกระแสแฟชั่น มีการบริการหลังการขายที่ดี และมีความรวดเร็วในการตอบสนองและการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า เช่น การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ การจัดฝึกอบรมด้านการออกแบบ การคัดเลือกสินค้าคุณภาพสูงที่เป็นแบรนด์ของคนไทยนำมาจัดแสดงสินค้าในพื้นที่เดียวกันกับสินค้าคุณภาพสูงจากต่างประเทศ หรือการรวบรวมสินค้าที่เป็นแบรนด์ของคนไทยส่งออกไปยังตลาดจีน อินเดีย ตะวันออกกลาง และประเทศในแถบอาเซียน รวมถึงประเทศออสเตรเลียด้วย

นอกจากนี้ภาครัฐควรจัดตั้งศูนย์ข้อมูลด้านการตลาดทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมแฟชั่น เช่น แนวโน้มแฟชั่นในอนาคต รสนิยม ความต้องการของผู้บริโภค เป็นต้น โดยมีเจ้าหน้าที่บริการให้คำปรึกษาแนะนำด้านการตลาดแก่ผู้ประกอบการใหม่ให้สามารถนำไปดำเนินกลยุทธ์ด้านการค้าระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ สิ่งเหล่านี้จะเป็นช่องทางทำให้อุตสาหกรรมด้านแฟชั่นของไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับในตลาดโลกได้ ถึงเวลาแล้วที่ผู้สนใจการออกแบบแฟชั่นของไทย จะลุกขึ้นมาจัดการออกแบบความคิดของตนให้เป็นผู้ประกอบการที่โดดเด่นในด้านแฟชั่นเสื้อผ้า เครื่องหนัง และเครื่องประดับ เพราะความฝันที่คนทั่วโลกจะได้รู้จักและยอมรับผลิตภัณฑ์ของคนไทยนั้นไม่เป็นเพียงความฝันอีกต่อไป (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. 2547: ออนไลน์)

24 ก.ค.2546 นับเป็นปรากฏการณ์แปลกใหม่ของวงการการเมืองของโลก ที่บุคคลระดับนายกรัฐมนตรี ได้เข้าร่วมประชุมกับภาครัฐ - เอกชนเพื่อผลักดันธุรกิจแฟชั่น และทุกฝ่ายล้วนมีเป้าหมายเดียวกันที่จะยกระดับการแข่งขันของธุรกิจแฟชั่นไทยให้แข่งขันได้สร้างรายได้แก่ประเทศ ซึ่งจะนำมาถึงการจ้างงานและเศรษฐกิจโดยรวมในที่สุด ในวันดังกล่าว พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีได้เข้าร่วมประชุมที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เพื่อระดมความคิดเห็นให้โครงการกรุงเทพเมืองแฟชั่น สามารถเกิดขึ้นได้จริงเชิงปฏิบัติ หลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติโครงการในวงเงิน 1,824.635 ล้านบาท จำนวน 11 โครงการย่อย และมีเป้าหมายสำคัญ คือ สร้างคน สร้างธุรกิจ และสร้างเมือง เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางแฟชั่นอย่างแท้จริง โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า ปี 2548 กรุงเทพฯจะเป็นผู้นำแฟชั่นและศูนย์กลางธุรกิจแฟชั่นในอาเซียน ปี 2550 กรุงเทพฯ จะเป็นศูนย์กลางธุรกิจแฟชั่นในเอเชีย (แฟชั่น เมืองร้อน) และ ปี 2555 กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางแฟชั่นอีกแห่งหนึ่งของโลก

“ที่ผ่านมามีคนไทยส่วนใหญ่ จะรับจ้างผลิตในรูปโออีเอ็ม แต่หากทำเช่นนั้นก็จะได้รายได้หรือกำไรต่ำสุด ต้องปรับมาทำ NETWORK SALE และ BRAND NETWORK ก็จะได้รับกำไรเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งผู้ประกอบการไทยต้องร่วมกันคิดว่าจะสร้างแบรนด์ได้อย่างไร ต้องเริ่มจากการสร้างดีไซน์เนอร์ ออกแบบสินค้า โดยคำนึงถึงความต้องการของลูกค้า ต้อง ติดตามแนวโน้มแฟชั่น ทำวิจัยตลาด เช่น ลิขสิทธิ์ จะมีการวิจัย ตลาด และผลิตสินค้ารุ่นต่างๆออกมา ไม่ว่าจะเป็นเสื้อสูง เองต่ำ แบบ ฟอกหรือไม่ฟอก” พ.ต.ท.ทักษิณ กล่าว แปรนัยที่นายกรัฐมนตรี ได้หยิบยกถึงความสำเร็จมีหลากหลาย เช่น หลุยส์วิตตอง แห่งฝรั่งเศส ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ไม่มีการสร้างแฟรนไชส์ แต่ราคาแพงระยับ ไม่ว่าแพงเท่าใดก็มีคนซื้อ ส่วนแบรนด์ ดีเคเอ็นวาย ใช้แนวทางการซื้อสินค้าในหลายพื้นที่ แล้วเมื่อติดแบรนด์ ก็มีราคาแพงขึ้นทันที อย่างไรก็ตาม นายกรัฐมนตรียอมรับว่าการสร้างแบรนด์นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย แต่สิ่งสำคัญ คือ ต้องมีการสร้างคน หรือดีไซเนอร์ โดยจะต้องมีห้องสมุดที่รวบรวมเทรนด์ของแฟชั่นเป็นศูนย์กลางให้ดีไซเนอร์ค้นคว้า จุดนี้นับว่าเป็นก้าวสำคัญที่ผู้ประกอบการไทยให้ความเห็นว่าเป็นจุด

หลักที่ไทยต้องเร่งทำ และจะมีการจัดตั้งเป็นสถาบันสร้างดีไซน์เนอร์ ซึ่งเป็นสถาบันต่อยอด เสริมความแข็งแกร่งต่อภาพลักษณ์สินค้า จุดที่จะเดินไปข้างหน้า

คงไม่ได้หมายความว่าภาครัฐจะทุ่มงบฯลงมาแล้วเนรมิตได้ตามความฝัน แต่อยู่ที่ความร่วมมือของภาคเอกชนจะต้องเดินไปด้วยกัน แม้จะ มีการสร้างขึ้นมามากหลายแบรนด์แข่งขันกันเองก็ตาม สำหรับอุตสาหกรรมแฟชั่น ตามโครงการนี้ประกอบไปด้วย อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมรองเท้าและเครื่องหนัง และอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับโดยมีโรงงานทั้งหมด 10,207 โรง คนงาน ประมาณ 1.58 ล้านคน โดยมียอดส่งออกในปี 2545 ประมาณ 346,822.3 ล้านบาท และวางยุทธศาสตร์ของโครงการไว้ว่า “การ ตลาดด้านแฟชั่น” เป็นตัวจุดนำการพัฒนาทั้งระบบ

ด้านการสร้างคน เน้นการ ต่อยอดให้แก่ผู้จบการศึกษาด้านแฟชั่น อาจารย์และบุคลากรในอุตสาหกรรมแฟชั่น เพื่อให้หันออกแบบ นักธุรกิจสินค้าแฟชั่น และ เจ้าหน้าที่เชี่ยวชาญด้านเทคนิค ด้าน การสร้างธุรกิจ- จัดตั้ง ศูนย์ข้อมูลแนวโน้มแฟชั่น โดยตั้งเป้าหมายมีผู้ได้รับข้อมูล 5,000 ราย และ จะพัฒนาผู้ประกอบการทั้ง 3 สาขาอุตสาหกรรมประมาณ 950ราย

ด้านการสร้างเมือง จัดกิจกรรมสร้างภาพลักษณ์อย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลา 18 เดือน จัดงานแสดงสินค้าแฟชั่นโชว์ระดับโลก 1 ครั้ง จัดเวิร์กช็อปเพื่อแนวโน้มแฟชั่น 2 ครั้ง เจาะตลาดเป้าหมายโดยทำโรดโชว์ 12 ครั้ง เผยแพร่ ผลงานแฟชั่นนักออกแบบไทย 6 ครั้งๆละ 12,000 ฉบับ และจัดประกวดออกแบบแฟชั่นนานาชาติ 3 ครั้ง

สำหรับระยะเวลาการดำเนิน การโครงการกรุงเทพฯเมืองแฟชั่น ในระยะแรกมีเวลา 18 เดือน หรือจนกระทั่งครบวาระของรัฐบาลชุดนี้ แต่คาดว่าจะเป็นส่วนจุดประกายทำให้เกิดความต่อเนื่อง ทำให้ไทยมีภาพลักษณ์ที่โดดเด่น ด้านแฟชั่น และตราสินค้าไทยเป็นที่ยอมรับ สร้างมูลค่าเพิ่มในการส่งออก โดยรวมคาดว่าจะมีการมูลค่าทางเศรษฐกิจไม่ต่ำกว่า 33,500 ล้านบาทต่อปี แบ่งออกเป็น การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว นักธุรกิจ 3,500 ล้านบาท การค้าในศูนย์ธุรกิจแฟชั่นเพิ่มขึ้น 10,000 ล้านบาท การเจาะตลาด สร้างรายได้โดยตรง 3,000 ล้านบาท และการ ส่งออกของอุตสาหกรรมแฟชั่นเพิ่ม 17,000 ล้านบาท (kith&kin. 2546 : ออนไลน์)

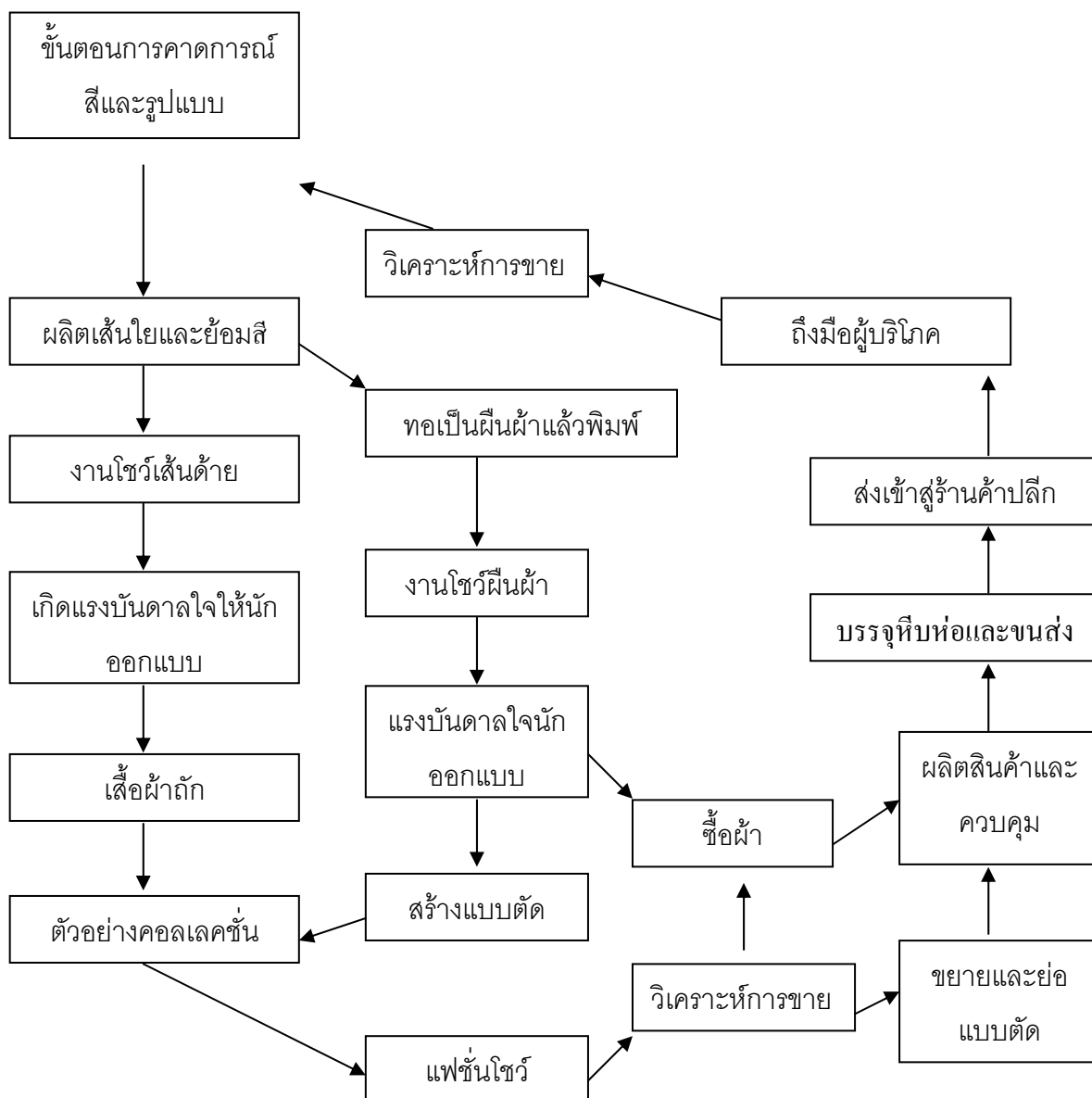
กรุงเทพฯ เมืองแฟชั่น เป็นยุทธศาสตร์การแข่งขันของอุตสาหกรรมแฟชั่น ซึ่งประกอบด้วย อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ และอุตสาหกรรมเครื่องหนังและรองเท้า ซึ่งได้มุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าเพิ่ม การปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานของสินค้า การพัฒนาเครื่องหมายการค้า พัฒนาสินค้าใหม่ พัฒนาการตลาดเฉพาะ (Niche Market) การส่งเสริมการสนับสนุนการเชื่อมโยงทั้งวงจรการผลิตและการพัฒนาศักยภาพประสิทธิภาพบุคลากรภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม กรุงเทพฯ เมืองแฟชั่น เป็นแผนงานที่มาจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมทั้ง 3 สาขา โดยมีมติมาจากพลังความคิดใน

สาระสำคัญเดียวกันที่จะผลักดันประเทศไทยเป็นศูนย์กลางแฟชั่นด้วยความพร้อมของการเป็นผู้นำแฟชั่นทั้งการผลิต หลากหลายรูปแบบ มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ประกอบกับการมีศูนย์ธุรกิจแฟชั่นที่กระจายในแหล่งต่างๆ แยกตามประเภทสินค้า สามารถเลือกสรรสินค้าแฟชั่นได้ทุกระดับ จึงเป็นมิติของกรุงเทพฯ เมืองแฟชั่น การสร้างสรรค์ให้โครงการกรุงเทพฯ เมืองแฟชั่น ดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมนั้น จะนำสิ่งที่มีอยู่บางส่วนมาพัฒนา ปรับปรุง และบางส่วนจำเป็นต้องจัดทำขึ้นใหม่ ทั้งนี้ การพัฒนาอุตสาหกรรมจะเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมสนับสนุนที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งได้มีการจัดทำกรอบการดำเนินงานเพื่อให้มีความชัดเจนประกอบด้วย แผนยุทธศาสตร์การสร้างภาพลักษณ์ แผนงานการส่งเสริมศูนย์ธุรกิจแฟชั่น แผนการส่งเสริมการตลาดในภูมิภาค และแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานธุรกิจแฟชั่น (กองสนเทศเศรษฐกิจ. 2547 : ออนไลน์)

กล่าวโดยสรุป เป้าหมายของโครงการกรุงเทพฯ เมืองแฟชั่น เป็นโครงการที่จะช่วยพัฒนาทั้งด้านการสร้างคน และการสร้างเมือง ให้ 3 อุตสาหกรรมใหญ่ ที่มีความเกี่ยวข้องกับแฟชั่นของไทยโดยตรง ได้แก่ อุตสาหกรรมเสื้อผ้าและสิ่งทอ อุตสาหกรรมเครื่องหนังและรองเท้า อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้อุตสาหกรรมแฟชั่นของไทยเป็นที่รู้จักและ ยอมรับในระดับโลก ในการออกแบบที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองและ เป็นศูนย์กลางแฟชั่นของโลก ส่งผลให้มีการขยายตัวของการส่งออกสินค้าด้านแฟชั่นไทยทั้งสิ่งทอ เครื่องหนัง และอัญมณีให้มากขึ้น การสร้างศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น ที่เน้นการให้บริการวิชาการด้านการออกแบบแฟชั่นเป็นสำคัญ จึงมีส่วนในการช่วยพัฒนาคนที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมแฟชั่น

2.2 การออกแบบและธุรกิจแฟชั่น

แสดงถึงวงจรของธุรกิจแฟชั่นของประเทศผู้นำทางด้านแฟชั่น เช่นอังกฤษ และยุโรป ที่มีความเป็นมืออาชีพ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ

ภาพประกอบ 2 การออกแบบและธุรกิจแฟชั่น

Sue Jenkyn Jones . 2002. Fashion design. London. Laurence King Publishing. 31

2.3 สถาบันสอนแฟชั่นในต่างประเทศ

2.3.1 Central Saint Martins College of Art and Design

สถาบันนี้เป็นสถาบันที่มีการเรียนการสอนในหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและการออกแบบที่มีชื่อเสียงและมีความเก่าแก่ของประเทศสหราชอาณาจักร มีอาคารเป็นของตนเอง มีสถาบันแยกย่อยหลายสถาบันในกลางใจเมือง ตั้งอยู่ในลอนดอนเมืองหลวงของประเทศ และยังเป็นหนึ่งในเมืองแฟชั่นของโลกผลิตนักออกแบบชั้นนำของโลกในหลายด้าน เช่น นักออกแบบแฟชั่น นักออกแบบผลิตภัณฑ์ เนื่องจากเป็นประเทศต้นตำรับภาษาอังกฤษจึงมีนักศึกษาชาวต่างชาติมากมายและหลากหลายเชื้อชาติ ในส่วนของการศึกษาทางด้านแฟชั่นจะมุ่งเน้นในส่วนของงานออกแบบแฟชั่นที่มีลักษณะแปลกใหม่ เน้นความคิดแปลกใหม่เป็นหลัก

สถาบันแห่งนี้ตั้งอยู่ในอาคารรูปแบบโบราณคลาสสิกเก่าแก่ ทุกสิ่งทุกอย่างตั้งแต่ประตูมีลักษณะกว้างใหญ่ ห้องขนาดใหญ่ระดับตั้งแต่พื้นถึงเพดานน่าจะสูงกว่า 6 เมตร เพอร์นิเจอร์ไม้ในรูปแบบใหญ่โตเก่าแก่ ดูมีความขลังในตัวเอง ในส่วนของอาคารอาคารมีจำนวนประมาณ 8 ชั้น แต่ละชั้นจะมีการเรียนการสอนทางด้านศิลปะและการออกแบบที่แตกต่างกันออกไป มีการจัดระบบให้กับการศึกษาในระดับต่างๆ โดยเฉพาะ เช่นมี Shot Course Office สำหรับการติดต่อการศึกษาระยะสั้น มีห้องนิทรรศการถาวรขนาดใหญ่ที่ชั้น 1 มีห้องคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวาดรูปคน ห้องเรียนออกแบบ ห้องตัดเย็บ ห้องเรียนเชิงทฤษฎี ห้องสมุดขนาดใหญ่ที่มีความน่าสนใจคือ มีส่วนวัสดุต่างๆให้นักศึกษาได้ศึกษาขนาดสัดส่วน และสัมผัสของจริง ซึ่งมีความสำคัญมากต่อนักศึกษาออกแบบ มีห้องตัดเย็บ ห้องเรียนเชิงทฤษฎี และห้องอาหารอเนกประสงค์ขนาดใหญ่ ให้นักศึกษาได้พบปะ ทำงานกลุ่ม

เมื่อมีนิทรรศการ Degree Show ของนักศึกษาที่จะจบ ในแต่ละชั้นของอาคารห้องต่าง ๆ จะถูกปรับเปลี่ยนให้เป็นห้องนิทรรศการชั่วคราวที่มีความต่อเนื่อง มีป้ายที่ทำขึ้นชั่วคราวติดตามจุดต่างๆ เพื่อบอกพิภพของห้องจัดแสดง มีการจัดนิทรรศการชั่วคราวของแต่ละโครงการในห้องเรียน มีความน่าสนใจมาก

2.3.2 สถาบัน London College of Fashion

เป็นอีกหนึ่งสถาบันที่มีการเรียนการสอนทางด้านแฟชั่นที่มีชื่อเสียงของโลก ที่อยู่ในเครือ University of the Arts London แตกต่างกับที่สถาบันนี้สอนแต่แฟชั่นโดยตรงเท่านั้น มุ่งเน้นทางด้านเทคโนโลยี และอุตสาหกรรมต่างๆ ด้านแฟชั่น ลักษณะของห้องต่างๆคล้าย Central Saint Martins College of Art and Design แต่ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้าทางเข้าไม่เด่นเนื่องจากติดปัญหาที่ไม่ได้มีอาคารเป็นของตนเอง แต่รูปแบบการตกแต่งภายในที่มีความทันสมัย ก็เป็นจุดที่ดึงดูดผู้ที่เข้ามาศึกษาได้เป็นอย่างดี เน้นการตกแต่งด้วยกระจกและรูปภาพกราฟิกที่เป็นเอกลักษณ์ของแฟชั่นเป็นหลัก

เช่นการใช้ภาพประกอบ Fashion Illustration เป็นเนื้อหาในการตกแต่ง มีการใช้สีขาเป็นหลัก และการใช้สีเส้นสดใสในบางจุด

2.3.3 สถาบัน Istituto Marangoni เมืองมิลานประเทศอิตาลี

สถาบันนี้เป็นหนึ่งในสถาบันสอนแฟชั่นที่มีชื่อเสียงในระดับสากล เป็นสถาบันที่ตั้งอยู่ที่เมืองมิลาน ซึ่งเป็นเมืองแฟชั่นของโลก ประเทศอิตาลี นักศึกษาในทุกๆ ระดับการศึกษาล้วนทำงานในหน่วยงานต่างๆ ทั้งในบริษัทผู้ผลิตสินค้าแฟชั่นชั้นนำของอิตาลีเช่น GUCCI PRADA DOLCE&GABBANA และส่วนอื่นๆ ของทวีปยุโรป เช่นบริษัทในเครือ LVMH ของฝรั่งเศส

โดยคณาจารย์สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ ได้เยี่ยมชมดูงาน ที่ Istituto Marangoni บนถนน Gonzaga ใกล้ๆ กับมหาวิหาร Duomo แห่งเมืองมิลาน เราเข้าพบ Mr.Riccardo Angostini ในเวลา 10.30 น. และเริ่มด้วยการชมสถานที่เรียนอันเป็น ศูนย์กลางของ Istituto Marangoni ในมิลาน ซึ่งอยู่บนชั้นที่ 3 อาคารเลขที่ 6 บนถนน Gonzaga ในศูนย์กลางของ Marangoni ที่นี่ด้านหน้าสถาบันมี Window Display ส่วนภายในสถาบันประกอบด้วย Computer lab, Studio ถ่ายภาพ และห้องเรียนเชิงทฤษฎี การออกแบบตกแต่งเป็นลักษณะ Modern โดยมีสีหลักของสถาบันที่ใช้คือ สีเทา และมีการเฟอร์นิเจอร์ที่ออกแบบในลักษณะ Geometry Shape ในการตกแต่ง มีการใช้สีสดใสในการตกแต่งบางจุดในลักษณะของการใช้กราฟิกในการตกแต่ง ต่อมา Mr.Angostini ได้พาคณะของเราไปดู Campus ที่ 2 ของ Marangoni ซึ่งอยู่บนถนน Corso Italia ใน Campus นี้จะเป็นห้องปฏิบัติการด้านการสร้างแบบตัดและการตัดเย็บ ประกอบด้วยห้องเรียนขนาดใหญ่จำนวน 3 ห้องซึ่งเพียบพร้อมไปด้วยอุปกรณ์ด้านการผลิต ยังคงใช้สีเทาเป็นสีหลักของสถาบันอยู่ และใน Campus ที่ 3 บนถนน Monte Grappa ซึ่งใน Campus นี้จะเป็นห้องเรียนสำหรับนักเรียนระดับสูงหรือ ในหลักสูตร Marangoni Master ลักษณะการเรียนการสอนจะเป็นแบบการนั่งล้อมรอบโต๊ะพูดคุยกัน โดยมีอุปกรณ์หลักคือคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊กในการเรียน และค้นคว้าผ่านเครือข่ายไร้สาย และใน Campus สุดท้ายที่กำลังก่อสร้าง ซึ่งจะกลายเป็น Center Campus ในอนาคต เป็นอาคารสูง 6 ชั้นใจกลางย่านถนนแฟชั่น ซึ่งเป็นทำเลที่เหมาะสมอย่างยิ่งของการตั้งเป็นสถาบันแฟชั่น เหตุผลที่ Istituto Marangoni ประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในฐานะของสถาบันที่ผลิตบุคลากรด้านแฟชั่นชั้นนำของทวีปยุโรป เป็นเพราะหลักสูตรที่สอนให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถตรงกับสิ่งที่ผู้ประกอบการต้องการ ทราบได้จากรายชื่อผู้ประกอบการแฟชั่นชั้นนำร้อยรายที่นักเรียนที่จบจากสถาบันแห่งนี้ทำงานอยู่ทั่วทั้งทวีปยุโรป

2. 3.4 สถาบัน Bunka Fashion College ในโตเกียว

สถาบัน Bunka Fashion College เป็นสถาบันสอนการออกแบบแฟชั่นที่เน้นการออกแบบแฟชั่นในระบบอุตสาหกรรม ตั้งอยู่ที่โตเกียว เมืองหลวงของประเทศญี่ปุ่น เป็นอาคารสถาปัตยกรรมที่มีอยู่หลายอาคาร มีความทันสมัยและความพร้อมในทุกด้าน บรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า

ความรู้ ตลอดจนเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพของนักศึกษาในระหว่างเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งรวบรวมนักศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่นและผู้หญิงกว่า 6,000 คน ภายในสถาบันมีส่วนของการใช้สอยที่ครอบคลุมการเรียนการสอน ทั้งห้องเรียน ห้องปฏิบัติการออกแบบ อาทิห้องเรียนแฟชั่นและการเสริมสวย ที่จัดสรรห้องเรียนอย่างเป็นสัดส่วนสำหรับการเรียนการสอนเชิงทฤษฎีและการทดลองปฏิบัติจริงเพื่อผลสัมฤทธิ์สูงสุดของการเรียนรู้, ห้องออกแบบตกแต่งทรงผมที่มีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้อย่างครบครัน สะดวกต่อการเรียนและการทำงาน, ห้องเรียนปฏิบัติการออกแบบโดยใช้คอมพิวเตอร์ CAD ในการทำงานออกแบบเพื่อใช้ในระบบอุตสาหกรรม, ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ Macintosh เพื่อใช้ในการออกแบบกราฟิกและลดลายผ้า, ห้องปฏิบัติการตัดเย็บด้วยระบบอุตสาหกรรมโดยเชื่อมต่อกับระบบคอมพิวเตอร์ สั่งการทำงานในระบบ CNC, พิพิธภัณฑ์เครื่องแต่งกายที่มีไว้ให้ศึกษา และค้นคว้าวิจัย โดยมีเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับตกแต่งกว่า 20,000 ชิ้น ซึ่งมีทั้งผลงานของนักออกแบบประเทศญี่ปุ่นและหลายประเทศทั่วโลก อีกทั้งยังมีการจัดแสดงงานนิทรรศการพิเศษขึ้นอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ภายในสถาบันยังมีส่วนของร้านขายเครื่องเขียน อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบแฟชั่น ที่มีไว้ให้เลือกซื้ออย่างครบครันในราคานักศึกษา, ร้านขายผ้า ที่มีอยู่ในอาคารเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเลือกสรรของนักศึกษา, ห้องสมุด และ ส่วนนิทรรศการผลงานนักศึกษา

ภาพประกอบ 3 สถาบัน Bunka Fashion College

ความโดดเด่นของสถาบันแห่งนี้คือ อาคารที่ทำหน้าที่คล้ายคลึงกับศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นแห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นั่นคือ Fashion Resource Center ก่อตั้งในปี 1999 ซึ่งใช้

เป็นสถานที่ให้ข้อมูล บริการการศึกษาฝึกอบรมให้กับผู้ประกอบการด้านแฟชั่น เชื่อมโยงข้อมูลของโรงงานผู้ผลิตอุตสาหกรรมในประเทศญี่ปุ่น ที่มีห้องค้นคว้าทางด้านผ้า (Textile Division) ที่มีความทันสมัยมาก ใช้ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ที่มีแนวโน้มของสี รูปแบบผ้า พื้นผิว และโทนเฉดในลักษณะต่างๆ กว่า 8,000 ขึ้นให้เลือก โดยการสืบค้นจะมีโปรแกรมที่ถูกเขียนขึ้นมาเฉพาะในการค้นคว้า มีฐานข้อมูลในโปรแกรมที่ใช้อ้างอิงของลักษณะทางกายภาพของผ้า กระบวนการผลิต การใช้งาน ตลอดจนแหล่งผลิตหรือโรงงานผู้ผลิต และสามารถส่งดูตัวอย่างผืนผ้าของจริง ที่จะเรียกส่งการขึ้นเก็บให้ดังออกมา ตลอดจนการส่งพิมพ์ข้อมูลดังกล่าวออกมาใช้งานได้, ห้องค้นคว้าสื่อสารสนเทศน์แฟชั่น (The Audiovisual Division) ซึ่งรวบรวมสื่อ Digital ทั้งหลายทั้ง DVD , Videos, Personal Computer รวบรวมงานออกแบบของนักออกแบบ และแบรนด์ต่างๆ ทั่วโลก ในเมืองแฟชั่น เช่น ปารีส มิลาน ลอนดอน นิวยอร์ก และโตเกียว มีข้อมูลรูปภาพในคอมพิวเตอร์กว่า 95,000 ขึ้น และสามารถพิมพ์ออกมาได้ ส่วน DVD นั้นมีกว่า 5,500 ขึ้น จะมีหนังสือเพิ่มเติมทุกเดือน และมีมุมส่วนตัวให้ดู, ห้องเก็บสะสมเครื่องแต่งกาย (The Costume Division) เป็นห้องสะสมผลงานแฟชั่น มีผลงานแฟชั่นต่างๆ ทั้งเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับและเครื่องหนัง ประมาณ 50,000 ขึ้นที่เก็บสะสมไว้ ทั้งผลงานของนักศึกษาที่จัดแฟชั่นโชว์ และที่ได้รางวัลชนะเลิศจากการประกวดต่างๆ มีทั้งเครื่องแต่งกายของผู้ชาย ผู้หญิง เครื่องแต่งกายเด็ก ของญี่ปุ่น และมีการสะสมวัสดุต่างๆ ที่ใช้เป็นส่วนประกอบของเครื่องแต่งกาย

อาจกล่าวได้ว่าประเทศญี่ปุ่นและสถาบัน Bunka Fashion College ทำให้เห็นถึงความพร้อมของสังคมเมือง ความพร้อมของสถาบันการศึกษา ที่มีพลังขับเคลื่อนเมืองโตเกียวให้เป็นหนึ่งในเมืองแฟชั่นชั้นนำของโลกได้ (Fash. Vol2)

3. ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น

3.1 ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3.1.1 โครงการทุนเพื่อพัฒนานักออกแบบเพื่อการศึกษ อบรม ดูงานทางด้านธุรกิจแฟชั่นในต่างประเทศ

3.1.1.1 โครงการประกวดนักออกแบบรุ่นใหม่

3.1.1.2 โครงการวิจัยปัญหาการออกแบบแฟชั่น เพื่ออุตสาหกรรมการส่งออก

3.1.1.3 โครงการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจและการออกแบบแฟชั่น เพื่อการศึกษา และส่งเสริมนิทรรศการระดับนานาชาติ

3.1.1.4 โครงการจัดทำวารสารและเว็บไซต์ภายใต้โครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น

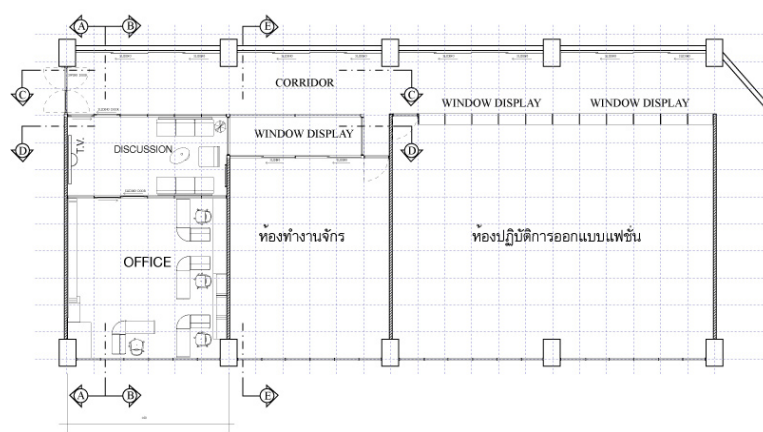
3.1.1.5 โครงการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นนานาชาติ เพื่อพัฒนาบุคลากรในธุรกิจแฟชั่น (สิ่งทอ , เครื่องประดับ , เครื่องหนัง)

โดยโครงการหลักที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ “โครงการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจและการออกแบบแฟชั่น เพื่อการศึกษา และส่งเสริมนิทรรศการระดับนานาชาติ”

ศูนย์วิจัยและบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . 2547. ข้อเสนอโครงการฝึกอบรม หลักสูตรระยะสั้นนานาชาติเพื่อพัฒนาบุคลากรในธุรกิจแฟชั่น (สิ่งทอ , เครื่องประดับ , เครื่องหนัง)

3.1.2 ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นเดิม อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์

ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น คณะศิลปกรรมศาสตร์เดิม ออกแบบโดยผู้วิจัย ตั้งอยู่ที่สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ชั้น 8 อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีพื้นที่ขนาด 276 ตารางเมตร อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีรูปแบบการใช้งานต่าง ๆ ดังนี้ ส่วนนิทรรศการชั่วคราวอยู่ระหว่างทางเดิน Window Display ส่วนประชุมย่อย ส่วนสำนักงาน ส่วนห้องทำงานจักรเย็บผ้า ห้องปฏิบัติการออกแบบแฟชั่น ห้องเรียนเชิงทฤษฎีใช้ห้องเรียนของสาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ จากภารกิจต่าง ๆ ดังกล่าว ทำให้สถานที่ปฏิบัติการ และการทำงานของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น ต้องอำนวยความสะดวกแก่การทำงานและสามารถส่งเสริมการทำงานได้เป็นอย่างดี และมีภาพลักษณ์ของศูนย์ในระดับสากล

ภาพประกอบ 4 Plan ของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นเดิม คณะศิลปกรรมศาสตร์

จากโจทย์ดังกล่าวได้บอกคำตอบของความคิดรวบยอดของการออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นในตัวเอง ซึ่งผู้ออกแบบได้ใช้แนวความคิด คือ Modern Asymmetry. คือ ต้องสนองตอบต่อการใช้งานเป็นหลัก รูปแบบเป็นสากล มีความทันสมัย สอดคล้องกับการดำเนิน

กิจกรรมต่างๆ แต่ต้องมีความพิเศษในตัวเอง เช่น การเปิดฝ้าเพดานเพื่อโชว์ให้เห็นงานระบบท่อต่างๆ เส้นเฉียงแทนความเร็ว ฉับไวของแฟชั่น วัสดุที่ใช้เป็นวัสดุที่ทันสมัย ทนทาน ทำความสะอาดง่าย รูปลักษณะที่ออกมาจะมีลักษณะดังรูปภาพ Mood Board

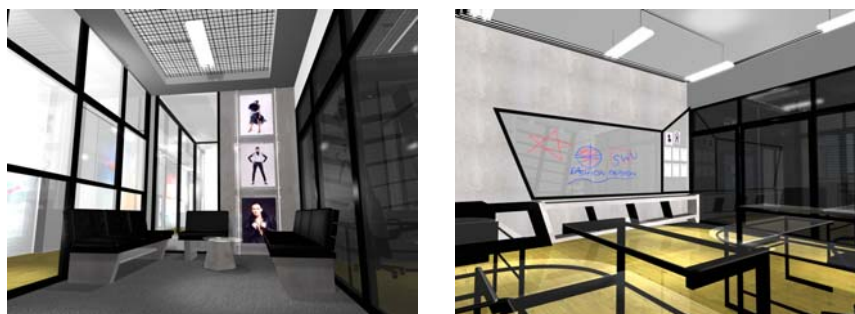

ภาพประกอบ 5 รูปภาพแสดง Mood Board Modern Asymmetry

แนวทางการออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น จึงดูโปร่งโล่ง ประกอบด้วยกระจกและเฟรมอลูมิเนียมสีดำเป็นหลัก พื้นไม้ที่เรียบหรูในลักษณะสแกนดิเนเวียบอกถึงความประณีตในการทำงาน

ภาพประกอบ 6 ภาพจำลองด้านหน้าของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นเดิมคณะศิลปกรรมศาสตร์ ห้องประชุมย่อยในบรรยากาศที่เป็นกันเอง เดิมที่เป็นห้องเรียนถูกปรับเปลี่ยนให้เป็นสำนักงาน

ภาพประกอบ 7 ภาพจำลองภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น

Corridor ที่เคยโล่งถูกปรับแต่งให้รองรับนิทรรศการชั่วคราวได้เป็นอย่างดี ห้องสมุดถูกรวมเข้ากับส่วนของสำนักงาน ชั้นหนังสือถูกออกแบบในลักษณะเฉียง เพื่อการป้องกันปกหนังสือเสียหาย และไม่จำเป็นต้องใช้ที่คั่นหนังสือให้เกะกะ มีส่วนของห้องตัดเย็บและห้องเรียนที่ยังคงอยู่

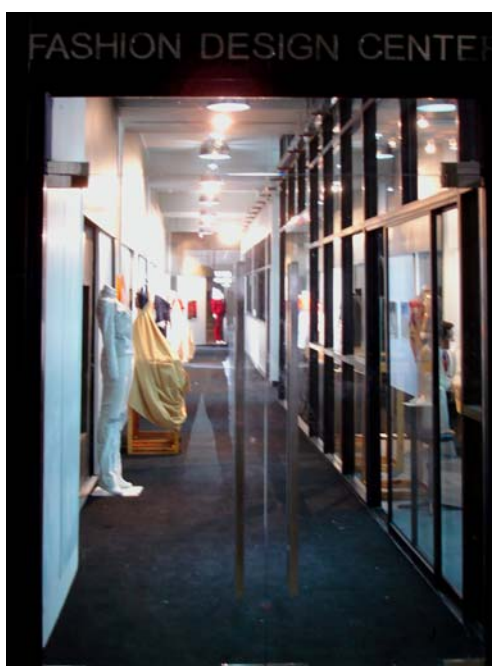
จะเห็นได้ว่า การออกแบบของสถาบันที่สอนการออกแบบแฟชั่นที่เป็นผู้นำ และศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นเดิม คณะศิลปกรรมศาสตร์ ส่วนใหญ่จะมีลักษณะที่เป็นสากล ใช้งานสะดวก มีความทันสมัย เหมาะสมกับการศึกษาแฟชั่นที่รูปแบบมีความรวดเร็ว ใช้สีขาว สีเทา สีดำ เป็นหลัก และมีการตกแต่งด้วยสีอื่น ๆ ตามทฤษฎีการออกแบบ คือประมาณ 20 – 30 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ห้องทั้งหมด (Fash. vol.1)

3.2 ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา

อาคารนี้และภูมิทัศน์โดยรอบอาคารกำหนดให้เป็น GATE WAY ของมหาวิทยาลัย สามารถเป็นตัวเชื่อมและทางสัญจร จากถนนอโศกมนตรีเข้าสู่พื้นที่ภายในของมหาวิทยาลัยได้ทั้งโดยทางรถยนต์และทางเดินเท้า โดยแนวความคิดหลักจะแบ่งพื้นที่ดินบริเวณอโศกมนตรีนี้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วน PLAZA และ LANDSCAPE สำหรับจัดกิจกรรมตามเทศกาล ด้านติดกับถนนอโศกมนตรี กับส่วนตัวอาคารซึ่งมีประโยชน์ใช้สอยไม่ต่ำกว่า 20,000 ตรม. ด้านติดกับอาคารคณะสังคมศาสตร์ รวมไปถึงสวนจอดรถ ซึ่งอาจจะเป็นที่จอดรถใต้ดิน หรือได้สนามฟุตบอล โดยแนวความคิดเกี่ยวกับความสูงของอาคารในด้าน SKY LINE ให้สอดคล้องกับบริเวณอาคารข้างเคียงซึ่งมีความสูงประมาณ 20 – 30 ชั้น สำหรับพื้นที่ใช้สอยของโครงการทั้งหมดนั้น ให้พิจารณาจากงบประมาณโครงการจำนวน 300 ล้านบาท เป็นสำคัญ (ค่าก่อสร้างตัวอาคาร + LANDSCAPE และทางสัญจร + ที่จอดรถ = 300 ล้านบาท)

ภาพประกอบ 8 ตู้โชว์หน้าลิฟท์คอยต้อนรับด้วยบรรยากาศแบบแฟชั่น

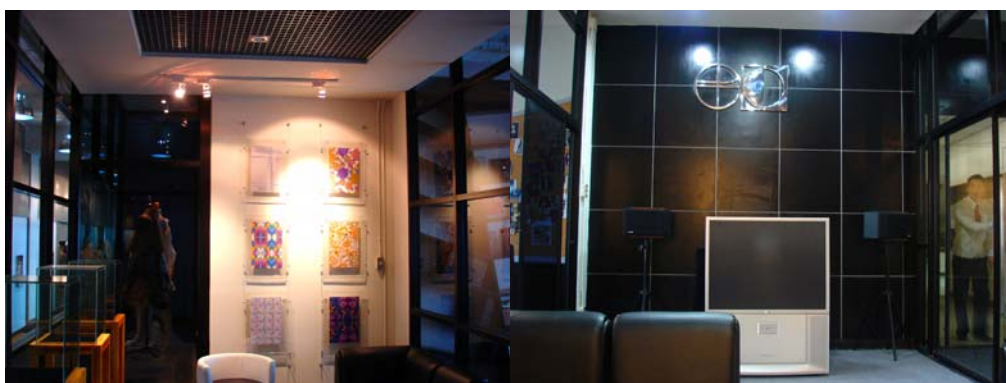
ภาพประกอบ 9 Fashion Design Center

เมื่อเดินเข้ามาจะพบกับ Fashion Design Center ที่มีรูปแบบแตกต่างจากภายในอาคารโดยรวมของคณะศิลปกรรมศาสตร์ ซึ่ง Project นี้เป็นการRenovation ห้องเรียนแฟชั่นเดิมให้มีความทันสมัย และมีรูปแบบที่คล้ายยกสำนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งไว้ อันจะส่งเสริมแรงบันดาลใจและบรรยากาศที่ต้องตระหนักถึงความเป็นมืออาชีพในระหว่างศึกษา และความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการ โดยมีโครงสร้าง ขาว เทา ดำ โดยผู้เขียนได้นำเสนอแนวทางการออกแบบตกแต่งภายในไปแล้วในหนังสือ FASH เล่มที่ 1

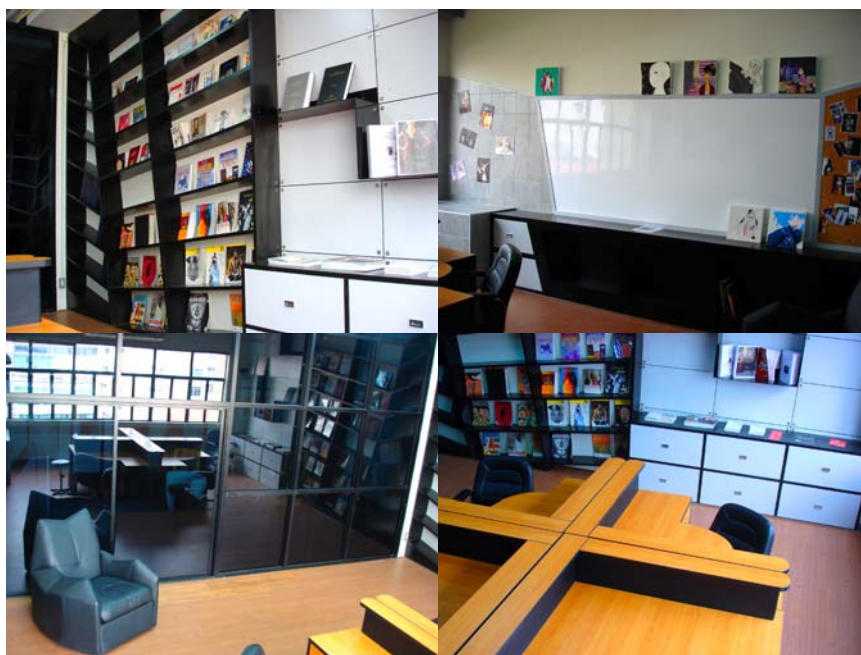
ภาพประกอบ 10 โถงทางเดิน

ผ้าเพดาน ที่ร้อยออกโชว์เพดานเปลือย เฟอร์นิเจอร์ที่ทำให้พื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นดูโปร่งขึ้น
โคมไฟสเตนเลสที่สร้างบรรยากาศคล้ายบรรยากาศการทำงานอย่างมืออาชีพในโรงงาน

ภาพประกอบ 11 ห้องนำเสนอ

ส่วนของห้องสนทนาที่ทำหน้าที่หลายอย่างเช่น รับแขก พักผ่อน การนำเสนองาน ออกแบบใน
รูปแบบนิทรรศการ และมัลติมีเดีย

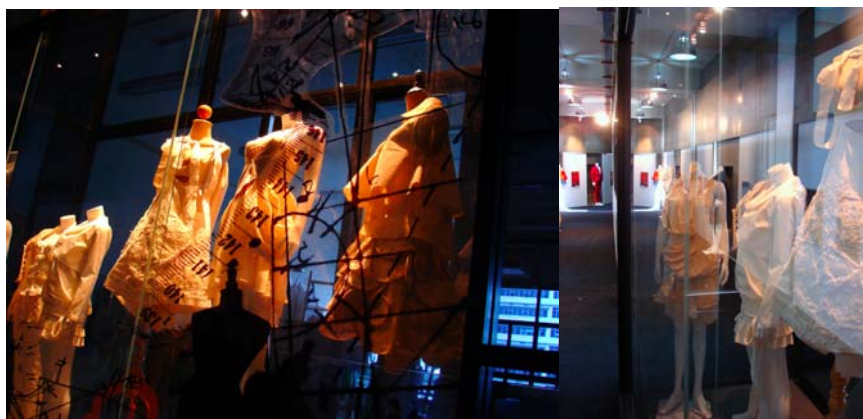
ภาพประกอบ 12 ห้องทำงานผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ศูนย์

ห้องต่อมาเป็นห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ของศูนย์ มีกระดาน Write Board ไซฟานั่ง Batman Chair ที่มี Pattern เหลี่ยมทันสมัยดูแข็งแรงบึกบึนแต่นั่งสบาย ผู้ออกแบบตั้งใจออกแบบให้เข้ากับรูปแบบของศูนย์ เพื่อใช้สำหรับนั่งพักผ่อน

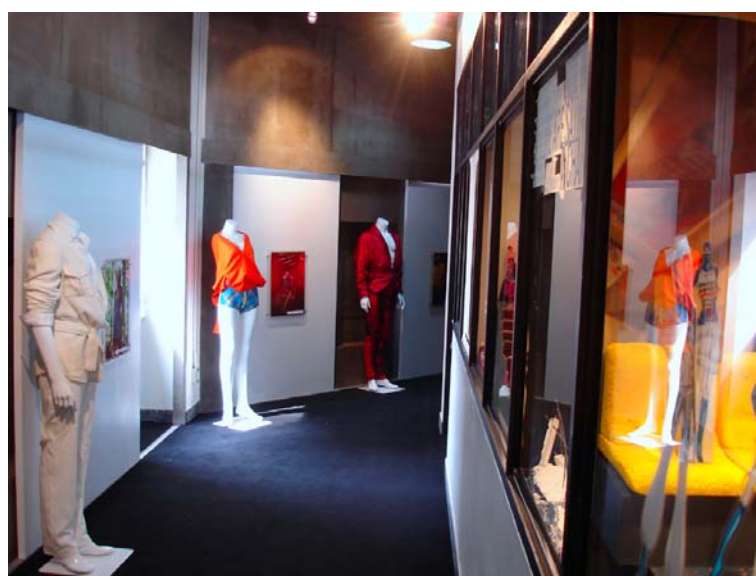
ภาพประกอบ 13 แสดงชั้นวางหนังสือ

อีกมุมหนึ่งของห้องที่มี Book Shelf สีดำโปร่งทันสมัย ที่มีองศาการใช้งานที่แตกต่าง ไม่จำเป็นต้องพึ่งที่กั้นหนังสือให้ดูเกะกะ และสิ้นเปลือง แถมยังถนอมรักษาน้ำหนักไม่ให้หักเสียหายอีกด้วย

ภาพประกอบ 14 Window Display

มุม Window Display ขนาดใหญ่ที่ไปร่งมอทะลุไปยังห้องตัดเย็บได้ หรือจะใส่นกหลังก็ไม่เป็นปัญหา ซึ่งเป็นจุดเด่นของศูนย์นี้ ที่นิสิตสามารถใช้ฝึกซ้อมการจัด Prop Display ขนาดเท่าจริง วัสดุจริงได้อีกด้วย

ภาพประกอบ 15 ส่วนของทางเดิน

ส่วนทางเดินที่เป็นนิทรรศการชั่วคราว และถาวรของศูนย์ที่จะเป็นแหล่งเก็บรวบรวมแรงบันดาลใจสำหรับการออกแบบ

ภาพประกอบ 16 ห้องตัดเย็บ

ภาพประกอบ 17 ห้องปฏิบัติการ

ห้องปฏิบัติการออกแบบแฟชั่น ที่โปร่งโล่ง เพดานเปลือย พร้อมจัดโซฟาว์ผลงานเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์และการทำงานออกแบบ

ภาพประกอบ 18 ส่วนของ Scale Window Display

ส่วนของ Scale Window Display ที่เกิดจากการประยุกต์ใช้ช่องหน้าต่าง หน้าห้องออกแบบแฟชั่น ที่เรียงรายมาเป็นช่องตู้กระจกสำหรับการประดับตกแต่งได้ทั้งรูปแบบหน้าต่างชุดและหน้าต่างเดี่ยวในรูปแบบย่อส่วน

3.3 ศูนย์การศึกษาและพัฒนาเครื่องประดับ คณะศิลปกรรมศาสตร์

แหล่งข้อมูลความรู้ การศึกษาทางด้านเครื่องประดับ และแรงบันดาลใจ ตลอดจนการให้คำปรึกษาทางด้านต่าง ๆ ต่อผู้ประกอบการ ทั้งด้านการออกแบบ การพัฒนารูปแบบ การผลิตต้นแบบ ทั้งด้วยเครื่องมือ Hand Tool และการผลิตต้นแบบด้วยคอมพิวเตอร์ CNC ตั้งอยู่ชั้น 15 อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์ ซึ่งจะเกิดขึ้นถัดจากศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น คือ ศูนย์การศึกษาและพัฒนาเครื่องประดับ ซึ่งจะมีรูปแบบที่ต่อเนื่องและพัฒนาจากศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นชั้น 8 และอยู่ภายใต้ร่มเงาของคณะศิลปกรรมศาสตร์เช่นเดียวกัน ด้วยพื้นที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงแก้ปัญหาโดยใช้เส้นเฉียงในการออกแบบ ซึ่งมีรูปแบบที่ตอบสนองพฤติกรรมการใช้สอยเป็นหลัก

ภาพประกอบ 19 ศูนย์การศึกษาและพัฒนาเครื่องประดับ

ภาพแสดงแนวความคิดของการจัดพื้นที่ โดยรวมของศูนย์ที่แบ่งการใช้งานออกเป็นส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนรับแขก ส่วนห้องสมุดฐานข้อมูล ส่วนจัดนิทรรศการ ส่วนอบรมการสร้างต้นแบบเครื่องประดับ ด้วยคอมพิวเตอร์ ส่วนห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ของศูนย์การศึกษาและพัฒนาเครื่องประดับ

ภาพประกอบ 20 ภาพด้านหน้าของศูนย์

ภาพประกอบ 21 ส่วนรับแขกของศูนย์

ส่วนรับแขกของศูนย์ ซึ่งมีผนังเป็น Cabinet Display built in เพื่อการโชว์เครื่องประดับที่มีทั้ง Graphic และ ดันแบบเครื่องประดับอยู่ด้วยกัน

ภาพประกอบที่ 22 พื้นที่สำหรับวางหนังสือ

พื้นที่ส่วนของการออกแบบ Shelf สำหรับวางหนังสือภายในศูนย์ เพื่อเป็นมุมห้องสมุดขนาดเล็กและมีการเชื่อมต่อกับ Display Counter เป็นอุบายการใช้ Shelf เป็นผนังโปร่งเพื่อแยก Space ของพื้นที่รับแขกและห้องสมุดอย่างแยบยล เพื่อความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้บริการสืบค้นหนังสือ และ ส่วน Display Counter สามารถใช้ในการโชว์เครื่องประดับ และเมื่อมีงานก็ใช้เป็น Counter รับแขกได้อย่างทันสมัย

ภาพประกอบ 23 ส่วนของพื้นที่สำหรับการจัดการศึกษา
และการฝึกอบรมผ้าเพดานเปิดโล่งโชว์ท่อเปลือย

ภาพประกอบ 24 ห้องทำงานสำหรับบุคลากรภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาเครื่องประดับ

ภาพประกอบ 25 พื้นที่ตั้งโชว์นิทรรศการเครื่องประดับ

พื้นที่ตั้งโชว์นิทรรศการเครื่องประดับ ที่มีทั้ง Window Display และ Display Stand ที่เป็นชุด 3 ชั้น ระดับด้านในแตกต่างกันเพื่อสร้างมุมมองแตกต่างกัน และสามารถแยกส่วนแต่ละชั้นได้

4. การออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.1 ข้อมูลการสร้างสไตล์ในการออกแบบ

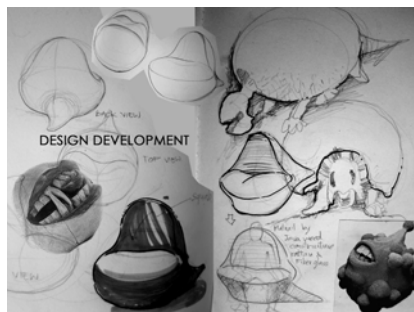
แรงบันดาลใจ (Inspiration) เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการออกแบบ การตลาด ตลอดจนการโน้มน้าวความสนใจและการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากปัจจุบันสินค้ามีให้เลือกซื้อกันมาก ผู้บริโภคมีสิทธิในการเลือกซื้อตามความพอใจ ซึ่งนอกจากจะซื้อโดยคำนึงถึงความจำเป็นแล้ว อารมณ์และความประทับใจในสินค้ายังเป็นตัวแปรสำคัญในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค จากเหตุนี้ทำให้โจทย์ของการออกแบบผลิตภัณฑ์ในปัจจุบันมีความยุ่งยาก ซับซ้อนมากขึ้น อาจก่อให้เกิดความสับสนต่อการออกแบบอันเนื่องมาจากปัจจัยและข้อมูลที่หลากหลาย

นักออกแบบควรศึกษาทั้งความต้องการอันเป็นรูปธรรมและนามธรรมของผู้บริโภค และนำข้อมูลความต้องการเหล่านั้นมาสร้างให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมที่สุด นักออกแบบที่ดีจึงจำเป็นต้องมีวิธีการเข้าถึงข้อมูล การเลือกเฟ้น และการจัดการกับข้อมูลที่มีอยู่ เพื่อการสร้างเรื่องราวที่น่าสนใจ และเพื่อเป็นการเสริมเอกลักษณ์ของสินค้าและผลิตภัณฑ์ การหาข้อมูลหรือการสร้างแรงบันดาลใจนั้น จำเป็นต้องใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของนักออกแบบด้วยความประณีต ละเลียดอ่อน ในการสัมผัสข้อมูลนั้นก่อน จากนั้นจะแปรข้อมูลดังกล่าวให้เป็นเรื่องราวที่แฝงไปกับผลิตภัณฑ์ ผู้บริโภคจะรับรู้เรื่องราวที่แฝงมากับผลิตภัณฑ์ได้ทาง รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส อีกเช่นกัน ซึ่งจะสร้างความรู้สึกคล้อยตาม เห็นด้วยในเรื่องราวและที่มาของผลิตภัณฑ์ จนผู้บริโภคยินดีตัดสินใจซื้อด้วยความรู้สึกประทับใจ

เป็นอันว่านักออกแบบสามารถสื่อสารโน้มน้าวผู้บริโภคให้ตัดสินใจซื้อได้สำเร็จโดยใช้ผลิตภัณฑ์เป็นสื่อ การที่นักออกแบบจะสามารถใช้ทักษะในการสร้างเรื่องราวที่สามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้เกิดความประทับใจและคล้อยตามได้นั้น ต้องอาศัยการฝึกฝน การสังเกต บันทึกเรื่องราว สร้างให้เห็นเป็นรูปธรรมให้มากที่สุด และที่ขาดไม่ได้คือควรทราบถึงแหล่งข้อมูลในการสร้างสรรค์งานออกแบบ สำหรับเคล็ดลับและวิธีการในการเข้าถึงข้อมูลเรื่องราว ความคิดสร้างสรรค์ที่นักออกแบบชั้นนำทั่วโลกส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติกันมานั้นคือ

นักออกแบบต้องเข้าใจก่อนว่าที่มาของผลิตภัณฑ์ที่สามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้บริโภคได้นั้นจะต้องเกิดจากความประทับใจกับนักออกแบบก่อน ควรเป็นเรื่องราวความรู้สึกที่ใช้ด้านอารมณ์สัมผัส จึงจะมีแรงดึงดูดพอที่จะโน้มน้าวให้ผู้บริโภคเกิดความประทับใจได้ โดยที่มานั้นก็คือแรงบันดาลใจ (Inspiration) จะต้องชัดเจน เริ่มที่นักออกแบบเลือกความประทับใจส่วนตัวขึ้นมา อาจมีหลายอย่างที่สัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันเป็นเรื่องราว โดยเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือ สิ่งที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นมา โดยที่นักออกแบบอาจค้นคว้าจากสิ่งพิมพ์ แหล่งข้อมูลที่สำคัญคือห้องสมุด หรือ Internet แต่ข้อมูลที่ได้จะจำกัดเพียงข้อมูลทุติยภูมิ จึงอาจสร้างความตื่นเต้น ประทับใจให้นักออกแบบได้ไม่มากนัก หรือจะเป็นการจัดฉากเพื่อถ่ายภาพสร้างเรื่องราวเองก็ทำได้แต่ต้องคำนึงถึงอุปกรณ์ประกอบฉากให้ดี แหล่งข้อมูลต่อมาคือการดูจากพิพิธภัณฑ์จะเพิ่มความซาบซึ้งให้มากขึ้น เนื่องจากถ้าเป็นรูปทรง 3 มิติ และให้ความรู้สึกถึงขนาด (Size) มาตรฐาน (Scale) สัดส่วน (Proportion) บริเวณว่าง (Space) เรื่องราวและองค์ประกอบอื่นๆ แต่โดยส่วนใหญ่ก็ยังเป็นการรับรู้ทางสายตา มาถึงการเดินทางท่องเที่ยวนี้เองที่เป็นแหล่งข้อมูลที่ดีมาก จะให้ความสด สร้างความประทับใจให้กับนักออกแบบเป็นอย่างมาก อาจุดติดมือนักออกแบบที่ขาดไม่ได้เลย คือ กล้องถ่ายรูป และสมุดร่างภาพ อาจมองหาทั้งสิ่งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรมที่สามารถสร้างความรู้สึกประทับใจให้กับตัวนักออกแบบได้ เช่น เรื่องราว วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ในพื้นที่ที่ได้ไป จากอาหารการกิน เครื่องแต่งกาย เพลง แฟชั่น อาคารสถาปัตยกรรม หรือความประทับใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น ทะเล ใต้ทะเล อาจประทับใจในรูปร่างกายของมนุษย์ อวัยวะภายใน สัตว์ หรือผลงานศิลปะ การออกแบบของนักออกแบบอื่นๆ หรือผลงานการออกแบบจากยุคต่างๆ ในประวัติศาสตร์ เช่น ศิลปะพื้นบ้านของไทย การออกแบบโดยอารยธรรมตะวันออก หรือตะวันตก เช่น Art Deco , Art Nouveau , Greek จะเป็นงานออกแบบหรือศิลปะร่วมสมัยก็เป็นได้ เช่น Tom Dixon , Ron Arad , Philippe Starck หรือเป็นงานออกแบบในอนาคตก็ได้ขึ้นอยู่กับความประทับใจของนักออกแบบ โดยเก็บข้อมูลเป็นภาพ อาจใช้การร่างหรือการใช้กล้องถ่าย เนื่องจากภาพๆเดียวสามารถบรรยายถึงอารมณ์ความรู้สึกได้มากกว่าคำหลายพันคำหรือประโยคหลายร้อยประโยค แต่อาจเขียนคำหรือประโยคกำกับเพื่อบันทึกรายละเอียดนั้นไว้ ให้บันทึกภาพเก็บไว้ให้ได้มากที่สุด จากนั้นเริ่มปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไป

4.1.1 นำภาพร่างจากสมุดร่างภาพ ข้อความ ความรู้สึกทั้งรูปธรรมและนามธรรม จาก นิตยสาร การอัดภาพถ่าย หรือถ่ายเอกสาร การ Down Load ภาพจาก Internet อย่าลืมบันทึกอ้างอิง ถึงแหล่งที่มาด้วย เป็นสิ่งสำคัญมากเนื่องจากการนำเสนอจะมีน้ำหนักมากขึ้นและสามารถค้นคว้า พัฒนาต่อเนื่องได้ หาเหตุผลว่าทำไมคุณถึงชอบสิ่งนั้นๆ ทำไมสิ่งนั้นถึงดึงดูดคุณ และบันทึกเก็บไว้เพื่อ ใช้งานดังภาพตัวอย่าง

ภาพประกอบ 26 งานร่างภาพในสมุดร่างภาพ

ภาพตัวอย่างงานร่างภาพในสมุดร่างภาพ ซึ่งได้แรงบันดาลใจจากซากฟอสซิลไดโนเสาร์โดยการร่างสเก็ตช์ในฟิสิกส์และตัดปะภาพจากสิ่งพิมพ์เพื่อสร้างเรื่องราวให้กับการออกแบบอีกครั้งหนึ่ง

ภาพประกอบ 27 การจัดฉากถ่ายภาพเพื่อสร้างสไตล์ Glamour

ภาพตัวอย่างการจัดฉากถ่ายภาพโดยกำหนดข้อความของเรื่องราว (Key word) ให้คือความมีเสน่ห์ ยั่วเยวน (Glamour) ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถสร้างภาพเพื่อนำไปใช้ทำ Mood Board อีกครั้งหนึ่ง

ภาพประกอบ 28 การจัดฉากถ่ายภาพเพื่อสร้างสไตล์ Rustic

ภาพตัวอย่างการจัดฉากถ่ายภาพโดยกำหนดข้อความของเรื่องราว (Key word) คือพื้นผิวและ วัสดุพืชที่แสดงถึงความเป็นบ้านนอก (Rustic)

4.1.2 นำมาขยายผลต่อโดยหาสิ่งเชื่อมโยงให้เกิดเป็นรูปธรรม และเกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยสามารถเพิ่มเติมภาพหรือข้อมูลอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน มาปะติดจัดองค์ประกอบให้เป็นกลุ่มภาพ เพื่อร้อยเรียงเรื่องราวให้ได้ความชัดเจนมากที่สุด อาจติดลงบนกระดาษแข็งเรียกว่า Mood Board แล้ว ทำการกำหนดข้อความ (Key Word) ของความประทับใจนั้นๆ เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น ให้มีสัมพันธ์กับ ภาพ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

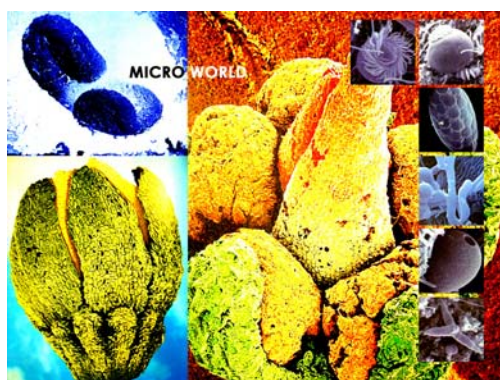
ภาพประกอบ 29 แสดงความประทับใจจากเส้นตรงในงานสถาปัตยกรรมและวัสดุที่หลากหลาย

ภาพประกอบ 30 แสดงความประทับใจจากเปลือกหอย และสัตว์เปลือกแข็ง หรือสัตว์แปลกๆในทะเล

ภาพประกอบ 31 แรงบันดาลใจมาจากรูปทรงทางศิลปะต่างๆ (Art Object)

ภาพประกอบ 32 แรงบันดาลใจมาจากมุมมองผ่านของกล้องจุลทรรศน์ที่ขยายรูปทรงจากธรรมชาติ

4.1.3 นำมาขยายเรื่องราวต่อโดยพิจารณาหาแนวทางในการนำความประทับใจนั้นๆมาใช้เป็นแก่น (Theme) ในการออกแบบ ซึ่ง Mood Board อาจมีหลายรูปแบบและหลายแนวทางก็ได้ขึ้นอยู่กับเรื่องราวและความประทับใจตลอดจนจุดประสงค์ในการใช้งานของนักออกแบบ เช่น บางชิ้นใช้เพื่อพิจารณาถึงรูปลักษณะที่จะเป็นแนวทางการสร้างเอกลักษณ์ในงานออกแบบ บางชิ้นอาจใช้เพื่อ

แสดงอารมณ์ของงาน(Style) เพื่อบอกถึงวิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย(Life Style) หรือใช้เพื่อแสดงถึงรูปแบบวัสดุพื้นผิว (Texture) และองค์ประกอบอื่นๆ โดยจัดทำเพิ่มเติมขึ้นได้ตามความเหมาะสมเพื่อความชัดเจนในงานออกแบบของเรา จากนั้นหาทางเชื่อมโยงข้อมูลที่มีอยู่เข้าด้วยกัน โดยคิดเชื่อมโยง Mood Board เหล่านั้นไว้ใช้งานต่อไป

4.1.4 หาสิ่งบ่งชี้หรือแนวทางเบื้องต้นที่จะแสดงออกซึ่งความประทับใจนั้นๆ ว่าจะสื่อสารผ่านอะไร จะนำมาถ่ายทอดให้ร่วมสมัยได้อย่างไร หรือจะให้เข้ากับความต้องการหรือกลุ่มเป้าหมายได้อย่างไร เช่นเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในบ้าน ในร้านค้า คลับบาร์ หรือโรงแรม

4.1.5 เมื่อได้สิ่งที่ต้องการออกแบบแล้วก็ให้ออกแบบให้สัมพันธ์กับแรงบันดาลใจนั้นได้เลย จะค้นหาแรงบันดาลใจก่อนการคิดโจทย์ผลิตภัณฑ์ที่จะออกแบบ หรือกำหนดผลิตภัณฑ์ที่จะออกแบบก่อนแล้วค่อยหาแรงบันดาลใจก็ได้ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่นักออกแบบเผชิญ แต่สิ่งที่ขาดไม่ได้ในการคิดสร้างสรรค์งานออกแบบคือแรงบันดาลใจที่รู้สึกได้เป็นรูปธรรม (Mood Board)

เมื่อได้ภาพ Mood Board แล้วสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลแสดงเรื่องราวเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์งานออกแบบต่างๆ ได้ต่อไป เช่นงานออกแบบสถาปัตยกรรม ออกแบบตกแต่งภายใน ออกแบบผลิตภัณฑ์ต่างๆ เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ ฯลฯ

ตัวอย่าง Mood Board ในที่นี้แสดงถึงงานออกแบบบางส่วนที่ผู้เขียนได้จัดทำไว้ ซึ่งได้สร้างเป็นเรื่องราวความประทับใจที่แตกต่างกันและนำมาเชื่อมโยงกัน ทำให้ผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์นี้มีเรื่องราว ภูมิหลัง และเอกลักษณ์ที่ชัดเจนและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 33 แรงบันดาลใจมาจากความแตกต่างของหางสัตว์แต่ละชนิด

ความแตกต่างของหางสัตว์แต่ละชนิด (The Different Tails) แสดงถึงความประทับใจในรูปร่างรูปทรงของหางของสัตว์ประเภทต่างๆ โดยได้ข้อมูลมาจาก Natural History Museum.UK. โดยใช้การถ่ายภาพแล้วนำมาจัดองค์ประกอบให้ชัดเจน

ภาพประกอบ 34 แสดงความประทับใจของอารมณ์ความรู้สึก

Mood Board ขึ้นต่อมาแสดงความประทับใจของอารมณ์ความรู้สึกดังนี้คือ ความชื่นชอบในการเดินทางตามธรรมชาติ ความลึกลับ ผจญภัย มีเสน่ห์ชวนให้หลงใหลและค้นหา โดยพยายามสร้างอารมณ์ที่เป็นนามธรรมเหล่านี้ ให้ออกมาชัดเจนเป็นรูปธรรมให้มากที่สุดจึงได้ภาพ Mood Board ดังกล่าว โดยงานชิ้นนี้ได้แหล่งข้อมูลมาจากภาพในหนังสือ และนิตยสาร จากนั้นเขียนภาพลายเส้นปากกาประกอบ

ภาพประกอบ 35 แสดงถึง African Style และ Oriental Style

Mood Board แสดงถึง African Style และ Oriental Style ของการตกแต่งที่ผิวสัมผัสไม่เรียบการตกแต่งที่ใช้เป็นงานหัตถกรรม (Craft) มีสีธรรมชาติของวัสดุนั้นๆ เพื่อให้ได้อารมณ์ที่เป็นชนบท แต่ต้องมีความแปลกไม่ปกติ เนื่องจากมีการจับคู่สีทองของตะวันออกมาร่วมด้วย ซึ่งใช้ Key word คือ Texture & Gold ได้แหล่งข้อมูลมาจากการท่องเที่ยวถ่ายภาพและหนังสือนิตยสาร มาจัดองค์ประกอบ

ภาพประกอบ 36 เก้าอี้มีหาง

ภาพเฟอร์นิเจอร์เก้าอี้มีหางตัวนี้มีชื่อว่า Tail Chair ซึ่งใช้วัสดุผักตบชวา ขึ้นรูปโดยใช้การสานหัตถกรรม ทำให้ได้รูปทรงในลักษณะของสัตว์เลื้อยคลานที่มีหางนอนขดอยู่ ดูมีเสน่ห์ ลึกลับ น่าค้นหาตามแนวทางที่ได้วางแผนไว้จากการเชื่อมโยงเนื้อหาและอารมณ์ต่างๆ ของ Mood Board ทั้งหมดเข้าด้วยกันเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวที่นักออกแบบสร้างขึ้นนี้สู่ผู้บริโภคอีกทอดหนึ่ง

ภาพประกอบ 37 ทศนิยมภาพ Texture & Gold

จาก Mood Board ที่ชื่อ Texture & Gold ซึ่งในทศนิยมภาพรูปนี้ได้แสดงถึงการได้รับอิทธิพลมาอย่างชัดเจนและมากที่สุด เนื่องจากการนำรูปแจกันใน Mood Board มาขยายมาตราส่วน (Big Scale) ให้เป็นตู้ซอ TV. และมีการตกแต่งห้องให้มีพื้นผิว และแสดงการนำเก้าอี้ และเฟอร์นิเจอร์อื่นๆ ที่ได้ออกแบบไว้มาวางประดับตกแต่งในห้องนี้ได้อย่างกลมกลืนสวยงาม (Fash. Vol. 2)

4.2 ข้อมูลด้านการออกแบบตกแต่งภายในสำนักงาน

4.2.1 การบริหารพื้นที่และการจัดแผนผังสำนักงาน

การบริหารพื้นที่และการจัดแผนผังสำนักงาน (Space management and office layout) เมื่อได้ตัวอาคารเป็นของสำนักงานโดยเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะเข้าไปใช้ประโยชน์จากพื้นที่เหล่านั้น จำเป็นต้องจัดแผนผังพื้นที่และวางแผนผังสำนักงานไว้ล่วงหน้าเสียก่อน เพื่อกำหนดว่าหน่วยงานใด ควรจะตั้งอยู่ ณ ตำแหน่งใดของพื้นที่ที่มี โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเป็นหลัก การจัดแผนผังสำนักงาน และการบริหารพื้นที่ที่เหมาะสม จะช่วยให้เส้นทางเดินของงาน (Flow of work) เป็นไปโดยเหมาะสม พนักงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว สะดวก และประหยัดค่าใช้จ่าย

การบริหารพื้นที่ (Space management) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับลักษณะต่างๆ ทางกายภาพในสำนักงานประกอบด้วย การออกแบบตัวอาคาร เช่น ตำแหน่งของหน้าต่าง ลิฟต์ เครื่องปรับอากาศ ระบบไฟฟ้า เป็นต้น การกำหนดที่ตั้งของฝ่ายต่างๆ เพื่อสนองความต้องการขององค์กร การกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น บริการไปรษณีย์ บริการโทรศัพท์ บริการคอมพิวเตอร์ เป็นต้น การพิจารณาจำนวนและลักษณะของบุคลากรที่เหมาะสมในปัจจุบันและที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต ลักษณะงานต่างๆ ที่ต้องมีการปฏิบัติ การกำหนดอุปกรณ์และเฟอร์นิเจอร์ต่างๆ ที่จำเป็นต้องมีเพื่อให้งานบรรลุผล

4.2.1.1 การจัดแผนผังสำนักงาน (Office layout) มีผู้ให้ความหมายของการจัดการแผนผังสำนักงาน ไว้หลายความหมาย ดังนี้

4.2.1.1.1 การจัดบรรดาวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อที่ที่มีอยู่ เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพมากที่สุด และให้มีความสัมพันธ์ระหว่างวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อให้แลดูสวยงามและเป็นระเบียบ

4.2.1.1.2 เป็นการจัดให้มีความคล่องตัวอย่างสมบูรณ์ที่สุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและประหยัด เป็นการนำเอาระบบการควบคุมสำนักงานมาใช้ โดยผู้ปฏิบัติงานทุกคนมีความสบายใจและประทับใจ ถึงแม้จะมีผู้คนร่วมปฏิบัติงานกันอย่างหนาแน่นก็ตาม เป็นการนำเอาเนื้อที่ที่มีอยู่ กำลังคน เครื่องมือเฟอร์นิเจอร์ การไหลของงาน ความสัมพันธ์ภายในระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับแผนกต่าง ๆ มารวบรวมขึ้นเพื่อวางแผนในการออกแบบให้เหมาะสมแก่รูปร่าง โครงสร้าง กลไกต่างๆ ความทั้งการใช้วัสดุเฟอร์นิเจอร์ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้เป็นไปตามความปรารถนาอย่างสูงสุดทั้งในปัจจุบันและอนาคต

4.2.1.1.3 การจัดแผนผังสำนักงานนั้น หมายความว่า การจัดโต๊ะ เครื่องจักร และเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ การจัดสำนักงานที่ไม่ดี จะมีผลกระทบกระเทือนต่อการดำเนินงาน และประสิทธิภาพของการทำงาน

4.2.1.1.4 การจัดแผนผังสำนักงาน เป็นการจัดวัสดุ อุปกรณ์ และ ส่วนประกอบต่างๆ ภายในสำนักงานให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่มีอยู่ ส่วนการบริหารพื้นที่เป็นเรื่องของการบังคับบัญชาและการควบคุมดูแล การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ เพื่อให้เกิดผลผลิตสูงสุดโดยใช้ต้นทุนต่ำสุด (Littlefield. 1981 : 204) จากความหมายนี้จะเห็นว่าการจัดแผนผังสำนักงานเป็นกิจกรรมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นเกิดขึ้น แต่การบริหารพื้นที่เป็นกิจกรรมที่จะต้องทำต่อเนื่องกันไปและเป็นลักษณะงานบริหาร การจัดแผนผังสำนักงานเป็นกิจกรรมหนึ่งของการบริหารพื้นที่

4.2.1.2 จากความหมายของความสัมพันธ์กันระหว่างการจัดแผนผังสำนักงานและการบริหารพื้นที่สามารถสรุปได้ดังนี้

4.2.1.2.1 การจัดแผนผังสำนักงานเป็นเรื่องการจัดสิ่งที่จะต้องใช้ในสำนักงาน ไม่ว่าจะเป็นเฟอร์นิเจอร์ เครื่องมือเครื่องใช้ กำลังคน ระบบการทำงาน ให้เหมาะสมกับเนื้อที่ที่มีอยู่โดยให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากที่สุด สะดวกที่สุด รวดเร็วที่สุด เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด รวมทั้งสิ้นเปลืองเวลาน้อยที่สุดด้วย ส่วนการบริหารพื้นที่จะกล่าวถึงการวางแผน การจัดแผนผัง การปฏิบัติ และการควบคุมให้สิ่งต่างๆ ที่กล่าวมาให้เป็นไปตามแผน

4.2.1.2.2 การจัดแผนผังสำนักงานเป็นกิจกรรมหนึ่งของการบริหารพื้นที่ในสำนักงาน

4.2.1.2.3 ในปัจจุบันจะใช้คำว่า การบริหารพื้นที่แทนคำว่า การจัดแผนผังสำนักงาน เพราะมีความหมายที่สมบูรณ์กว่า แต่อย่างไรก็ตามการจัดแผนผังสำนักงานและคำว่า การบริหารพื้นที่สามารถใช้แทนกันได้เนื่องจากมีความหมายใกล้เคียงกัน

4.2.1.2.4 การจัดแผนผังสำนักงานเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นเกิดขึ้น แต่การบริหารพื้นที่เป็นกิจกรรมที่ต้องการทำต่อเนื่องกันไปและเป็นลักษณะงานบริหาร

4.2.1.3 วัตถุประสงค์ของการบริหารพื้นที่ในสำนักงานและการจัดแผนผังสำนักงานมีดังนี้

4.2.1.3.1 เพื่อจัดให้มีพื้นที่ในสำนักงานที่เพียงพอและถูกใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด

4.2.1.3.2 เพื่อให้บุคลากร ลูกจ้าง และผู้มาติดต่อได้รับความสะดวกสบายและเกิดความพอใจ

4.2.1.3.3 เพื่อให้การไหลของงานมีประสิทธิภาพและประหยัดต้นทุน

4.2.1.3.4 เพื่อกำหนดตำแหน่งงานให้เกิดวิธีการปฏิบัติและมีระบบการหมุนเวียนของงาน(Work flow) ที่มีประสิทธิภาพ

4.2.1.3.5 เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากการใช้พื้นที่ร่วมกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น แสงสว่าง เสียง สี และอากาศได้อย่างเหมาะสม

4.2.1.3.6 เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการจัดแผนผังสำนักงานและการขยายปริมาณงานในอนาคต

4.2.1.3.7 เพื่อให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลได้สะดวก รวดเร็ว

4.2.1.3.8 เพื่อการตรวจสอบแผนการบริหารพื้นที่ และมีการปรับปรุงได้เมื่อมีความจำเป็น

4.2.1.3.9 เพื่อให้สะดวกต่อการควบคุมบังคับบัญชา

4.2.1.3.10 เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมระหว่างเครื่องใช้ และบุคลากรในแต่ละขั้นตอนของงาน

4.2.1.4 สาเหตุที่มีการจัดแผนผังสำนักงานและการบริหารพื้นที่สำนักงาน มีดังนี้

4.2.1.4.1 ราคาของเนื้อที่ที่จะใช้สำนักงานมีราคาแพง หรือมีความต้องการเนื้อที่ในการทำงานมากขึ้น หรือเพราะมีการขยายงานหรือต้องการเปลี่ยนแปลง

4.2.1.4.2 ความยุ่งยากในการทำงานเพิ่มขึ้นหรือเมื่อมีการเปลี่ยนย้ายสำนักงานเพื่อปรับปรุงสำนักงาน

4.2.2.1 หลักทั่วไปในการจัดแผนผังสำนักงานและการบริหารพื้นที่ในสำนักงาน มีดังนี้

4.2.2.1.1 ลดการติดต่อสื่อสารไม่จำเป็นให้สายทางเดินของงาน (Work flow) ตรงไปข้างหน้าในลักษณะเส้นตรง หรือเป็นรูปวงกลม เป็นรูปตัว U หรือ L เพื่อลดการเคลื่อนไหวอันไม่จำเป็นของบุคคลและของงาน คือไม่ทำงานเดินวกวนกลับไปกลับมา

4.2.2.1.2 บริเวณห้องโถงขนาดใหญ่จะดีกว่าห้องขนาดเล็ก เพราะการควบคุมบังคับบัญชาจะทำได้ง่าย และช่วยให้การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลรวดเร็วขึ้น

4.2.2.1.3 ม่าน ฉากกั้น หรือฝาผนังที่เคลื่อนย้ายได้จะดีกว่าผนังถาวร เพื่อการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงในอนาคต

4.2.2.1.4 หลักการใช้พื้นที่ควรจะมีการใช้อย่างประหยัด โดยถือหลักว่าไม่ทำให้พื้นที่แลดูคับแคบ ลดการกีดขวางทางให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

4.2.2.1.5 สำนักงานที่จำเป็นต้องติดต่อกับบุคคลทั่วไป เช่น ฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายขาย ฝ่ายบุคลากร ก็ควรจัดไว้ในที่สะดวกในการติดต่อ ส่วนสำนักงานที่ต้องอาศัยความสงบและสมาธิในการทำงานเช่น งานบัญชี คอมพิวเตอร์ ควรจัดไว้ในที่สงบไม่มีคนพลุกพล่าน

4.2.2.1.6 การจัดสรรพื้นที่ ควรยึดหลักการไหลเวียนของงานและความเกี่ยวข้องของงาน แผนการเงินและบัญชีควรอยู่ติดกัน ฝ่ายประชาสัมพันธ์ควรอยู่ทำเลที่ติดต่อได้ง่ายที่สุด

4.2.2.1.7 การคาดคะเนความต้องการด้านสถานที่ในอนาคต ควรจะทำพร้อมๆ กับการคาดคะเนยอดขายจากนั้นจึงนำมาเปรียบเทียบกัน

4.2.2.1.8 หน่วยงานที่เป็นศูนย์ให้บริการแก่ฝ่ายต่างๆ ควรอยู่ตำแหน่งใกล้ที่สามารถให้ความสะดวกแก่หลายฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรง

4.2.2.1.9 งานที่คล้ายคลึงกันหรืองานที่ต้องติดต่อกันบ่อยๆ ควรอยู่ใกล้กันเพื่อลดเวลาและระยะทางในการติดต่อ

4.2.2.1.10 เฟอร์นิเจอร์และวัสดุอุปกรณ์ควรจัดให้เป็นแนวเส้นตรง เพื่อความเป็นระเบียบและให้การไหลของงานเป็นเส้นตรง

4.2.2.1.11 ควรมีที่ว่างเหลือพอสมควรสำหรับงานที่จะเพิ่มขึ้น และสำหรับความสะดวกสบายของพนักงาน

4.2.2.1.12 ขนาดของเฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ ควรเตรียมไว้เพื่องานที่จะขยายขึ้นในอนาคต

4.2.2.1.13 ช่องทางเดินระหว่างที่นั่งควรกว้างพอที่คนจะเดินผ่านโดยไม่กระทบโต๊ะของพนักงาน

4.2.2.1.14 พนักงานควรนั่งหันหน้าไปทางเดียวกัน และให้ผู้บังคับบัญชาการอยู่ด้านหลังคุมลูกน้อง

4.2.2.1.15 ไม่ควรจัดโต๊ะพนักงานหันหน้าเข้าหาแสงสว่าง ควรให้แสงสว่างมาจากข้างบน ด้านข้าง หรือด้านหลังของพนักงาน

4.2.2.1.16 ควรจัดหน่วยงานที่ต้องใช้ที่มีเสียงดังไว้ในสถานที่ที่เก็บเสียง เพื่อป้องกันการรบกวนสมาธิผู้อื่น

4.2.2.1.17 พนักงานที่ต้องทำงานโดยใช้สมาธิมากในการทำงาน ควรจะอยู่ในห้องกึ่งส่วนตัว หรือห้องส่วนตัว

4.2.2.1.18 พนักงานที่ต้องติดต่อกับคนจำนวนมาก หรือมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ควรอยู่ในที่ที่จะพบปะติดต่อได้ง่าย

4.2.2.1.19 มีแสงสว่าง เครื่องปรับอากาศ สี ที่เหมาะสม

4.2.2.1.20 ควรจัดให้มีห้องพักผ่อนและสโมสรม เพื่อให้พนักงานได้พบปะ พูดคุย กันในเวลาหยุดพัก

4.2.2.2 หลักการบริหารพื้นที่สำหรับบุคลากร

4.2.2.2.1 จำนวนบุคลากรทั้งในปัจจุบันและอนาคตมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดพื้นที่ โดยมีข้อเสนอแนะในการบริหารพื้นที่สำหรับบุคลากร ดังนี้

4.2.2.2.1.1 ห้องทำงานส่วนตัว สำหรับผู้บริหารระดับสูงควรมีขนาด 400 – 600 ตารางฟุต สำหรับผู้บริหารระดับกลางควรมีขนาด 200 ตารางฟุต สำหรับผู้บริหารระดับธรรมดาควรมีขนาด 75 – 100 ตารางฟุต

4.2.2.2.1.2 การวางแผนการบริหารพื้นที่สำนักงานทั่วไป ควรใช้พื้นที่ 80 – 100 ตารางฟุต ต่อหนึ่งหน่วยงาน ในกรณีงานเสมือนอาจใช้พื้นที่ 40 – 80 ตารางฟุตต่อหนึ่งหน่วยงานได้

4.2.2.2.1.3 ห้องโถงขนาดใหญ่ ควรใช้พื้นที่ 10,000 ตารางฟุต สำหรับบุคลากร 80 -100 คน

4.2.2.2.1.4 ช่องว่างระหว่างโต๊ะและช่องทางเดิน ควรใช้ 10 – 15 % ของพื้นที่ทั้งหมดของห้อง

4.2.2.2.1.5 ห้องประชุมต้องการ 25 ตารางฟุต ต่อผู้เข้าประชุม 1 คน สำหรับผู้เข้าประชุมประมาณ 30 คน และ 8 ตารางฟุตต่อผู้เข้าประชุม 1 คน สำหรับผู้เข้าประชุม 30 – 200 คน

4.2.2.2.1.6 ศูนย์เก็บเอกสารต้องการใช้พื้นที่ 6 ตารางฟุต สำหรับขนาดตู้เอกสาร 8.5" x 13"

4.2.2.2.1.7 ศูนย์โทรศัพท์ควรใช้พื้นที่ 50 ตารางฟุตต่อตำแหน่งพนักงานรับโทรศัพท์ 1 คน

4.2.2.2.2 หลักการบริหารพื้นที่สำหรับเฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์สำนักงาน ข้อเสนอแนะในการจัดพื้นที่สำหรับเฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์สำนักงาน ดังนี้

4.2.2.2.2.1 ความกว้างของช่องทางเดินหลัก ควรใช้ประมาณ 5 – 8 ฟุต และกรณีที่มีการติดต่อกันน้อยควรใช้ประมาณ 3.5" – 5.5"

4.2.2.2.2.2 ความกว้างของช่องทางเดินระหว่างโต๊ะ ไม่ควรต่ำกว่า 36 นิ้ว

4.2.2.2.2.3 ความกว้างระหว่างโต๊ะ ประมาณ 28 – 36 นิ้ว

4.2.2.2.2.4 ตู้เอกสารที่หันหน้าเข้าหากัน ต้องตั้งให้ห่างกันโดยกะระยะว่าเมื่อดึงลิ้นชักออกมาแล้วห่างกัน 30 -40 นิ้ว

4.2.2.2.2.5 การประชุมแบบเปิดเผย ควรใช้พื้นที่ประมาณ 3.5 – 5 ฟุต

4.2.2.2.2.6 โต๊ะพนักงาน ควรหันหน้าไปทิศทางเดียวกัน เว้นเสียแต่บุคลากรมีการรวมกลุ่มการทำงานร่วมกัน ซึ่งจำเป็นต้องปรึกษาหารือกัน

4.2.2.2.2.7 ไม่ควรวางโต๊ะติดกันเกิน 1 คู่ เพื่อสะดวกในการลุกนั่งและการติดต่อสื่อสารด้านข้าง

4.2.2.2.2.8 การจัดโต๊ะเป็นแถวตรง เพื่อให้การไหลของงานเป็นเส้นตรงโดยพนักงานจะได้รับงานจากโต๊ะที่อยู่ด้านข้างหรือด้านหลังตน

4.2.2.2.2.9 ตู้เอกสารควรตั้งอยู่ชิดฝาผนัง หรือตั้งเป็นแนวเส้นตรง

4.2.2.2.2.10 พนักงานที่ต้องทำงานที่ใช้สายตามาก ควรให้มีแสงสว่างเพียงพอ และไม่ควรรีให้พนักงานหันหน้าเข้าหาแสงไฟ หน้าต่างควรอยู่ด้านซ้ายของบุคคล

4.2.3 เครื่องมือในการจัดแผนผังสำนักงาน โดยปกติแล้วใช้วิธีการเขียนรูปอย่างหยาบ ๆ ของสถานที่ที่จะปรับปรุง ตลอดจนการทดลองวางโต๊ะ เก้าอี้ เครื่องใช้เครื่องมือ อย่างคร่าว ๆ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นควรมีเครื่องมือต่อไปนี้

4.2.3.1 แผนผังบริเวณที่จะทำการเปลี่ยนแปลงที่ถูกมาตราส่วน

4.2.3.2 ผังของเนื้อที่ที่จะใช้แต่ละห้องโดยมีมาตราส่วนที่แน่นอน แสดงสถานที่ของบันได ห้องน้ำ ห้องโถง ประตู ห้องประชุม ฯลฯ

4.2.3.3 แบบจำลองของเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ตามขนาด

4.2.4 ขั้นตอนในการจัดแผนผังสำนักงาน มีดังนี้

4.2.4.1 สำนักรววางแผนผังการจัดสำนักงานแบบเก่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันโดยอาศัยแผนภูมิต่าง ๆ

เช่น แผนผังของการจัดองค์การ แผนภูมิแสดงลำดับขั้นตอนการทำงาน แผนภูมิแสดงการเคลื่อนไหวในการทำงาน

4.2.4.2 สำนักรวระบบงานที่ต้องกระทำและงานที่อาจจะเพิ่มขึ้นในอนาคต

4.2.4.3 กำหนดเส้นทางการเคลื่อนที่หลักภายในสำนักงาน

4.2.4.4 กำหนดงานประจำที่เป็นส่วนสำคัญ

4.2.4.5 สำนักรวจจำนวนพนักงานและความต้องการของพนักงานแต่ละคนว่าต้องใช้เนื้อที่เท่าใด

4.2.4.6 สำนักรวเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ และเฟอร์นิเจอร์ที่มีอยู่

4.2.4.7 กำหนดเนื้อที่ตามความต้องการของแต่ละแผนกต่าง ๆ รวมทั้งห้องอาหาร ห้องโถง ห้องน้ำ ห้องพัสดุ

4.2.4.8 จัดการแบ่งเนื้อที่โดยไม่คำนึงถึงบุคคลใดเป็นส่วนตัว

4.2.4.9 ปรีกกษากับหัวหน้างานต่าง ๆ และรวมกันกำหนดตำแหน่งงาน เช่น ห้องรับแขก ห้องประชุม และห้องทำงานส่วนตัว โดยคำนึงถึงความเกี่ยวข้องกันในการทำงาน ความสะดวกในการติดต่อ ความปลอดภัย ระบบสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ (แสง สี เสียง และเฟอร์นิเจอร์)

4.2.4.10 ต้องเขียนภาพหรือแบบพิมพ์เขียวจำลองงานทุกชนิดที่มีอยู่ในสำนักงาน ลงในแผนผังอย่างครบถ้วนให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามมาตรฐานประมาณ $\frac{1}{4}$ นิ้วต่อ 1 ฟุต

4.2.4.11 ทำแบบด้วยกระดาษแข็ง โฟม ไม้ หรือหุ่นจำลอง ตามมาตราส่วนของหน่วยงานทุกหน่วยงานและกำหนดลงไปให้ชัดเจน

4.2.4.12 เตรียมแบบหรือหุ่นจำลอง สำหรับกลุ่มพื้นฐานของลำดับที่กำหนดไว้คร่าว ๆ ในแต่ละเนื้อที่ตามหลักและขั้นตอนการจัดสำนักงาน

4.2.4.13 ตรวจสอบแผนผังการจัดสำนักงานทั้งหมดอย่างละเอียด และแก้ไขปรับปรุงสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ตามความต้องการ

4.2.4.14 ทำเครื่องหมายที่เหมาะสม แสดงการไหลของงานที่สำคัญ สายโทรศัพท์และสายไฟฟ้า รวมทั้งชื่อของพนักงานที่ประจำอยู่ในแต่ละจุดของทุก ๆ แผนกด้วย

4.2.4.15 ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งสำหรับแผนผังที่ต่อเนื่องหรือมีความสัมพันธ์กับลำดับของกลุ่มพื้นฐานและหลังจากพิจารณาเห็นชอบด้วยตามลำดับที่แผนผังแล้ว จึงเสนอแผนการจัดสำนักงานทั้งหมดไปยังผู้อำนวยการเพื่อขออนุมัติดำเนินการในขั้นสุดท้าย

4.2.5 ขนาดของเนื้อที่ในการจัดแผนผังสำนักงาน

4.2.5.1 ขนาดของเนื้อที่ในการจัดสำนักงานนั้น มีส่วนสำคัญต่อการจัดสำนักงานอย่างยิ่ง หากจัดให้ได้สัดส่วนถูกต้องตามหลักวิชาเป็นระเบียบเรียบร้อยแล้วจะแลดูสวยงามและทำให้ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานได้รับความสะดวกสบายอีกทั้งยังสร้างบรรยากาศที่ดีในสำนักงานอีกด้วย ซึ่งเป็นผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้นด้วย ในการจัดสำนักงานนั้นควรใช้เนื้อที่ในสำนักงานให้เป็นประโยชน์ทุกตารางนิ้ว ควรจัดตามหลักวิชาและประหยัด ที่ใดเห็นสมควรรวมกันได้ก็จัดรวมกัน ที่ใดควรขยายหรือแยกกันก็ควรแยกหรือขยายออกไป ไม่ใช่อยู่รวมกันจนแออัดเพียงแห่งเดียว โดยที่ส่วนอื่นปล่อยให้ว่างไว้หรือต้องปิดทิ้งไว้เฉย ๆ อีกประการหนึ่งคือ ควรจะใช้เนื้อที่ของสำนักงานให้เป็นประโยชน์ โดยเท่าเทียมกันทุก ๆ ส่วนของสำนักงานโดยทั่วไป เนื้อที่ของการจัดสำนักงาน แบ่งออกเป็น 4 บริเวณ คือ

4.2.5.1.1 บริเวณที่เป็นที่ทำงานเอกเทศ (Private office) เช่น ห้องประชุมพิเศษ ห้องผู้บริหาร
ระดับต่างๆ

4.2.5.1.2 บริเวณที่เป็นที่ทำงานทั่วไป (General office area)
เช่น ห้องรับรองทั่วไป ห้องธุรการและบัญชี ห้องปฏิบัติการ ห้องฝึกอบรม ห้องโฆษณา ห้องแสดง
สินค้า ห้องคัดจดหมาย

4.2.5.1.3 บริเวณที่เป็นที่ตั้งบริการ (Service area) เช่น ห้องอาหาร
ห้องน้ำ ห้องพัก ห้องรับแขก ห้องพยาบาล ห้องสมุด

4.2.5.1.4 บริเวณที่เป็นที่เก็บของ (Storaga area) เช่น หน่วย
จัดเก็บเอกสาร ห้องพัสดุ ห้องเก็บสินค้า ห้องเครื่องมืออุปกรณ์

4.2.5.2 เนื้อที่มาตรฐานสำหรับบุคลากร ประกอบด้วย

4.2.5.2.1 นักบริหารชั้นสูงสุด (Top executive) ใช้เนื้อที่ 400 – 450
ตารางฟุต หรือกว้าง 20 ฟุต ยาว 20 ฟุต

4.2.5.2.2 นักบริหารระดับกลาง (Intermediate executive) ใช้เนื้อ
ที่ 275 – 300 หรือกว้าง 14 ฟุต ยาว 20 ฟุต

4.2.5.2.3 นักบริหารระดับธรรมดา (Supervisory executive) ใช้
เนื้อที่ 110 – 125 ตารางฟุต หรือกว้าง 14 ฟุต ยาว 8 ฟุต

4.2.5.2.4 หัวหน้าเสมียน (Chief clerk) ใช้เนื้อที่ 75 – 80 ตาราง
ฟุต หรือกว้าง 10 ฟุต ยาว 8 ฟุต

4.2.5.2.5 เสมียนธรรมดา (Clerk) ใช้เนื้อที่ 50 -60 ตารางฟุต
หรือกว้าง 6 ฟุต ยาว 8 ฟุต

4.2.5.3 เนื้อที่มาตรฐานสำหรับโต๊ะ ห้อง ทางเดิน ตู้เก็บเอกสาร แนวทาง
ทั่วไป สำหรับความต้องการเนื้อที่ในการปฏิบัติงานของงานชนิดต่างๆ นั้น พอจะกำหนดไว้ได้บ้าง แต่
ปริมาณเนื้อที่ต่อเจ้าหน้าที่แต่ละคนย่อมแตกต่างกันออกไปตามปัจจัยต่างๆ หลายประการ เป็นต้นว่า
ขนาด รูปร่าง ลักษณะของเนื้อที่ทั้งหมดที่มีอยู่ จำนวน และที่ตั้งของเสา จำนวนและขนาดของเนื้อที่
ที่คลังพัสดุต้องการ ชนิดของงานที่จะต้องปฏิบัติ บริเวณที่ติดตั้งหน้าต่าง จำนวนและที่ตั้งศูนย์บริการ
จำนวนของเอกสารและตู้เก็บ ขนาดและชนิดของเฟอร์นิเจอร์ในสำนักงาน เครื่องมือและเครื่องจักร
จำนวนห้องทำงานเอกเทศ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จัดไว้ให้พนักงาน ฉะนั้นตาราง
กำหนดเนื้อที่ที่จะกล่าวต่อไปนี้ จึงเป็นเพียงแนวทางและหัวข้อในการนำไปเปลี่ยนแปลงแก้ไข ซึ่ง
ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นและปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในสภาพการณ์ที่แตกต่างกันออกไป

4.2.5.3.1 โต๊ะ มีลักษณะดังนี้

4.2.5.3.1.1 นักบริหาร 78 x 38 นิ้ว

4.2.5.3.1.2 หัวหน้างาน 60 x 30 นิ้ว

4.2.5.3.1.3 เจ้าหน้าที่ 60 x 36 นิ้ว

4.2.5.3.1.4 เสมียน 60 x 30 นิ้ว

4.2.5.3.2 ห้องประชุม มีลักษณะดังนี้

4.2.5.3.2.1 จุไม่เกิน 30 คน นั่งแบบประชุม 25 ตารางฟุต

ต่อคน

4.2.5.3.2.2 จุไม่เกินกว่า 30 คน นั่งเป็นแถว 8 ตารางฟุตต่อ

คน

4.2.5.3.2.3 ถ้าห้องขนาด 12 x 18 (216 ตารางฟุต) ใช้โต๊ะ

ขนาด 4 x 8 ฟุต

4.2.5.3.3 ห้องพักผ่อน 60 ตารางฟุต

4.2.5.3.4 ห้องรับแขก 400 ตารางฟุต หรือกะไว้ 10 ตารางฟุตต่อคน

1.5 ฟุตต่อคน

4.2.5.3.5 ห้องเก็บเสื้อ ใช้ราวแขวน 2 แถว

4.2.5.3.6 แผงสวิตช์ไฟฟ้า 50 ตารางฟุต

4.2.5.3.7 ห้องทำงานเอกเทศ มีลักษณะดังนี้

4.2.5.3.7.1 ขนาดต่ำสุด 9 x 14 (126 ตารางฟุต)

4.2.5.3.7.2 ขนาด 12 x 15 จะดีขึ้น (180 ตารางฟุต) หรือ

ขนาด 12 x 18 (216 ตารางฟุต)

4.2.5.3.8 ทางเดิน มีลักษณะดังนี้

4.2.5.3.8.1 ทางเดินหลัก (ระหว่างตึก) 5 – 8 ฟุต

4.2.5.3.8.2 ทางเดินหลักในสำนักงาน 4 – 5 ฟุต

4.2.5.3.8.3 ทางเดินย่อย 3 – 4 ฟุต

4.2.5.3.8.4 ช่องระบายอากาศระหว่างกำแพงด้านนอกกับ

โต๊ะทำงาน 1.5 ฟุต

4.2.5.3.8.5 ทางเดินตัวกัน 30 ฟุต

4.2.5.3.8.6 ช่องว่างระหว่างโต๊ะกับเก้าอี้ที่ถอยมาด้านหลัง

3 ฟุต ถ้ารวมกันมากกว่า 2 โต๊ะ ควรเป็น 4 ฟุต

4.2.5.3.9 ตู้เอกสาร ประกอบด้วย

4.2.5.3.9.1 ตู้เอกสารธรรมดา 6 ตารางฟุต (ความลึกของตู้

ที่ที่นั่งที่ใช้งาน)

4.2.5.3.9.2 ตู้เอกสารทางกฎหมาย 7 ตารางฟุต ตู้เอกสารสำคัญต้องการเนื้อที่มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าตั้งไว้ตรงช่องทางเดินที่คับแคบ ๆ

4.2.5.3.9.3 ชั้นวางของ 2 – 3 ฟุต ตรงทางเดินย่อยและขนาด 4 – 6 ฟุต ถ้าอยู่ตรงทางเดินหลัก

4.2.7 ประโยชน์ของการใช้ระบบประสานทางพิกัดในการออกแบบเครื่องเรือน

4.2.7.1 ทำให้มีมาตรฐานในการออกแบบ

4.2.7.2 สามารถวางแผนการทำงานเป็นขั้นตอนได้

4.2.7.3 สามารถถอดออกและประกอบเพื่อการขนย้ายที่สะดวกขึ้น

4.2.7.4 เพื่อช่วยประสานงานให้เกิดความเหมาะสมกับระบบประสานทางพิกัดของอาคาร

4.2.7.5 ประหยัดแรงงานและเศษวัสดุสูญเสียไปถ้าโดยที่แรงงานส่วนใหญ่จะในโรงงานผลิตชิ้นส่วนสำเร็จรูป

4.2.7.6 สามารถสับเปลี่ยนทดแทนชิ้นส่วนซึ่งกันและกันได้ ทำให้การผลิตแบบอุตสาหกรรม เป็นไปได้ เป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตและโรงงาน

4.2.8 ข้อจำกัดในระบบของการใช้ระบบประสานทางพิกัดในการออกแบบเครื่องเรือน

4.2.8.1 ข้อจำกัดในเรื่องของขนาดวัสดุที่นำมาใช้ ยังมีมาตรฐานที่ไม่ตรงกันระหว่างหน่วยขนาดแบบเดิมและแบบใหม่

4.2.8.2 อุปกรณ์เครื่องมือการผลิตเครื่องเรือนยังไม่สอดคล้องกับระบบหน่วยพิกัด

4.2.8.3 ปัญหาในด้านอาคารสำนักงานพบว่ายังขาดมาตรฐานซึ่งไม่เป็นในแนวทางเดียวกัน เช่น เส้นตารางพื้น (Floor Grid) ช่วงเสาอาคาร (Span)

4.2.8.4 ระบบประสานพิกัดในบ้านเรานั้น ยังขาดนักวิชาการนักปฏิบัติที่ขาดความรู้ความ

4.2.8.5 เข้าใจในเรื่องนี้

4.2.8.6 การออกแบบต้องคิดระยะในเรื่องการประสานทางมิติและรอยต่อซึ่งสภาพบ้านเรายังไม่พร้อมทั้งในด้านวัสดุและส่วนประกอบ ทำให้การทำงานไม่สมกับอัตราการลงทุนที่เป็นลักษณะอุตสาหกรรมขนาดที่มีกำลังผลิตน้อย

4.2.9 ตารางพิกัดและหน่วยคูณพิกัด (MODULAR GRID AND MODULAR COMPONENT) สำหรับแนวทางความคิดในเรื่องนี้นั้นได้ประมวลจากปัจจัยด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนำมาสรุปเป็นข้อๆเพื่อใช้เป็นแนวทางดังนี้คือ

4.2.9.1 ใช้วิธีการออกแบบตารางพิกัดหน่วยมูลฐาน

4.2.9.2 ใช้วิธีการปรับในระบบสองทางระหว่างขนาดหน่วยเล็กกับขนาดหน่วยใหญ่

4.2.9.3 ใช้วิธีการศึกษาพฤติกรรม ท่าทาง การทำงาน และการเคลื่อนไหวของคน

4.2.9.4 นำเอาระบบของเครื่องมือในโรงงานที่ผลิตในระบบหน่วยพิกัดมาใช้ลักษณะของตารางพิกัด

4.2.10 เครื่องเรือนตกแต่งสำนักงานและสภาพแวดล้อมของสำนักงาน

การตกแต่งสำนักงาน (Office furniture) อาจต้องทำทั้งภายนอกและภายในอาคาร เพราะจะเป็นสิ่งที่ชักชวนให้ผู้มาติดต่อและพนักงานที่ทำงานในสำนักงานเห็นแล้วเกิดความพึงพอใจ ซึ่งการที่จะตกแต่งสำนักงานให้สวยงามและเหมาะสมนั้นมักต้องอาศัยผู้ชำนาญเฉพาะด้าน เช่น วิศวกร มัณฑนากร และสถาปนิก ซึ่งก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงตามไปด้วย

การตกแต่งสำนักงาน หมายถึง การจัดหา จัดวางเครื่องใช้ต่างๆ ในสำนักงานให้เป็นระเบียบและสวยงาม เช่น การปูพื้นห้อง การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ตู้เก็บเอกสาร ม่าน การปลูกไม้ประดับ เป็นต้น การตกแต่งสำนักงานเป็นสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของสำนักงาน ซึ่งมีผลกระทบต่อการทำงานของบุคลากร การตกแต่งสามารถดัดแปลงได้ง่ายตามความพอใจของผู้ใช้ เครื่องตกแต่งที่เหมาะสมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคลากรทำให้ได้ใช้ประโยชน์จากแรงงานมนุษย์ทั้งยังช่วยลดเวลาปฏิบัติงานอย่างไรก็ตามการตกแต่งต้องใช้เวลาและเงินเป็นจำนวนมากและเป็นการจึงควรเลือกเครื่องตกแต่งอย่างมีเหตุผล

4.2.10.1 สิ่ง que ผู้จัดการสำนักงานจะต้องพิจารณาก่อนที่จะมีการตกแต่งสำนักงานใหม่ มีดังนี้

4.2.10.1.1 ประสิทธิภาพการใช้งานของอุปกรณ์ ถ้ามีเครื่องใช้อุปกรณ์ต่างๆ อยู่ก่อนแล้ว ต้องพิจารณาว่าประสิทธิภาพการใช้งานของอุปกรณ์เหล่านั้นเป็นอย่างไร และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการหรือไม่

4.2.10.1.2 ศึกษาระบบการทำงานในแต่ละแผนก ถึงความจำเป็นที่จะต้องตกแต่งสำนักงานในจุดต่างๆ โดยศึกษารายละเอียดในการทำงานของแต่ละคน เวลาที่ใช้ในการทำงาน และการเคลื่อนไหวของร่างกายขณะปฏิบัติงาน เป็นต้น

4.2.10.1.3 ประเภทของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ใช้ หากสำนักงานต้องการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ต้องดูขนาดประเภทของคอมพิวเตอร์ที่จะใช้ รวมทั้งศึกษาวิธีการติดตั้งหรือต่อเชื่อมระบบเดิมที่มีอยู่หรือจัดตั้งระบบใหม่

4.2.10.1.4 ค่าใช้จ่ายที่ใช้ เสนอแนะและกำหนดค่าใช้จ่ายหรืองบประมาณที่จะใช้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงภายในสำนักงาน เช่น ราคาเฟอร์นิเจอร์ ประเภทประโยชน์ใช้สอย อายุการใช้งานของเฟอร์นิเจอร์

4.2.10.1.5 ความเหมาะสมกับเนื้อที่ในสำนักงาน เนื้อที่ในสำนักงานเพียงพอต่อการออกแบบที่กำหนดขึ้นหรือไม่ และควรปรับปรุงตกแต่งพื้นที่ใดส่วนใดให้เป็นจุดที่เหมาะสมกับลักษณะงานแต่ละประเภท

4.2.10.1.6 การเลือกกลุ่มสี ควรเลือกกลุ่มสีที่จะใช้ภายในสำนักงานให้มีความเหมาะสมกับเครื่องใช้วัสดุตกแต่งอื่นๆ เพื่อให้ดูกลมกลืนกันทั้งสำนักงาน

4.2.10.1.7 ระบบการจัดเก็บเอกสารและข้อมูล ศึกษากระบวนการจัดเก็บเอกสารและข้อมูลว่าควรจัดแบบใด ถ้าเคยปฏิบัติมาก่อนควรมีจุดบกพร่องที่ต้องปรับปรุงเพิ่มเติมอย่างไร

4.2.10.1.8 สร้างภาพพจน์ให้กับองค์การธุรกิจและสร้างบุคลิกภาพของธุรกิจ เฟอร์นิเจอร์ต่างๆ ที่ใช้ตกแต่งสำนักงานสามารถสร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับธุรกิจ และยังระบุลักษณะของธุรกิจได้ด้วย เช่น ร้านขายหนังสือ ก็ควรจะใช้เฟอร์นิเจอร์ที่เป็นสัญลักษณ์ของหนังสือ เป็นต้น

4.2.10.2 ข้อควรคำนึงถึงในการเลือกเครื่องตกแต่งสำนักงาน การพิจารณาเลือกเครื่องตกแต่งสำนักงานจะต้องพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้

4.2.10.2.1 การออกแบบให้สอดคล้องกับลักษณะธุรกิจ กรณีนี้ให้พิจารณาถึงรูปแบบ สี และขนาด ให้เหมาะสมกับสำนักงาน

4.2.10.2.2 ค่าใช้จ่ายในการลงทุน เป็นปัจจัยที่สำคัญมากปัจจัยหนึ่ง เครื่องตกแต่งที่แพงเกินไปจะทำให้กิจการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและอาจเป็นสาเหตุให้สูญหายได้ง่าย เครื่องตกแต่งที่ราคาสูงจะสามารถสร้างภาพพจน์ให้กับองค์การได้ แต่อย่างไรก็ตามการซื้อเครื่องตกแต่งที่ราคาต่ำก็อาจจะทำลายภาพพจน์ขององค์การได้

4.2.10.2.3 ความทนทาน เครื่องตกแต่งที่มีอายุใช้งานระยะสั้นกิจการก็จำเป็นต้องซื้อเครื่องตกแต่งชิ้นใหม่มาเปลี่ยน เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายใหม่ขึ้นมา ดังนั้นกิจการต้องพิจารณาถึงจุดนี้ด้วย

4.2.10.2.4 การประหยัดพื้นที่ สำนักงานส่วนใหญ่จะเผชิญกับปัญหาความคับแคบของสถานที่เครื่องตกแต่งบางชนิดจึงต้องออกแบบพิเศษเพื่อให้เกิดการประหยัดพื้นที่

4.2.10.2.5 ความเสียหายจากอัคคีภัย การเลือกเครื่องตกแต่งสำนักงานจะต้องพิจารณาว่าเครื่องตกแต่งนั้นๆ จะไม่เป็นสาเหตุหรือเป็นส่วนสนับสนุนทำให้เกิดอัคคีภัยได้

4.2.10.2.6 น้ำหนัก บ่อยครั้งที่จำเป็นต้องมีการย้ายเครื่องตกแต่งให้เหมาะสม เครื่องตกแต่งที่น้ำหนักเบาจะสะดวกในการย้าย

4.2.10.2.7 ความสะอาด เครื่องตกแต่งที่ใช้อยู่ต้องพิจารณาด้านการดูแลรักษา และการทำความสะอาดทั้งตัว เครื่องตกแต่งและพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

4.2.10.2.8 ความสะดวกสบายและการประหยัดแรงงานของพนักงาน พนักงานอาจต้องทำงานเกี่ยวข้องกับเครื่องตกแต่ง ดังนั้นต้องคำนึงถึงความสะดวกและการประหยัดแรงงานในการใช้งาน ตลอดจนการบำรุงรักษาด้วย

4.2.10.2.9 การบำรุงรักษาเครื่องตกแต่ง ควรกำหนดแนวปฏิบัติในการบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ เช่น การรักษาความสะอาด การวางเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ให้เป็นระเบียบ จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อความสะดวกและจัดการซ่อมแซมอุปกรณ์ เมื่อเกิดชำรุดขึ้นโดยทำการแก้ไขแต่เนิ่นๆ ไม่ควรปล่อยให้เสียหายมากแล้วจึงค่อยดำเนินการ

4.2.10.2.10 วัสดุและอุปกรณ์ตกแต่ง ต้องพิจารณาว่าจะใช้กระเบื้องเคลือบ กระเบื้องยาง กระเบื้องขัด หินอ่อน หรือหินแกรนิต หรือพรม นอกจากนี้จะต้องพิจารณาว่าเหมาะสมจะใช้เครื่องเสียง กระดาษติดฝาผนัง โต๊ะ เก้าอี้ โคมไฟ ฯลฯ

4.2.11 โต๊ะทำงาน

โต๊ะทำงาน เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการทำงาน ต้องพิจารณาถึงรูปแบบของโต๊ะทำงานและคำแนะนำในการใช้โต๊ะ ดังนี้

4.2.11.1 แบบของโต๊ะทำงาน การออกแบบโต๊ะทำงานต้องยึดหลักการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ผู้ใช้โต๊ะมากที่สุด นอกจากนี้จะต้องสอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของผู้ใช้ รวมทั้งต้องเหมาะสมกับลักษณะของงานด้วย แบบของโต๊ะทำงานสามารถแยกได้เป็นประเภทต่างๆ คือ โต๊ะสำหรับผู้บริหาร โต๊ะสำหรับเสมียนพนักงาน โต๊ะพิมพ์ดีด โต๊ะสำหรับการประชุม เป็นต้น

4.2.11.2 คำแนะนำในการใช้โต๊ะ เพื่อให้การใช้โต๊ะมีประสิทธิภาพ ควรมีคำชี้แจงและแนะนำการใช้โต๊ะทางด้านต่าง ๆ เช่น การวางเอกสารและเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ บนโต๊ะ

การปฏิบัติงานที่อยู่บนโต๊ะ และการนำวิธีการจัดเก็บเอกสารและเครื่องใช้ต่างๆ มาใช้ในการจัดลิ้นชักโต๊ะทำงาน

4.2.12 เก้าอี้

เก้าอี้ เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในการทำงาน โดยเฉพาะงานสำนักงาน ซึ่งเป็นงานที่นั่งทำงานกับโต๊ะ การเลือกเก้าอี้จึงต้องพิจารณาเก้าอี้ที่ถูกสุขลักษณะ สำนักงานที่อยู่ในย่านแออัดหรือมีฝุ่นละอองมาก ควรเลือกเก้าอี้ที่ทำด้วยไม้ เหล็ก หรือหนังเทียม เพราะแข็งแรงและทำความสะอาดง่าย เก้าอี้หุ้มด้วยผ้าจะให้ความอบอุ่น เพิ่มความสวยงามและมีเลือกหลายชนิด เก้าอี้แบบมีล้อเลื่อนจะเหมาะสำหรับห้องที่ใช้พรม เพราะล้อเลื่อนจะไม่ทำให้พรมเสียหาย โดยทั่วไปเก้าอี้ในสำนักงานเป็นแบบพนักแข็ง พนักโค้ง และพนักเอียง แบบมีที่วางแขนและไม่มีที่วางแขน แบบมีล้อเลื่อนและไม่มีล้อเลื่อน

4.2.12.1 ประเภทของเก้าอี้ เก้าอี้ที่ใช้ทำงานโดยทั่วไปมีแบบต่าง ๆ ดังนี้

4.2.12.1.1 เก้าอี้มีพนักพิงด้านหลัง

4.2.12.1.2 เก้าอี้หมุนได้

4.2.12.1.3 เก้าอี้กระดกได้

4.2.12.1.4 เก้าอี้บุนวม

4.2.12.1.5 เก้าอี้ที่สามารถปรับให้เหมาะกับส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ผู้ใช้ เช่น สามารถปรับความสูงของพนักพิงในแนวตั้งให้เหมาะสมกับผู้นั่ง และปรับพนักพิงตามแนวนอนเพื่อให้ผู้นั่งเปลี่ยนอิริยาบถต่าง ๆ ได้

4.2.12.1.6 เก้าอี้มีที่วางแขนและไม่มีที่วางแขน

4.2.12.2 หลักการเลือกซื้อเก้าอี้ เมื่อจะพิจารณาจัดซื้อเก้าอี้สำหรับสำนักงานนั้น จะไม่คำนึงเฉพาะเก้าอี้ที่นั่งได้สบายเพียงอย่างเดียว แต่จะพิจารณาถึงลักษณะของวัสดุที่ใช้ รูปร่าง หรือเส้นกรอบรูปของเก้าอี้ ขนาดของเก้าอี้และขีดความสามารถในการปรับต่าง ๆ ว่าจะต้องเหมาะสมกับสภาพร่างกายของมนุษย์ด้วย ซึ่งข้อแนะนำเกี่ยวกับการเลือกซื้อเก้าอี้ที่ถูกต้อง คือ

4.2.12.2.1 ความสามารถในการปรับตำแหน่งขึ้นลง ได้ตามความเหมาะสมกับลักษณะทางสรีระของผู้ใช้ พนักของเก้าอี้ต้องสามารถปรับมุมให้เข้ากับส่วนหลังของผู้นั่งได้เต็มที่

4.2.12.2.2 สามารถรองรับส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้ทั่วทุกส่วน เป็นเก้าอี้ที่น้ำหนักของร่างกายตกลงในจุดที่ถูกต้อง ไม่ทำให้เหนื่อยหรือทำให้มีแรงกดมาก จนเป็นเหตุให้ต้องเปลี่ยนอิริยาบถบ่อย ๆ

4.2.12.2.3 ความแข็งแรง ทนทาน และปลอดภัย ถ้าต้องการเก้าอี้ที่สามารถเคลื่อนที่ได้ ควรเลือกชนิดที่ล้อมีความแข็งสำหรับพื้นชนิดอ่อน และล้อที่ค่อนข้างอ่อนสำหรับพื้นชนิดแข็ง ซึ่งอาจมีข้อยกเว้นถ้าพื้นลื่น ส่วนการเลือกใช้ขาเก้าอี้ควรมี 5 แฉก จะทำให้เก้าอี้มีความสมดุลป้องกันการหกคะเมนหรือเสียหลักของผู้นั่งในขณะที่มีการเลื่อนเก้าอี้ไปมา

4.2.12.2.4 มีความกว้างและลึกพอเหมาะ เพื่อให้ผู้นั่งสามารถสอดตัวเข้าไปได้ อันจะช่วยลดแรงกดดันที่ส่วนต้นขา ถ้าต้องนั่งขาไม่ถึงพื้น

4.2.12.2.5 นั่งสบายและถูกสุขลักษณะ ตัวเบาะและพนักพิงควรเป็นชนิดที่หุ้มด้วยวัสดุ ซึ่งสามารถดูดซับเหงื่อได้ เช่น ผ้า และผ้าฝ้าย ส่วนหนังหรือหนังเทียม อาจแลดูสวยงาม แต่จะไม่สามารถระบายเหงื่อหรือความชื้นได้ ตัวเบาะและพนักพิงควรมีความยืดหยุ่นที่ดี นอกจากนี้ลักษณะเก้าอี้ที่ดีจะต้องสัมพันธ์กับท่านั่งที่ถูกต้องด้วย

ชนิดของเก้าอี้กับลักษณะงาน เก้าอี้นอกจากจะทำหน้าที่ในการรองรับน้ำหนักและให้ความสะดวกสบายแก่ผู้นั่งแล้ว ยังเป็นการแสดงถึงตำแหน่งของผู้เป็นเจ้าของเก้าอี้อีกด้วย การให้ลูกน้องและหัวหน้านั่งเก้าอี้เหมือนกันคงไม่แสดงให้เห็นความแตกต่างของลักษณะงานและความรับผิดชอบในระดับต่าง ๆ ดังนั้นจึงมีการออกแบบเก้าอี้ให้เหมาะสมกับตำแหน่งระดับต่าง ๆ ด้วย

4.2.13 แสงสว่างในสำนักงาน

พนักงานในสำนักงานมีงานยุ่งตลอดทั้งวัน แม้จะมีสิ่งแวดล้อมที่ดี แต่ถ้าแสงไม่เหมาะสมก็ย่อมประสบกับปัญหาความตึงเครียดของสายตา และประสาททำให้เกิดอารมณ์ฉุนเฉียวได้ง่าย แสงสว่างที่เหมาะสมในสำนักงานจะช่วยเพิ่มผลผลิตคุณภาพงาน และลดความตึงเครียดของประสาทสายตา ทั้งยังช่วยบำรุงขวัญของพนักงานและสร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับหน่วยงาน

4.2.13.1 ลักษณะแสงสว่างในสำนักงาน มี 2 แบบ คือ

4.2.13.1.1 แสงธรรมชาติ สำนักงานที่ดีนั้นต้องไม่ก่อสร้างให้มือทึบ โดยพยายามให้มีหน้าต่างใหญ่ ๆ หลายบาน เพื่อให้แสงธรรมชาติมาใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด และจัดให้พนักงานที่มีงานมากนั่งใกล้กับหน้าต่าง บริเวณใกล้หน้าต่างไม่ควรเอาสิ่งสะท้อนแสงมาวาง เพราะจะทำให้แสงสะท้อนเข้ามา ควรให้แสงสว่างตกมาทางด้านหลังของพนักงาน โดยไม่จัดโต๊ะพนักงานหันหน้าเข้าหาแสง เพราะจะทำให้เกิดแสงสะท้อนเข้าตา ทำให้แสบตาและเกิดความตึงเครียดของสายตาได้ง่าย

4.2.13.1.2 แสงไฟฟ้า เป็นแสงที่ประดิษฐ์ขึ้นมา มีลักษณะการให้แสง 4 แบบ คือ

4.2.13.1.2.1 แสงทางตรง เป็นแสงที่เกิดจากหลอดไฟหรือโคมไฟฟ้าทึบ แสงที่แขวนบนเพดานแสงสว่างจะส่งตรงลงมาข้างล่าง

4.2.13.1.2.2 แสงกึ่งทางตรง เป็นแสงที่เกิดจากโคมไฟฟ้าโปร่งแสง แสงส่วนใหญ่ (ประมาณ 65 – 90 %) ส่องลงมาข้างล่างและแสงส่วนน้อย (ประมาณ 10 – 35 %) ที่สะท้อนขึ้นไปเพดาน

4.2.13.1.2.3 แสงทางอ้อม เป็นแสงที่เกิดจากโคมไฟฟ้าแบบทึบแสง โดยแสงสะท้อนขึ้นไปยังเพดานแล้วสะท้อนกลับมายังเบื้องล่างอีกทีหนึ่ง

4.2.13.1.2.4 แสงกึ่งทางอ้อม เป็นแสงที่เกิดจากโคมไฟฟ้าโปร่งแสง โดยแสงส่วนใหญ่ (ประมาณ 65 – 90 %) สะท้อนขึ้นไปบนเพดานแล้วสะท้อนกลับมายังข้างล่างและแสงบางส่วน (ประมาณ 10 – 35 %) ส่องทะลุโคมไฟฟ้ามาข้างล่างด้วย

4.2.13.2 แสงสว่างที่พอเพียงจะช่วยให้งานประสบความสำเร็จ งานสำนักงานส่วนใหญ่เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือ ซึ่งต้องการแสงสว่างที่เหมาะสมและพอเพียง ปริมาณความเข้มของแสงแสดงในรูป ฟุต – กำลังเทียน ซึ่ง หมายถึง จำนวนความสว่างในระยะทาง 1 ฟุต จากเทียนไขมาตรฐาน 1 แท่ง

4.2.13.3 ข้อเสนอแนะในการให้แสงสว่างในสำนักงาน การให้แสงสว่างในสำนักงานควรมีลักษณะ ดังนี้

4.2.13.3.1 ให้มีแสงสว่างกระจายทั่วถึงโดยปราศจากเงามืด

4.2.13.3.2 ให้มีแสงสว่างเพียงพอทุกห้อง แต่ไม่ควรให้แสงสว่างมากเกินไป

4.2.13.3.3 ไม่ควรให้มีแสงสะท้อนจากไฟฟ้าโดยตรง จากแสงธรรมชาติหรือสะท้อนจากวัตถุอื่นเพราะทำให้เกิดสายตา

4.2.13.3.4 พยายามจัดให้มีแสงธรรมชาติมากที่สุด เพราะเป็นการประหยัดโดยพยายามออกแบบตัวอาคารให้มีหน้าต่างใหญ่ ๆ ให้เพียงพอ สำนักงานส่วนมากใช้หน้าต่างหรือประตูกระจก เพราะเป็นการช่วยนำแสงธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด

4.2.13.3.5 มีการเปลี่ยนหลอดไฟตามอายุการใช้งานและมีการทำความสะอาดอยู่เสมอ

4.2.13.3.6 การใช้แสงไฟฟ้าให้เหมาะสมกับลักษณะของงาน

4.2.14 เสียง

4.2.14.1 เสียงภายในสำนักงาน มี 2 ประเภท คือ เสียงรบกวน และเสียงดนตรี สำหรับเสียงรบกวนนั้นกิจการจะต้องหาวิธีกำจัด ส่วนเสียงดนตรีนั้นต้องรู้จักนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน

เสียงดนตรี งานสำนักงานหลายชนิดควรจัดให้มีเสียงดนตรีและเสียงเพลงประกอบเพราะทำให้ผลงานเพิ่มขึ้น

4.2.14.1.1 ประโยชน์ของเสียงดนตรี เสียงดนตรีจะช่วยสร้างและปรับปรุงรูปแบบของพฤติกรรม ได้ดังนี้

4.2.14.1.1.1 ทำให้บุคคลผลิตเพลินและกระตือรือร้นในการทำงาน หรือเป็นการสร้างบรรยากาศในการทำงาน

4.2.14.1.1.2 ผ่อนคลายความตึงเครียด และความเหน็ดเหนื่อยในการทำงาน ซึ่งเป็นผลให้พนักงานมีขวัญดี ลดจำนวนผู้ขาดงานหรือลางาน

4.2.14.1.1.3 เพิ่มผลผลิต ลดข้อบกพร่องและลดความผิดพลาดในการทำงาน จากประโยชน์ในข้อ 1.1.1 และ 1.1.2 มีผลทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

4.2.14.1.2 ข้อเสนอแนะในการให้เสียงดนตรี การให้เสียงดนตรีในสำนักงานจำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

4.2.14.1.2.1 จัดให้เหมาะสมกับลักษณะงาน งานที่ควรจัดให้มีดนตรีที่สำคัญ ได้แก่ งานจัดเก็บเอกสาร งานรับส่งเอกสาร งานพิมพ์หนังสือ งานต้อนรับผู้มาติดต่อ เป็นต้น งานที่ต้องใช้ความคิด และความเจียบ เช่น งานประชุมไม่เหมาะที่จะให้เสียงดนตรี

4.2.14.1.2.2 จัดให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้ฟัง ต้องพิจารณาถึงรสนิยม การศึกษาของผู้ฟังว่าชอบเสียงดนตรีประเภทไหน

4.2.14.1.2.3 ควรให้เสียงดนตรีบางช่วงเวลาเท่านั้น ในบางครั้งบุคคลก็ต้องการความเจียบสงบในการทำงานบ้าง ดังนั้นการให้เสียงดนตรีบางช่วงเวลาจะให้ประโยชน์มากกว่าการให้เสียงดนตรีตลอดเวลา โดยทั่วไปจะให้เสียงดนตรีประมาณ 5% ของเวลาในการทำงานทั้งหมด

4.2.14.2 เสียงรบกวน เสียงรบกวนในสำนักงานย่อมทำให้เกิดความรำคาญหนวกหูและทำให้ขาดสมาธิในการทำงาน สำนักงานจึงต้องหาวิธีกำจัดเสียงรบกวนให้หมดไป

เสียงรบกวนภายในสำนักงานนั้นเกิดขึ้นได้ทั้งจากแหล่งภายในและภายนอก เสียงที่เกิดจากแหล่งภายใน ได้แก่ เสียงคุยกัน เสียงโทรศัพท์ เสียงปิดเปิดประตู เสียงจากเครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคิดเลข และเครื่องจักรต่าง ๆ เสียงที่เกิดจากแหล่งภายนอก ได้แก่ เสียงที่เกิดจากการจราจร หรือเสียงจากโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ใกล้เคียง การกำจัดเสียงรบกวนในสำนักงานทำได้ดังนี้

4.2.14.2.1 ใช้วัสดุเก็บเสียงทำพื้น เพดาน และผนังห้อง เช่น ใช้กระเบื้องยางหรือพรมปูพื้นช่วยเก็บเสียง ใช้ผ้าม่านบางชนิดที่สามารถเก็บเสียง ใช้ยางไม้ทำ

เพดาน เป็นต้น การใช้วัสดุเก็บเสียงทำพื้นเพดานและผนังห้องจะช่วยกำจัดเสียงรบกวนต่าง ๆ ได้ เนื่องจากเมื่อคลื่นเสียงกระทบพื้น เพดานและผนังห้องที่มีคุณสมบัติดูดเสียงจะช่วยเก็บเสียงเอาไว้

4.2.14.2.2 กำจัดแหล่งกำเนิดเสียง แหล่งกำเนิดเสียงต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคิดเลข เครื่องจักรต่าง ๆ เครื่องโทรศัพท์ และการคุยกัน การกำจัดเสียงเหล่านี้สามารถทำได้โดยใช้เบาะรองเครื่องจักรต่าง ๆ ด้วยยาง หรือผ้าเก็บเสียง การใช้น้ำมันหล่อลื่นแก่เครื่องจักรต่าง ๆ การแบ่งงานที่เหมาะสมและการให้เสียงดนตรีที่เหมาะสมจะสามารถลดเสียงคุยกันได้

4.2.14.2.3 แยกแหล่งกำเนิดเสียงให้ห่างจากสำนักงาน โดยการจัดเครื่องโทรศัพท์ เครื่องพิมพ์ดีด และเครื่องจักรต่าง ๆ ไว้ให้ห่าง หรือแยกห้องต่างหาก

4.2.14.2.4 จัดสำนักงานให้อยู่ในที่เงียบ ๆ ให้ห่างจากเสียงการจราจร

4.2.15 การปรับอากาศในสำนักงาน

4.2.15.1 อากาศเป็นสิ่งแวดล้อมในสำนักงานที่มีอิทธิพลต่อการทำงาน การกำหนดสภาพอากาศในสำนักงานจะต้องพิจารณา 4 ประการ คือ อุณหภูมิ การถ่ายเท ความชื้น และความสะดวกของอากาศ โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อดังนี้

4.2.15.1.1 ประเทศไทยมีอากาศร้อนทำให้สำนักงานส่วนใหญ่มีอากาศร้อน มีผลทำให้เกิดความอึดอัด ง่วง เหนื่อยง่าย และการทำงานล่าช้าผิดพลาด การติดตั้งเครื่องปรับอากาศจะช่วยแก้ปัญหาอากาศร้อนในสำนักงาน ทำให้เกิดความสบายของร่างกายและเพิ่มผลผลิตในการทำงาน แต่กิจการต้องพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายในด้านต้นทุน เครื่องปรับอากาศ ค่าไฟฟ้า และค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาด้วย ถ้าออกแบบสำนักงานให้เหมาะสม มีอากาศถ่ายเทสะดวก และสำนักงานไม่อยู่ในย่านที่ผู้คนแออัดก็ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องปรับอากาศ เพราะค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้เครื่องปรับอากาศสูงมาก อุณหภูมิอากาศที่เหมาะสมประมาณ 72 ฟาเรนไฮต์ หรือ 22 องศาเซลเซียส

4.2.15.1.2 การถ่ายเทของอากาศ อากาศไม่ถ่ายเทจะมีผลให้ร้อน อึดอัด ง่วง และเหนื่อยง่าย สำนัก

4.2.15.1.3 งานควรจะกำหนดบริเวณอากาศ 2,000 ลูกบาศก์ฟุตต่อคนต่อชั่วโมง และควรออกแบบสำนักงานให้อากาศถ่ายเทเข้าออกได้โดยสะดวก เช่น มีช่องลม ประตู และหน้าต่างให้เพียงพอ การใช้พัดลมช่วยในกรณีที่ไม่สามารถใช้เครื่องปรับอากาศจะช่วยให้การถ่ายเทของอากาศดีขึ้น

4.2.15.1.4 ความชื้นของอากาศ ปริมาณความชื้นในอากาศจะมีผลกระทบต่อสภาพร่างกายของมนุษย์ กรณีที่อุณหภูมิเท่ากัน ถ้าอากาศชุ่มชื้นมากจะรู้สึกร้อนและเหงื่อออก ถ้าอากาศแห้งมากผิวอาจแตก สำนักงานที่มีอากาศชุ่มชื้นหรือแห้งมากเกินไปจะทำให้ร่างกายไม่สบาย หงุดหงิด และไม่มีสมาธิในการทำงาน ปริมาณความชื้นที่เหมาะสมคือ 40 -60 % ของอากาศ

4.2.15.2 ความสะอาดของอากาศ ความสะอาดของอากาศ พิจารณาจากความแออัดในสำนักงาน

กลิ่นฝุ่นละอองและเชื้อโรคในอากาศ ดังนั้นจึงควรมีการทำความสะอาดสำนักงานและเครื่องใช้ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และจัดจำนวนพนักงานให้เหมาะสมกับขนาดของห้อง

4.2.16 การใช้สีตกแต่งสำนักงาน

กิจการจะใช้สีสำนักงานแบบไหนนั้นขึ้นอยู่กับความพอใจ หรือความชอบส่วนบุคคล แต่ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมทางด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ความสว่างของห้องทำงาน บรรยากาศในการทำงาน เป็นต้น ส่วนที่เกี่ยวกับการใช้สีในสำนักงานจะพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ในการใช้สีและข้อแนะนำในการใช้สี

4.2.16.1 วัตถุประสงค์ในการใช้สี การใช้สีในสำนักงานมีวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

4.2.16.1.1 สร้างความสวยงาม ความประทับใจแก่ผู้ที่พบเห็น และความภาคภูมิใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

4.2.16.1.2 สร้างบรรยากาศในการทำงาน การใช้สีที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้ทำงานมีอารมณ์อยากทำงานและทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น สีในสำนักงานมักจะใช้สีอ่อนเพราะเป็นสีที่ช่วยให้ห้องทำงานสว่างมากขึ้น

4.2.16.1.3 การใช้สีเพื่อให้เกิดผลทางจิตวิทยา คือ การใช้สีมีผลกระทบต่ออารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และขวัญของผู้ปฏิบัติงาน

4.2.16.1.4 การใช้สีเพื่อแสดงภาพพจน์ของสำนักงาน และบุคลิกลักษณะของสำนักงาน การใช้สีที่คลาสสิกทันสมัยจะสร้างความรู้สึที่ดีต่อสำนักงาน การใช้สีเฉพาะอย่างสื่อถึงบุคลิกลักษณะของสำนักงานแห่งนั้นด้วย เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิตให้สีแดงเพื่อแสดงสีประจำมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวใช้สีแดงเลือดหมู เป็นต้น

4.2.16.1.5 ข้อแนะนำในการใช้สีในสำนักงาน การใช้สีในสำนักงานควรพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้ พิจารณาถึงความกลมกลืนกันของสีและคุณสมบัติของสี การศึกษาถึงวงจรของสีจะมีส่วนในการช่วยเลือกสีที่เหมาะสมได้

4.2.16.2 สีสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ สีร้อนและสีเย็น สีร้อน ได้แก่ สีแดง ส้ม เหลือง เป็นสีที่ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นและเร่งเร้า สีเย็น ได้แก่ สีน้ำเงิน ม่วง เขียว ทำให้เกิดความรู้สึกเยือกเย็น จิตใจสงบ

พิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสีและแสงสว่าง สีอ่อนจะทำให้ห้องสว่างขึ้น สีทึบจะทำให้ความสว่างลดน้อยลง เพราะสีอ่อนสามารถสะท้อนแสงได้ดีกว่าสีทึบ

พิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสีและสัดส่วนของห้อง ดังนี้

4.2.16.2.1 การใช้สีห้องและเพดานด้วยสีอ่อนและเย็น จะทำให้ห้องแลดูกว้างและดูสูงขึ้น

4.2.16.2.2 การใช้สีมือและสีร้อนทำให้ห้องเล็กลง

การใช้สีที่ปลอดภัยที่สุด คือ เลือกใช้สีกลาง ๆ เช่น สีครีม สีเนื้อ สีเทา สีขาว สีน้ำตาลอ่อน เป็นสีที่กระตุ้นให้คนอยากทำงาน และใช้ร่วมกับสีที่มีลักษณะเด่นได้ ไม่ควรใช้สีเดียวกันทั้งหมดให้สำนักงาน ถ้าใช้สีอ่อนสีเย็นทั้งหมดในสำนักงานก็จะทำให้เกิดบรรยากาศเหมาะแก่การพักผ่อน ถ้าใช้สีเข้มประเภทร้อนทั้งหมดก็จะทำให้เกิดการกระตุ้นมากเกินไป และทำให้พนักงานเกิดความไม่สบายใจ

4.2.16.3 ข้อเสนอแนะในการใช้สีภายในสำนักงาน ห้องต่าง ๆ สามารถใช้สีที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมได้ดังนี้

4.2.16.3.1 ห้องทำงานทั่วไป เพดานใช้สีขาวหรือสีครีม ฝาผนังด้านที่พนักงานหันเข้าหาหรือด้านที่รับกับแสงอาทิตย์ ควรใช้สีอ่อนประเภทเย็น ส่วนฝาผนังด้านอื่น ๆ ใช้สีอ่อนประเภทร้อน พื้นที่ใช้สีเทาอ่อน

4.2.16.3.2 ห้องประชุม ใช้สีอ่อนหรือสีกลาง ๆ เช่น สีครีม สีเนื้อ สีเทา สีขาว สีน้ำตาลอ่อน หรืออาจใช้สีประเภทร้อนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมเกิดความกระตือรือร้นในการอภิปรายอย่างเต็มที่

4.2.16.3.3 ห้องรับแขกและห้องโถงใหญ่ ใช้สีอ่อน ไม่ควรใช้สีเข้ม

4.2.16.3.4 ระเบียงหรือทางเดิน ใช้สีอ่อน ๆ

รศ. ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ผศ.สมชาย หิรัญกิตติ, ขวลิขิต ประภาวนนท์. 2543.การบริหารสำนักงานแบบใหม่ (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: บริษัท วีระฟิล์ม และโซเท็กซ์ จำกัด. (56 – 76)

4.3 ข้อมูลด้านการออกแบบตกแต่งหน้าร้าน

การออกแบบตกแต่งหน้าร้าน (WINDOW DISPLAY) เป็นส่วนหนึ่งของการตกแต่งอาคารเพื่อการพาณิชย์ (COMMERCIAL BUILDING) จะเห็นว่าในปัจจุบันอาคารพาณิชย์มีขนาดใหญ่มีสินค้ามากมาย แต่ละแห่งมีการแข่งขันกันตลอดเวลา การตกแต่งจึงเป็นหัวใจสำคัญของการเสนอสินค้า มีการออกแบบตกแต่ง ประดับประดาด้วยรูปปั้น ภาพเขียน จัดบริเวณให้น่าดู เพื่อเป็นการ

ดึงดูดลูกค้าให้มาซื้อสินค้า นับตั้งแต่การจัดลานจอดรถ การจัดสวนและบริเวณบันไดขึ้น รวมถึงการจัดแสดงสินค้าหน้าร้าน (WINDOW DISPLAY) ซึ่งทวีความสำคัญขึ้นเป็นลำดับ

4.3.1 การใช้หน้าร้านเป็นที่โชว์สินค้า ในปัจจุบันถือได้ว่าเป็น “ดวงตา” ของร้าน จากการสำรวจพบว่าจำนวน 32 % ของผู้หญิงจะสนใจมองหน้าร้านค้าส่วนที่โชว์ (SHOW) สินค้าและ 40 % จะเดินเข้าไปดูใกล้ ๆ ฉะนั้นลักษณะของการจัดแสดงสินค้าน่าสนใจจะมีผลทำให้สินค้าน่าสนใจได้มากขึ้นทีเดียว ซึ่งพอจะจำแนกได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

4.3.1.1 OPEN BACKGROUND คือ การจัดหน้าร้านโดยสามารถมองเห็นภายในได้อย่างชัดเจน การจัดหน้าร้านประเภทนี้ได้แก่ร้านขายของชำ ร้านขายดอกไม้ ร้านขายขนมหวาน เป็นต้น

4.3.1.2 SEMICLOSED BACKGROUND เป็นการจัดโชว์สินค้าหน้าร้านในลักษณะที่ทำให้เห็นภาพภายในร้านบางส่วน เช่น ร้านขายยา ร้านขายอุปกรณ์ไฟฟ้า

4.3.1.3 CLOSED BACKGROUND เป็นการจัดโชว์สินค้าหน้าร้านแบบปิดด้านหลังทึบ ซึ่งจะมองไม่เห็นภายในร้านค้าเลย การจัดแบบนี้มักจะพบได้จากห้างสรรพสินค้าใหญ่ ๆ และร้านขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป สำหรับผู้ค้าปลีกที่จัดหน้าร้านแบบ SEMICLOSED BACKGROUND และ CLOSED BACKGROUND นั้นมักจะให้เหตุผลว่า เขาต้องการที่เน้นการแสดงสินค้ามากกว่าที่จะให้ลูกค้าสนใจสินค้าอื่นในร้าน การจัดตู้โชว์หน้าร้านแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

4.3.1.3.1 ตู้โชว์แบบแบนราบ (SINGLE DISPLAY) คือ ตู้โชว์เดี่ยวตามร้านค้าต่าง ๆ เป็นการจัดแบบง่าย ๆ มีสิ่งยุ่งยากน้อยที่สุด มีตู้โชว์ ที่อยู่เบื้องหลังกระจกที่แบนราบ ซึ่งเป็นผนังของด้านหน้าร้าน การจัดแบบนี้มักจะจัดให้มีมุมมองเฉพาะด้านหน้าเพียงด้านเดียว

4.3.1.3.2 ตู้โชว์แบบมุม (CORNER DISPLAY) เป็นตู้โชว์ที่อยู่ตรงมุมของร้าน โดยอาศัยผนังด้านหน้าและด้านข้างของร้าน หรืออาจจัดโดยการออกแบบประตูอยู่รอบลดลงไปกว่าระดับหน้าร้าน ตู้โชว์แบบนี้จะให้ความสวยงามและน่าสนใจมากกว่าแบบแรก เพราะมีมุมมองได้ทั้งสองทาง

4.3.1.3.3 ตู้โชว์แบบเกาะกลุ่ม (ISLAND DISPLAY) คือ การนำสินค้ามาจัดรวมกันเป็นเกาะเป็นกลุ่ม ตู้โชว์แบบนี้ช่วยเน้นการโชว์สินค้าได้เต็มที่มาก สามารถให้ชมสินค้าได้โดยรอบ แต่เป็นการจัดที่ต้องการใช้เนื้อที่มากกว่าแบบอื่น ๆ

4.3.2 องค์ประกอบในการจัดตกแต่งหน้าร้าน

4.3.2.1 มีจุดเด่น (POINT OF INTEREST) สินค้าที่จัดโชว์จะต้องแสดงให้เห็นเด่นชัด โดยการเน้นที่ตัวสินค้า ซึ่งอาจจะทำได้โดยขยายให้ใหญ่ขึ้น การใช้สีตกแต่งประกอบและฉากหลัง รวมทั้งการใช้แสงไฟประกอบให้ดูเด่นชัดและสะดุดตา

4.3.2.2 มีความสมดุล (BALANCING) หมายถึง การจัดวางสินค้าที่จะแสดงและส่วนประกอบให้มีความสมดุลกับในพื้นที่ที่จัดแสดง ซึ่งกระทำได้ 2 ลักษณะ คือ

4.3.2.2.1 แบบมีระเบียบ (FORMAL STYLE) คือ การจัดสิ่งของหรือภาพทั้งสองด้านเท่ากัน เช่น ขนาด จำนวน และระยะห่าง (SPACE)

4.3.2.2.2 แบบไม่มีระเบียบ (INFORMAL STYLE) คือ การจัดสิ่งของลงในส่วนที่จะแสดงทั้งสองด้านไม่เท่ากัน หรือการจัดอย่างไม่เป็นระเบียบ ทั้งนี้อาจมีหลายขนาดต่างกัน การจัดระยะห่างไม่จำเป็นต้องเท่ากัน แต่ให้ความรู้สึกที่กลมกลืน (HARMONY) ไม่มีส่วนใดมากกว่าส่วนอื่น ๆ

4.3.2.3 ได้สัดส่วน (PROPORTION) หมายถึง ขนาดและจำนวนของสินค้าควรพอเหมาะกับขนาดของเนื้อที่หรือตู้โชว์ สินค้าต้องไม่มากเกินไปจนดูแน่นตู้ และต้องคำนึงถึงการได้ส่วนของโครงสร้างและการใช้แสงสว่างประกอบด้วยกัน

4.3.3 การจัดวางสินค้าหน้าร้าน

การจัดวางสินค้าหน้าร้านมีความสำคัญมาก การจัดวางเพื่อให้เกิดความงามและน่าสนใจ ต้องจัดทำอย่างมีวิธีการ มิใช่วางพอให้เต็ม ๆ ก็ใช้ได้ ซึ่งจะทำให้ดูเกะกะลายตาไปหมด และไม่น่าสนใจ วิธีการจัดวางแบ่งออกได้เป็น 7 แบบ ดังนี้

4.3.3.1 การจัดแบบเส้นแย้ง (OPPOSITION) คือการจัดวางสินค้าให้มีรูปแบบลักษณะที่ขัดแย้งกัน จะทำให้ตัวสินค้าดูเด่นชัดขึ้น

4.3.3.2 การจัดแบบเส้นผ่าน (TRANSITION) คือ การจัดโดยคำนึงถึงหลักที่ว่าเส้นเฉียงเป็นเส้นที่ช่วยให้ความรู้สึกในทางเร้าอารมณ์มากกว่าการจัดแบบเส้นแย้ง

4.3.3.3 การจัดแบบเน้นหรือสร้างจุดสนใจ (EMPHASIS) การเน้นตัวสินค้าด้วยวิธีการต่าง ๆ แบ่งออกเป็น

4.3.3.3.1 เน้นด้วยการจัดแบบสวนทิศทาง (DIRECTION)

4.3.3.3.2 เน้นด้วยขนาด (SIZE) ที่แตกต่างกัน

4.3.3.3.3 การเน้นด้วยลักษณะรูปทรง (FORM) ที่แตกต่างกัน

4.3.3.3.4 การเน้นด้วยคุณค่าของความอ่อนแก่ของสี (VALUE OF COLOUR)

4.3.3.4 การจัดแบบแผ่รัศมี (PADIATION) เป็นการจัดโชว์สินค้าออกจากจุดศูนย์กลางแผ่เป็นรัศมีเพื่อเน้นตัวสินค้าที่อยู่ศูนย์กลาง

4.3.3.5 การจัดแบบเรียงขนาด (GRADATION) เป็นการจัดเรียงสินค้าให้เล็กลงหรืออาจเรียงตามขนาดของสินค้า

4.3.3.6 การจัดสินค้าแบบซ้ำ ๆ (REPETITION) วิธีการนี้นิยมจัดแสดงสินค้าประเภทเดียวกัน ขนาดเท่ากัน หรือลวดลายเหมือนกัน และอาจใช้สีเหมือนกันทั้งหมดเพื่อเน้นสินค้า หรืออาจแสดงแบบเปรียบเทียบสีก็ได้

4.3.3.7 การจัดแบบสลับ (ALTERNATION) คือ การจัดแสดงสินค้าแบบสลับกัน โดยตำแหน่งการจัดแบบสลับรูปทรง สี หรือทิศทาง

4.3.4 แสงสว่างกับการตกแต่งหน้าร้าน

การใช้แสงสำหรับตกแต่งหน้าร้านมี 3 ประเภท ดังนี้

4.3.4.1 ส่องไฟชนิดกระจายไปทั่วพื้นที่ของหน้าร้านถือเป็นแสงหลักที่มาทดแทนแสงจากธรรมชาติในยามค่ำคืน การติดตั้งจะวางในตำแหน่งทางหน้าร้าน ซึ่งนิยมติดตามผ้าชายคาบริเวณที่ยื่นออกมาทางด้านหน้า ส่วนมากใช้ฟลูออเรสเซนต์

4.3.4.2 ส่องไฟเฉพาะจุด วิธีการนี้จะซ่อนไฟไว้ในตู้โชว์ หรือห้องโชว์แล้วส่องไฟไปยังจุดแสดงสินค้าที่ต้องการเน้น ซึ่งจะทำให้สินค้าเด่นออกมาส่วนที่ไม่ได้รับแสงจะมีดสลัวหรือได้รับแสงเพียงบางส่วนเท่านั้น ไฟที่ใช้มักเน้นไฟชนิดแขวนและเป็นดวงโคมเพื่อบังคับทิศทางของแสง

4.3.4.3 ไฟราว คือ ไฟที่มีความส่องสว่างไม่มากนัก ใช้ไฟหลาย ๆ หลอดติดตั้งกันตามแบบป้ายโรงภาพยนตร์ บางครั้งอาจเน้นสินค้าโดยการติดดวงจรไฟเป็นระยะ ๆ ที่เรียกกันตามภาษาชาวบ้านว่าไฟกระพริบซึ่งช่วยเน้นสินค้า บางครั้งให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวได้ ทำให้น่าสนใจขึ้น(วรพงศ์ วรชาติอุดมพงศ์ . (2535). ออกแบบตกแต่ง .กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศิลปาบรรณาคาร . (51-66)

4.3.4 ภาพตัวอย่างจากประเทศอังกฤษและประเทศอิตาลี

การออกแบบตกแต่งหน้าร้านมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เป็นการประชาสัมพันธ์ สร้างภาพลักษณ์หรือการส่งเสริมการขายรูปแบบหนึ่งของธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าทางด้านแฟชั่นจะต้องใส่ใจเป็นพิเศษ เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับแนวโน้ม(Trend) เพราะเกิดการเปรียบเทียบกันในด้านภาพลักษณ์ตลอดเวลา การจะออกแบบตกแต่งหน้าร้านให้ได้ดีต้องเข้าใจถึงองค์ประกอบศิลป์ เทคนิคในการใช้สีนำเสนอ เช่น กราฟิกภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว หรือ การตกแต่งด้วยไฟฟ้าต่างๆ และจะต้องเข้าใจในสินค้าแฟชั่นนั้นๆเป็นอย่างดี โดยตั้งคำถามต่างๆให้กับสินค้า เช่น ใครเป็นผู้ใช้งาน ใช้ทำอะไร ใช้เมื่อไร ใช้ที่ไหน ทำไมต้องใช้ และจะสร้างเรื่องราวให้กับสินค้าได้อย่างไร อะไรจะเป็นเอกลักษณ์หรือจุดขายของสินค้านั้นๆ ขอบเขตที่ต้องการนำเสนอ และข้อจำกัดของพื้นที่ที่จะนำเสนอ

4.3.5 รูปแบบของการออกแบบตกแต่งหน้าร้านมี 3 ประเภทใหญ่ๆดังนี้

4.3.5.1 ลักษณะการออกแบบภายในกรอบขนาดใหญ่มีขนาดที่จัดเตรียมไว้ตายตัวเพื่อการนำเสนอในตัวหน้าต่างนั้นๆไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงอาคาร ส่วนใหญ่ลักษณะของพื้นที่เช่นนี้ส่วนใหญ่จะอยู่หน้าห้างสรรพสินค้าต่างๆ

ภาพประกอบ 38 ภาพการใช้สื่อภาพเคลื่อนไหวบอกเรื่องราวของสินค้าและมีสัญลักษณ์ชี้้นำให้มองตามช่องนั้นๆ

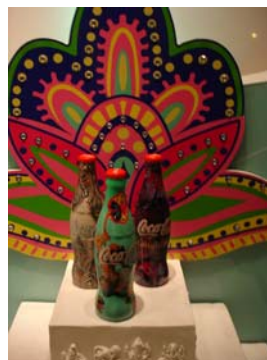

ภาพประกอบ 39 ภาพการสร้างเรื่องราวให้กับสินค้าให้เข้ากับแนวโน้มและฤดูกาล

ภาพประกอบ 40 การสร้างเรื่องราวให้กับสินค้า

ภาพการสร้างเรื่องราวให้กับสินค้าโดยจำลองห้องแต่งตัวหรือ ห้องทำงานของนักออกแบบ โดยให้ความสำคัญกับระนาบ อาจจัดรูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ตั้งโชว์ในลักษณะการพับ การปะไม้ใน ลักษณะต่างๆ

ภาพประกอบ 41 การออกแบบโดยใช้ลวดลาย

ภาพการออกแบบโดยใช้ลวดลาย (Motifs) ที่น่าสนใจ อาจเป็นไทย อินเดีย ตะวันออกหรือ ตะวันตกมาประยุกต์ใช้ แล้วนำมาจัดองค์ประกอบ (Composition) ให้สวยงาม

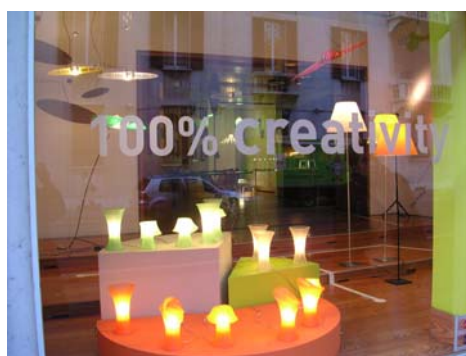
ภาพประกอบ 42 ภาพรูปแบบการนำเสนอเครื่องประดับ โดยมี Inspiration มาจากธรรมชาติ

4.3.5.2 ลักษณะการออกแบบให้มีความสอดคล้องกับรูปแบบอาคาร สถาปัตยกรรม อาจไม่ได้มีรูปแบบเป็นหน้าต่างตายตัว หรือสามารถออกแบบเพิ่มเติมซุ้มประตูหรือ กรอบเองได้ เช่น ให้มีการถอยร่นของประตูเพื่อเปิดมุมมองให้มากขึ้นได้ เป็น 2 ด้านหรือ 3 ด้านจะทำให้มีรูปแบบที่น่าสนใจขึ้นได้

ภาพประกอบ 43 การนำเสนอแบบลอยตัวหรือนำเสนอแบบเปิดให้เห็นทุกมุมมอง

4.3.5.3 การนำเสนอแบบลอยตัวหรือนำเสนอแบบเปิดให้เห็นทุกมุมมอง ผู้ชมสามารถมองได้โดยรอบด้าน อาจเป็นชั้นภายในห้าง หรือนิทรรศการเปิดตัวสินค้าต่างๆ พื้นที่แบบนี้จะมีความน่าสนใจมากที่สุด

ภาพประกอบ 44 ภาพภายในร้านที่ออกแบบในลักษณะลอยตัวลูกค้าสามารถมองได้รอบในมุมมองต่างๆ ของผลิตภัณฑ์

ภาพประกอบ 45 ภาพการออกแบบโดยให้ความสำคัญที่จุด
การออกแบบโดยให้ความสำคัญที่จุด (Dot) ในลักษณะ Landscape โดยนำ Inspiration มา
จากยุคปี 60 เปิดมุมมองกว้างมองเห็นแตกต่างกันไปในแต่ละจุด

ภาพประกอบ 46 ภาพการจัดตกแต่งจำลองห้องที่สินค้าสามารถนำไปใช้ได้เพื่อให้เกิดความสวยงาม

ภาพประกอบ 47 ภาพการออกแบบตกแต่งโดยให้ความสำคัญที่เส้น
ภาพการออกแบบตกแต่งโดยให้ความสำคัญที่เส้น คือการใช้วัสดุในการสร้างที่มีลักษณะเป็น
เส้น เช่น ไม้ เหล็กเส้น หรือกราฟิกมีลักษณะที่เห็นโดยรวมเป็นเส้นเป็นสำคัญอาจมีการใช้เส้นนำ
สายตาสู่สินค้าที่ต้องการนำเสนอ อาจออกแบบให้ดูโปร่งเบา

4.4 ข้อมูลด้านการออกแบบนิทรรศการ

4.4.1 ประเภทของนิทรรศการ

การจำแนกประเภทของนิทรรศการ เพื่อสะดวกต่อการทำความเข้าใจและง่ายต่อการจดจำ อาจกำหนดแนวทางการจำแนกออกได้ 2 วิธี คือ จำแนกจากกำหนดระยะเวลา และจำแนกจากกำหนดสถานที่

4.4.1.1 นิทรรศการถาวร (Permanent exhibition) คือ นิทรรศการที่จัดอยู่ในที่ใดที่หนึ่งเป็นระยะเวลานาน ๆ หรือตลอดไป นิทรรศการลักษณะนี้ ถือได้ว่าเป็นการรวบรวมและการจัดแสดงสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะวัตถุสิ่งของที่แสดงเรื่องราวที่เกิดขึ้นแน่นอนแล้ว เช่น สิ่งที่แสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ โบราณคดี และศิลปะ เป็นต้น ซึ่งการตั้งแสดงจะจัดให้ผู้สนใจเข้าชมเป็นเวลานานหรือตลอดกาลในที่นั้น และอาจจะมีการโยกย้ายบ้างก็เพียงบางส่วน หรืออาจจะสะสมสิ่งที่ยังจัดแสดงเพิ่มเข้าใหม่ตลอดจนขยายการจัดแสดงเพิ่มเติมขึ้นอีก นิทรรศการถาวร ได้แก่ นิทรรศการในหอศิลป์แห่งชาติ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ เมืองโบราณ เมืองจำลอง หอวัฒนธรรมตามศูนย์วัฒนธรรมแต่ละจังหวัด หอแสดงประวัติศาสตร์สถาบัน เป็นต้น

4.4.1.2 นิทรรศการชั่วคราว (Temporary exhibition) คือ นิทรรศการที่จัดอยู่ในที่ใดที่หนึ่งเป็นระยะเวลาสั้น ๆ อาจเป็นสัปดาห์ เป็นเดือน เป็นปี แต่ไม่ตลอดไป นิทรรศการชั่วคราวยังอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ตามจุดประสงค์ของการจัด คือ

4.4.1.2.1 นิทรรศการชั่วคราวที่จัดแสดงเป็นเอกเทศ เป็นการกำหนดจัดในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อแสดงสิ่งใด ๆ โดยไม่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการจัดนิทรรศการประเภทอื่น

4.4.1.2.2 นิทรรศการชั่วคราวที่จัดแสดงเพื่อเสริมนิทรรศการถาวร เป็นการจัดขึ้นเพื่อเสริมการแสดงผลที่มีอยู่เดิม โดยอาจใช้เป็นเครื่องเร้าความสนใจ เชิญชวนประชาสัมพันธ์ให้คนเข้าชมสิ่งแปลกใหม่ ในบริเวณที่จัดนิทรรศการถาวร ซึ่งแหล่งที่จัดนิทรรศการถาวรโดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นหอศิลป์ ศูนย์วัฒนธรรม และแม้แต่พิพิธภัณฑ์เอง ยังจัดนิทรรศการแบบนี้ขึ้นบ่อย ๆ เพื่อแสดงวัตถุหรือสิ่งที่เพิ่งสะสมมาได้ใหม่ ๆ หรือให้หัวข้อที่ประชาชนบางกลุ่มสนใจ หรือในสิ่งที่นิทรรศการถาวรไม่มี เป็นการอุดช่องว่างการแสดงผลของตนเอง หรือเป็นการเสริมการแสดงผลที่มีอยู่เดิม

4.4.2 วัตถุประสงค์ของการจัดนิทรรศการ

การจัดนิทรรศการ ไม่ว่าจะเป็นเพื่อการศึกษา เพื่อการโฆษณา หรือเพื่อการประชาสัมพันธ์ก็ตาม ย่อมมีวัตถุประสงค์ในการจัดแต่ละครั้ง เพื่อเป็นเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

เรียนรู้ของผู้ดู โดยคำนึงถึงพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย พฤติกรรมด้านเจตพิสัย และพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย โดยแต่ละด้านนั้นจะมีความแตกต่างกันคือ

4.4.2.1 วัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย

เป็นวัตถุประสงค์ที่มุ่งให้ผู้ดูมีความรู้ ความจำ ความเข้าใจ มีความสามารถในการประยุกต์ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินคุณค่า

4.4.2.2 วัตถุประสงค์ด้านเจตพิสัย

เป็นจุดมุ่งหมายการพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นความรู้สึกทางจิตใจของคน ทั้งความสนใจ อารมณ์ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรม

4.4.2.3 วัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัย

เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาทักษะและความชำนาญของผู้ดูทั้งที่เป็นทักษะทางกายและทางสติปัญญา (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ , 2525: 173 – 176)

จากการคำนึงถึงพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน สามารถนำมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์โดยอาจกำหนดเป็นเป้าหมายไว้กว้างๆ หรืออาจกำหนดเป็นวัตถุประสงค์เฉพาะในรูปวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมก็ได้ เช่น เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้ชม โดยพยายามให้ใกล้เคียงกับประสบการณ์ตรงมากที่สุด

เพื่อให้ผู้ดูสามารถรับรู้รูปแบบและเรื่องราวหลาย ๆ สิ่งพร้อมกันในเวลาเดียวกัน

เพื่อส่งเสริมการแสดงออกที่ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้จัดและผู้ชมซึ่งนับเป็นการถ่ายทอด และการเรียนรู้วิธีหนึ่ง

เพื่อให้ผู้ชมมองเห็นภาพและเกิดความเข้าใจในความคิดที่เป็นนามธรรมไปสู่ความคิดที่เป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชม ทั้งด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย ให้เป็นไปในทางที่พึงประสงค์ของผู้จัด

4.4.3 การวางแผน

การวางแผนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการคิด และการตัดสินใจถึงวิธีการกระทำก่อนจะมีการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น ก่อนการดำเนินการใด ๆ จึงจำเป็นต้องมีการเลือกวิธีการและสิ่งที่จะกระทำ สำหรับการดำเนินการที่แท้จริงจากทางเลือกที่มีอยู่หลายทาง โดยเลือกทางที่ดีที่สุดไว้ด้วยความรอบครอบที่สุด ซึ่งในขั้นตอนของการวางแผนจะประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

4.4.3.1 การวิเคราะห์นโยบายและเป้าหมาย การจัดนิทรรศการแต่ละครั้งย่อมต้องมีนโยบายและเป้าหมายที่แน่นอนตามระยะเวลาที่กำหนด ฉะนั้น ก่อนลงมือวางแผนจะต้องเข้าใจนโยบายเป้าหมายของหน่วยงานที่จะจัดอย่างถ่องแท้เสียก่อน

4.4.3.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ งานทุกงานต้องมีวัตถุประสงค์ที่แน่ชัด เพื่อมีจุดยืนที่แน่นอน โดยอาจกำหนดวัตถุประสงค์หลักและวัตถุประสงค์รอง แต่ไม่ควรมีมากมายจนไม่แน่ใจว่าวัตถุประสงค์ที่แท้จริงคืออะไร ซึ่งวัตถุประสงค์ที่กำหนดจะต้องมีความสัมพันธ์กับนโยบายและเป้าหมายของหน่วยงานตลอดเวลา

4.4.3.3 การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่จะนำมาวางแผนต้องเลือกสรรเฉพาะสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อแผนงานอย่างแท้จริง ดังเช่นข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะจัดแสดง ระยะเวลา ขนาด และความร่วมมือจากชุมชน เป็นต้น

4.4.3.4 พิจารณาข้อจำกัดและเงื่อนไขทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานข้อมูล ที่รวบรวมมานั้นจะต้องวิเคราะห์ให้เห็นชัดว่าหากดำเนินการตามแผนดังกล่าวจะต้องมีข้อจำกัดเรื่อง คน วิชาการ การเงิน ระยะเวลา สิ่งแวดล้อมภายนอกที่ให้การสนับสนุนต่อแผนงานที่เอื้ออำนวยให้แผนงานสำเร็จลุล่วงหรือมีอุปสรรคอย่างไร เมื่อถึงขั้นปฏิบัติงานจริง

4.4.3.5 การคัดเลือกวิธีการหรือยุทธวิธีที่จะดำเนินงานตามแผน การดำเนินงานอาจใช้ยุทธวิธีต่างๆ ในการจัดทำได้หลายวิธีการตัดสินใจดำเนินการตามวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือผสมผสานหลายวิธีเข้าด้วยกัน ควรจะได้พิจารณาถึงผลได้ผลเสียและทางออกที่เป็นประโยชน์หลาย ๆ ด้าน เพราะขั้นตอนนี้มีความสำคัญยิ่ง หากตัดสินใจผิดพลาดอาจทำให้แผนงานอื่นล้มเหลวไปด้วย

4.4.3.6 วิเคราะห์ทางปฏิบัติที่น่าจะเป็นไปได้ เมื่อเลือกสรรนำวิธีการใดวิธีการหนึ่งได้แล้วจะต้องทบทวนข้อมูลและข้อเท็จจริงอีกวาระหนึ่งเพื่อความแน่ใจว่าสามารถจะดำเนินการได้อย่างแน่นอน ทั้งเรื่องระยะเวลา เงิน ตัวบุคคล และวิธีการขั้นรายละเอียด การวิเคราะห์ทบทวนทางปฏิบัติก็เพื่อความมั่นใจ หรือหาข้อบกพร่องในขั้นปฏิบัติก่อนลงมือปฏิบัติตามแผนงาน

4.4.3.7 การบันทึกและจัดทำรูปแบบแผนงาน การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดต้องอาศัยความรับผิดชอบจากหลายฝ่าย การทำบันทึกแผนงานอย่างละเอียดสามารถใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าอ้างอิงใช้สำหรับการแก้ไขปรับปรุงเมื่อถึงความจำเป็น และใช้เป็นหลักฐานการติดตามประเมินผล สำหรับผู้ปฏิบัติตามแผนไว้สำหรับทำความเข้าใจ

4.4.3.8 การแบ่งงานและการทำความเข้าใจกับผู้ร่วมปฏิบัติ ความเข้าใจของผู้ร่วมงานแต่ละระดับย่อมแตกต่างกัน การอาศัยตัวหนังสือหรือเอกสารย่อมไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้ร่วมงานสามารถเข้าใจในทางปฏิบัติได้ การประชุมเพื่อแบ่งงาน และชี้แจงแผนงานแก่ผู้ร่วมงาน จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ

4.4.3.9 การวางแผนมาตรการและควบคุมแผนงาน เครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมให้ผู้ ปฏิบัติงานทุกฝ่ายดำเนินการตามขั้นตอน ระยะเวลา และวิธีการนั้นอาจทำได้หลายแบบ เช่น

การรายงานประจำงวด การรายงานเป็นระยะๆ การควบคุมโดยทางงบประมาณ การจัดทำตารางทำงานของแต่ละกิจกรรม เป็นต้น

4.4.3.10 การประเมินผล เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติงานตามแผนว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด โดยอาจจากหน่วยงานประเมินผลซึ่งเป็นเอกเทศหรือหน่วยงานที่จัดทำแผนงาน การประเมินผลอาจประเมินระหว่างปฏิบัติตามแผนงาน หรือประเมินผลระยะสั้นๆ (สุรพงษ์ ปนาคกุล, 2524: 168 – 170)

โดยเนื้อหาสาระของการวางแผน จะช่วยให้การตัดสินใจในการจัดนิทรรศการสะดวกขึ้นในทุกๆ ระดับ ซึ่งเป็นการรวบรวมมรรควิธีต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายด้วยวิธีพินิจวิเคราะห์ว่าปัจจัยจำเป็นเหล่านั้นได้ประสานสัมพันธ์กันเป็นอันดีและพร้อมที่จะปฏิบัติได้และวางแผนจะต้องปรับปรุงให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเพราะความจริงของสังคมนั้น ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและเป็นนิรันดร์ ทำให้การวางแผนต้องเป็นสิ่งที่กระทำต่อเนื่องกันอย่างไม่มีการสิ้นสุด

4.4.4 การเตรียมการ

เมื่อได้วางแผนกำหนดโครงการในการจัดนิทรรศการเรียบร้อยแล้ว ก็ถึงขั้นการเตรียมการซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

4.4.4.1 การเตรียมเนื้อหา ได้แก่ การจัดเตรียมเรื่องราวหรือสาระสำคัญที่จะนำมาใช้ในการจัดแสดง เพื่อสร้างประสบการณ์และพัฒนาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับรู้ ให้เป็นไปในทางที่พึงประสงค์ ในเนื้อหาอาจแบ่งย่อยเป็นรายละเอียดเพื่อสะดวกต่อการจัดเตรียมดังนี้

4.4.4.1.1 การกำหนดชื่อนิทรรศการ คือ การสร้างความคิดรวบยอดของนิทรรศการที่จัด ด้วยการสรุปออกมาเป็นข้อความหรือหัวข้อสั้น ๆ กระชับ โดยให้สอดคล้องและครอบคลุมกับภาวะหรือเนื้อหาของสิ่งที่จัดนำมาแสดง หรืออาจกำหนดจากส่วนสำคัญของเนื้อหา โดยหยิบยกส่วนที่เป็นใจความสำคัญ โดยเฉพาะของสาระมาเป็นหัวข้อ

4.4.4.1.2 การกำหนดหัวข้อหรือชื่อนิทรรศการ ผู้กำหนดจะต้องทราบข้อมูลเนื้อหาที่จะจัดแสดงทั้งหมดเป็นอย่างดีเสียก่อน แล้วจึงสรุปออกมาเป็นชื่อนิทรรศการ ทั้งนี้เพราะชื่อนิทรรศการมีอิทธิพลในการกระตุ้นเร้าความสนใจแก่ผู้จะมาดูทางหนึ่งเช่นเดียวกับชื่อของภาพยนตร์ วรรณกรรม ละคร หรือชื่อคน อันเป็นผลในเชิงจิตวิทยาที่จะโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ให้สะดุดใจได้ แต่ที่สำคัญชื่อนิทรรศการจะต้องเกี่ยวข้องหรือครอบคลุมเนื้อหาที่จะนำมาจัดแสดงจริง มิใช่กำหนดชื่อจนเกินเลยหรือนอกเหนือไปจากเนื้อหาที่มีอยู่จริง

4.4.4.2 กำหนดวัตถุประสงค์ คือ การสรุปความต้องการออกมาเป็นข้อความแสดงเป้าหมายหรือแก่นของการจัดนิทรรศการแต่ละครั้งว่าเพื่ออะไร ซึ่งข้อสรุปนี้อาจถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกเนื้อหา มาจัดแสดง ให้สอดคล้องกับความต้องการโดยคาดหวังผลลัพธ์ว่าจะได้

ตามนั้นกำหนดนั้น ซึ่งวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงพัฒนาพฤติกรรมของผู้ดูแลออกได้เป็นด้าน พุทธิพิสัย ด้านเจตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

4.4.4.3 การรวบรวมสื่อ สิ่งสำคัญประการหนึ่งของการเตรียมการเพื่อจัดนิทรรศการ คือ การจัดรวบรวมสื่อที่เป็นวัสดุสิ่งของ เช่น ของจริง หุ่นจำลอง ภาพวาด ภาพถ่าย สไลด์ สิ่งพิมพ์ กิจกรรมสาธิต การทดลอง เกมส์ ฯลฯ ที่จะนำออกแสดง ซึ่งในการรวบรวมนั้นควรให้สอดคล้องและอยู่ในขอบข่ายของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การรวบรวมจะทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะ รูปร่าง ขนาด สี สัน และปริมาณของสื่อที่จะนำออกแสดงว่ามีมากหรือน้อยเพียงใด และข้อมูลนี้จะใช้ในการออกแบบจัดตั้งขีอนิทรรศการด้วย

หลังการเก็บรวบรวมสื่อทั้งหมดแล้ว อาจกำหนดแบ่งประเภท หมวดหมู่ และความสำคัญตามลำดับ หรือจัดทำชื่อทะเบียนประจำวัตถุ ตลอดจนทำบัญชีรายการสิ่งที่จะนำออกแสดงอย่างละเอียดทุกชิ้น ทุกกิจกรรม เพื่อใช้ตรวจสอบภายหลังการจัดนิทรรศการแล้วว่ามีวัตถุสิ่งของชิ้นใดชำรุดเสียหาย จำหน่ายจ่ายแจก หรือสูญหายไปบ้าง

4.4.4.4 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ภายหลังการรวบรวมสื่อแล้วผู้จัดจะต้องศึกษารายละเอียดต่างๆ ของเนื้อหา โดยอาจจัดกระทำเนื้อหาใหม่ให้เหมาะสมว่าเนื้อหาตอนใดสำคัญ ตอนใดไม่สำคัญ สื่อหรือกิจกรรมใดสมควรจะนำมาจัดนิทรรศการหรือไม่ ทั้งนี้ในการจัดแสดงเนื้อหาผู้จัดควรวางขอบเขตของเนื้อหาและเรียงลำดับเนื้อหาที่จะนำมาเสนอ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และคุณสมบัติของผู้ชมด้วย เช่น เนื้อหาที่จะนำมาแสดงนั้นสามารถกระตุ้นหรือเร้าใจ นำความพอใจหรือถ่ายทอดความรู้และสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้ชมที่เป็นเป้าหมายได้เป็นอย่างดีหรือไม่ เพราะนิทรรศการจะต้องหมายถึงโอกาสที่คนทั่วไปจะได้เห็นและเกิดความพอใจ เกิดแรงกระตุ้นและความรู้หรืออย่างน้อยที่สุดต้องได้รับสิ่งหนึ่งสิ่งใดในสามประการนี้

ดังนั้นการจัดควรทำอะไร ๆ ได้มากกว่าการเก็บรวบรวมวัตถุสิ่งของมาใส่ตู้แสดงให้คนดู หรือเอาภาพวาดบ้าง ภาพถ่ายบ้าง มาแขวนไว้ตามฝาผนัง การจัดจะต้องจัดให้เข้ากับเรื่องจัดอย่างมีวัตถุประสงค์ ไม่ว่าเนื้อหาจะเกี่ยวกับอะไร ผู้จัดนิทรรศการจะต้องจัดด้วยความแน่ใจว่า จัดแล้วผู้ชมรู้เรื่อง

ผศ.ประเสริฐ ศีลรัตน .2546. การออกแบบนิทรรศการ. กรุงเทพฯ . หจก.เอมีเทรดดิ้ง.(12, 14, 24, 27 - 30)

4.4.5 วัสดุและครุภัณฑ์ที่ใช้ในการจัดนิทรรศการ

อุปกรณ์ในการจัดนิทรรศการทำขึ้นเพื่อใช้ในการจัดนิทรรศการให้เป็นสัดส่วน เป็นระเบียบเรียบร้อย ฉะนั้น อุปกรณ์ที่ใช้จำเป็นต้องประกอบด้วยคุณสมบัติเหล่านี้ คือ มีความมั่นคง แข็งแรง

สะดวกในการเคลื่อนย้าย ป้องกันการโจรกรรม และต้องคำนึงถึงความสามารถในการควบคุม อุณหภูมิ การติดตั้งในระดับสายตาของผู้ชมด้วย

โดยทั่วไปแล้วการเลือกใช้วัสดุและครุภัณฑ์สำหรับการจัดแสดงแต่ละครั้งจะขึ้นอยู่กับผู้จัดว่า ต้องการให้งานออกมาแนวใด สิ่งที่ต้องพิจารณาคือ วัตถุประสงค์ของนิทรรศการ เนื้อหาที่ต้องการ แสดงและห้อง หรือสถานที่ที่จะใช้จัดแสดง ซึ่งรูปแบบที่นิยมใช้กันมีดังต่อไปนี้

จัดแผงบอร์ดต่อกันด้วยข้อต่อให้ติดพื้น จัดแผงบอร์ดลอย โดยมีโครงสร้างช่วย จัดเป็นชั้น หรือตู้ด้วยแผ่นหรือข้อต่อ จัดตั้งลอย ๆ ต่อห้อยจากเพดานลงมา จัดแขวนด้านข้างตามผนัง หรือ โครงสร้างต่าง

อุปกรณ์สำหรับการจัดนิทรรศการที่จะช่วยให้บรรยากาศในห้องแสดงน่าชมขึ้นนั้นมีมากมาย หลายอย่าง เช่น ถ้าเป็นนิทรรศการถาวร อุปกรณ์ส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งประดิษฐ์ หุ่นจำลอง ตู้แสดง และบอร์ดสำหรับจัดแสดง แต่ถ้าเป็นนิทรรศการชั่วคราวแล้วมักใช้บอร์ดในการจัดแสดงเป็นหลักอย่างไรก็ตาม การจัดแสดงแต่ละเรื่องอาจใช้อุปกรณ์ต่างกันตามความเหมาะสมกับสิ่งแสดงนั้น ๆ ดังนี้

4.4.6 โต๊ะ

โต๊ะเป็นส่วนหนึ่งของนิทรรศการที่สร้างง่าย สามารถถอดเก็บได้ หรืออาจปรับให้ใช้ร่วมกับสิ่ง ติดตั้งอื่น ๆ ได้ด้วย โดยใช้วิธีดังนี้

ใช้แผ่นไม้อัดหนา $\frac{1}{4}$ หรือ $\frac{1}{2}$ นิ้ว ขนาด 4×8 ฟุต เป็นพื้นโต๊ะ และใช้แป้นโลหะขนาด $\frac{3}{4}$ นิ้ว ประกอบเป็นขาโต๊ะ ซึ่งจะปรับให้สูงหรือต่ำได้ตามต้องการ โต๊ะแบบนี้จะมีลักษณะคล้ายโต๊ะ ธรรมดา อาจปรับขาโต๊ะให้เอียงเป็นมุมประมาณ 20 องศาก็ได้ เหมาะสำหรับติดแสดงวัตถุแบบเรียบ หรืองานฝีมือที่ตึงไว้ได้

ใช้แผ่นไม้อัดหนา $\frac{1}{4}$ หรือ $\frac{1}{2}$ นิ้ว ขนาด 4×8 ฟุต ปรับตั้งเป็นแผงเอน จะทำให้ได้รับแสงสว่างที่มีในห้องมากที่สุด เหมาะที่จะตั้งประชิดฝา นิยมใช้กันมาก แต่ก็ไม่เหมาะที่จะตั้งออกมาอยู่ โดดเดี่ยวกลางสถานที่หรือตั้งเอะอะหลังชนกัน เพราะไม่ค่อยน่าดู สิ่งที่น่ามาติดแสดงมักเป็นจำพวกของ แบน เล็ก และน้ำหนักเบา ข้อเสียคือ เมื่อใช้แล้วมักต้องซ่อมและทาสีใหม่

โต๊ะอาจตั้งอยู่ตามลำพัง หรือผสมกับชิ้นส่วนอื่นก็ได้ โดยวัตถุสิ่งของอาจติดแน่นกับแผงหรือ โต๊ะหรือปิดด้วยกรอบแก้ว ซึ่งนอกจากทำให้มองเห็นสิ่งที่นำมาแสดงได้อย่างชัดแจ้งแล้ว ยังให้ความ เป็นกันเองกับผู้ชม โดยสามารถสัมผัสและดูตัวอย่างใกล้ชิด

นอกจากโต๊ะที่เป็นครุภัณฑ์ในการจัดแสดงนิทรรศการแล้ว เก้าอี้ก็เป็นสิ่งจำเป็นในการจัดแสดง ด้วยเช่นกัน เพราะจะเป็นที่พักเหนื่อยสำหรับผู้ชมและใช้เป็นที่พักสำหรับผู้บรรยายได้ด้วย ฉะนั้น นิทรรศการที่มีทุนมากมักจะมีการออกแบบเก้าอี้ไว้เพื่อตอบสนองความจำเป็นในจุดนี้ได้ อย่างเหมาะสม

4.4.7 ป้าย

ป้ายเป็นอุปกรณ์อย่างหนึ่งที่ใช้สำหรับแสดงรูปภาพ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนผลงานหรือสินค้าที่ใช้ในนิทรรศการ ซึ่งหมายรวมถึงป้ายนิเทศที่ใช้ในวงการศึกษาด้วย แบ่งได้ดังนี้

4.4.7.1 ป้ายชนิดถาวร ไม่สามารถเคลื่อนที่ได้ เช่น ป้ายที่ทำติดกับฝาผนังถาวร

4.4.7.2 ป้ายชนิดเคลื่อนย้ายได้มักจะทำเป็นแผ่นเล็ก เบาพอที่จะยกไปติดตั้งตามที่ต่าง ๆ

4.4.7.3 ป้ายพับได้ม้วนได้ มีรูปร่างแบบเล่มหนังสือขนาดใหญ่ ใช้พลิกดูทีละแผ่น

4.4.7.4 ป้ายที่ใช้เชือกหรือลวดเป็นโครงสร้างจัดแสดงหนังสือ รูปภาพและวัสดุอื่น ๆ นอกจากการแบ่งป้ายตามลักษณะข้างต้นแล้ว สามารถแบ่งป้ายตามแบบวัสดุ และลักษณะ

4.4.7.5 การติดตั้ง ส่วนใหญ่เป็นป้ายชนิดเคลื่อนย้ายและพับเก็บได้ ดังนี้

4.4.7.6 ป้ายแบบขาตั้ง สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก

4.4.7.7 ป้ายแบบติดผนังหรือแขวนตามกำแพงมักทำจากกระดาษหรือกระดาษชานอ้อย

4.4.7.8 ควรหุ้มด้วยผ้าดิบเสียก่อนแล้วจึงนำไปเข้ากรอบต่อนั้นจึงนำอุปกรณ์หรือรูปภาพมาติด

4.4.7.9 ป้ายแบบแบ่งห้อง สามารถแสดงภาพและเรื่องราวต่าง ๆ ได้ทั้งสองด้าน ยังใช้เป็นทึบกันห้องไปในตัวได้ด้วย แต่เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้ายควรติดล้อเลื่อน

4.4.7.10 แผ่นป้ายที่ทำจากตะแกรงเหล็ก ข้อดีคือมีการถ่ายเทของแสงและอากาศ

4.4.7.11 ป้ายแบบชั่วคราว ใช้กระดาษอัดหรือไม้อัดติดตั้งกับขอบบนของกระดานดำ

4.4.7.12 ป้ายแบบหาสถานที่หรือแบ็คกราวนด์ให้เหมาะสม แล้วจึงนำรูปภาพหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ติดเข้าไป อาจจะใช้มู่ลี่ไม้ไผ่ที่ใช้สำหรับบังแสง

4.4.7.13 ป้ายที่ทำจากเชือกหรือลวด โดยมีโครงเป็นไม้สองท่อนด้านบนและล่าง ถ้าเป็นขนาดเล็กก็สามารถต่อเป็นกรงไม้ก่อน แล้วจึงติดลวดหรือเชือก

4.4.7.14 ป้ายแบบถาวร โครงสร้างเป็นเหล็กหรือไม้ มีบอร์ดสำหรับติดรูป

4.4.7.15 ป้ายแบบแขวนติดผนัง สำหรับผนังห้องที่ไม่ต้องการตอกตะปูให้เป็นรอยพูน โดยทำขอบเหล็กมุมบนของเพดานแล้วห้อยเชือกหรือโซ่ลงมาจับแขวนที่ทำด้วยวัสดุไม่หนักมากนัก แล้วจึงติดรูปบนแผง เมื่อไม่ใช้แล้วก็เก็บแผงได้ผนังก็จะมีรอยตะปู

4.4.7.16 ป้ายแบบยื่นออกจากผนังโดยใช้เหล็กฉากยึดป้าย ป้ายจะยื่นออกมาขวางตึงดูดี

4.4.7.17 ความสนใจได้มากขึ้น ป้ายนี้จะติดตามเสาโดยใช้เหล็กฉากยึดส่วนบนและส่วนล่างไว้ เวลาไม่ใช้สามารถถอดเก็บได้ แต่เสามีรอยตะปู แต่ถ้าห้องนิทรรศการแคบไม่ควรใช้ป้ายแบบนี้เพราะจะทำให้ห้องแคบมากขึ้น และอาจเดินชนกัน

4.4.7.18 ป้ายแบบห้อยกลางห้อง โดยการติดเหล็กขอไว้ที่เพดานห้องแล้วใช้โซ่ห้อยลงมาจับแขวนที่ติดขอไว้ ทำให้ดูลอยอยู่กลางอากาศ ป้ายแบบนี้สามารถออกแบบติดตั้งได้หลายรูปแบบ เช่นแขวนเป็นหน้ากระดาน เรียงเป็นรูปกากบาท ทำเป็นรูปตัว U เมื่อไม่ใช้สามารถถอดเก็บได้

ป้ายรูปตัว A ป้าย สามารถจัดอะไรต่าง ๆ ได้มากและชวนดู เพราะสามารถออกแบบให้มีขนาดเท่าใดก็ได้โดยในชุดเดียวกันจะมีขนาดเท่ากันซึ่งขนาดที่นิยมกันก็คือ 4 x 8 ฟุต

4.4.7.18.1 ตั้งแผงเดียว จะติดภาพได้ 2 ด้าน ใช้ขาตั้งตัว A จำนวน 2 อัน

4.4.7.18.2 ตั้งเป็นชุด 3 แผง ตรงกลางเป็นหลักตรง ใช้ขาตั้ง 3 อัน ขาแผงมีรูถูกเจาะ

4.4.7.18.3 ตั้งหลาย ๆ แผงต่อกัน ใช้ขาตั้งรูปตัว A หัวและท้ายเท่านั้น ตรง

กลางจะต่อไปก็แผงก็ได้ แผงแบบนี้จะดัดแปลงกันเป็นห้อง ตั้งเป็นรูปตัว U หรือ ตั้งเป็นรูปซิกแซกก็ได้ ข้อดีของแผงแบบนี้คือ ตั้งได้อย่างมั่นคง ชวนดู ใช้ติดภาพได้ทั้ง 2 ด้าน และดัดแปลงได้ เคลื่อนย้ายสะดวก การลงทุนทำแผงอาจจะสูงไปสักหน่อยแต่การใช้งานคงทนถาวร

4.4.8 ตู้จัดแสดง

ตู้แสดงจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการช่วยสร้างความสง่างามและทันสมัยให้กับห้องจัดแสดงยิ่งนิทรรศการใดมีการออกแบบตู้แสดงอย่างสวยงามพิถีพิถันย่อมจะช่วยส่งเสริมให้นิทรรศการนั้นน่าชมมากยิ่งขึ้นอย่างไรก็ตาม การออกแบบตู้แสดงขนาดต่างๆ ด้วยรูปแบบง่ายๆ ไม่มีการตกแต่งดัดแปลงอะไรให้วิจิตรพิสดาร อาจใช้งานได้ดี ง่ายต่อการบำรุงรักษา และดึงดูดความสนใจได้ ถ้ารู้จักเลือกใช้แผงแสดงอย่างเหมาะสม

สำหรับการเลือกขนาดของตู้จัดแสดงในงานนิทรรศการแต่ละครั้งก็อยู่ที่ลักษณะของวัตถุที่จะจัดแสดง โดยตู้สำเร็จรูปส่วนมากจะมีขนาด 1.20 เมตร 1.80 เมตร 2.40 เมตร หรือถ้าต้องการให้มีขนาดต่างจากนี้ ก็อาจสั่งทำใหม่เป็นกรณีพิเศษ และควรมีความลึกด้านในอย่างน้อย 0.75 เมตร กระจกตู้ควรสูง 1.20 เมตร 1.35 เมตร หรือ 1.65 เมตร และติดไฟนีออนภายในชิดด้านหน้าตู้ ส่วนล่างของตู้ควรสูงไม่เกิน 0.60 เมตร เพื่อให้เด็กเล็ก ๆ มองเห็นภายในตู้

ตู้ที่มีลักษณะตั้งเป็นมุมฉากเป็นตู้ประเภทที่ใช้ประโยชน์ได้มากที่สุดสำหรับแปลนนิทรรศการที่แสดงให้เห็นอาณาบริเวณโดยรอบ เพราะสามารถจัดวางตู้ให้ชิดผนังได้ ส่วนด้านข้างหรือด้านหลังของตู้ปิดทึบด้วยไม้ ตู้ชนิดนี้สามารถแขวนวัตถุหรือวางวัตถุไว้บนพื้นตู้ได้ และในตู้สามารถติดตั้งสำหรับวางวัตถุและติดป้ายคำบรรยายได้โดยไม่ทำให้ตู้เสียหาย

สำหรับกระจกเปิดปิดหน้าตู้ที่มีลักษณะตั้งเป็นมุมฉาก กระจกด้านหน้าควรเป็นบานที่ปิด – เปิด ได้ อาจติดบานพับหรือใช้บานเลื่อนก็ได้ หรือถ้าเป็นสิ่งแสดงถาวรก็ไม่จำเป็นต้องปิด – เปิด อย่างไรก็ตามตู้ที่มีขนาดใหญ่กระจกก็จะต้องยื่นหน้าทำให้ลำบากในการเปิดปิดและทำความสะอาดนั้น จึงควรเลือกใช้กระจกแบบเลื่อนจะสะดวกกว่า อาจใช้บานเดียวขนาดใหญ่ หรือสองบานก็ได้

กระจกสองบานแบบเลื่อน มีด้วยกัน 2 ชนิด คือ กระจกเลื่อนไปตามราง มีช่องว่างระหว่างกระจกสองบาน ประมาณ $\frac{1}{4}$ นิ้ว และกระจกเลื่อนชนกันตรงขอบกระจกพอดี โดยสันของขอบกระจกจะทับกันสนิท ป้องกันฝุ่นละออง รอยต่อของกระจกไม่ขัดต่อสายตา สามารถมองวัตถุได้ถนัด การจัดวางวัตถุในตู้แสดงเปรียบเสมือนการจัดเวทีแสดงละคร คือต้องมีฉาก มีผู้แสดงลดหลั่นกันตามความสำคัญของตัวแสดง ดังนั้น การจัดวัตถุแสดงในตู้แสดงจึงเป็นเวทีสมมุติในละคร โดยเอาวัตถุแสดงเป็นหุ่นละคร ด้านหลังของตู้แสดงหรือรอบ ๆ เป็นฉาก โดยมีวัตถุเป็นศูนย์กลาง วัตถุอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบส่วนที่หนึ่ง สอง สาม ... ตามลำดับ ในตู้แสดงต้องมีแสง สี ประกอบให้กลมกลืน ได้บรรยากาศกับสิ่งแสดงเช่นเดียวกันกับการให้แสง สี บนเวทีแสดงด้วย เพื่อเน้นให้วัตถุแสดงเด่นชัดแบบตัวละคร ตลอดจนการวางฐานรองรับสิ่งยึดต่าง ๆ ก็ต้องออกแบบให้กลมกลืนกัน มีความสัมพันธ์กับสิ่งแสดง จึงจะทำให้ผู้ชมเกิดความประทับใจในการชม

4.4.9 ชนิดของตู้จัดแสดง แบ่งตามขนาดและลักษณะการใช้งาน

4.4.9.1 Table Showcase เป็นแบบที่เหมาะสมสำหรับจัดแสดงวัตถุซึ่งมีขนาดเล็ก เพราะสามารถ

4.4.9.2 มองเห็นได้รอบ แม้แต่ด้านบนของวัตถุ

4.4.9.3 Equipped showcase with panels and drawers ตู้ชนิดนี้มีราคาแพง โดยเฉพาะการประกอบส่วนต่าง ๆ จะต้องมีการออกแบบเป็นอย่างดี ตู้แบบนี้สามารถใช้ประโยชน์ได้มาก เพราะใช้เนื้อที่สำหรับจัดแสดงน้อย และสามารถที่จะควบคุมแสงได้

4.4.9.4 Free standing showcase เป็นตู้ขนาดใหญ่ สามารถจัดวางวัตถุแสดงได้หลากหลาย ภายในตู้อาจแบ่งเป็นหลายชั้น ตู้ชนิดนี้สามารถใช้แบ่งห้องแสดงออกเป็นส่วน ๆ ได้ ซึ่งถ้าด้านหลังปิดทึบก็จะเป็นบอร์ดจัดแสดงได้ด้วย

4.4.9.5 Wall showcase แต่เดิมเป็นตู้ที่ออกแบบสำหรับจัดแสดงวัตถุที่มีความสูงโดยเฉพาะ ปัจจุบันได้มีการใช้ตู้ชนิดนี้สำหรับวางวัตถุแสดงทั่วไป โดยอาจออกแบบให้ติดตั้งลอยตัว แวน หรือฝังอยู่ในผนังก็ได้

4.4.9.6 Inset showcase เป็นลักษณะการจัดวางตู้แสดงเป็นกลุ่ม อาจอยู่ที่ระดับพื้นหรือเหนือระดับพื้นก็ได้ เหมาะสำหรับห้องแสดงที่มีผนังเพียงด้านเดียว สามารถเคลื่อนย้ายได้ ไม่ต้องตกแต่งมากนัก เพียงจัดจังหวะให้ลงตัวก็สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้

4.4.10 แสงสว่างในตู้แสดง

แสงสว่างในตู้มีความสำคัญมากสำหรับวัตถุที่นำมาแสดง เพราะแสงเป็นตัวกำหนดสีตามธรรมชาติของวัตถุได้ดีที่สุด แต่ก็เป็นที่จะทำให้ความเสียหายให้แก่วัตถุได้มากเช่นกัน ดังนั้น การติดตั้งแสงนีออน หลอดฟลูออเรสเซนต์ หรือสโตนไลท์ไว้ด้านบน ด้านล่าง หรือด้านข้างของตู้แสดงก็ควรมีแผ่นกระจกซึ่งมีคุณสมบัติในการลดแสงอุลตราไวโอเลตที่จะไปทำาบบเอกสารหรือวัตถุแสดงต่างๆ ให้เสื่อมลงด้วย โดยต้องกำหนดระยะห่างของหลอดไฟเป็นกลุ่มให้เพียงพอสม่ำเสมอทั่วตู้ โดยอาจจัดแบ่งโซนของการติดตั้งแสงไฟออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนที่เป็นสโตนไลท์ และส่วนที่เป็นไฟนีออน หรือฟลูออเรสเซนต์ ที่เปิด – ปิดอาจอยู่ด้านบนหรือด้านข้างของตู้ก็ได้ แต่ควรเดินสายไฟออกทางมุมด้านหลังสำหรับด้านบนของตู้ทำเป็นฝาสำหรับเปิดเพื่อเปลี่ยนหลอดไฟในตู้

นอกจากแสงจากหลอดไฟแล้ว แสงจากธรรมชาติก็มีผลกระทบต่อการจัดแสดง ดังนั้นในการวางตู้จัดแสดงต้องคำนึงถึงเรื่องการสะท้อนของผิวกระจกจากแสงธรรมชาติด้วย

ตู้ผิวกระจกจะเกิดการสะท้อนแสงมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่ตั้ง ซึ่งสามารถใช้ความลาดเอียงลดการสะท้อนแสงจากต่อนกำเนิดแสงได้

4.4.11 ความสะดวกในการเคลื่อนย้าย

การเคลื่อนย้ายในการจัดแสดง แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

4.4.11.1 Internal Adaptability คือ การเคลื่อนย้ายเฉพาะของในตู้ เพราะตู้จะติดตั้งอยู่กับที่ฉะนั้นถ้าตู้ได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสมแล้ว ก็จะช่วยอำนวยความสะดวกรวดเร็ว

ในการเคลื่อนย้ายให้เป็นไปได้อย่างคล่องแคล่วส่วนมากจะได้รับการออกแบบมาเพื่อให้สามารถเปลี่ยนแปลงการจัดตกแต่งภายในได้ตามรูปแบบของสิ่งแสดง และตามความต้องการของผู้จัด

4.4.11.2 External Adaptability คือ การเคลื่อนย้ายทั้งตู้ โดยพิจารณาความเป็นไปได้และความเหมาะสมของตำแหน่งตู้แสดงให้สัมพันธ์กับสถานที่ ปัญหาของการเคลื่อนย้ายแบบนี้อยู่ที่ว่า ทำอย่างไรจึงจะเคลื่อนย้ายได้สะดวกที่สุดเมื่อต้องการเปลี่ยนแปลงห้องแสดงอยู่เสมอ ถ้าใช้ตู้ขนาดมาตรฐาน สูง 1.5 ม. ก็ควรติดลูกล้อเพื่อสะดวกในการเคลื่อนย้าย และควรเป็นลูกล้อแบบกลม เพราะจะเคลื่อนย้ายได้สะดวกกว่าล้อธรรมดา

4.4.12 ความสะดวกสบายในการชมวัตถุแสดง

ความสะดวกสบายในการชมวัตถุ เป็นผลสืบเนื่องมาจากการจัดวางตำแหน่งตู้ให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม เพื่อช่วยลดความเบื่อหน่ายของผู้ชม

4.4.12.1 ความสบายตาในการชม ได้แก่ การคำนึงถึงระยะห่าง ระยะความสูงที่ผู้เข้าชม สามารถมองเห็นได้ชัดเจน การจัดวางตู้แสดงนั้น ต้องไม่อยู่ในมุมที่แสงสะท้อนกับกระจกเข้าตาผู้ชม

4.4.12.2 ความสบายทางกายภาพ เช่น อาจมีราวมือจับ หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งผู้ชมสามารถยึดจับได้ เมื่อต้องการการยืนหรือนั่งในท่ามั่นคงสำหรับการชม

4.4.13 ที่เก็บของ

ตามปกติห้องจัดนิทรรศการส่วนใหญ่จะมีส่วนเก็บตู้แสดงสำรองที่ยังไม่นำออกมาใช้ โดยจะต้องมีการบำรุงรักษา (Maintenance) เพื่อให้อุปกรณ์ส่วนประกอบต่าง ๆ ของตู้มีความแข็งแรงทนทาน สามารถหยิบฉวยมาใช้ได้ทันทีในยามที่ต้องการ

4.4.14 เทคนิคการจัดผังการแสดงตามหลักจิตวิทยา

ห้องแสดงควรพิจารณาการจัดวางแนวทางสัญจรภายในตามหลักจิตวิทยาของมนุษย์ ดังนี้

4.4.14.1 การจัดแบ่งเนื้อที่ภายในเป็นห้องเล็กๆ โดยกำหนดทางเข้าออกสู่ห้องแสดงอื่น ให้ผู้ชมติดตาม

4.4.14.2 การจัดแบ่งพื้นที่แสดงที่กว้าง ๆ ให้เป็นมุม โดยกั้นด้วยแผงกั้นส่วน ซึ่งจะทำหน้าที่เสมือนเป็นสิ่งแนะนำแนวทางการเดินแบบที่ผู้ชมจะรู้สึกมีอิสระในการชม

4.4.14.3 การชี้แนวทางโดยการจัดเนื้อที่ว่างให้ผู้ชมรู้สึกเองและติดตามด้วยความเพลิดเพลิน

4.4.14.4 การชักนำผู้ชมด้วยสิ่งที่น่าสนใจเป็นระยะๆ ตามกำหนดจนถึงส่วนสำคัญ

4.4.15 ทางสัญจรกับป้ายนิเทศ

การจัดแสดงเพื่อให้ความรู้หรือรายละเอียดของวัตถุที่จัดแสดงจะต้องจัดให้มีส่วนสำหรับคำบรรยาย หรือข้อมูลของวัตถุซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการจัดวางเช่นกัน โดยมีข้อสังเกตในการจัดวางวัตถุแสดงและรายละเอียด หรือคำบรรยายวัตถุดังรูปต่อไปนี้

4.4.15.1 การวางวัตถุขนานไปกับข้อมูล ซึ่งมีผลคือ บางครั้งผู้ชมอาจไม่เดินผ่านช่องทางที่กำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจน้อยกว่าที่ควร

4.4.15.2 การวางวัตถุเป็นกลุ่ม และวางข้อมูลของวัตถุไว้เป็นช่วง ๆ ซึ่งจะทำให้ผู้ชมสับสน ไม่ทราบว่าคำอธิบายอันไหนเป็นของวัตถุใด

4.4.15.3 การวางข้อมูลคำบรรยายไว้ติดกับวัตถุแต่ละชิ้นทำให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจและทำให้ง่ายต่อการเคลื่อนจุดที่ตั้งใหม่

4.4.15.4 การจัดส่วนพิเศษสำหรับให้ข้อมูลรายละเอียดแก่ผู้ชมที่สนใจอย่างจริงจัง แต่ไม่เหมาะสำหรับผู้ชมที่ไม่สนใจนัก เพราะจะทำให้รู้สึกเบื่อ

4.4.16 ขอบเขตการมองเห็น

มนุษย์มีขอบเขตการมองเห็นที่จำกัดแบบไม่ต้องหันศีรษะ ประมาณ 40 องศา แต่ความจริงแล้วมนุษย์สามารถแลเห็นได้กว้างถึงประมาณ 120 องศา โดยมุมมองทางตั้งจะมากกว่ามุมมองทางนอน ฉะนั้นการพิจารณารูปแบบการจัดวางวัตถุให้สอดคล้องสัมพันธ์กับขอบเขตการมองเห็นหรือลักษณะการหันศีรษะของมนุษย์จึงมีผลดีต่อการจัดนิทรรศการด้วยเช่นกัน

การหันศีรษะง่ายกว่าการกรอกตาพิจารณาคุณภาพ ๆ หนึ่ง หรือภาพที่จัดเป็นกลุ่ม อิริยาบถในการเคลื่อนที่ที่ง่ายที่สุด คือ การหมุนศีรษะ หรือหมุนตัวเพื่อดูภาพอื่น ๆ ต่อไป

วัฒนะ จุฑะวิภาต .2542. ศิลปะการจัดนิทรรศการ. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์. (41-56, 68 – 74)

5. กระบวนการออกแบบ

5.1 ขั้นตอนกระบวนการออกแบบเป็นดังนี้

5.1.1 การกำหนดขอบเขตของปัญหา (Identification of the Problem)

การนำเอาโจทย์ หรือปัญหาที่ได้รับในงานออกแบบ มาศึกษาพิจารณาให้เข้าใจถึงเงื่อนไขต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและทำการกำหนดขอบเขตการทำงาน เพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมไม่กว้างหรือแคบจนเกินไป

5.1.2 การค้นคว้าหาข้อมูล (Information)

การศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบ นำมาจัดจำแนกอย่างเป็นระบบตาม

หัวข้อที่มีความสัมพันธ์กับปัญหา ข้อมูลมีคุณค่าช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และช่วยเสนอแนะวิธีการต่างๆ สำหรับแก้ปัญหา

5.1.3 การวิเคราะห์ (Analysis)

การนำข้อมูลที่จำแนกไว้แล้วมาแยกแยะ เปรียบเทียบและจัดให้เกิดความสัมพันธ์กัน ผลจากการวิเคราะห์ จะช่วยเสนอแนะตั้งแต่ทางเลือกจนถึงเกณฑ์สำหรับพิจารณาทางเลือกต่างๆ ในการแก้ปัญหา

5.1.4 การสร้างแนวความคิดหลัก (Conceptual Design)

การใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อสร้างสรรค์แนวความคิดหลักในการออกแบบ แนวความคิดหลักควรมีลักษณะที่สามารถแก้ปัญหาสำคัญได้อย่างตรงประเด็นและมีความกว้างครอบคลุมการแก้ปัญหาย่อย มีความแปลกใหม่ไม่ซ้ำกับแนวทางที่เคยมีมาก่อน และยังมีลักษณะเป็นความคิด หรือสมมุติฐานที่อาจจะยังเป็นนามธรรม นอกจากนี้ แนวความคิดในการออกแบบไม่ได้มีอยู่เพียงครั้งเดียว โดยเฉพาะสำหรับปัญหาที่ซับซ้อนในระยะแรก เป็นการสร้างแนวความคิดโดยรวมและเมื่อทำการออกแบบก็จะมี การสร้างแนวความคิดเสริมตามไปแต่ละขั้นตอนหรือทุกๆ ระดับของปัญหาทั้งนี้ เพื่อให้การออกแบบ ลีกลงไปทุกขั้นตอน สามารถทำได้อย่างสร้างสรรค์มากขึ้น

5.1.5 การออกแบบร่าง (Preliminary Design)

การนำแนวความคิดหลักมาตีความ แปลรูปหรือประยุกต์สร้างขึ้นจากสิ่งที่เป็นนามธรรมให้ กลายเป็นรูปธรรม มีตัวตน มองเห็น และจับต้องได้ ด้วยการร่างเป็นภาพ 2 มิติ หรือสร้างเป็นหุ่นจำลอง 3 มิติ แบบร่างควรมีจำนวนมาก มีความแตกต่างหลากหลายทางด้านรูปร่างหน้าตา ขนาด ส่วนประกอบ ตั้งแต่โครงสร้าง จนถึงส่วนประกอบย่อย พร้อมทั้งให้คำอธิบายหรือกราฟิกแสดงหลักการ วิธีการและความคิดเห็นของผู้ออกแบบต่อแบบเหล่านั้น

5.1.6 การคัดเลือก (Selection)

การนำแบบร่างที่สร้างขึ้นเป็นจำนวนมาก มาเปรียบเทียบ โดยใช้หลักเกณฑ์ที่ได้จากการ วิเคราะห์ เพื่อคัดเลือกแบบที่มีความเหมาะสมสูงสุด สามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จด้วยวิธีการที่ง่าย ประหยัด และมีความเป็นไปได้จริงทั้งในการผลิตและการตลาด

5.1.7 การออกแบบรายละเอียด (Detail Design)

การนำแบบที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกแล้วมาพัฒนาต่อไป จนถึงขั้นรายละเอียดของส่วน ประกอบย่อยต่างๆ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น การออกแบบ รายละเอียดจะเกิดขึ้น ขณะเขียนแบบ นับเป็นขั้นตอนสำคัญที่มีส่วนช่วยเปลี่ยนแปลง แบบที่มาจากแนวความคิดธรรมดาให้ กลายเป็นแบบที่น่าสนใจและใช้งานได้ดี หรือในทางตรงกันข้าม คือมีส่วนทำลายแนวความคิดที่ดีให้ ด้วยคุณค่าลงจากความหยาบหรือการขาดความเอาใจใส่ในรายละเอียดของงาน

5.1.8 การประเมินผล (Evaluation)

การนำแบบที่สำเร็จทั้งในลักษณะงาน 2 มิติ และ 3 มิติ มาทำการประเมินผลงานนั้นๆ ว่ามีความถูกต้อง และครบถ้วนตามขอบเขตและจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด การประเมินผลช่วยให้รู้ระดับคุณภาพของงานออกแบบ และเป็นการตรวจสอบขั้นสุดท้ายก่อนการลงทุนผลิตและจำหน่าย

5.2 การประเมินผล

5.2.1 จุดมุ่งหมายและองค์ประกอบของการประเมินผล

การประเมินผล เป็นขั้นตอนการทำงานที่สำคัญ ซึ่งเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาทั้งในชีวิตประจำวัน และในการประกอบกิจการงานทุกสาขาอาชีพ การประเมินผลจะเกิดขึ้นได้ใน 2 กรณี อย่างแรก เมื่อมีทางเลือกจำนวนมากให้ทำการพิจารณาตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีและเหมาะสมที่สุด อีกกรณีแม้เมื่อไม่มีทางเลือกแล้วก็ตาม การประเมินผลจะมีขึ้น เพื่อตรวจสอบและค้นหาข้อบกพร่องที่ยังอาจหลงเหลืออยู่ในงานนั้นๆ สำหรับการปรับปรุงแก้ไข ในกระบวนการออกแบบตั้งแต่ระยะต้นของการทำงานจะมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย เมื่อมาถึงขั้นตอนการสังเคราะห์ เพื่อหาวิธีการแก้ปัญหา จึงจำเป็นต้องมีการประเมินผล เพื่อเปรียบเทียบทั้งในเชิงคุณภาพ และปริมาณ ว่างานออกแบบนั้นไปได้ไกล ได้มาก และได้ดี เพียงใดจากเป้าหมายที่ตั้งไว้ การประเมินผลจึงเป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นได้หลายครั้งในระหว่างการทำงานออกแบบ ตั้งแต่ก่อนการลงมือทำแบบรายละเอียด เมื่อได้คิดค้นสร้างสรรค์โดยการเสนอแนะทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาที่หลายหลายวิธีการและรูปแบบ จึงจำเป็นต้องมีกระบวนการเพื่อเลือกเฟ้นแยกแยะผลงานที่มีคุณภาพและความเหมาะสมมากกว่าสำหรับการนำไปดำเนินการพัฒนาให้เกิดความสมบูรณ์ครบถ้วนดียิ่งขึ้น การประเมินผลจะเกิดขึ้นอีกครั้งก่อนเริ่มกระบวนการผลิต ภายหลังเสร็จสิ้นการพัฒนาแบบจนสมบูรณ์ แล้วก่อนการผลิตซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องลงทุนและมีค่าใช้จ่ายสูง ผลงานการออกแบบจึงควรผ่านการประเมินผล เพื่อพิจารณาตรวจสอบอย่างละเอียดจนเกิดความเชื่อมั่นว่าปัญหาและอุปสรรคทั้งหลายได้รับการแก้ไขอย่างเรียบร้อย และเมื่อได้ผลผลิตออกมาแล้วก็ตาม ก่อนการจัดจำหน่ายจนถึงมือผู้บริโภค ผลงานการออกแบบก็ยังคงต้องผ่านการประเมินผลเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อพิจารณาค้นหาข้อบกพร่องหรือความผิดพลาดที่ยังอาจหลงเหลืออยู่และอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง การประเมินผลเป็นขั้นตอนที่มีความจำเป็นเพราะแม้ว่าจะได้ทำการออกแบบอย่างเป็นระบบถูกต้องตามขั้นตอนแล้วก็ตาม ผลงานที่เกิดขึ้นนั้นก็ไม่ใช่ว่าจะเป็นผลผลิตที่ดีทันทีโดยอัตโนมัติ การประเมินผลเป็นขั้นตอน เพื่อลดความเสี่ยงต่อความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ผลงานนั้นยังอยู่ในระยะที่สามารถแก้ไขได้ง่าย ประหยัด และทำให้เกิดผลเสียหายน้อยกว่า จนแม้เมื่อผ่านการจำหน่ายไปจนครบวงจรชีวิตของงานออกแบบแล้ว ก่อนการเริ่มต้นพัฒนางานออกแบบชิ้นใหม่ การประเมินผลผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการใช้งานไปแล้วก็ยังคงมีขึ้นเพื่อประมวลสรุปเป็นข้อมูลการพัฒนาต่อไปในอนาคต

การพิจารณาประเมินผล โดยเฉพาะในงานออกแบบเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้สึกภายในใจ บางครั้งถูกมองว่าขาดความเที่ยงตรงในการวัดผล เนื่องจากเป็นสิ่งที่ไม่มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดๆ ที่สามารถวัดได้ ต้องใช้ความรู้สึกนึกคิดของผู้ตัดสินในการพิจารณา ผลการประเมินจึงสามารถแปรเปลี่ยนไปได้มากมาย หากขาดการควบคุมอย่างเหมาะสม ดังนั้นในปัจจุบันเมื่อมีการพัฒนากระบวนการออกแบบ การประเมินผลจึงได้รับการปรับปรุงให้เป็นวิธีการที่มีขั้นตอนและข้อกำหนดอย่างชัดเจนรัดกุม เพื่อให้สามารถเลือกเฟ้นผลงานที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง เมื่อพิจารณาอย่างละเอียดจะพบว่า การประเมินผลโดยทั่วไปแล้วจะขึ้นกับองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ผู้ประเมิน หลักเกณฑ์การประเมิน และระบบวิธีการวัดผลดังจะกล่าวอย่างละเอียดต่อไป

5.2.2 ผู้ประเมิน

ผู้ประเมิน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุด ผู้ประเมินทำการตัดสินโดยอาศัยพื้นฐานจากความรู้และประสบการณ์ที่ได้สะสมมา เพื่อใช้เปรียบเทียบทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ ความแน่นอนเที่ยงตรง และความสม่ำเสมอในการพิจารณามักเป็นปัญหาสำคัญของผู้ประเมิน นอกเหนือจากปัญหาด้านความแม่นยำ นอกจากนี้ผลการประเมินยังได้รับอิทธิพลที่มาจากลักษณะทางด้านบุคลิกภาพ ความเชื่อ การใช้ความคิด และวิจรรย์ญาณในการตัดสินของผู้ประเมิน จากบทบาทที่สำคัญดังกล่าว

5.2.2.1 การศึกษาและจำแนกประเภทของผู้ประเมินตามหลักเกณฑ์แตกต่างกันเป็น 2 ลักษณะ

5.2.2.1.1 จำแนกตามความรู้เฉพาะของผู้ประเมิน

ในงานออกแบบจะประกอบด้วยขั้นตอนการทำงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย และเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการผลิตได้เป็นสินค้าแล้ว ผลผลิตนั้นก็จะถูกเผยแพร่ต่อไปยังผู้ใช้ หรือกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก ดังนั้นการประเมินผลงานออกแบบ จะเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์ ผู้ประเมินจึงควรประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะที่แตกต่างกันเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

5.2.2.1.1.1 ผู้เชี่ยวชาญ (Expert) ผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะ ซึ่งได้รับมาจากการปฏิบัติงานเป็นเวลานาน การพิจารณาตัดสินของผู้เชี่ยวชาญจึงมีพื้นฐานจากความรู้เฉพาะตามสาขาวิชาชีพ ผู้ประเมินกลุ่มนี้ได้แก่ นักออกแบบ ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบประเภทนั้นๆ ผู้เชี่ยวชาญจะมีบทบาทสำคัญในการนำความรู้เฉพาะมาใช้พิจารณาแยกแยะให้เห็นความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่องานออกแบบ โดยเฉพาะเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาทางเทคนิค ผู้เชี่ยวชาญจะสามารถนำความรู้เฉพาะมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินได้เป็นอย่างดี

5.2.2.1.1.2 คนทั่วไป (Layman) สำหรับการประเมินผลงาน ออกแบบจำเป็นต้องประกอบด้วยคนทั่วไปซึ่งเกี่ยวข้องในฐานะเป็นผู้ใช้งาน ผู้ประเมินกลุ่มนี้จะพิจารณาตามความรู้สึกนึกคิด และประสบการณ์ที่ได้รับจากการใช้สอยงานออกแบบ จึงเป็นการประเมินจากมุมมองที่อยู่ตรงข้ามกับผู้ออกแบบหรือผู้ผลิต ซึ่งช่วยให้เกิดความสมบูรณ์แก่งานได้ทางหนึ่ง แม้วิธีการพิจารณาบางครั้งจะมาจากความรู้สึก และรสนิยมส่วนตัวที่ขาดหลักเกณฑ์และเหตุผล แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่ช่วยบ่งชี้ความต้องการจากฝ่ายผู้ใช้งานได้เช่นกัน

5.2.2.1.2 จำแนกตามจำนวนของผู้ประเมิน

5.2.2.1.2.1 การจำแนกในลักษณะนี้สามารถแบ่งผู้ประเมินออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

5.2.2.1.2.1.1 ผู้ประเมินคนเดียว (A Single Person) เป็นวิธีการประเมินผลอย่างเด็ดขาด โดยผู้ประเมินเพียงคนเดียวทำการพิจารณา และตัดสินใจขาด ดังนั้นผู้ประเมินนอกจากจะต้องมีความรู้ความชำนาญเฉพาะแล้วยังมักเป็นผู้ที่มีอำนาจในการจัดการพิจารณา การประเมินผลโดยคนเดียวช่วยให้สามารถทำการตัดสินใจได้ตรงตามความมุ่งหมาย หรือเงื่อนไขที่กำหนดขึ้น และเป็นวิธีที่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว แต่ผลการตัดสินใจ ซึ่งมีลักษณะเป็นเผด็จการนี้อาจขาดความรอบคอบครบถ้วนไปบ้างเหมือนกัน

5.2.2.1.2.1.2 ผู้ประเมินเป็นกลุ่ม (A Group) โดยทั่วไปการประเมินผลงานออกแบบ มักมีผู้ประเมินเป็นกลุ่มหรืออยู่ในรูปคณะกรรมการ ตรวจสอบและตัดสินใจโดยรวบรวมบุคคลหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน การพิจารณาตัดสินใจ เกิดจากการที่ผู้ประเมินแต่ละคนได้ตรวจสอบในด้านต่างๆ ตามความถนัดของตน และมีความเห็นพ้องร่วมกันเป็นเอกฉันท์ การประเมินโดยกลุ่มเป็นงานที่มีขั้นตอนมากกว่า ใช้เวลา และบางครั้งมีความยุ่งยากในการจัดการมากกว่า แต่มักได้ผลการประเมินที่มีคุณภาพ ความถูกต้อง และความรอบคอบดีกว่า หลักเกณฑ์การประเมิน องค์ประกอบที่มีผลต่อการประเมินประการที่สอง คือ หลักเกณฑ์ การประเมินผลงานทางศิลปะ และการออกแบบเป็นสิ่งที่ยังไม่มีเครื่องมือ หรืออุปกรณ์สำหรับการวัด และเนื่องจากโดยธรรมชาติแล้ว เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้สึกนึกคิดในการสร้างสรรค์ การที่จะทำให้การประเมินผลมีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับได้จึงจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ที่สำคัญ ซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจากมีผู้ประเมินเรียบร้อยแล้ว โดยผู้ประเมินจะทำหน้าที่กลั่นกรองเงื่อนไขต่างๆ และวางเป็นเกณฑ์สำหรับใช้เป็นแนวทางการเปรียบเทียบ ความยากง่ายของหลักเกณฑ์ มักจะขึ้นกับระดับ ความสมบูรณ์หรือความสัมฤทธิ์ผลของงาน ถ้ายังต้องการให้ได้ผลงานคุณภาพดีมาก ผู้ประเมินย่อมต้องหาวิธีการวางหลักเกณฑ์ที่รัดกุม และครอบคลุมปัจจัยต่างๆ อย่างครบถ้วน อีกทั้งยังต้องทำการพิจารณาตามหลักเกณฑ์อย่างเคร่งครัด

5.2.2.2 การสร้างหลักเกณฑ์การประเมินผลเป็นงานที่มีความละเอียดและประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญดังนี้ (หลักการออกแบบ. 2542)

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของงานออกแบบ

เมื่อรวบรวมผลงานการออกแบบที่ต้องการจะประเมินผลได้เรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะกำหนดเป็นหัวข้อหลักเกณฑ์ได้นั้น ผู้ประเมินต้องทำการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบหลักของงานนั้นๆ จึงจะสามารถวางหลักเกณฑ์ได้อย่างถูกต้อง มีประเด็นสำคัญที่ควรศึกษา 3 ด้าน ได้แก่

ก. การศึกษาลักษณะเฉพาะของงานออกแบบ

เนื่องจากงานออกแบบแต่ละประเภทจะมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ดังนั้นคุณค่าของงานจึงอยู่ในเรื่องราว หรือตำแหน่งที่ต่างกันไปด้วย ดังตัวอย่างงานออกแบบเครื่องประดับ ซึ่งมีลักษณะตามธรรมชาติเป็นของใช้ เพื่อการตกแต่ง มีการเน้นรูปทรง สี สัน และรายละเอียดที่แสดงออกถึงความงามและควมมีค่าสูง ในขณะที่งานออกแบบอุปกรณ์เครื่องมือเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานตามหน้าที่เฉพาะ ซึ่งมุ่งเน้นประสิทธิภาพ ความสะดวกสบาย ความแข็งแรง และความทนทานเป็นสำคัญ จากธรรมชาติเฉพาะที่แตกต่างกันย่อมเป็นผลให้เกิดการพิจารณาสร้างหลักเกณฑ์การประเมินผลที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน

ข. การศึกษาจุดมุ่งหมายของงานออกแบบ

นอกเหนือจากลักษณะเฉพาะตามประเภทของงานออกแบบ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้ว ในการทำงานออกแบบแต่ละโครงการจะมีการกำหนดจุดมุ่งหมายตามความต้องการของฝ่ายต่างๆ ดังนั้น ผู้ประเมิน จำเป็นต้องมีความเข้าใจโจทย์ และความมุ่งหมายที่ต้องการให้บรรลุ เพื่อนำมาใช้กำหนดระดับความสำเร็จของงานออกแบบ

ค. การศึกษาข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากในปัจจุบัน มีหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบ ได้ออกกฎข้อบังคับ ตลอดจนเงื่อนไขกำหนดลักษณะทางด้านการผลิต และความปลอดภัยในการใช้งานไว้อย่างชัดเจน ผู้ประเมินจำเป็นต้องศึกษาและพิจารณาตีความเกี่ยวกับผลกระทบที่มีต่องานออกแบบ ทั้งโดยตรงและทางอ้อม และนำมาใช้เป็นข้อกำหนดในการวางหลักเกณฑ์ เพื่อให้ผลงานที่ผ่านการประเมินแล้วมีคุณสมบัติครบถ้วนสมบูรณ์พอสำหรับการนำไปดำเนินการผลิตและจำหน่ายได้จริง

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหัวข้อหลักเกณฑ์

ภายหลังจากการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของผลงานออกแบบแล้ว จึงมาถึงขั้นตอนการกำหนดหัวข้อหลักเกณฑ์ โดยทั่วไปในงานออกแบบจะประกอบขึ้นจากปัจจัยภายใน ได้แก่ รูปทรง ประโยชน์ใช้สอย และวัสดุ กรรมวิธีการผลิต และจากปัจจัยภายนอก ซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไขต่างๆ แต่โดยรวมแล้วที่มีผลกระทบโดยตรง มักมาจากลักษณะความต้องการของตลาด ดังนั้นในการ

กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลจึงมักมาจากหัวข้อหลักๆ ดังกล่าว โดยมีรายละเอียดประกอบที่เน้นความสำคัญแตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะของงอกแบบแต่ละประเภท ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางการพิจารณาสร้างหลักเกณฑ์การประเมินผลสำหรับงานออกแบบ ในที่นี้จึงได้รวบรวมหลักเกณฑ์ที่ใช้ทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อหลักๆ ดังต่อไปนี้

- ก. หลักเกณฑ์ทางการออกแบบ (Design Aspect)
- ข. หลักเกณฑ์ทางการผลิต (Production Aspect)
- ค. หลักเกณฑ์ทางการตลาด (Marketing Aspect)

ขั้นตอนที่ 3 การจัดลำดับความสำคัญของหลักเกณฑ์

เนื่องจากหลักเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนดขึ้นนั้น มีความสำคัญหรือมีผลกระทบต่องานออกแบบไม่เท่าเทียมกัน บางหัวข้อเป็นหัวใจสำคัญของงานมากกว่าหัวข้ออื่น ดังนั้น เพื่อให้สามารถประเมินผลได้อย่างถูกต้องแม่นยำ จึงจำเป็นต้องมีการจัดลำดับความสำคัญ โดยการแบ่งน้ำหนักของเกณฑ์แต่ละหัวข้อ ตามปกติจะเทียบเป็นร้อยละ คือ กำหนดให้เกณฑ์ทั้งหมดมีน้ำหนักรวมกันเท่ากับ 100 และแบ่งกระจายออกเป็นหัวข้อต่างๆ เหมาะสมสอดคล้องกับความสำคัญ เช่น หลักเกณฑ์ทางการออกแบบ 50% หลักเกณฑ์ทางการผลิต 30% หลักเกณฑ์ทางการตลาด 20% เป็นต้น น้ำหนักที่กำหนดขึ้นนี้จะใช้เป็นตัวคูณ เพื่อหาค่ารวมของผลการประเมิน (หลักการออกแบบ. 2542)

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุป

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปข้อมูลทั้ง 4 ส่วน ดังนี้

6.1 ข้อมูลเพื่อใช้ด้านกายภาพของศูนย์

ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่นอาคารเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนา ควรมีลักษณะทางกายภาพดังนี้

6.1.1 ทันสมัยตอบสนองต่อการใช้งานเป็นหลัก รูปแบบเป็นสากล “มหาวิทยาลัยที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร”

6.1.2 สามารถรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในอนาคตได้ “การศึกษาคือความเจริญงอกงาม”

6.1.3 สีเทาและสีแดงควรมีอยู่ในศูนย์เนื่องจากเป็นสีประจำมหาวิทยาลัย

6.1.4 แบบแปลนของศูนย์ชั้น 5 อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนาครอบคลุมพื้นที่ใช้งานประมาณ 745 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ในอาคาร 345 ตารางเมตร และภายนอกอาคาร (ระเบียง) 400 ตารางเมตร รูปแบบของอาคารมีลักษณะที่ทันสมัย

6.2 ข้อมูลสถาบันสอนการออกแบบแฟชั่นในต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

6.2.1 ฟังก์ชันการใช้งาน สถาบันสอนการออกแบบแฟชั่นในต่างประเทศมีภาพรวมส่วนใหญ่ เป็น 4 ส่วนหลักๆดังต่อไปนี้

6.2.1.1 ส่วนบริการ ใช้เพื่อจัดแสดงนิทรรศการ งานแสดงทางด้านแฟชั่นต่างๆ จะมีทั้งการแสดงนิทรรศการชั่วคราวที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบลักษณะและอารมณ์ของงานได้ตลอดเวลา

6.2.1.2 ส่วนฐานข้อมูล ได้แก่ นิทรรศการถาวรเพื่อเก็บสะสมผลงานที่ดีหรือแสดงชนิดของวัสดุต่างๆเพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการศึกษาแฟชั่น และที่ขาดไม่ได้ก็คือฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ตและห้องสมุดไว้เป็นฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการให้บริการเชิงทฤษฎี

6.2.1.3 ส่วนบริหาร สำหรับเป็นที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ การห้องประชุมสำหรับการจัดประชุมสัมมนา

6.2.1.4 ส่วนการศึกษา ใช้เพื่อการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการต่างๆ และจะแยกไปตามอาคารต่างๆเนื่องจากข้อจำกัดของพื้นที่

6.2.2 รูปลักษณะของสถาบันการศึกษาแฟชั่นในต่างประเทศส่วนใหญ่จะเน้นประโยชน์ใช้สอยและมีรูปลักษณะที่ทันสมัย เหมาะสมกับการให้บริการความรู้ทางด้านแฟชั่น

6.3 ข้อมูลจากศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นเดิม คณะศิลปกรรมศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นเดิม คณะศิลปกรรมศาสตร์ ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนของการศึกษาและฝึกอบรมแฟชั่นชั้น 8 พื้นที่ 276 ตารางเมตร และส่วนของการศึกษาและฝึกอบรมเครื่องประดับ ชั้น 14 พื้นที่ 140 ตารางเมตร รวมพื้นที่ในส่วนของการศึกษาทั้งหมด 416 ตารางเมตร สามารถจัดการศึกษาและการฝึกอบรมได้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

รูปลักษณะของศูนย์มีลักษณะที่ใช้สีขาว เทา และสีดำ เป็นหลัก มีความทันสมัย ปูพื้นไม้สีไม้สน ให้ความรู้สึกเป็นสากล มีเพดานที่เปิดโล่งใช้ระบบท่อต่างๆ และใช้โคมไฟแขวนแบบโคมไฟโรงงาน ให้ความรู้สึกถึงความเป็นโรงฝึกปฏิบัติการได้ดี เฟอร์นิเจอร์หรือกราฟิกตกแต่งใช้สีแดงซึ่งเป็นสีสัญลักษณ์เพื่อบ่งบอกความเป็น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

6.4 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

6.4.1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แก่ อธิการบดี และรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ข้อสรุปเป็น 2 ประเด็นดังนี้

6.4.1.1 เรื่องของโซน เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีพื้นที่อยู่ติดกับย่านธุรกิจจึงมีแนวความคิดที่จะแบ่งพื้นที่ในมหาวิทยาลัยออกเป็น 2 โซนหลักคือ โซนบริการ ของมหาวิทยาลัยมีแนวความคิดที่จะให้บริการทางวิชาการ และสำหรับศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่นอาคารเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนาอยู่ในพื้นที่นี้ และโซนการศึกษา เนื่องจากพื้นที่ในส่วนนี้เป็นส่วนที่ถัดเข้ามาจากโซนบริการทำให้มีความสงบซึ่งสนับสนุนบรรยากาศการศึกษาได้เป็นอย่างดี

ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่น อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนา ตั้งอยู่ในโซนบริการ หน้าที่การทำงานจึงมีความแตกต่างกับศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่น อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์ ซึ่งตั้งอยู่ในโซนการศึกษา

6.4.1.2. เรื่องของวิสัยทัศน์ ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่นในอนาคตควรมีรายได้เพื่อในระยะยาว สามารถเป็นศูนย์ที่ยั่งยืนและพัฒนาได้ ของมหาวิทยาลัยต่อไป

6.4.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการ ได้แก่ ประธานและคณะกรรมการของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่นสรุปได้ว่าเป็นประเด็นได้ดังนี้

6.4.2.1 ประโยชน์ใช้สอยของ ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่น อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนา

ส่วนบริการ ควรจัดผู้ให้บริการให้มากที่สุดเท่าที่พื้นที่รองรับได้ ใช้เพื่อการจัดแสดงนิทรรศการ ผลงานนักออกแบบและนักศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบและบรรยากาศของงานได้ตามเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ งานแสดงทางด้านแฟชั่นโชว์ต่างๆ มีส่วนสำหรับการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น แฟชั่นโชว์ เปิดตัวผลิตภัณฑ์ และอื่นๆ ในส่วนนี้รองรับคนขั้นต่ำ 500 คนขึ้นไป

ส่วนฐานข้อมูล ได้แก่ พื้นที่จัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว และห้องนิทรรศการถาวรระยะยาว 3 – 6 เดือน เพื่อเก็บสะสมผลงานที่ดี แสดงผลิตภัณฑ์แฟชั่นเพื่อการขายฝีมือนิสิต นักศึกษา มีส่วนฐานข้อมูลหนังสือได้ประมาณ 3 – 5 คน ส่วนฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ต 3 – 5 คน

ส่วนบริหาร สำหรับเป็นที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ความจุ 6 คน ห้องประชุมสำหรับการจัดประชุมและการจัดสัมมนาความจุขั้นต่ำ 50 คน และมีส่วนของการเตรียมอาหารเครื่องดื่มให้กับผู้เข้าร่วมสัมมนา มีห้องให้คำปรึกษาของแฟชั่นและไลฟ์สไตล์อย่างละห้องความจุ 4 คนรวมผู้ให้คำปรึกษา มีพื้นที่สำหรับการนำเสนอในรูปแบบ Multimedia และการออกแบบเบื้องต้น

ส่วนการศึกษาใช้เพื่อการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการต่างๆ มีความต้องการควบคุมเสียง ความพลุกพล่านของผู้ใช้ เพื่อมีบรรยากาศที่เหมาะสม ควรมีความสะอาดต่อคณาจารย์ และวิทยากร และวัสดุอุปกรณ์ และห้องที่พร้อมในการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแฟชั่น สามารถรองรับการจัดการฝึกอบรมเชิงได้ครั้งละ 40 คน แบ่งเป็นเครื่องแต่งกาย 20 คนเครื่องประดับ 20 คน จัดฝึกอบรม

ได้พร้อมกัน 3 ห้อง มีส่วนปฏิบัติการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ คอมพิวเตอร์ สร้างต้นแบบเครื่องประดับและส่วนตัดเย็บเสื้อผ้า

6.4.2.2 รูปลักษณะของ ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนา ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนา ควรมีรูปแบบที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับ ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นเดิม คณะศิลปกรรมศาสตร์ และมีการบูรณาการใช้ทรัพยากรร่วมกันเช่น อาจมีการแสดงนิทรรศการร่วมกับส่วนต่างๆของศูนย์ หรือมีความอเนกประสงค์สามารถปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับกับความต้องการในอนาคตได้เป็นอย่างดี

6.4.3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้รับบริการ สรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

6.4.3.1 มีข้อมูลหนังสือทางด้านงานออกแบบแฟชั่นทั้งในและต่างประเทศ

6.4.3.2 บริการให้คำปรึกษาด้านแฟชั่น

6.4.3.3 มีตัวอย่างงานออกแบบแฟชั่น และแนวโน้มของแฟชั่น

6.4.3.4 มีบริการ Internet ในการหาข้อมูล

6.4.3.5 มีวัสดุที่ใช้ในการสร้างงาน

6.4.3.6 การต้อนรับจากเจ้าหน้าที่ศูนย์

6.4.3.7 มีที่นั่งสำหรับการค้นคว้าข้อมูล

6.4.3.8 มีบริการอาหารว่างและเครื่องดื่ม

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ณรงค์นุช ศรียาบ.(2544: 85 – 86) ได้วิจัยพบว่า

ควรนำห้องแสดงผลงานมาไว้ทางด้านหน้าหรือทางเข้าออกของสำนักงาน ควรมีพื้นที่ส่วนนี้ที่กว้างขวางคำนึงถึงการตลาดต้องให้ลูกค้าเกิดความประทับใจ เกิดความเชื่อถือและไว้วางใจที่จะให้การออกแบบให้

ด้านการจัดองค์กรในส่วนของฝ่ายบริการจะมีความต้องการห้องน้ำมากจึงควรคำนึงถึงการแยกประเภทไม่ควรมีการใช้ร่วมกันและควรคำนึงถึงความสะอาดด้วย ส่วนฝ่ายบริหารจะมีความต้องการห้องประชุมมากเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการร่วมกิจกรรมหลายประเภทเช่น การรับงาน การประชุม การนำเสนองาน และการเซ็นสัญญา จึงควรมีอุปกรณ์ที่ทันสมัยสามารถสนองตอบความต้องการในกิจกรรมนั้น ๆ ส่วนฝ่ายออกแบบและฝ่ายผลิตจะมีความต้องการพื้นที่ทำงานเขียนแบบมากซึ่งควรรำติงถึงสัดส่วนและพฤติกรรมในการทำงานเป็นหลัก เพื่อสอดคล้องกับการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านอุปกรณ์ในสำนักงานจะมีความต้องการเฟอร์นิเจอร์ที่มีรูปแบบที่สวยงามสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่องค์กรมาก จึงควรคำนึงถึงองค์ประกอบในการออกแบบเป็นเกณฑ์

ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกจะมีความเห็นว่าคุณภาพของผู้บริโภคที่ใช้บริการในการออกแบบจะมีผลมากจึงควรสร้างความสะดวก ความรู้สึกที่ปลอดภัยและความรู้สึกที่มั่นใจในการทำงานขององค์กร ส่วนสภาพแวดล้อมภายในจะมีความเห็นว่าแสงธรรมชาติและการถ่ายเทอากาศมีผลมากที่สุด จึงควรคำนึงถึงการใช้แสงในอาคารที่เหมาะสมกับการทำงานในแต่ละประเภทรวมถึงการใช้เครื่องกรองและการปรับอากาศที่เหมาะสมกับสัดส่วนของพื้นที่ด้วย

ด้านการออกแบบจะมีความต้องการออกแบบสำนักงานให้อยู่ในรูปของการบริการมากที่สุด จึงควรคำนึงถึงการให้บริการแก่ลูกค้ามาเป็นอันดับแรก โดยสร้างความสะดวกและสร้างความรู้สึกพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากลูกค้าจากการให้คำปรึกษา การรับงานและการนำเสนอผลงาน

งานวิจัยต่างประเทศ

Eduardo Soto-Medina. (2006: ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องศูนย์ทัศนศิลป์ของมหาวิทยาลัย Maryland ศูนย์ทัศนศิลป์ เกิดจากแนวความคิดคือ มีสถานที่ไม่เพียงพอในการเก็บรวบรวมผลงานและข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะ ไม่สามารถแสดงผลงานทางด้านศิลปะได้เนื่องจากมีพื้นที่จำกัด ความต้องการพื้นที่ในการสร้างตึกจึงเกิดขึ้น และทำให้เกิดห้องสมุดศิลปะขึ้น โดยแบ่งพื้นที่เป็นส่วนต่างๆดังนี้

ห้องสมุดทรัพยากรทัศนศิลป์ สร้างเป็นสถานที่เก็บรวบรวมสไลด์ 330,000 สไลด์ และวิดีโอเทปมากกว่า 300 ม้วนถูกเตรียมไว้ สำหรับเรื่องศิลปะ สถาปัตยกรรม และการออกแบบผังเมือง เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์

ห้องสมุดศิลปะและสถาปัตยกรรม โดยห้องสมุดใหม่แห่งนี้จะเป็นแหล่งค้นคว้าทางด้านศิลปะ พื้นฐานแก่นักเรียนและนักศึกษา และจะมีหนังสือที่น่าสนใจเกี่ยวกับศิลปะ

เก้าอี้นั่งเล่นและห้องอาหารของนักศึกษาและคณะ โรงเรียนศิลปะและสถาปัตยกรรมในปัจจุบันต้องมีโรงอาหาร ห้องอาหาร หรือเก้าอี้นั่งเล่นที่นักศึกษาและผู้เชี่ยวชาญสามารถนั่งคุยปรึกษา และมีปฏิสัมพันธ์กันได้ โรงอาหารอาจจะใช้สำหรับเป็นที่อ่านหนังสือ หรือสนทนากันขณะที่ดื่มกาแฟ เก้าอี้นั่งเล่นควรอยู่ห่างออกไปจากห้องสมุด

ตู้เก็บของและห้องอาบน้ำ ควรมีสถานที่สำหรับอาบน้ำเพื่อให้นักศึกษาได้ทำร่างกายให้สดชื่น ก่อนเสนอผลงานต่อคณะกรรมการ หรือมีไว้เพื่อใช้หลังออกกำลังกาย

พิพิธภัณฑ์ศิลปะศาสตร์ ในพิพิธภัณฑ์ได้แบ่งพื้นที่ใช้สอยเป็น แกลเลอรีชั่วคราว แกลเลอรีถาวร ส่วนต้อนรับ พื้นที่สำหรับงานบริหาร ห้องเตรียมตัว พื้นที่เก็บของและห้องประชุม

Vanessa T. Eng (2003: ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การอนุรักษ์ไว้ของตึกพิพิธภัณฑที่ Washington, D.C. วัตถุประสงค์ของพิพิธภัณฑเพื่อสร้างตึกมาตรฐานในอนาคต สัมพันธ์กับบทบาทของระบบสิ่งแวดล้อมวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำเสนอการสร้างเอกสารและศึกษาการดำเนินการสร้างตึกอนุรักษ์ที่ Washington, D.C. การวิจัยเป็นรูปแบบการอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปมาใช้ในการสร้างพิพิธภัณฑ โดย ทำการทดลองว่าตึกนี้ทำงานอย่างไรในสิ่งแวดล้อมเมืองโดยผ่านการพัฒนาของพิพิธภัณฑและศูนย์วิจัยการอนุรักษ์สำหรับ Washington, D.C. ซึ่งเป็นมิตรและประโยชน์กับสิ่งแวดล้อมแนวคิดในการสร้างตึกนี้มาจากการตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศบนโลกนี้เพิ่มขึ้น ซึ่งคณะผู้วิจัยทดลองด้วยการเปลี่ยนแหล่งพลังงาน มีแผนพัฒนาระยะยาว ลดการใช้วัสดุและเทคโนโลยีที่สิ้นเปลือง โดยใช้วัสดุและการออกแบบใหม่ที่เหมาะสม ซึ่งพิพิธภัณฑสาธารณะนี้จะสอนวิชาชีพการออกแบบดีเท่ากับบุคคลผ่านนิทรรศการและชุมชน การเรียนรู้เครื่องจักรจะเน้นไปที่การอนุรักษ์และสถาปัตยกรรมที่เฉพาะเจาะจง

ในส่วนของการออกแบบพิพิธภัณฑนี้ มีสาระสำคัญคือ สถานที่สร้างต้องเป็นสถานที่ที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึง พวกเขาจะรู้สึกถึงประสบการณ์ของความสะดวกสบายและความเป็นประโยชน์ของทรัพยากร ตึกนี้จะเป็นความเจริญของเมือง ทำให้ประชาชนที่เข้ามาดูได้รับประสบการณ์มากมาย มีส่วนแสดงหลากหลายรูปแบบ มีจิตสำนึกซ่อนเร้นอยู่ในสถานที่แห่งนี้ สาระสำคัญจะมีอิทธิพลในรูปแบบและกระบวนการสร้างสิ่งแวดล้อม การออกแบบต้องมีความเข้าใจในภูมิอากาศซึ่งจะมีประโยชน์ในการใช้พลังงานที่เหมาะสม มาตรฐานและสัดส่วนต้องสัมพันธ์กับโครงสร้างเดิม สามารถแบ่งพื้นที่บริเวณถนนและด้านหน้าเป็นพื้นที่จัดกิจกรรมได้ การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ถูกนำมาใช้ในการออกแบบครั้งนี้เพื่อลดค่าใช้จ่ายและเป็นประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อม การออกแบบไม่ได้เน้นไปที่ความแตกต่างไปจากตึกอื่นแต่ตึกนี้จะต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และโดดเด่น เป็นที่น่าสนใจในการสร้างรูปภาพในความทรงจำในใจประชาชน สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ตึกนั้นต้องจัดหน้าที่ได้หลากหลายและยืดหยุ่นตามความต้องการของผู้ใช้งาน วัสดุและอุปกรณ์ที่เลือกใช้ต้องได้รับการประกันคุณภาพ สามารถนำวัสดุจากพิพิธภัณฑเก่ากลับมาใช้ใหม่ได้ หลังคาเลือกสีเขียว พื้นที่ผิวหน้าหลังคาต้องไม่มีรู เนื่องจากเป็นวิธีทางที่จะช่วยลดความร้อน ต้นไม้สามารถช่วยให้เย็นขึ้นจากการระเหยของน้ำ หลังคาสีเขียวสามารถทำให้อุณหภูมิลดลง ลดมลภาวะ ลดการพัดของพายุ รักษาไว้ 25% ของอากาศร้อนในฤดูหนาว และลดการดูดอากาศร้อนถึง 50% ในฤดูร้อน หน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติช่วยปกป้องอากาศร้อนและรังสีอัลตราไวโอเล็ต ตึกนี้ต้องได้รับการออกแบบที่โปร่งอากาศสามารถถ่ายเทได้สะดวกและมีอากาศที่สดชื่น แสงสว่างตอนกลางวันควรได้รับแสงจากธรรมชาติเพื่อลดการใช้แสง fluorescent และทำให้รู้จักวงจรชีวิต กลางวัน- กลางคืน และฤดูกาล เพื่อสร้างประโยชน์ต่อสุขภาพและทำให้ผู้ใช้มีความสุข

Vanessa Quinn Vap (ไม่ปรากฏปี: ไม่ปรากฏหน้า) ทำการวิจัยเรื่อง การนำศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสู่สังคมชนบท โดยมีแนวคิดที่ว่าสังคมทุกสังคมมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไปและมีศิลปะที่แตกต่างกัน วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อ พัฒนาและขยายศูนย์ศิลปะออกไป โดยการนำศิลปะศาสตร์และศิลปะพื้นบ้านไปสู่ชนบทของ Nebraska โดยศูนย์ศิลปวัฒนธรรมนี้จะให้บริการแก่เลอรีและเป็นสถาบันสอน ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ศิลปกรรมศาสตร์ และการทำฟาร์ม เบื้องต้นของการออกแบบศูนย์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านนี้เพื่อเฉลิมฉลองศิลปวัฒนธรรมให้ดีเทียบเท่ากับวัฒนธรรมการทำฟาร์ม เพื่อสร้างตึกใหม่แต่ยังคงไว้ซึ่งประเพณีให้มีต่อไป เพื่อเปิดเผยต่อประชาชนเมือง และ วัตถุประสงค์ข้อสุดท้ายเพื่อทำงานร่วมกับสิ่งแวดล้อมโดยตึกที่สร้างขึ้นต้องออกแบบภายใต้แนวทางของ Leadership in Energy and Environmental Design's

การออกแบบศูนย์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านนี้ได้แบ่งออกเป็นส่วนๆ ตามพื้นที่การใช้สอยได้แก่ main gallery ส่วนนี้จะออกแบบให้มีการใช้แสงธรรมชาติให้ดีเทียบเท่าแสงจากหลอดไฟ การออกแบบห้องนี้ควรมีส่วนแสดงของ ภาพวาด, Sculpture, ภาพถ่าย, installation และ ศิลปะบนกระดาน ห้องควรตั้งอยู่ใกล้กับศูนย์กลางของศูนย์ศิลปะ และสามารถปิดหลังทำการ

exterior gallery การออกแบบส่วนนี้ควรมีสามารถมองเห็นทิวทัศน์โดยรอบของฟาร์ม โดยสาระสำคัญของการแสดงประกอบไปด้วย ศิลปกรรมศาสตร์ ศิลปะพื้นบ้านและฟาร์ม

สถานที่เก็บวัตถุถาวร พื้นที่กว้างใหญ่ ได้ถูกออกแบบเพื่อเก็บรักษา paintings, sculptures และ installations พื้นที่ว่างนี้ควรมีที่สำหรับเก็บ กระดาษถ่ายรูป ฟิล์ม แสงไฟและอุปกรณ์สำหรับฟังเสียง ซึ่งจัดไว้ให้สำหรับ ศิลปินที่อยู่ที่นี่ พื้นที่นี้ควรห่างออกจากทางแต่ควรใกล้กับ main gallery

ออฟฟิต ควรได้รับการออกแบบพื้นที่เพื่อความหลากหลายของคอมพิวเตอร์ บรินเตอร์ โมเด็ม แฟกซ์ และเครื่องถ่ายเอกสาร

Gallery shop เป็นแหล่งสร้างรายได้สำหรับศูนย์ มันจะเป็นร้านหนังสือ ร้านอุปกรณ์ศิลปะ ดีเท่ากับการขายงานศิลปะบางอย่างที่สร้างจากศูนย์นี้

ห้องสมุด ให้บริการแก่ศิลปินที่อาศัยอยู่ที่นี่และประชาชนทั่วไป มันถูกจัดให้เหมาะสมกับการเก็บ สไลด์ วิดีโอ และหนังสือ จำนวน 1,200 ชิ้น

Lecture hall มีที่นั่งมากถึง 200 ที่นั่ง ห้องควรมีเครื่องมือสำหรับการนำเสนอที่หลากหลาย

ห้องเรียน 2 ห้องเรียนควรอยู่ใกล้ชิดกับ lecture hall ออฟฟิต และ ห้องสมุด ห้องหนึ่งควรออกแบบมาเป็นห้องประชุมสำหรับออฟฟิตด้วย

สตูดิโอศิลปะ สตูดิโอควรออกแบบมาเพื่องานที่ยืดหยุ่น ที่ว่างควรปรับสำหรับงานหลายแบบ ตั้งแต่ภาพวาดถึงบทกลอน

Installation/ พื้นที่ทำงานของศิลปิน ศิลปินที่อาศัยอยู่ที่นี่สามารถใช้พื้นที่ว่างนี้สร้างผลงาน
ชิ้นใหญ่ได้หรือว่า installation gallery

ห้องมืด ห้องมืดควรเป็นส่วนหนึ่งของสตูดิโอ มันไม่ควรมีแสงสว่างเลย

Exterior sculpture court ควรอยู่ต่อกับ sculpture studio อนุญาตให้สตูดิโอขยายออกมาถึง
พื้นที่ว่างด้านนอก

ที่พักอาศัยของศิลปิน 4 ยูนิตจะเป็นบ้านให้แก่ศิลปิน หนึ่งห้องจะมีห้องอาบน้ำ ห้องนอน
ห้องครัว และพื้นที่นั่งเล่น ที่พักอาศัยหนึ่งห้องจะมี 2 ห้องนอน และได้อนุญาตให้ครอบครัวของศิลปินที่
อาศัยที่นี่นำญาติมาพัก ที่พักอาศัยจะเป็นที่ส่วนตัวในศูนย์ศิลปะนี้

Robert Venturi (1972:ไม่ปรากฏหน้า) งานเขียนชิ้นนี้แบ่งออกเป็น 2 ภาค ด้วยกัน ภาคแรก
เป็นการวิเคราะห์ถึงรูปแบบของสถาปัตยกรรมใน ลาส เวกัส อันเป็นสถาปัตยกรรมที่ป้าย(sign) กลาย
มาเป็นสิ่งสำคัญเหนือกว่าตัวสถาปัตยกรรมในการสื่อสารถึงผู้ที่พบเห็นโดยเฉพาะความเร็วสูงของผู้ที่
สัญจรด้วยยานพาหนะบนท้องถนนได้ทำให้ตัวสถาปัตยกรรมไม่สามารถสื่อสารได้ดีเท่ากับป้ายขนาด
ใหญ่ สถาปัตยกรรมจึงถูกลดความสำคัญลงโดยเลื่อนถอยไปอยู่ด้านหลัง และมีป้ายแสดงข้อความ
สื่อสารอยู่ด้านหน้าแทน Robert Venturi ชี้ให้เห็นว่า สัญลักษณ์ (symbol) กลายเป็นสิ่งที่เข้ามาแทนที่
รูปทรงในที่ว่าง และทำหน้าที่เชื่อเชิญผู้ที่สัญจรผ่านไปมาแทนสถาปัตยกรรมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้
ลาส เวกัสยังได้แสดงถึงวิวัฒนาการของพื้นที่ว่างอันแตกต่างไปจากที่ว่างขนาดใหญ่ในอดีต ซึ่งเขาเห็น
ว่าเป็นสิ่งที่ไม่น่ามองข้ามนั่นคือ การมีที่จอดรถอันกว้างใหญ่ของอาคารเพื่อรองรับจำนวนรถยนต์
มหาศาล ในภาคที่ 2 ของหนังสือ เขาได้หันเหความสนใจจาก ความซับซ้อนและความขัดแย้ง มาสู่
ความเกลียด และธรรมดา (ugly and ordinary) ของสถาปัตยกรรม Robert Venturi ได้แบ่ง
สถาปัตยกรรมออกเป็นสองรูปแบบด้วยกัน ตามรูปทรงกับรหัสโดยใช้การอุปมาอุปไมยในเชิงสัญศาสตร์
(semiotics) รูปแบบแรกได้แก่ เป็ด (the duck) คือ อาคารที่รูปทรงสื่อสารถึงประโยชน์ใช้สอยอย่าง
ชัดเจนผ่านทรงสื่อสารถึงประโยชน์ใช้สอยอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพในการสื่อสารต่อผู้ที่สัญจร
บนท้องถนนด้วยความเร็วสูง ตัวอย่างเช่นอาคารขายฮอตดอก ที่มีหน้าต่างเหมือนกับฮอตดอกขาย
ขนาดใหญ่ขึ้น หรือแม้แต่อาคารอุปรากรซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลียก็จัดเป็นสถาปัตยกรรมแบบ เป็ด
เช่นเดียวกัน แต่กระนั้น รูปแบบ เป็ด นี้ Robert Venturi กลับเห็นว่าเป็นการกีดกันจินตนาการในการ
ตีความหมายของผู้พบเห็นเนื่องจากรูปทรงสื่อความหมายชัดเจนเกินไป ส่วนรูปแบบที่สอง Robert
Venturi เรียกว่า เฟิงที่ประดับประดา (the decorated shed) คืออาคารที่มีรูปทรงและโครงสร้างเรียบ
ง่าย อาจเป็นเพียงแค่กล่องสี่เหลี่ยม แต่สื่อสารถึงรหัสผ่านทางสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายทางเรข
ณิตศาสตร์ ซึ่งมาประกอบเข้าไปภายนอกเพื่อบ่งบอกถึงความหมายบางอย่าง เช่น ประเภทของอาคาร
ทางเข้าอาคาร เป็นต้น ความสนใจของ Robert Venturi นั้น ให้น้ำหนักไปที่ เฟิงที่ประดับประดา

มากกว่าแบบ ปิด เนื่องจากถือเป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่สอดคล้องเป็นอย่างดีกับสังคมโพสต์โมเดิร์น ซึ่งให้ความสำคัญกับการสื่อความหมายเป็นสำคัญ

บทที่ 3

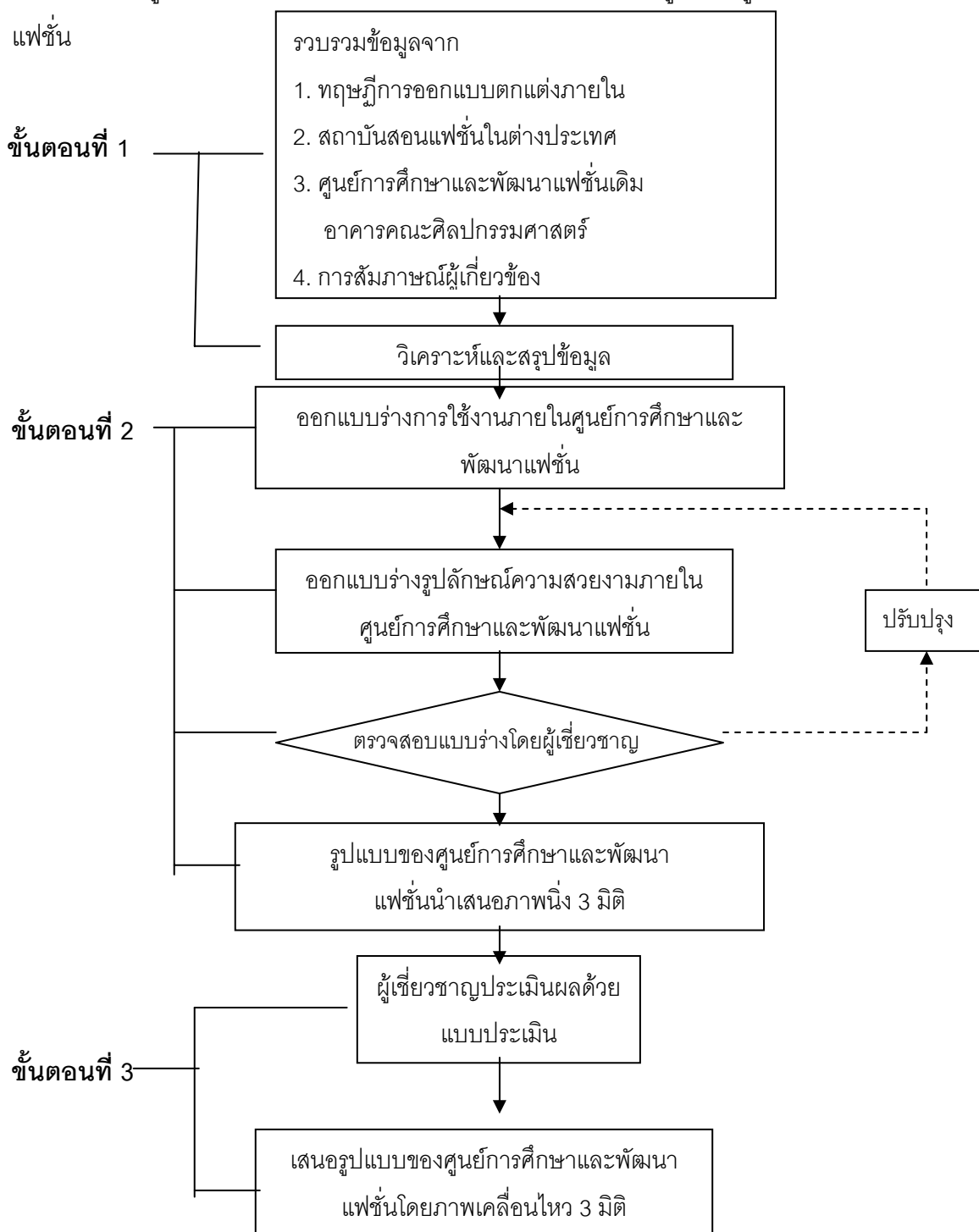
วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ดังรายละเอียด 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1	การศึกษาค้นคว้าข้อมูล
ขั้นตอนที่ 2	การกำหนดรูปแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น
ขั้นตอนที่ 3	การประเมินรูปแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นและพัฒนาแบบ

กระบวนการสร้างรูปแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

ในการออกแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ผู้วิจัยได้แบ่งกระบวนการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้คือ ขั้นตอนที่ 1 หาและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อวิเคราะห์และสรุปข้อมูล ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

ภาพประกอบ 48 แสดงขั้นตอนการดำเนินการสร้างรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 1 การออกแบบร่างของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

ผลจากการศึกษาข้อมูลทั้ง 4 ส่วน นำมาวิเคราะห์เพื่อออกแบบได้ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เพื่อใช้ในการออกแบบ

ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนาได้ 2 ส่วนดังนี้

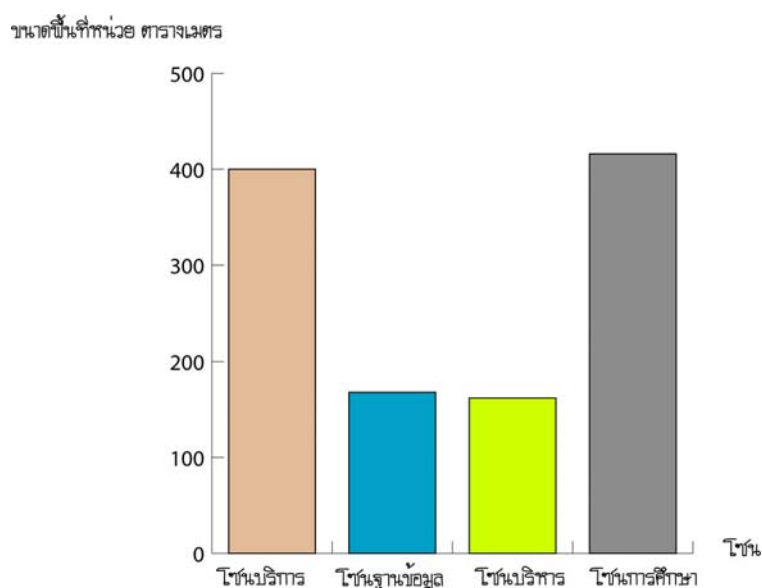
1.1.1 ประโยชน์ใช้งานของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนา วิเคราะห์จากข้อมูลทั้ง 4 ส่วนจากพื้นที่ทั้งหมด 745 ตารางเมตร แบ่งออกเป็น 3 โซน ดังต่อไปนี้

1.1.1.1 โซนบริการ 400 ตารางเมตร

1.1.1.2 โซนฐานข้อมูล 183 ตารางเมตร

1.1.1.3 โซนบริหาร 162 ตารางเมตร

โซนการศึกษาจะอยู่ในส่วนของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นเดิม คณะศิลปกรรมศาสตร์ ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมด 416 ตารางเมตร เนื่องจากอยู่ในโซนการศึกษาของมหาวิทยาลัย และมีบรรยากาศที่เหมาะสม มีความพร้อม ด้านทรัพยากรบุคคล คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และห้องปฏิบัติการทั้งคอมพิวเตอร์ และเครื่องมือเครื่องจักร ที่สามารถรองรับการฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสมและพอเพียง

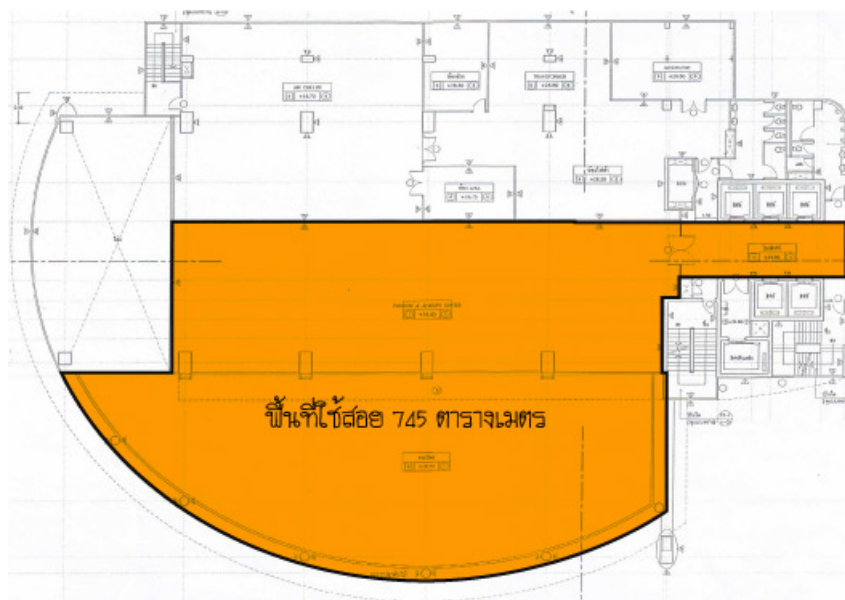

ภาพประกอบ 49 แผนภาพแสดงสัดส่วนการใช้งานของพื้นที่ในแต่ละโซน

1.1.2 รูปลักษณ์ของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนา โดยวิเคราะห์จากข้อมูลทั้ง 4 ส่วน ที่ประกอบด้วย 1.ทฤษฎีการออกแบบตกแต่ง 2.สถาบันสอนแพชั่นในต่างประเทศ 3.ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นเดิม และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ได้ดังนี้

ต้องสนองต่อการใช้งานเป็นหลัก ที่สำคัญต้องดูเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น คณะศิลปกรรมศาสตร์ รูปแบบเป็นสากล มีความทันสมัย สอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ มีการเปิดฟ้าเปิดตาเพื่อความโปร่งโล่งใญ่ให้ทีมงานระบบท่อต่างๆ เส้นเฉียงในงานออกแบบเฟอร์นิเจอร์ แทนความเร็วเร็ว อบอุ่นของแพชั่น วัสดุที่ใช้เป็นวัสดุที่ทันสมัย ทนทาน ทำความสะอาดง่าย รูปลักษณะที่ออกมาจะมีลักษณะดังรูปภาพ ส่วนสีที่ใช้คือสีขาวร้อยละ 80 ของพื้นที่ สีเทาร้อยละ 15 ของพื้นที่ และสีดำร้อยละ 5 ของพื้นที่ เนื่องจากสีขาว สีเทา และสีดำนั้น เป็นสีในรูปแบบทันสมัย ตัดเรื่องของสีที่ส่วนตกแต่งออกไป จะทำให้ไม่แข่งกับงานออกแบบแพชั่น และเป็นสีที่อยู่ได้นานไม่เบื่อหน่าย

1.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้สอยจากแปลนของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

ภาพประกอบ 50 ภาพแสดงพื้นที่ใช้สอยของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

ภาพแสดงพื้นที่ใช้สอยพื้นที่ใช้สอยของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนา รวมพื้นที่ใช้งานประมาณ 745 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ในอาคาร 345 ตารางเมตร และภายนอกอาคาร 400 ตารางเมตร บริเวณระเบียง

โชนฐานข้อมูล จากภาพเป็นสีน้ำเงินมีพื้นที่ขนาด 183 ตารางเมตร ประกอบด้วย

พื้นที่จัดแสดงนิทรรศการชั่วคราวภายนอกศูนย์ มีพื้นที่ 11 ตารางเมตร ใช้สำหรับจัดแสดงนิทรรศการ วางหุ่นโชว์ วางแท่นโชว์ หรือป้ายประชาสัมพันธ์งานภายนอกศูนย์ด้านหน้าลิฟท์

เมื่อเดินผ่านพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการชั่วคราวภายนอกศูนย์ เข้ามาจะพบส่วนต้อนรับขนาด 12 ตารางเมตร มีเฟอร์นิเจอร์เป็นโซฟารับแขกขนาด 3 ที่นั่ง 1 ตัว 2 ที่นั่ง 1 ตัว สามารถชมวีดิทัศน์ผลงานแฟชั่นโชว์ของนิสิต นักศึกษาได้

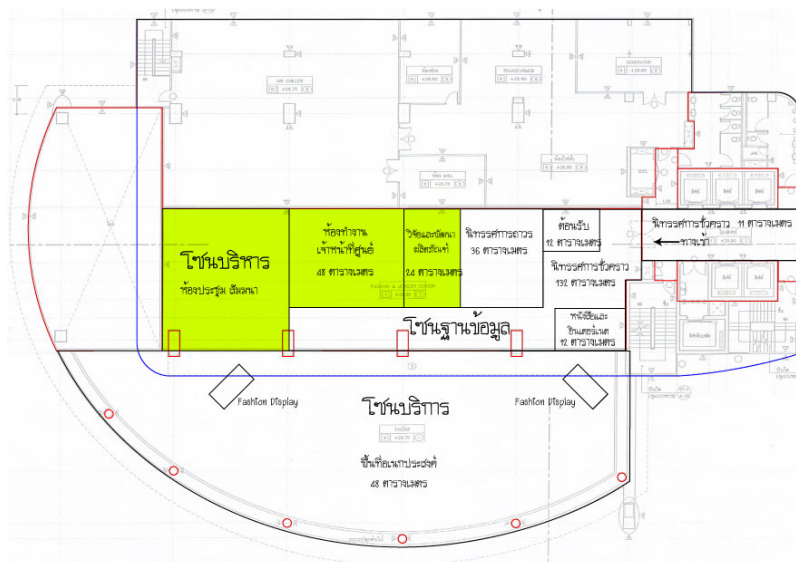
เมื่อเดินต่อมาอีกจะพบพื้นที่สำหรับการแสดงนิทรรศการชั่วคราว ต่อเนื่องจากภายนอกศูนย์ เข้าสู่ภายในศูนย์เป็นระยะทางยาวตลอดแนวทางเดิน มีขนาดพื้นที่ 109 ตารางเมตร ผนังออกแบบเป็นฉากให้สามารถปรับควบคุมแสงสว่างได้ และติดภาพนำเสนอนิทรรศการ 2 มิติได้

ถัดมาจะพบพื้นที่สำหรับชั้นวางหนังสือ เพื่อการบริการวิชาการเชิงทฤษฎีสำหรับแฟชัน ขนาดพื้นที่ประมาณ 10 ตารางเมตร มีที่นั่งสำหรับนั่งได้ 12 คน

และในบริเวณเดียวกันกับชั้นวางหนังสือจะพบคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ต สำหรับบริการค้นข้อมูลแบบออนไลน์ 3 เครื่องบนพื้นที่ 5 ตารางเมตร

นิทรรศการถาวร ห้องสะสมผลงาน 36 ตารางเมตร มีส่วนประกอบดังนี้

- 1.เคาเตอร์ให้บริการ
- 2.ส่วนจัดแสดงสำหรับผลงานขาย
- 3.ส่วนจัดแสดงผลงานเก็บสะสม

ภาพประกอบ 53 ภาพแสดงการวิเคราะห์พื้นที่โซนบริการ

โชนบริหาร 162 ตารางเมตร ประกอบด้วย

ห้องประชุมอเนกประสงค์ ขนาดพื้นที่ 90 ตารางเมตร ขนาดความจุ 70 คน มีผนังชั่วคราว สำหรับปรับเปลี่ยนพื้นที่ใช้สอยของห้อง ให้เหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ เช่นกิจกรรมการประชุม สัมมนา วิชาการแพชั่น

หรือการประชุมย่อย เพื่อประหยัดทรัพยากรพลังงาน และมีประตูเชื่อมต่อโดยตรงกับลานอเนกประสงค์ ภายนอกเพื่อการประยุกต์ใช้งานที่หลากหลาย เช่นใช้ห้องสัมมนาเป็นห้องสำหรับแต่งกายนางแบบได้อีกด้วย

ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์ขนาด 48 ตารางเมตร

ประกอบด้วยชุดโต๊ะสำนักงานสำหรับ โต๊ะ สำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์ ซึ่งประกอบด้วย ประธานศูนย์ 1 คน กรรมการศูนย์ 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านแพชั่น 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องประดับ 1 คน มีพื้นที่สำหรับการจัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม ตลอดจนพื้นที่สำหรับการล้างภาชนะดังกล่าวเมื่อ สัมมนาเสร็จ

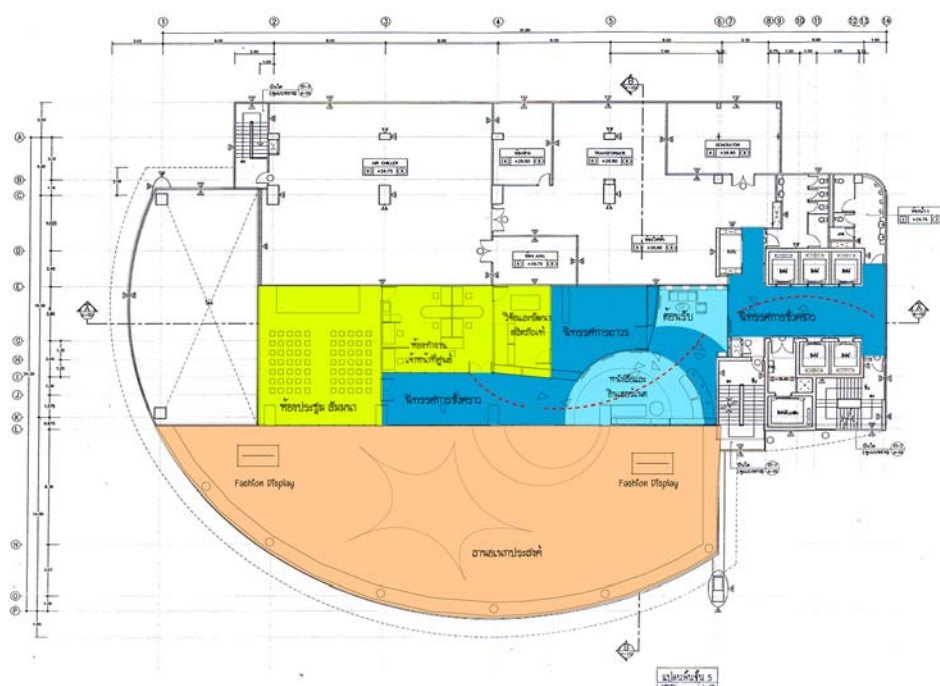
ห้องวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์แพชั่นขนาด 24 ตารางเมตร

มีพื้นที่สำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์เบื้องต้น เช่นการเขียนร่างภาพเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และมีห้องให้คำปรึกษา สำหรับผู้ประกอบการแพชั่นและเครื่องประดับอย่างละ 1 ห้อง ก่อนส่งต่อไปยัง ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น คณะศิลปกรรมศาสตร์ เมื่อต้องการปรึกษาภาคปฏิบัติต่อไป และใน ห้องดังกล่าวยังมีมัลติมีเดียร์สำหรับการนำเสนอทั้งภาพและเสียงให้กับ ผู้ประกอบการแพชั่นและ เครื่องประดับอีกด้วย

ภาพประกอบ 54 แผนภาพแสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในส่วนประกอบของประโยชน์ใช้สอย

จากการวิเคราะห์ 2 ด้าน พื้นที่กับพฤติกรรมและรูปแบบนำมาออกแบบร่างครั้งที่ 1 ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 55 ภาพแสดงแปลนของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น เครื่องประดับ ลักษณะของการจัดแปลนในทางฟังก์ชัน มีการแก้ปัญหาในส่วนของเสาที่ค่อนข้างกว้างและกินพื้นที่มาก โดยใช้ส่วนโค้งและเส้นเฉียงแก้ปัญหาดังกล่าว โดยใช้เส้นโค้งเพื่อสร้างความแตกต่าง มีรูปแบบที่คล้ายคลึงมาจากโลโก้ที่เป็นรูปกราฟของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นจุดเด่นของศูนย์จากแปลน จะอยู่ในส่วนของฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์และหนังสือ มีเส้นสีแดงแสดงนัยยะเป็นเส้นกราฟขึ้นและช่วยนำสายตาเชื้อเชิญผู้ใช้บริการศูนย์เข้าสู่ภายในศูนย์ มีการส่วนบังแดดภายนอกให้สัมพันธ์กับภายในอาคาร

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบศูนย์ในรูปแบบ 3 มิติ

ในการออกแบบศูนย์ในรูปแบบ 3 มิติ นั้นได้แบ่งตามโซนต่างๆ ดังนี้

2.1 โซนฐานข้อมูล

ภาพประกอบ 56 ภาพด้านหน้าศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น

ภาพด้านหน้าศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น เครื่องประดับ ส่วนโถงหน้าลิฟต์ด้านหน้าของศูนย์มีพื้นที่สำหรับการแสดงนิทรรศการ และการประชาสัมพันธ์

ภาพประกอบ 57 ภาพของส่วนต้อนรับของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น

ภาพของส่วนต้อนรับของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นส่วนนิทรรศการชั่วคราวเครื่องประดับจัดให้อยู่ส่วนหน้าของศูนย์ เนื่องจากเครื่องประดับเป็นวัตถุชิ้นเล็กและมีค่า จึงต้องการนำเสนอเพื่อส่งเสริมให้โดดเด่นขึ้น อยู่ด้านขวามือและส่วนซ้ายมือมี WINDOW DISPLAY สำหรับการจัดแสดงเครื่องประดับ มีส่วนฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์และหนังสืออยู่ในส่วนซ้ายมือ เส้นโค้งนำสายตาจากประตูหน้าเข้าสู่ภายในศูนย์ ในส่วนของเพดานศูนย์จะเปิดโล่งเพื่อให้มีบรรยากาศปลอดโปร่ง

ภาพประกอบ 58 ภาพส่วนของฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์

ภาพส่วนของฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้และเมื่อมองจากส่วนของฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ไปยังส่วนต้อนรับ ด้านข้างของส่วนต้อนรับจะมี WINDOW DISPLAY แสดงเครื่องประดับได้ 4 ช่อง และมีส่วนของ TV MULTIMEDIA เพื่อการประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น

ภาพประกอบ 59 ภาพแสดงส่วนฐานข้อมูลของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น

ภาพแสดงส่วนฐานข้อมูลของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นเป็นจุดเด่นของศูนย์ มีจอพลาสมาแขวน 3 ตัว เพื่อนำเสนอในส่วนของภาพเคลื่อนไหว ในส่วนของนิทรรศการชั่วคราว และตั้งหุ่นแสดงเสื้อผ้าได้ สำหรับฟื้นฟูพรมสีน้ำตาล

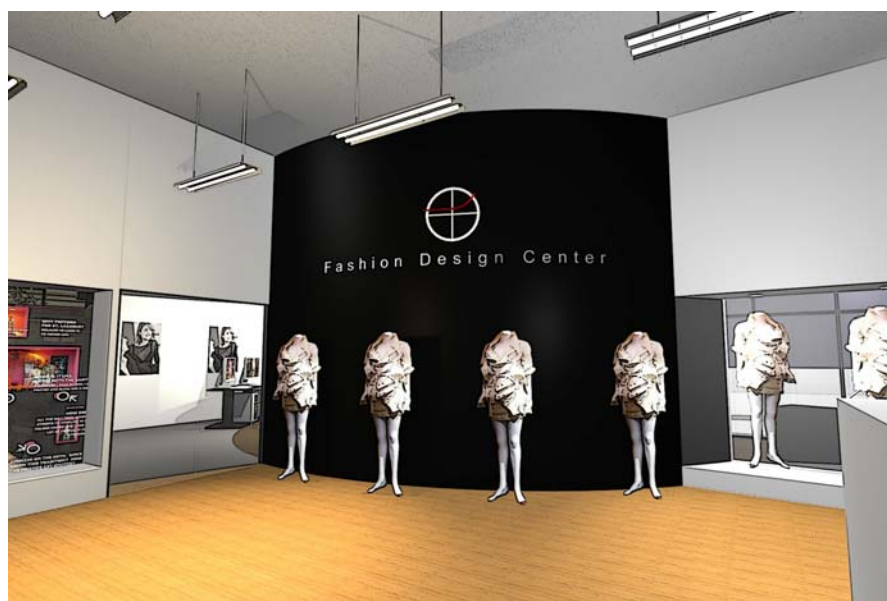
ภาพประกอบ 60 ภาพแสดง WINDOW DISPLAY ในส่วนของนิทรรศการชั่วคราว WINDOW DISPLAY ในส่วนของนิทรรศการชั่วคราว มี 3 ตู้ต่อเนื่องกัน โดยมีลักษณะเปิดมุมมองเดียว เพื่อตั้งหุ่นแสดงเสื้อผ้า สำหรับการเปิดตู้จะเปิดตู้จากภายในห้องปรึกษา และต่อเนื่องยังห้องนิทรรศการถาวร ในส่วนของเสาความกว้าง 1 เมตร ในส่วนของเสาที่มีความกว้าง 1 เมตรใช้การแก้ปัญหาโดยวิธี ใส่ประโยชน์ใช้สอยให้ระนาบกว้างดังกล่าวให้เป็นที่ใช้สำหรับการแขวนภาพในการแสดงนิทรรศการ ในส่วนของ DISPLAY จะเป็นรูปสามเหลี่ยมเมื่อมองจากมุมมองด้านบน

ภาพประกอบ 61 ภาพแสดงส่วนนิทรรศการชั่วคราว

ภาพแสดงส่วนนิทรรศการชั่วคราว มุมมองของภาพมองจากห้องประชุมสัมมนาออกไปยังทางเดิน เป็นการใช้ประโยชน์จากส่วนทางเดินเป็นส่วนของการแสดงนิทรรศการชั่วคราว ซึ่งมีความกว้าง 3.5 เมตร

แต่ในส่วนของเราที่มีช่วงแคบสุดอยู่ที่ 2.5 เมตร สามารถตั้งแสดงนิทรรศการได้ ทั้งบอร์ดแสดงภาพ และ DISPLAY

ภาพประกอบ 62 ภาพแสดงบรรยากาศภายในห้องนิทรรศการถาวร

ภาพแสดงบรรยากาศภายในห้องนิทรรศการถาวร มีประตูทางเข้า ออกอยู่ด้านหน้า มี WINDOW DISPLAY จำนวน 2 จุด และมีเคาเตอร์แคชเชียร์สำหรับการขายของที่ระลึกของศูนย์ สำหรับพื้นที่ด้วยไม้ปาเก้

2.2 โซนบริหาร

ภาพประกอบ 63 ภาพแสดงห้องรับคำปรึกษาการออกแบบและพัฒนาแฟชั่นและเครื่องประดับ ภาพแสดงห้องรับคำปรึกษาการออกแบบและพัฒนาแฟชั่นและเครื่องประดับ ถัดจากห้องแสดงนิทรรศการถาวรเข้ามา จะมีประตูเชื่อมมายังห้องรับคำปรึกษาการออกแบบและพัฒนาแฟชั่นและ

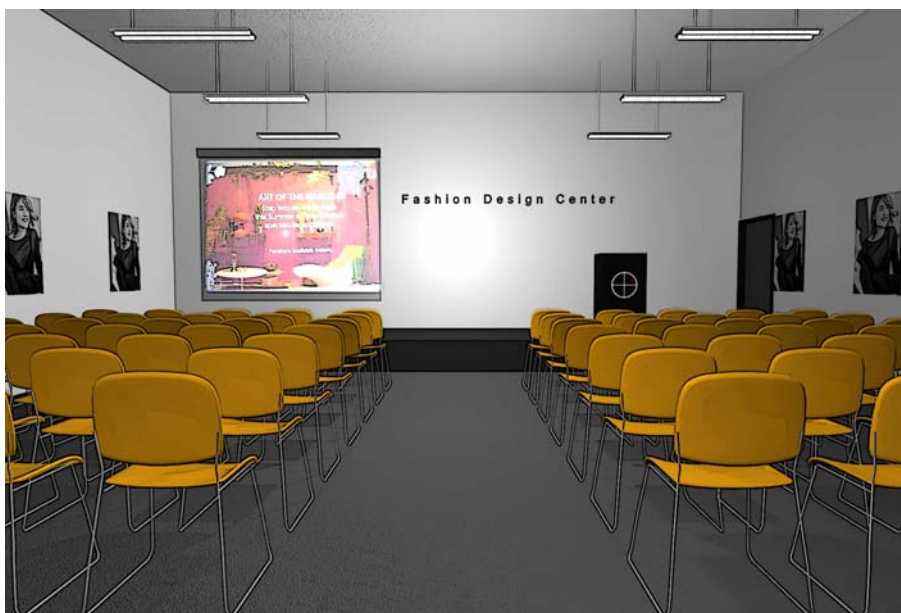
เครื่องประดับ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและรับเรื่องปัญหาในการออกแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านแฟชั่น และเครื่องประดับ โดยมีจอโปรเจคเตอร์สำหรับการนำเสนองาน สามารถใช้เป็นห้องประชุมย่อยได้

ภาพประกอบ 64 ภาพแสดงห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น
ภาพแสดงห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น มีโต๊ะสำหรับเจ้าหน้าที่ 5 ตัว โต๊ะคอมพิวเตอร์ 1 ตัว โต๊ะเขียนแบบ 1 ตัว ในส่วนมุมหลังห้องเป็นส่วนเตรียมอาหาร และน้ำ สำหรับการประชุมสัมมนา โดยมีประตูสำหรับเจ้าหน้าที่เชื่อมต่อไปยังห้องประชุมสัมมนา

ภาพประกอบ 65 ภาพแสดงห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น
ภาพแสดงห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น อีกมุมมองที่มองจากส่วนจัดเตรียมอาหารและน้ำดื่มไปยังตู้เอกสาร สำนักงาน มีประตูหลักเชื่อมต่อจากส่วนทางเดินนิทรรศการชั่วคราว ด้านนอก ซึ่งเป็นประตูและผนังเฟรมกระจก

ภาพประกอบ 66 ภาพแสดงห้องประชุมสัมมนา

ภาพแสดงห้องประชุมสัมมนาที่สามารถรองรับผู้ฟังได้ 70 คน มีจอโปรเจคเตอร์และฉากสีขาวสำหรับการนำเสนอ และมีส่วนของเวทีสูง 40 เซนติเมตร

ภาพประกอบ 67 ภาพแสดงห้องประชุมสัมมนา โดยมองไปยังหลังห้อง

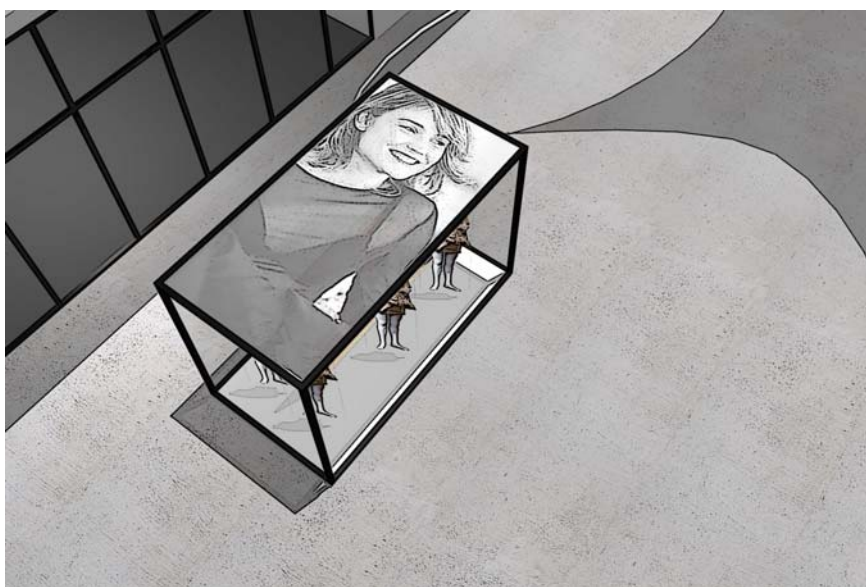
ภาพแสดงห้องประชุมสัมมนา โดยมองไปยังหลังห้องมีประตูหลักเชื่อมไปยังทางเดิน และมีประตูองเชื่อมไปยังระเบียงภายนอก ในส่วนของลานอเนกประสงค์ เพื่อยืดหยุ่นต่อการใช้งาน

2.3 โซนบริการ

ภาพประกอบ 68 ภาพแสดงลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง

ภาพแสดงลานอเนกประสงค์กลางแจ้งใช้เพื่อการเดินแฟชั่นโชว์ ถ่ายแบบ และการจัดกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่น และสามารถชมวิวมุมสูงของเมืองได้ มีการออกแบบตู้ DISPLAY เลื่อนได้ โดยติดล้อข้างใต้ เป็นตู้ตั้งหมุนที่นำเสนอได้รอบทิศทาง

ภาพประกอบ 69 ภาพแสดงมุมมองด้านบนของตู้

ภาพแสดงมุมมองด้านบนของตู้ใช้วัสดุโปร่งแสงแสดงสกรีนลายเพื่อความสวยงามเมื่อมองจากมุมสูงของอาคาร

ภาพประกอบ 70 ภาพ ISOMETRIC VIEW แสดงภาพรวมของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น แสดงภาพรวมมุมมองของพื้นที่ศูนย์ในแต่ละส่วนงานของการออกแบบ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร คือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 14 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ดังนี้

ผู้กำหนดนโยบาย 4 คน ประกอบด้วย

ศ.ดร. วิรุณ ตั้งเจริญ

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รศ. เฉลิมชัย บุญยสิทธิ์พรณ

รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา

ผศ.อำนาจ เย็นสบาย

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

รศ.วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ

ประธานโครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

ผู้เกี่ยวข้องภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ประกอบด้วย

คณาจารย์สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ ประกอบด้วย

1. รศ. วรณรัตน์ ตั้งเจริญ
2. ผศ. สิรินาถ เลิศไพโรจน์
3. ผศ. สุรชาติ ทินานนท์
4. อาจารย์ รวิเทพ มุสิกะปาน
5. อาจารย์ จริยา โกสียตระกุล
6. อาจารย์ พรพิมล พจนามิมล.

นักออกแบบแฟชั่น 5 คน ประกอบด้วย

1. วีระศักดิ์ วงศ์สถาพรสกุล
2. ธีรวิฐ ว่องวัฒนะสิน
3. พิมพ์ดาว สุขะหุต
4. มัญชุมาศ นำเบญจพล
5. บุญอารักษ์ รักษาวงษ์

สถานที่และระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย

สถานที่ดำเนินงานวิจัยการออกแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การออกแบบครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์ 2548 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2549 และทำการออกแบบตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2549 ถึง เดือนกรกฎาคม 2550

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยแบบสัมภาษณ์ (Interview) ผู้เกี่ยวข้องแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. **แบบสัมภาษณ์ (Interview)** ผู้กำหนดนโยบาย เป็นแบบสัมภาษณ์แนวทางการปฏิบัติงานภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นของผู้เกี่ยวข้อง โดยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างแน่นอน (Unstructured interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่มีการกำหนดคำตอบไว้แน่นอนตายตัว ผู้ตอบมีอิสระที่จะตอบ แต่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ โดยสัมภาษณ์ผู้บริหาร 3 คน ประกอบด้วย อธิการบดีมหาวิทยาลัย(ศ.ดร. วิรุณ ตั้งเจริญ) คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ (ผศ. อำนาจ เย็นสบาย) และประธานโครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (รศ.วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ) โดยมีหัวข้อการสัมภาษณ์ดังนี้

แบบสัมภาษณ์ผู้กำหนดนโยบาย

1. วิสัยทัศน์ของผู้กำหนดนโยบายที่มีต่อศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น

2. การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น
3. พื้นที่ของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น และภาพรวมภายในอาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา และบริการวิชาความรู้

2. **แบบสัมภาษณ์ (Interview) ผู้บริการและผู้ให้บริการ** เป็นแบบสัมภาษณ์ชุดเดียวกัน สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริการและผู้ให้บริการ ภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ประกอบด้วย คณาจารย์ในสาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ และเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น จำนวน 5 คน นักออกแบบแพชั่น 5 คน โดยมีหัวข้อการสัมภาษณ์ดังนี้

แบบสัมภาษณ์ผู้บริการและผู้ให้บริการ

1. องค์ประกอบด้านประโยชน์ใช้สอยภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น
2. รูปแบบของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้กำหนดนโยบาย ประกอบด้วย อธิการบดีมหาวิทยาลัย คณะบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ และประธานโครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้กำหนดนโยบาย
3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะการใช้งานศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ให้กับผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ อาจารย์สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ และเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น จำนวน 5 คน นักออกแบบแพชั่น 5 คน

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

1. รวบรวมข้อมูลจากทฤษฎีการออกแบบตกแต่งภายใน สถาบันสอนแพชั่นในต่างประเทศ ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นเดิม คณะศิลปกรรมศาสตร์ และการสัมภาษณ์ผู้บริหาร แล้วดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้
 - 1.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากทฤษฎีการออกแบบตกแต่งภายใน
 - 1.2 วิเคราะห์ข้อมูลการตกแต่งภายในของสถาบันการศึกษาแพชั่นในต่างประเทศ

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นเดิม ในอาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์

2. วิเคราะห์องค์ประกอบด้านประโยชน์ใช้สอยจากข้อมูลเบื้องต้น

3. นำข้อมูลจากองค์ประกอบด้านประโยชน์ใช้สอย มาวิเคราะห์ด้านรูปลักษณะของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดรูปแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

การกำหนดรูปแบบโดยใช้ผลการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 มาทำการออกแบบ

1. การออกแบบร่างความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการใช้งานภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

2. การออกแบบร่างรูปลักษณะความสวยงามจากองค์ประกอบการใช้งานเบื้องต้นภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

2.1 แนวความคิดในการออกแบบ (Concept of Design)

2.2 แบบร่างทัศนียภาพลายเส้น (Perspective Sketch)

3. การสร้างแบบรายละเอียดเพื่อนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ

3.1 แพลนเฟอร์นิเจอร์ (Furniture Layout Plan)

3.2 รูปภาพทัศนียภาพ 3 มิติมุมมองต่างๆ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

การประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญในการประเมิน จำนวน 6 คน ได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมและตกแต่งภายใน โดยมีคุณวุฒิทางการศึกษาดั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน คือ ผ.ศ.สุรชาติ ทินานนท์

2. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบแพชั่น (อาจารย์ในสาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์) โดยมีคุณวุฒิทางการศึกษาดั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี จำนวน 4 คน คือ รศ. วรณรัตน์ ตั้งเจริญ, ผศ. สีนินาถ เลิศไพโรจน์ และ อาจารย์วิเทพ มุสิกะปาน อาจารย์จริยา โกสิยตระกูล

การตรวจสอบแบบแบ่งเป็น 2 ครั้ง คือ

การตรวจสอบแบบครั้งที่ 1 ขึ้นการตรวจสอบแนวความคิดและแบบร่าง (Sketch Design) ประกอบด้วย การออกแบบร่างความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการใช้งานภายในศูนย์การศึกษา

และพัฒนาแฟชัน ซึ่งการตรวจสอบแบบครั้งที่ 1 ไม่มีการวัดผลหรือประเมินผล เนื่องจากการออกแบบต้องมีขั้นตอนในการพัฒนาการออกแบบให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การตรวจสอบแบบครั้งที่ 2 ขั้นการสร้างแบบสมบูรณ์ พร้อมนำเสนอในรูปแบบทัศนียภาพ 3 มิติเป็นภาพนิ่ง ในมุมมองต่างๆ และรูปแบบภาพเคลื่อนไหว 3 มิติ

นอกจากนี้การตรวจสอบจะทำการคู่กับการประเมินตัวแปร ได้แก่

1. ด้านประโยชน์ใช้สอย
2. ด้านรูปลักษณะของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชัน การออกแบบ

การสร้างแบบประเมินรายละเอียดของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชัน

การสร้างแบบประเมินรายละเอียดของศูนย์ ซึ่งประกอบด้วยคำชี้แจง และข้อแนะนำซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การสร้างแบบรายละเอียด (Detail Design) โดยเป็นการประเมินแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดค่าคะแนน (Weight) ออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคอร์ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540:114)

5	หมายถึง	ผลการประเมินในระดับดีมาก
4	หมายถึง	ผลการประเมินระดับดี
3	หมายถึง	ผลการประเมินระดับพอใช้
2	หมายถึง	ผลการประเมินระดับควรปรับปรุง
1	หมายถึง	ผลการประเมินระดับใช้ไม่ได้

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลที่เป็นค่าเฉลี่ยต่างๆ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	ความหมาย
4.51- 5.00	ผลการประเมินในระดับดีมาก
3.51- 4.50	ผลการประเมินในระดับดี
2.51- 3.50	ผลการประเมินในระดับพอใช้
1.51- 2.50	ผลการประเมินในระดับต้องปรับปรุง
1.00 – 1.50	ผลการประเมินในระดับใช้ไม่ได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบปลายเปิด สำหรับผู้ตอบแบบประเมินแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและให้ข้อเสนอแนะต่างๆ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) (ลั่วน สายยศ และอังคณา สายยศ.2538: 73)

สูตร
$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูล

2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) (ลั่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538: 79)

สูตร
$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

แบบที่ปรับปรุงหลังได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ โซนฐานข้อมูล

ภาพประกอบ 71 ภาพด้านหน้าศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น เครื่องประดับ

ภาพด้านหน้าศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น เครื่องประดับ ส่วนโถงหน้าลิฟต์ด้านหน้าของศูนย์ มีทั้งลิฟต์และบันไดหนีไฟ ได้มีการพัฒนาแบบดังต่อไปนี้ ได้ตัดส่วนของกาตั้ง DISPLAY ลอยตัวออกไป เพื่อความสะดวกในการสัญจร เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ใช้การตกแต่งผ้าเพดานให้โค้งนำทางไปสู่ศูนย์ พร้อมกับเส้นโค้งสีแดงที่ เชื่อมโยงสู่ภายในศูนย์ โดยประตูหน้าลิฟต์ตกแต่งภาพ INKJET สี ผนังหน้าลิฟต์มีการตกแต่งภาพกราฟิกโดยใช้สติ๊กเกอร์ฉีดยานสีเทาตกแต่ง เพื่อให้เกิดความแตกต่างน่าสนใจขึ้น มีการย้ายชื่อศูนย์ขึ้นสู่ด้านบนของประตู เพื่อให้ตัวหนังสือชัดเจนขึ้น และมีการใช้โคมไฟแบบเบา ปรับได้ส่องให้เกิดจังหวะที่ฉะฉาน

ภาพประกอบ 72 ภาพของส่วนต้อนรับของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น

ภาพของส่วนต้อนรับของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น ได้มีการพัฒนาแบบดังนี้ มีการเพิ่มเติมในส่วนของฝ้าเพดาน โดยใช้ไม้ทำสีเทาเพื่อพรางในส่วนของระบบท่อด้านบน และเปลี่ยนโคมไฟใหม่เป็นหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ในกรอบอะลูมิเนียมขึ้นรูปสีขาว เพื่อความสวยงามทันสมัย และใช้ไฟโคมใส่หลอดตะเกียบ เพื่อความสวยงามประหยัดไฟและลดความร้อน พร้อมทั้งเพิ่มหลอดลายกราฟิกสติ๊กเกอร์สีเทาในส่วนของผนังห้อง

ภาพประกอบ 73 ภาพส่วนของฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์

ภาพส่วนของฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ได้เพิ่มป้ายสัญลักษณ์บอก FASHION BOOK&IT เข้าไป และเมื่อมองผ่านไปยังส่วนต้อนรับได้เพิ่มกราฟิกลายเส้น ลวดลายจากธรรมชาติสีฟ้า เพื่อลดความแข็งกระด้างของผนัง

ภาพประกอบ 74 ภาพแสดงส่วนฐานข้อมูลหนังสือ

ภาพแสดงส่วนฐานข้อมูลหนังสือมีการเพิ่มเติมส่วนผนังของชั้นหนังสือเฉียงให้ดีขึ้นเพื่อความแข็งแรง และสะดวกต่อการใช้งาน เนื่องจากหนังสือเมื่อไหลลงมาฝั่งเดียวจะทำให้มีน้ำหนักรวม แต่มีข้อดีคือ ประหยัดที่คั่นหนังสือ และมีการเพิ่มลวดลายกราฟิกที่ตัวเสา เปลี่ยนสีผนังโค้งจากสีดำเป็นสีเทาเข้ม และเปลี่ยนสีเบาะรองนั่งจากสีเทาเข้มเป็นสีแดง

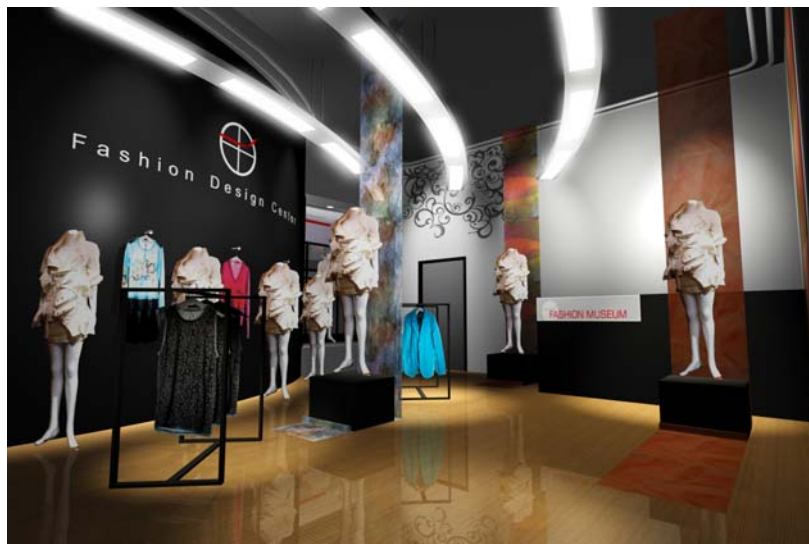
ภาพประกอบ 75 ภาพแสดง WINDOW DISPLAY ในส่วนของนิทรรศการชั่วคราว

ภาพแสดง WINDOW DISPLAY ในส่วนของนิทรรศการชั่วคราว มีการปรับเปลี่ยนจากตัวหนังสือ ด้านบนของ WINDOW DISPLAY เป็นด้านล่างและยก WINDOW DISPLAY ขึ้นมา 50 เซนติเมตร เพื่อใช้พื้นที่ด้านล่างเป็นตู้เก็บของได้ เพื่อเปิดมุมมองสำหรับการถ่ายภาพของทีโชว์ เช่น แฟชั่น กระเป๋า รองเท้า ให้ดึงดูดตัวหนังสือมากขึ้น และเพิ่มป้ายสัญลักษณ์ FASHION EXHIBITION เพื่อแสดงหน้าที่ของพื้นที่

ภาพประกอบ 76 ภาพแสดงส่วนนิทรรศการชั่วคราว

ภาพแสดงส่วนนิทรรศการชั่วคราวออกแบบเพิ่มเติมโดยใช้ไม้ทำสีเทาเป็นเส้นทางกว้างเพื่อพรางในส่วนของระบบท่อด้านบน และลงตาให้พื้นที่แคบดูกว้างขึ้น และเพิ่มเติมส่วนผ้าเพดานผิงโคมไฟแบบเข้าปรับได้เพื่อส่องขึ้นงานแสดง ติดตั้งม่านสีขาวเพื่อควบคุมแสงและสามารถย้อมแสงสีได้เมื่อจัดงานเปลี่ยนสี DISPLAY จากสีดำเป็นสีเทา

ภาพประกอบ 77 ภาพแสดงห้องนิทรรศการถาวร

ภาพแสดงห้องนิทรรศการถาวรในห้องนี้ทำหน้าที่แสดงนิทรรศการระยะยาว และยังมีการขายของที่ระลึก จึงมีองค์ประกอบหลักคือเคาน์เตอร์แคชเชียร์ เปลี่ยนโคมไฟให้เป็นรางอลูมิเนียมโค้งเป็นเส้นยาวตลอดแนวของห้อง ใส่กราฟิกสีเทาไม่ให้แข่งกับงานออกแบบ มีการทำรางเพื่อแขวนป้ายหรือผ้าแสดงนิทรรศการ ติดป้ายสัญลักษณ์ที่หน้าเคาน์เตอร์แคชเชียร์ และออกแบบเฟอร์นิเจอร์ให้เป็นแบบลอยตัวเพื่อความอเนกประสงค์ และสามารถปรับเปลี่ยนพื้นที่ได้ในอนาคต

โซนบริหาร

ภาพประกอบ 78 ภาพแสดงห้องรับคำปรึกษาการออกแบบ

ภาพแสดงห้องรับคำปรึกษาการออกแบบมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบจากการแบ่งแยกระหว่างผู้เชี่ยวชาญและผู้รับบริการ เป็นลัทธิเต๋ากลางเพื่อบรรยากาศที่เป็นกันเองมากขึ้นและสามารถใช้ห้องได้อย่างอเนกประสงค์มากขึ้น เช่นเป็นห้องประชุม ห้องทำงานปฏิบัติการออกแบบ มีจอโปรเจคเตอร์

สำหรับนำเสนอผลงาน และสามารถปรับเปลี่ยนจากห้องปรึกษาจากห้องใหญ่เป็น 2 ห้องย่อย โดยใช้
ม่านบานเพื่อกั้น และมีการติดป้าย FASHION CONSULT ที่หน้าห้อง

ภาพประกอบ 79 ภาพแสดงห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น
ภาพแสดงห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นเพิ่มกราฟิกลายเส้นสีเทาและผนังด้าน
ในเพิ่มจุดเด่นโดยทาสีผนังห้องสีเทา พร้อมตัวหนังสือ FASHION DESIGN CENTER เปลี่ยนโคมไฟ
เพดานเป็นรางอะลูมิเนียมขึ้นรูปเป็นเส้นยาวเพื่อความเรียบร้อย สบายตา มีการประดับตกแต่งกระถาง
ต้นไม้

ภาพประกอบ 80 ภาพแสดงห้องประชุม สัมมนา
ภาพแสดงห้องประชุม สัมมนา มีการเปลี่ยนรูปแบบโคมไฟเป็นอะลูมิเนียมขึ้นรูปเป็นรางยาว และ
เปลี่ยนสีพรมบนเวทีให้เป็นสีแดงและเพิ่มลวดลายกราฟิกที่ผนังของเวที

โซนบริการ

ภาพประกอบ 81 ภาพแสดงลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง

ภาพแสดงลานอเนกประสงค์กลางแจ้งที่เพิ่มระแนงไม้สีเทาที่ส่วนโค้งหน้าประตูทางเข้า กรองแสงแดด และมีการประดับกระถางต้นไม้ให้ร่มรื่นขึ้น

ผลการออกแบบภายหลังจากผู้เชี่ยวชาญประเมิน ผู้วิจัยได้ออกแบบปรับปรุงตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำทั้งในส่วนประโยชน์ใช้สอยและรูปลักษณ์ของศูนย์ออกมาเป็นแบบที่สมบูรณ์

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยเรื่อง การออกแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Xi	แทน	คะแนนที่ให้ของแต่ละคน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินในด้านรูปลักษณ์ของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบเลือกตอบแบบประเมินในด้านรูปลักษณ์ของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา โดยผู้เชี่ยวชาญ

หลักเกณฑ์ด้านรูปลักษณ์ของศูนย์

ด้านรูปลักษณ์ของศูนย์	ระดับประเมิน			
	$\bar{X}$	S.D.	T-test	แปลผล
หลักเกณฑ์ด้านรูปลักษณ์ของศูนย์				
1. ความมีเอกลักษณ์ของศูนย์ภายใต้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	4.40	0.55	1.6262	ดี
2. ความแตกต่างจากศูนย์อื่นๆ	4.40	0.89	1.0050	ดี
3. ความกลมกลืน ต่อเนื่องกับศูนย์ คณะศิลปศาสตร์	4.40	0.89	1.0050	ดี
4. ความสวยงามกลมกลืนกับอาคาร	4.40	0.55	1.6262	ดี
ผลการวัดประสิทธิภาพด้านรูปลักษณ์ของศูนย์โดยรวมเท่ากับ	4.40	0.72	1.2423	ดี

$$H_0 = 4.00$$

$$t_{0.05} = -2.132$$

จากตาราง จะพบว่า ประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ทางด้านรูปลักษณ์ มีค่ารวมเท่ากับ 4.40 คะแนน t ที่คำนวณ = 1.243 อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05

หลักเกณฑ์ด้านประโยชน์ใช้สอย

1. การจัดผังพื้นที่โดยรวมของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา

การจัดผังพื้นที่โดยรวมของศูนย์	ระดับประเมิน			
	$\bar{X}$	S.D.	T-test	แปลผล
1.1 การแบ่งพื้นที่โซน	4.60	0.55	2.439	ดีมาก
1.2 ขนาดของพื้นที่ในแต่ละโซน	4.20	0.84	0.532	ดี
1.3 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนได้ในอนาคต	3.80	0.45	-0.099	ดี
ผลรวมการจัดผังพื้นที่ใช้ประโยชน์ใช้สอยโดยรวมของศูนย์เท่ากับ	4.2	0.61	0.733	ดี

$$H_0 = 4.00$$

$$t_{0.05} = -2.132$$

จากตาราง จะพบว่า ประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา ในส่วนการจัดผังพื้นที่โดยรวมของศูนย์ มีค่าเฉลี่ยที่ 4.2 คะแนน t ที่คำนวณได้ = 0.733 อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05

2. การจัดผังพื้นที่ ในแต่ละโซน

2.1 โซนฐานข้อมูล

การจัดผังพื้นที่ในโซนฐานข้อมูล	ระดับประเมิน			
	$\bar{X}$	S.D.	T-test	แปลผล
2.1 ส่วนต้อนรับ				
2.1.1.1 ความสะดวกในการใช้งาน	4.40	0.55	1.626	ดี
2.1.1.2 ความเหมาะสมของสื่อ	4.20	0.45	0.994	ดี
2.1.1.3 การประชาสัมพันธ์	4.60	0.55	2.439	ดีมาก
2.1.1.4 รูปลักษณ์ของเฟอร์นิเจอร์	4.13	0.48	0.605	ดี
รวมการจัดผังพื้นที่ในส่วนต้อนรับ	4.32	0.58	1.233	ดี

การจัดผังพื้นที่ในโซนฐานข้อมูล (ต่อ)	ระดับการประเมิน			
	$\bar{X}$	S.D.	T-test	แปลผล
2.1.2 ส่วนนิทรรศการถาวร(Museum Store)				
2.1.2.1 พื้นที่เหมาะสมต่อการใช้งาน	4.40	0.55	1.626	ดี
2.1.2.2 ความสะดวกในการใช้งาน	4.20	0.84	0.532	ดี
2.1.2.3 ความสะดวกในการสัญจร	4.40	0.55	1.626	ดี
2.1.2.4 ความสะดวกในการดูนิทรรศการ	4.80	0.45	3.975	ดีมาก
2.1.2.5 รูปแบบการตกแต่งภายใน	4.23	0.57	0.902	ดี
รวมการจัดพื้นที่ในส่วนนิทรรศการถาวร	4.37	0.59	1.403	ดี
2.1.3 ส่วนฐานข้อมูลหนังสือ(Library zone, Book Research)				
2.1.3.1 ความพอเพียงต่อการใช้งาน	4.20	0.84	0.532	ดี
2.1.3.2 ความสะดวกในการใช้งาน	4.40	0.55	1.626	ดี
2.1.3.3 การเก็บรักษาหนังสือ	4.00	1.00	0	ดี
2.1.3.4 รูปแบบการตกแต่งภายใน	4.80	0.45	3.975	ดีมาก
รวมในส่วนพื้นที่ฐานข้อมูลหนังสือ	4.35	0.71	1.102	ดี
2.1.4 ส่วนฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ (Computer zone, Computer Research)				
2.1.4.1 ความพอเพียงต่อการใช้งาน	4.20	0.84	0.532	ดี
2.1.4.2 ความสะดวกในการใช้งาน	4.40	0.55	1.626	ดี
2.1.4.3 ความเหมาะสมในการจัดวาง	3.40	0.55	-2.439	ปานกลาง
2.1.4.4 รูปแบบการตกแต่งภายใน	4.40	0.55	1.626	ดี
รวมส่วนฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์	4.10	0.62	0.361	ดี
ผลรวมการจัดผังพื้นที่ในโซนฐานข้อมูล	4.28	0.63	0.994	ดี

$$H_0 = 4.00$$

$$t_{0.05} = -2.132$$

จากตารางที่ 2.1 จะพบว่า ประสิทธิภาพของศูนย์ในการจัดผังพื้นที่ในโซนฐานข้อมูลมีค่าเท่ากับ 4.28 คะแนน $t = 0.994$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

ประสิทธิภาพของศูนย์ในการจัดผังพื้นที่ในส่วนต้อนรับมีค่าเท่ากับ 4.32 คะแนน $t = 1.233$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

ประสิทธิภาพของศูนย์ในการจัดผังพื้นที่ส่วนนิทรรศการถาวรมูลค่าเท่ากับ 4.37 คะแนน $t = 1.403$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

ประสิทธิภาพของศูนย์ในการจัดผังพื้นที่ส่วนฐานข้อมูลหนังสือมูลค่าเท่ากับ 4.35 คะแนน $t = 1.102$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 และประสิทธิภาพของศูนย์ในการประสิทธิภาพของศูนย์ในการจัดผังพื้นที่ส่วนฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ มูลค่าเท่ากับ 4.10 คะแนน $t = 0.361$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

2.2 โซนบริหาร

การจัดผังพื้นที่ในโซนบริหาร	ระดับประเมิน			
	$\bar{X}$	S.D.	T-test	แปลผล
2.2.1 ส่วนให้คำปรึกษาทางด้านการวิจัยและพัฒนาแพชชั่น (R&D Consult)				
2.2.1.1 พื้นที่เหมาะสมต่อการใช้งาน	4.20	1.30	0.344	ดี
2.2.1.2 ความสะดวกในการใช้งาน				
เฟอร์นิเจอร์	4.00	1.22	0	ดี
2.2.1.3 ความสะดวกในการสัญจร	4.40	0.55	1.626	ดี
2.2.1.4 ความเหมาะสมของสื่อ				
นำเสนอ	4.40	0.55	1.626	ดี
2.2.1.5 รูปแบบการตกแต่งภายใน	4.60	0.55	2.439	ดีมาก
รวมโซนบริหารในส่วนให้คำปรึกษาด้านการวิจัย	4.32	0.83	0.862	ดี
2.2.2 ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์ (Office Room)				
2.2.2.1 พื้นที่เหมาะสมต่อการใช้งาน	4.40	0.55	1.626	ดี
2.2.2.2 ความสะดวกในการใช้งาน				
เฟอร์นิเจอร์	3.80	0.45	0.994	ดี
2.2.2.3 ความสะดวกในการสัญจร	4.20	0.45	0.994	ดี

การจัดผังพื้นที่ในโซนบริหาร(ต่อ)	ระดับประเมิน			
	$\bar{X}$	S.D.	T-test	แปลผล
2.2.2.4 รูปแบบการตกแต่งภายใน				
2.2.2.4.1 รูปแบบเฟอร์นิเจอร์	4.60	0.55	2.439	ดีมาก
รวมโซนบริหารในส่วนของห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์	4.25	0.50	1.118	ดี
2.2.3 ห้องประชุมสัมมนา(Samena Room)				
2.2.3.1 พื้นที่เหมาะสมต่อการใช้งาน	4.60	0.55	2.439	ดีมาก
2.2.3.2 ความสะดวกในการใช้งาน				
เฟอร์นิเจอร์	4.40	0.55	1.626	ดี
2.2.3.3 ความสะดวกในการสัญจร	3.80	0.45	-0.994	ดี
2.2.3.4 ความเหมาะสมของสื่อ				
นำเสนอ	4.20	0.45	0.994	ดี
2.2.3.5 รูปแบบการตกแต่งภายใน	4.60	0.55	2.439	ดีมาก
รวมโซนบริหารส่วนห้องประชุมสัมมนา	4.32	0.51	1.403	ดี
ผลรวมการจัดผังพื้นที่ในโซนบริหาร	4.29	0.7	0.926	ดี

$$H_0 = 4.00$$

$$t_{0.05} = -2.132$$

ประสิทธิภาพของศูนย์ในการจัดผังพื้นที่ในโซนบริหารมีค่าเท่ากับ 4.29 คะแนน $t = 0.926$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

ประสิทธิภาพของศูนย์ในการจัดผังพื้นที่รวมโซนบริหารในส่วนให้คำปรึกษาด้านการวิจัยมีค่าเท่ากับ 4.32 คะแนน $t = 0.862$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

ประสิทธิภาพของศูนย์ในการจัดผังพื้นที่รวมโซนบริหารในส่วนของห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์มีค่าเท่ากับ 4.25 คะแนน $t = 1.118$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

ประสิทธิภาพของศูนย์ในการจัดผังพื้นที่รวมโซนบริหารส่วนห้องประชุมสัมมนามีค่าเท่ากับ 4.32 คะแนน $t = 1.403$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

2.3 โชนบริการ

การจัดผังพื้นที่ในโชนบริการ	ระดับประเมิน			
	$\bar{X}$	S.D.	T-test	แปลผล
2.3.1 ลานอเนกประสงค์ (Service Space)				
2.3.1.1 ความเหมาะสมในการต่อเติม				
ส่วนหลังคา	4.40	0.89	1.005	ดี
รวมโชนบริการในส่วนลานอเนกประสงค์	4.40	0.89	1.005	ดี
ผลรวมการจัดผังพื้นที่ในโชนบริการ	4.40	0.89	1.005	ดี

$$H_0 = 4.00$$

$$t_{0.05} = -2.132$$

ประสิทธิภาพของศูนย์ในการจัดผังพื้นที่รวมการจัดผังพื้นที่ในโชนบริการมีค่าเท่ากับ 4.40 คะแนน $t = 1.005$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบปลายเปิดสำหรับปลายเปิดสำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมินแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและให้ข้อเสนอแนะ โดยแบ่งตามโชนได้ดังนี้

1. ด้านรูปลักษณ์ของศูนย์

1.1 ถนนที่เรียบแข็งทำให้รู้สึกอึดอัดได้

1.2 สีดำและขาวของผนังทำให้เกิดความรู้สึกขัดแย้ง

1.3 เนื่องจากพื้นที่นี้คือศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น โคมไฟควรออกแบบให้ทันสมัยขึ้นเพื่อให้เข้ากับศูนย์และเป็นเอกลักษณ์ของศูนย์

1.4 พื้นที่บางส่วนของศูนย์มีลักษณะยาวทำให้เกิดความรู้สึกแคบเล็ก

2. ด้านประโยชน์ใช้สอย

2.1 โชนฐานข้อมูล

2.1.1 ส่วนต้อนรับอาจทำให้เกิดอันตรายได้เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินเนื่องจากมี Display มากีดขวางการเดินทางเข้าออกศูนย์ ไปยังบันไดหนีไฟและลิฟต์

2.1.2 เนื่องจากชั้นหนังสือเรียงอาจทำให้น้ำหนักของหนังสือตกอยู่ด้านใดด้านหนึ่ง อาจทำให้การนำหนังสือออกมาใช้ยากขึ้น

2.1.3 จำนวนคอมพิวเตอร์ของศูนย์มีน้อยเกินไปอาจจะไม่พอสำหรับการใช้งาน

2.2 โชนบริการ

2.2.1 ห้องให้คำปรึกษา มีการตั้งโต๊ะในการแยกฝั่งของผู้เชี่ยวชาญและผู้มาใช้บริการ ทำให้เกิดความรู้สึกแบ่งแยก

2.2 ตู้ Window Display ตัวหนังสืออยู่ด้านบนอาจทำให้การถ่ายภาพสิ่งของที่วางอยู่ไม่ติดชื่อของศูนย์

2.3 ห้อง Office ควรมีพื้นที่สำหรับการใช้งานกลุ่มในการออกแบบ

2.3 โซนบริการ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งในการนำเสนอรูปแบบของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล 4 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเชิงทฤษฎี ได้แก่ ข้อมูลของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ข้อมูลอาคารการศึกษาและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และทฤษฎีการออกแบบ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลสถาบันสอนแพชั่นในประเทศผู้นำแพชั่นของโลก ได้แก่ อังกฤษ อิตาลี ญี่ปุ่น สิงคโปร์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลจากศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นและเครื่องประดับเดิม อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์

ส่วนที่ 4 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้กำหนดนโยบายของศูนย์และผู้เกี่ยวข้องกับศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดรูปแบบของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

1. ข้อมูลด้านประโยชน์ใช้สอยภายในศูนย์ แบ่งออกเป็น 4 โซน ได้แก่

โซนบริการ มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. พื้นที่อเนกประสงค์ เปิดโล่ง

โซนฐานข้อมูล มีองค์ประกอบดังนี้

1. ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์

2. ห้องประชุมสัมมนา

3. ห้องรับคำปรึกษาอเนกประสงค์

โซนบริหาร มีองค์ประกอบดังนี้

1. ส่วนต้อนรับ

2. นิทรรศการชั่วคราว

3. นิทรรศการถาวร

4. ฐานข้อมูลหนังสือและคอมพิวเตอร์

โซนการศึกษา (ตั้งอยู่ในส่วนของศูนย์เดิมอาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

ส่วนด้านรูปลักษณะของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น

เน้นประโยชน์ใช้สอยที่ออกแบบประสงค์ มีความเป็นสากลทันสมัย สอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ มีการเปิดผ้าเพดาน เพิ่มความโปร่งโล่งใน รูปแบบ โมเดิร์น เส้นเฉียง ในการออกแบบเฟอร์นิเจอร์ แทนความรวดเร็ว ฉับไวของแพชั่น วัสดุที่ใช้เป็นวัสดุที่ทันสมัย ทนทาน ทำความสะอาดง่าย รูปลักษณะที่ออกมา จะมีลักษณะดังรูปภาพ ส่วนสี ที่ใช้ คือสีขาว 80% สีเทา 15% สีดำ 5% เนื่องจากสีขาว สีเทา และสีดำนั้น เป็นสีในรูปแบบทันสมัย ดัดเรื่องของสีเส้นที่เป็นส่วนตกแต่งออกไป จะทำให้ไม่แข่งกับงานออกแบบแพชั่น และเป็นสีที่อยู่ได้นานไม่เปื้อนง่าย

2.สร้างแบบร่างของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น โดยเสนอเป็นแบบแปลน

3. ตรวจสอบแบบร่างโดยผู้เชี่ยวชาญ

4. ออกแบบครั้งที่1 โดยนำเสนอแบบแปลนและรูปทัศนียภาพ3มิติ ในรูปแบบภาพนิ่ง

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นและพัฒนาแบบ ประเมินผลประสิทธิภาพแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 กลุ่ม คือ ผู้เชี่ยวชาญทางสถาปัตยกรรมภายใน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านแพชั่นและเครื่องประดับ 4 คนผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดนิทรรศการ 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบประเมินผลการตกแต่งภายในของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยการประเมิน แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดค่าคะแนน (Weight) ออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคอร์ต์ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540:114)

ตอนที่ 2 เป็นแบบปลายเปิด สำหรับผู้ตอบแบบประเมินแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและให้ข้อเสนอแนะ

เมื่อมีการสอบถามเสร็จแล้วผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้ไปออกแบบปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และผลการประเมิน จากนั้นนำเสนอในรูปแบบภาพเคลื่อนไหว 3 มิติ

สรุปข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของศูนย์

ผลการวิเคราะห์ในส่วนของการจัดผังพื้นที่โดยรวมของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนาจากตาราง จะพบว่า ประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา ในส่วนการจัดผังพื้นที่โดยรวมของศูนย์มีค่าเฉลี่ยที่ 4.2 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งการแบ่งพื้นที่โซนมีค่าสูงสุด 4.60 คะแนน และค่าที่ต่ำสุดคือ 3.80คะแนน ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น ภาพรวม

ในของส่วนของรูปลักษณะ มีค่ารวมเท่ากับ 4.40 คะแนน $t = 1.2423$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นทั้ง 3 โซน ดังนี้

โซนฐานข้อมูล ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนาแพชั่น เช่น ส่วนต้อนรับ มีค่าเฉลี่ยที่ 4.2 อยู่ในเกณฑ์ดี ในส่วนนิทรรศการถาวรมีค่าเฉลี่ย 4.37 อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนฐานข้อมูลหนังสือ มีค่าเฉลี่ย 4.35 อยู่ในเกณฑ์ดี และในส่วนฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ย 4.37 ที่อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ในส่วนปริมาณคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ย 3.40 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ดังนั้นผลการจัดผังพื้นที่โดยรวมของศูนย์ ในส่วนโซนฐานข้อมูล มีค่าเฉลี่ย 4.28 คะแนน $t = 0.994$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05

โซนบริหาร ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนาแพชั่น พบว่าประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารเพื่อการศึกษาและพัฒนา ในส่วนการจัดผังในโซนบริหาร ส่วนให้คำปรึกษาทางด้านวิจัยและพัฒนาแพชั่น มีค่าเฉลี่ย 4.32 อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์ มีค่าเฉลี่ย 4.25 อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม มีค่าเฉลี่ย 4.25 อยู่ในเกณฑ์ดี และในส่วนห้องประชุมสัมมนา มีค่าเฉลี่ย 4.32 อยู่ในเกณฑ์ดี ดังนั้นผลการจัดผังพื้นที่ในโซนบริหารมีค่าเฉลี่ย 4.29 คะแนน $t = 0.926$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05

โซนบริการ พบว่าประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารพัฒนาวัตกรรมความรู้ในส่วนของโซนบริการ มีค่าเฉลี่ย 4.40 คะแนน $t = 1.005$ อยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น สามารถอภิปรายผลตามหลักการประเมิน 2 หลักเกณฑ์ได้ดังนี้

1. หลักเกณฑ์ด้านรูปลักษณะโดยรวมของศูนย์ โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี พบว่า ผนังที่เรียบแข็งทำให้รู้สึกอึดอัดได้ และในส่วนของสีของผนังที่เป็นสีดำและขาวของผนังทำให้เกิดความรู้สึกขัดแย้ง ซึ่งสอดคล้องกับที่ ชะลูต นิ่มเสมอ (ชะลูต.2538: 61) ได้กล่าวถึงการใช้สี การใช้สีมีอยู่ 2 วิธีใหญ่ ๆ คือ การใช้สีกลมกลืน กับการใช้สีตัดกัน แต่จะให้สีกลมกลืนหรือตัดกัน เพียงไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของศิลปินแต่ละคนในงานแต่ละงาน การใช้สีก็เช่นเดียวกับการใช้ทัศนธาตุอื่นๆ ถ้ากลมกลืนจนเกินไปก็จืดชืดและน่าเบื่อ ถ้าตัดกันเกินไปก็เกิดความขัดแย้งสับสนจนทนไม่ได้ การใช้

น้ำหนักแบบขัดแย้ง การตัดกันของดำและขาว เป็นการขัดแย้งกันอย่างยิ่งของน้ำหนัก ส่วนการตัดกันของเทากับขาวหรือเทาอ่อนกับดำ เป็นการขัดแย้งในปริมาณที่น้อยกว่า

โคมไพควรรออกแบบให้ทันสมัยขึ้นเพื่อให้มีความน่าสนใจและมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างของศูนย์ ซึ่งสอดคล้องกับที่ ชะลูต นิมเสมอ (ชะลูต.2538:180) ได้กล่าวถึงเรื่องเอกภาพของทัศนธาตุ ว่าด้วยเรื่องของการใช้เส้นแบบประสาน การซ้ำของเส้นนอน ซึ่งให้จังหวะและความเคลื่อนไหวในลักษณะนี้ไม่สอดคล้องกับศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น เครื่องประดับ ที่ควรแสดงรูปแบบที่เคลื่อนไหว แตกต่าง น่าสนใจ ด้วยการใช้ เส้น รูปทรง และทิศทางที่แตกต่างกัน ในส่วนของทางเดินบางส่วนของศูนย์ที่เป็นทางยาวทำให้เกิดความรู้สึกแคบเล็ก ซึ่งคุณ ชะลูต นิมเสมอ (ชะลูต.2538:69) ได้กล่าวไว้ว่า ที่ว่างของงานสถาปัตยกรรมและประติมากรรมเป็นที่ว่างจริงๆที่สามารถสัมผัสได้ เราเรียกว่าที่ว่างจริง หรือที่ว่างกายภาพ ส่วนที่ว่างในงานศิลปะการแสดงความรู้สึกตื้น เป็นที่ว่างลวงตาที่เกิดขึ้นจากกรรมวิธีการประกอบกันของทัศนธาตุ เราเรียกที่ว่างชนิดนี้ว่า ที่ว่างลวงตา ซึ่งทางเดินของศูนย์นั้นเป็นที่ว่างจริงน้อย แต่เราสามารถให้ ที่ว่างลวงตา มาช่วยในการขยายพื้นที่ให้กว้างขวางขึ้น

2. ด้านประโยชน์ใช้สอย แบ่งออกเป็น 3 โซน คือ โซนฐานข้อมูล, โซนบริหาร และโซนบริการ มีเกณฑ์โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดีทั้ง 3 โซน พบว่า

2.1 โซนฐานข้อมูล ส่วนของการจัดพื้นที่ต้อนรับนั้น ที่ใช้เป็นพื้นที่แสดงนิทรรศการชั่วคราว อาจทำให้เกิดอันตรายได้เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินเนื่องจากมี Display มากีดขวางทางเดินทางเข้าออกศูนย์ ไปยังบันไดหนีไฟและลิฟต์ ในส่วนฐานข้อมูลหนังสือชั้นหนังสือที่มีลักษณะเอียงอาจทำให้น้ำหนักของหนังสือตกอยู่ด้านใดด้านหนึ่ง อาจทำให้การนำหนังสือออกมาใช้ยากขึ้น และในส่วนของฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นจำนวนคอมพิวเตอร์ของศูนย์มีน้อยเกินไป อาจจะไม่เพียงพอต่อการใช้งาน

2.2 โซนบริหาร ห้องให้คำปรึกษา มีการตั้งโต๊ะในการแยกฝั่งของผู้เชี่ยวชาญและผู้มาใช้บริการ ทำให้เกิดความรู้สึกแบ่งแยกซึ่งสอดคล้องกับที่ (นภาพรรณ สุทธะพินทุ .2548:31) ได้กล่าวถึงการจัดสำนักงานแบบแยกเป็นห้องเฉพาะ โดยมีองค์ประกอบ คือ โต๊ะส่วนตัว และเก้าอี้สนทนา จะเหมาะสมกับการจัดโต๊ะผู้บริหารมากกว่าการจัดในลักษณะของห้องประชุม และในส่วนของตู้ Window Display ตัวหนังสืออยู่ด้านบนอาจทำให้การถ่ายภาพสิ่งของที่วางอยู่อาจจะทำให้ไม่ติดชื่อของศูนย์

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องรูปแบบการศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น มีข้อเสนอแนะดังนี้
ด้านรูปลักษณ์ของศูนย์

ผนังที่เรียบแข็งแรงสามารถใช้แสงและสีสันทดล้วยกราฟิกช่วยให้น่าสนใจขึ้น และยังช่วยลดความแข็งกระด้างของผนัง

สีดำของผนังเปลี่ยนเป็นสีเทาเข้มเพื่อลดความขัดแย้งลงระหว่างสีขาวและดำ

โคมไฟสร้างเป็นอวลูมิเนียมรางยาว เพื่อเพิ่มความทันสมัยให้กับศูนย์

ทางเดินบางส่วนที่มีลักษณะยาว ใช้ไม้ระแนงติดเพดาน และเส้นยาวเพื่อหลอกตาทำให้รู้สึกกว้างมากขึ้น

ด้านประโยชน์ใช้สอย

1. โซนฐานข้อมูล

ตัดส่วนของ Display ลอยตัวออกไป เพื่อความสะดวกในการสัญจร

ชั้นหนังสือชั้นที่เอียงเพิ่มความถี่ของเสามากขึ้นเพื่อลดน้ำหนักที่กดทับไปที่หนังสือ

จำนวนคอมพิวเตอร์ของศูนย์สามารถปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสมในการใช้งานในพื้นที่

2. โซนบริหาร

โต๊ะในห้องให้คำปรึกษามีการปรับเปลี่ยนเป็นการล้อมโต๊ะกลางเพื่อให้บรรยากาศที่เป็นกันเอง และยังช่วยให้สามารถใช้เป็น Office ที่ใช้ในการออกแบบเป็นกลุ่มเพิ่มเติมได้

ในส่วนของผู้ Window Display ตัวหนังสืออยู่ด้านบนอาจทำให้การถ่ายภาพสิ่งของที่วางอยู่อาจจะทำให้ไม่ติดชื่อของศูนย์ จึงควรย้ายตัวหนังสือมาอยู่ส่วนล่าง

3. โซนบริการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่องรูปแบบการศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรศึกษาต่อเนื่องในเรื่องของการออกแบบเฟอร์นิเจอร์ลอยตัว สำหรับใช้ภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นเพิ่มเติม เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการออกแบบตกแต่งภายในมากขึ้น
2. ปัญหาในเรื่องความจำกัดของพื้นที่ทำให้ ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่น อาคารการศึกษาวิจัยและพัฒนา มีองค์ประกอบ 3 โซนได้แก่ โซนฐานข้อมูล โซนบริหาร โซนบริการ ส่วนโซนการศึกษาต้องแยกไปอยู่ที่ศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นเดิม คณะศิลปกรรมศาสตร์
3. ควรศึกษาต่อเนื่องในเรื่องของการออกแบบเฟอร์นิเจอร์ลอยตัว สำหรับใช้ภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชั่นเพิ่มเติม เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการออกแบบตกแต่งภายในมากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรกมล คำสุข.2548.รายงานการเดินทางดูงาน ภายใต้โครงการทุนเพื่อพัฒนาบุคลากรเพื่อการศึกษา
อบรม ดูงาน ทางด้านธุรกิจแฟชั่น ในประเทศ และต่างประเทศเพื่อโครงการจัดตั้งศูนย์ศึกษา
และพัฒนาแฟชั่น)
- ชาญศักดิ์ อภัยพิพัฒน์ . 2545. เทคนิคการออกแบบระบบแสงสว่าง ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ ฯ .
สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย – ญี่ปุ่น)
- มศว พลวัต ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 พฤศจิกายน – ธันวาคม 2547
- มศว พลวัต ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม – กุมภาพันธ์ 2549, 4 – 5
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด.2547.วารสารส่งเสริมการลงทุน. กรุงเทพฯ ฯ . 75 – 79
- ภาควิชาออกแบบทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . 2543. หลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ : ศิลปะเครื่องประดับ (หลักสูตรปรับปรุง
เพิ่มสาขาวิชา พ.ศ. 2543). 14 -15
- คณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . 2547. ยุทธศาสตร์การบริหาร
มหาวิทยาลัย . ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคม
- ธีรศักดิ์ อัครบวร . (2537) . นิทรรศการและการจัดการแสดง . กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- นวนน้อย บุญวงษ์ 2542. หลักการออกแบบ . กรุงเทพฯ ฯ . สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผศ.นภาพรณ สุทธะพินทุ.(2545). ออกแบบตกแต่งภายใน.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. (53-76)
- ผศ. ประเสริฐ ศิลรัตน์ . 2546. การออกแบบนิทรรศการ. สำนักพิมพ์ศิลปประภา . กรุงเทพฯ ฯ .
- รองศาสตราจารย์วัฒนะ จุฑะวิภาต .(2546) .ศิลปะการออกแบบตกแต่งภายใน.กรุงเทพฯ: บริษัทจูน
พับลิชชิง จำกัด.
- วัฒนะ จุฑะวิภาต . 2542. ศิลปะการจัดนิทรรศการ. กรุงเทพฯ ฯ . สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- รองศาสตราจารย์วัฒนะ จุฑะวิภาต .(2534) .ศิลปะการออกแบบตกแต่งภายใน.กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิค.
- รศ. ศิริวรรณ เสรีรัตน์ , ผศ. สมชาย หิรัญกิตติ , ขวลิต ประภาวนนท์ . 2543. การบริหาร
สำนักงานแบบใหม่ ฉบับปรับปรุง . กรุงเทพฯ ฯ . บริษัท ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด
- ศักดิ์ ศิริพันธุ์ . 2537. เทคนิคการถ่ายภาพ. กรุงเทพฯ ฯ . บริษัท ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด
- สุทธิเกตุดี ทัดพิทักษ์กุล. 2546. วารสารส่งเสริมการลงทุน. กรุงเทพฯ ฯ . 26 – 29
- อรัญ วานิชกร. วารสาร Fash Fashion at Swu house. กรุงเทพฯ ฯ .29-34 , 35- 48

อรัญ วานิชกร. *วารสาร Fash Fashion at Swu house vol.2*. กรุงเทพฯ . 10 – 13

อรัญ วานิชกร.2547.*การศึกษาดูงาน Central Saint Martins College of Art and Design.และ*

London College of Fashion.UK.เพื่อโครงการจัดตั้งศูนย์ศึกษาและพัฒนาแฟชั่น

อรัญ วานิชกร .2547 .*วารสารคณะศิลปกรรมศาสตร์* กรุงเทพฯ .

Jones J. Sue. 2002. *Fashion design*. London. Laurence King Publishing.

Karlen Mark. *Space planning*. Second edition .John wiley& sons,inc.

Larkin Tara. *Interior Styling and Dressing Course (2004) Central Saint Martins College of Art and Design.UK.*

Myerson Jeremy. 2000. *International interiors*. London. Laurence King Publishing.

Pamela Hatton. *Designing Object for Interior Course (2004) Central Saint Martins College of Art and Design.UK.*

Panero Julius. *Human Dimansion& Interior Space*. Whitney Library of Design. New york

Reader's Digest. 1978. *Complete Guide to Sewing*. Hong Kong. The Reader's Digest Association, Inc.

Eduardo Soto-Medina .*The University of Maryland Center for the visual arts*. Master of Architecture, 2006

Vanessa T. *Eng.Sustainable building museum for Washington, D.C.*2003

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบประเมินประสิทธิภาพ

แบบประเมินผลรูปแบบของศูนย์การศึกษา
และพัฒนาแฟ้ม อาครเพื่อการศึกษาและพัฒนา
กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญทางสถาปัตยกรรมและตกแต่งภายใน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบเลือกตอบในแต่ละข้อเพียงช่องเดียวในตาราง โดยเป็นการประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดค่าคะแนน (Weight) ออกเป็น 5 ระดับ

- 5 หมายถึง ผลการประเมินระดับดีมาก
- 4 หมายถึง ผลการประเมินระดับดี
- 3 หมายถึง ผลการประเมินระดับพอใช้
- 2 หมายถึง ผลการประเมินระดับควรปรับปรุง
- 1 หมายถึง ผลการประเมินระดับใช้ไม่ได้

แบบประเมินผลของศูนย์

ประสิทธิภาพของศูนย์	ความคิดเห็น				
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ใช้ไม่ได้
หลักเกณฑ์ด้านรูปลักษณ์ของศูนย์					
1. ความมีเอกลักษณ์ของศูนย์ภายใต้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ					
2. ความแตกต่างจากศูนย์อื่นๆ					
3. ความกลมกลืน ต่อเนื่องกับศูนย์ คณะศิลปศาสตร์					
4. ความสวยงามกลมกลืนกับอาคาร					
5. ความเหมาะสมของสีเพื่เน้นผลงานแฟ้มและเครื่องประดับ					

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของท่านที่มีต่อรูปแบบของศูนย์

.....

.....

.....

.....

หลักเกณฑ์ด้านประโยชน์ใช้สอย

1. การจัดผังพื้นที่(Layout)โดยรวมของศูนย์

ประสิทธิภาพของศูนย์	ความคิดเห็น				
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ใช้ไม่ได้
1.1 การแบ่งพื้นที่โซน					
1.2 ขนาดของพื้นที่ในแต่ละโซน					
1.3 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนได้ในอนาคต					

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของท่านที่มีต่อรูปแบบของศูนย์

.....

.....

.....

.....

2. การจัดผังพื้นที่(Layout)ในแต่ละโซน

1.4 โซนฐานข้อมูล

ประสิทธิภาพของศูนย์	ความคิดเห็น				
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ใช้ไม่ได้
2.1.1 ส่วนต้อนรับ					
2.1.1.1 ความสะดวกในการใช้งาน					
2.1.1.2 ความเหมาะสมของสื่อ					
2.1.1.3 การประชาสัมพันธ์					
2.1.1.4 รูปลักษณ์ของเฟอร์นิเจอร์					
2.1.1.4.1 ความสะดวกในการใช้งาน					
2.1.1.4.2 ความสะดวกในการสัญจร					

ประสิทธิภาพของศูนย์(ต่อ)	ความคิดเห็น				
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ใช้ไม่ได้
2.1.1.4.3 ความสะดวกในการดูนิทรรศการ					
2.1.1.4.4 รูปแบบการตกแต่งภายใน					
2.1.3 ส่วนนิทรรศการถาวร(Museum Store)					
2.1.3.1 พื้นที่เหมาะสมต่อการใช้งาน ความสะดวกในการใช้งาน					
2.1.2.3 ความสะดวกในการสำรวจ					
2.1.2.4 ความสะดวกในการดูนิทรรศการ					
2.1.2.5 รูปแบบการตกแต่งภายใน					
2.1.4 ส่วนฐานข้อมูลหนังสือ(Library zone, Book Research)					
2.1.4.1 ความพอเพียงต่อการใช้งาน					
2.1.4.2 ความสะดวกในการใช้งาน					
2.1.4.3 การเก็บรักษาหนังสือ					
2.1.4.4 รูปแบบการตกแต่งภายใน					
2.1.5 ส่วนฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ (Computer zone, Computer Research)					
2.1.5.1 ความพอเพียงต่อการใช้งาน					
2.1.5.2 ความสะดวกในการใช้งาน					
2.1.5.3 ความเหมาะสมในการจัดวาง					
2.1.5.4 รูปแบบการตกแต่งภายใน					

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของท่านที่มีต่อรูปแบบของศูนย์

.....

.....

.....

.....

2.2 โซนบริหาร

ประสิทธิภาพของศูนย์	ความคิดเห็น				
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ใช้ไม่ได้
2.2.1 ส่วนให้คำปรึกษาทางด้านการวิจัยและพัฒนาแพชชั่น (R&D Consult)					
2.2.1.1 พื้นที่เหมาะสมต่อการใช้งาน					
ความสะดวกในการใช้งานเฟอร์นิเจอร์					
2.2.1.3 ความสะดวกในการสัญจร					
2.2.1.4 ความเหมาะสมของสีโทนนำเสนอ					
2.2.1.5 รูปแบบการตกแต่งภายใน					
2.2.1.5.1 รูปแบบเฟอร์นิเจอร์					
2.2.2 ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ศูนย์ (Office Room)					
2.2.2.1 พื้นที่เหมาะสมต่อการใช้งาน					
2.2.2.2 ความสะดวกในการใช้งานเฟอร์นิเจอร์					
2.2.2.3 ความสะดวกในการสัญจร					
2.2.2.4 รูปแบบการตกแต่งภายใน					
2.2.3 ห้องประชุมสัมมนา (Samena Room)					
2.2.3.1 พื้นที่เหมาะสมต่อการใช้งาน					

ประสิทธิภาพของศูนย์(ต่อ)	ความคิดเห็น				
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ใช้ไม่ได้
2.2.3.2 ความสะดวกในการใช้งาน เฟอร์นิเจอร์					
2.2.3.3 ความสะดวกในการสัญจร					
2.2.3.4 ความเหมาะสมของสีโทนนำเสนอ					
2.2.3.5 รูปแบบการตกแต่งภายใน					

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของท่านที่มีต่อรูปแบบของศูนย์

.....

.....

.....

.....

2.3 โซนบริการ

ประสิทธิภาพของศูนย์	ความคิดเห็น				
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ใช้ไม่ได้
2.3.1 ลานอเนกประสงค์ (Service Space)					
2.3.1.1 ความเหมาะสมในการต่อเติม					
ส่วนหลังคา					

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของท่านที่มีต่อรูปแบบของศูนย์

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

ชื่อ	รศ. วรณรัตน์ ตั้งเจริญ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	170 ซอย วงศ์สว่าง 7 ถนน วงศ์สว่าง บางซื่อ กทม.
ตำแหน่งที่ทำงาน	รองศาสตราจารย์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประวัติการศึกษา	กศ.ษ. (ศิลปศึกษา) วิทยาลัยวิชาการศึกษา M.S. (Art Ed) Bemidji State University Minnesota U.S.A
ชื่อ	ผศ. สีนารถ เลิศไพโรจน์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	8/21 หมู่ 8 ซ.บางนา 30 ถ.บางนา-ตราด เขต บางนา กรุงเทพฯ
ตำแหน่งหน้าที่ทำงาน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองคณบดี ฝ่ายบริหาร และจัดการทรัพยากร คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สาขาออกแบบทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประวัติการศึกษา	สถ.บ.(ศิลปอุตสาหกรรม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขต ลาดกระบัง M.S. (Pratt Institute) NY, U.S.A.
ชื่อ	ผ.ศ. สุรชาติ ทินานนท์
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประวัติการศึกษา	ศิลปบัณฑิต (โสตทัศนศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร ครุศาสตรมหาบัณฑิต (โสตทัศนศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อ	อาจารย์ รวิเทพ มุสิกะปาน
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สุขุมวิท23 เขตวัฒนา กทม.
ตำแหน่งหน้าที่ทำงาน	อาจารย์ประจำสาขาการออกแบบทัศนศิลป์ วิชาเอกการออกแบบแฟชั่น กรรมการโครงการจัดตั้งศูนย์ การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น แห่ง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	สาขาการออกแบบทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประวัติการศึกษา	คบ.ศิลปศึกษา / กศม. ศิลปศึกษา Fashion Design /jeoffrin Bys enseignement prive desarts de la mode. Bangkok/Paris Flat Knitting Design and Machine./ Shima Seiki Design Center. Japan. Experimental Fashion Design. / Central Saint Martins College of art & Design. UK.
ชื่อ	อาจารย์ จาริยา โกสยตระกูล
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	หัวหน้าสาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี (สาขาออกแบบสื่อสาร) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปริญญาโท (ศิลปศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5731

ที่ ศร 0519.12/72/5

วันที่ ๗ พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นายอรรถ วานิชกร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชันอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการความรู้สู่ชุมชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์อุทัย สุวคันทรกุล และ อาจารย์วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ ทินานนท์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบประเมินรูปแบบของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชันอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการความรู้สู่ชุมชน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอรรถ วานิชกร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศร 0519.12/72/5

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สินีนารถ เลิศไพฑูรย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมิน

เนื่องด้วย นายอรรถ วานิชกร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชันอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการความรู้สู่ชุมชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์อุปวิทย์ สุวคันทรกุล และ อาจารย์วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบประเมินรูปแบบของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชันอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการความรู้สู่ชุมชน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอรรถ วานิชกร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติศาสตร์ โทรศัพท์ 02-6441000 ต่อ 5118

ที่ ศธ 0519.12/๗๒/๑๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

พศจิกายน 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์วิเทพ มุสิกป่าน กรรมการศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมิน

เนื่องด้วย นายอรรถ วานิชกร นิตยระดับปริญญาโท สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชันอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการความรู้ชุมชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์อุฬารีย์ สุวคันธกุล และ อาจารย์วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบประเมินรูปแบบของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชันอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการความรู้ชุมชน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอรรถ วานิชกร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 02-6441000 ต่อ 5118

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5731

ที่ ศร 0519.12/๒๕๔

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เนื่องด้วย นายอรรถ วานิชกร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการความรู้สู่ชุมชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์อุทัย สุวคันทรกุล และ อาจารย์วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขออนุญาตสัมภาษณ์ท่าน ในหัวข้อเรื่อง 1) วัตถุประสงค์ของผู้กำหนดนโยบายที่มีต่อศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น 2) การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น และ 3) พื้นที่ของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นและภาพรวมภายในอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการวิชาความรู้สู่ชุมชน ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายอรรถ วานิชกร ได้สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5731

ที่ ศร 0519.12/๖๖๔๙

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา

เนื่องด้วย นายอรรถ วานิชกร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการความรู้สู่ชุมชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์อุปวิทย์ สุวคันชกุล และ อาจารย์วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขออนุญาตสัมภาษณ์ท่าน ในหัวข้อเรื่อง 1) วัตถุประสงค์ของผู้กำหนดนโยบายที่มีต่อศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น 2) การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น และ 3) พื้นที่ของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นและภาพรวมภายในอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการวิชาความรู้สู่ชุมชน ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายอรรถ วานิชกร ได้สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5731

ที่ ศร 0519.12/4051

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นายอรรถ วานิชกร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการความรู้สู่ชุมชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์อุทัย สุวคันทรกุล และ อาจารย์วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขออนุญาตสัมภาษณ์ท่าน ในหัวข้อเรื่อง 1) วิทยทัศน์ของผู้กำหนดนโยบายที่มีต่อศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น 2) การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่น และ 3) พื้นที่ของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชั่นและภาพรวมภายในอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการวิชาความรู้สู่ชุมชน ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายอรรถ วานิชกร ได้สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5731

ที่ ศร 0519.12/๗๕๐

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ประธานโครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่น

เนื่องด้วย นายอรรถ วานิชกร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่นอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการความรู้สู่ชุมชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์อุปวิทย์ สุวกันทรกุล และ อาจารย์วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขออนุญาตสัมภาษณ์ท่าน ในหัวข้อเรื่อง 1) วัตถุประสงค์ของผู้กำหนดนโยบายที่มีต่อศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่น 2) การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่น และ 3) พื้นที่ของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแพชชั่นและภาพรวมภายในอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการวิชาความรู้สู่ชุมชน ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายอรรถ วานิชกร ได้สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

2 ๑.๑๕๗

บันทึกข้อความ

คณะศิลปกรรมศาสตร์
รับที่..... 3205
วันที่ 16 พ.ย. 2548
เวลา 15.40 น.

ลงนามรับเรื่องด้วย

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5731

ที่ ศธ 0519.12/๒๕๔๘

วันที่ 1๐ พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ประธานโครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชัน

เนื่องด้วย นายอรรถ วานิชกร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การออกแบบตกแต่งภายในศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชันอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการความรู้ชุมชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์อุทัย สุวคันธกุล และ อาจารย์วีโรจน์ เอ็งสุโสภณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขออนุญาตสัมภาษณ์ท่าน ในหัวข้อเรื่อง 1) วัตถุประสงค์ของผู้กำหนดนโยบายที่มีต่อศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชัน 2) การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชัน และ 3) พื้นที่ของศูนย์การศึกษาและพัฒนาแฟชันและภาพรวมภายในอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการวิชาความรู้ชุมชน ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายอรรถ วานิชกร ได้สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร. อรรถ วานิชกร นิสิตระดับปริญญาโท
ขอสัมภาษณ์
ม.ล. 16 พ.ย. 2548
๑๖.๑๕๗

อนุสรณ์และเพื่อ รพ. ๑๕๔๘๖๖

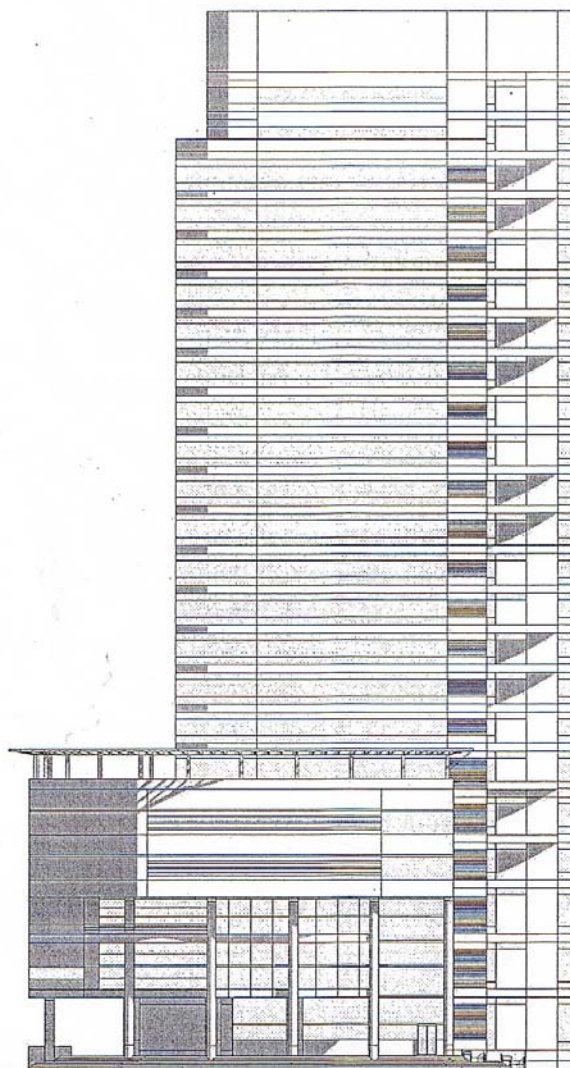
รักษาการแทน

๑๖ พ.ย. ๒๕๔๘

ภาคผนวก ง

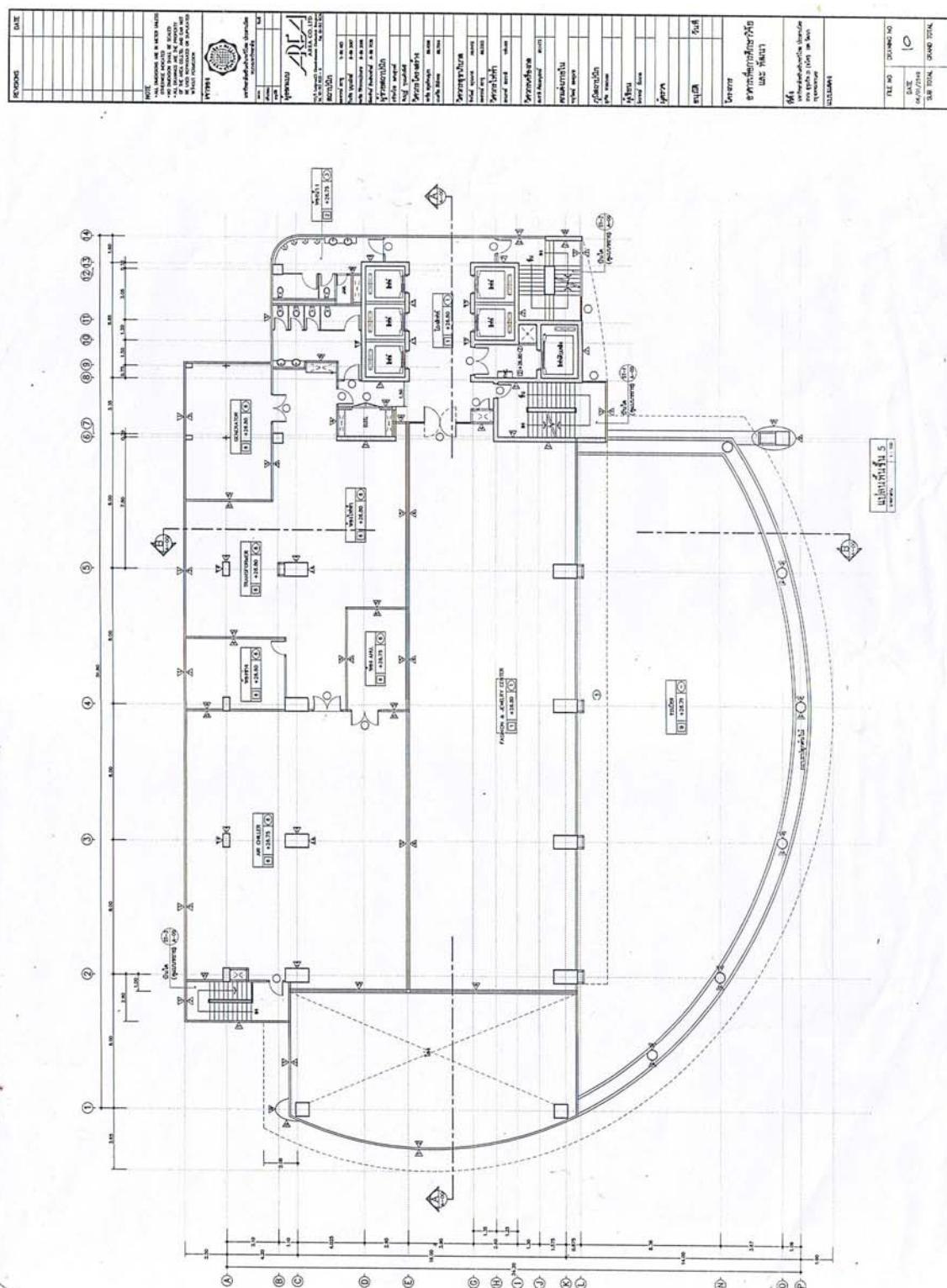
ข้อมูลแบบอาคารและแบบร่างการออกแบบศูนย์

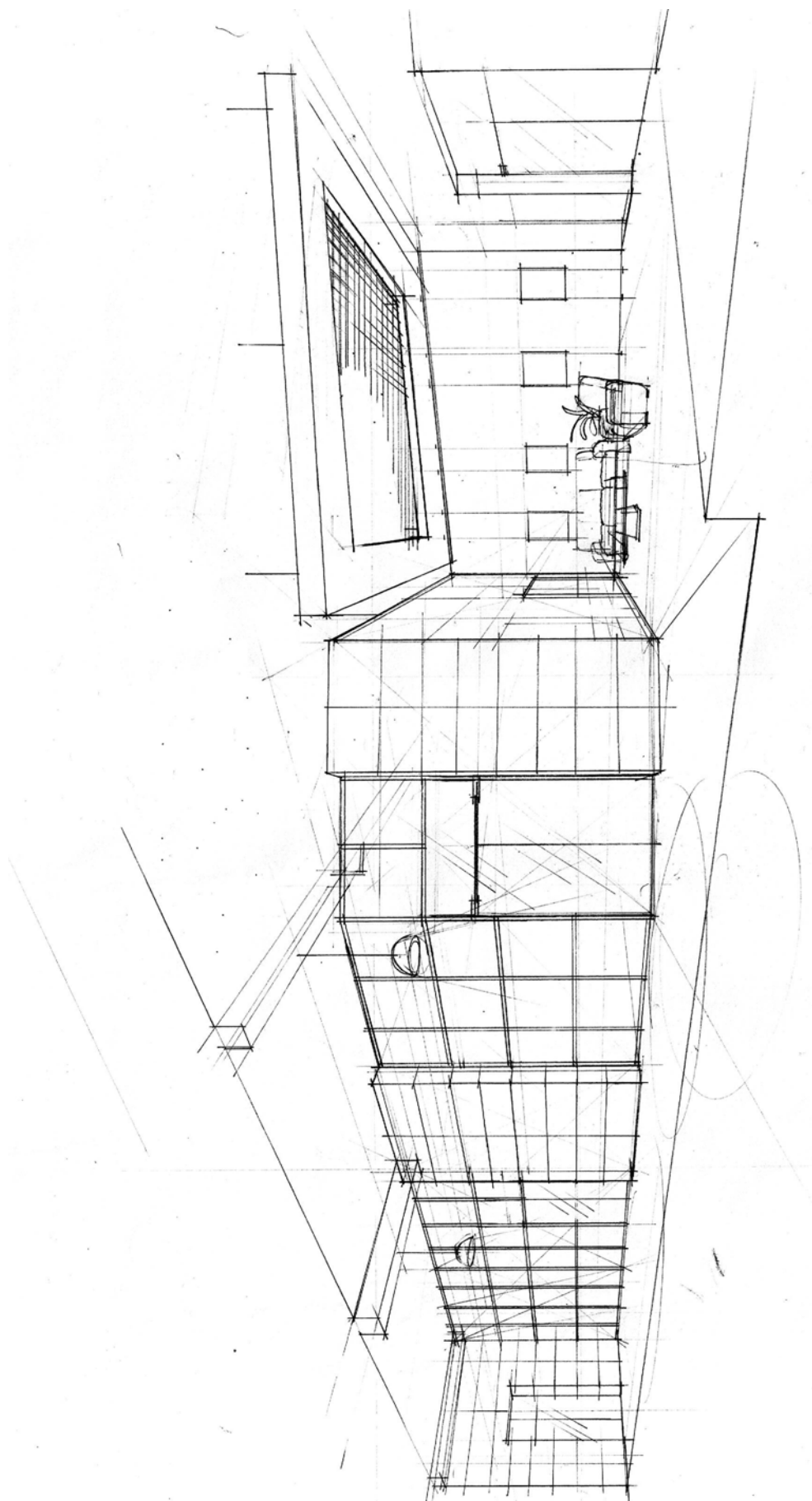

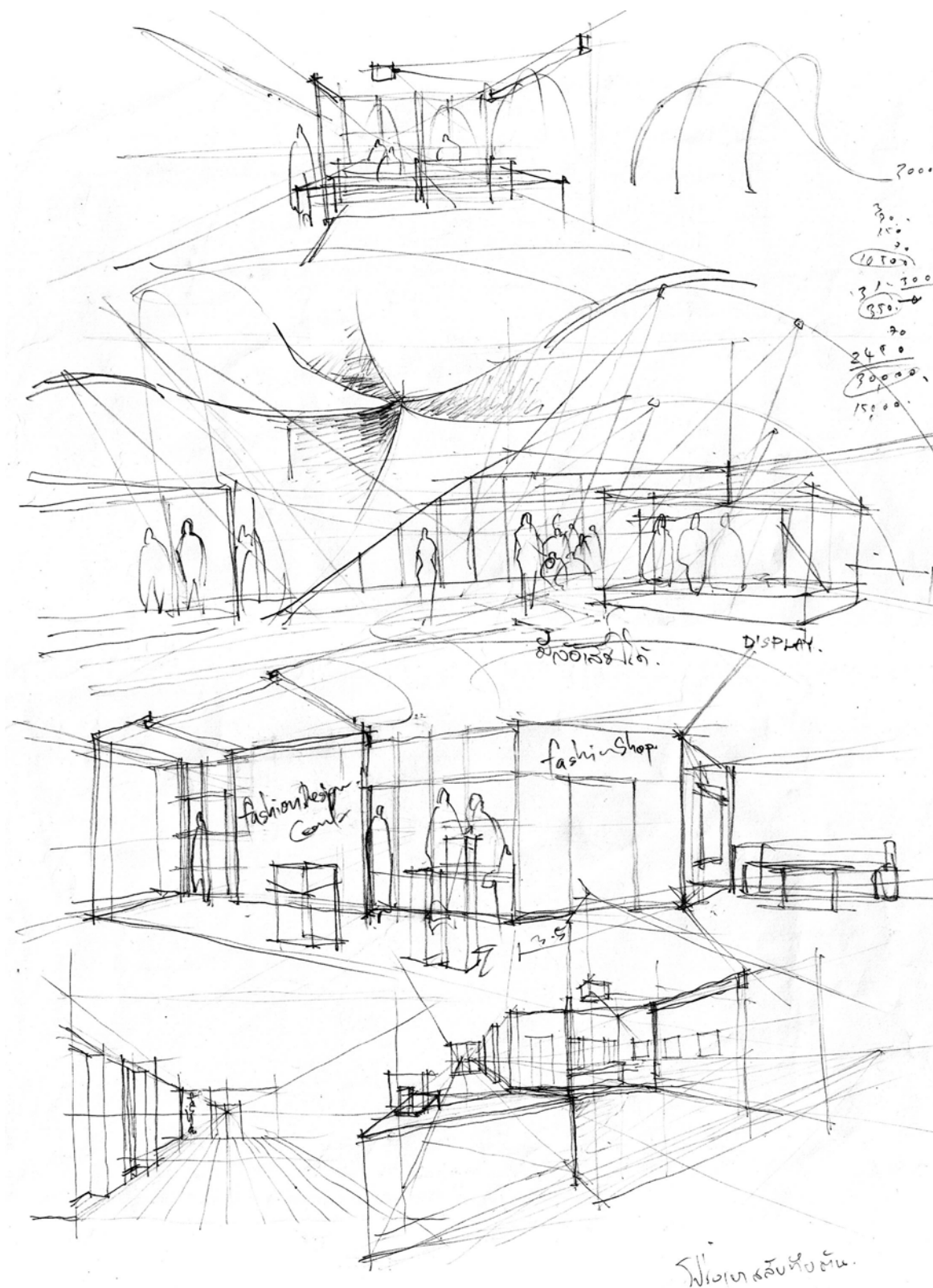

ELEVATION 1

[illegible]

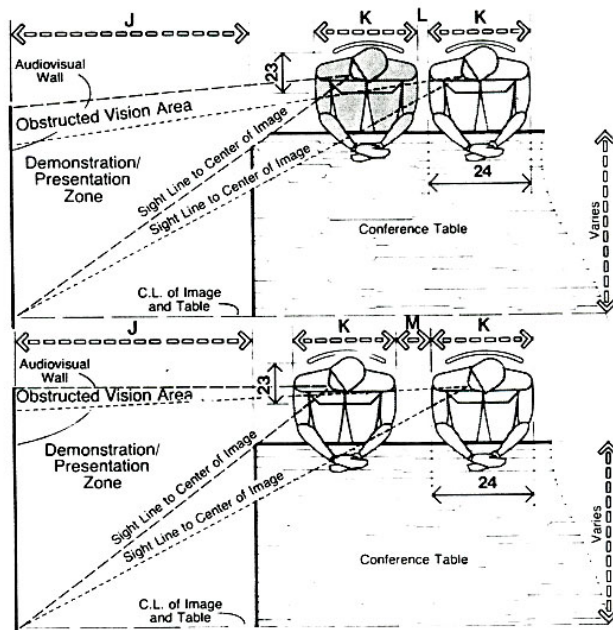

ภาคผนวก จ

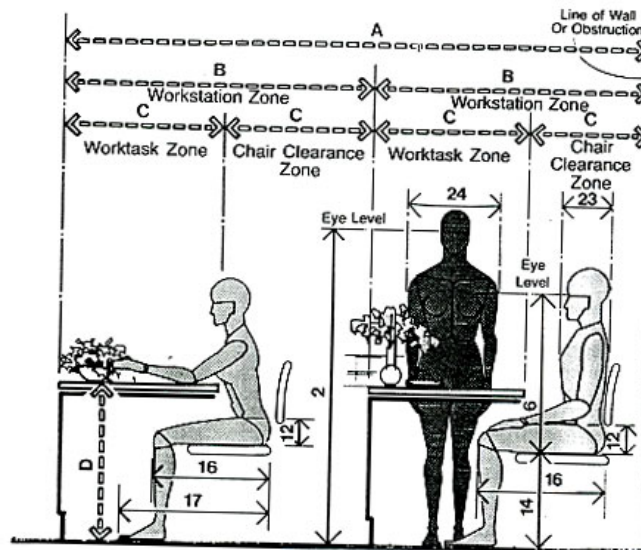
ระยะมาตรฐานสำหรับการทำงานในสำนักงาน

	in	cm
A	138-180	350.5-457.2
B	18-24	45.7-61.0
C	12-21	30.5-53.3
D	32-36	81.3-91.4
E	14-18	35.6-45.7
F	108-132	274.3-335.3
G	24-36	61.0-91.4
H	60	152.4
I	30	76.2
J	72	182.9
K	24-28	61.0-71.1
L	3-6	7.6-15.2
M	12-16	30.5-40.6

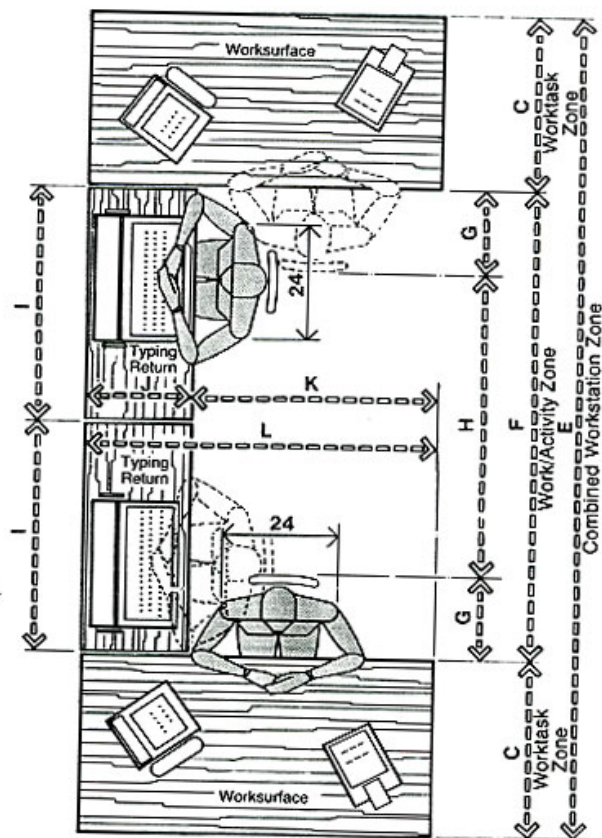
**AUDIOVISUAL CONFERENCE TABLE
CONFIGURATION AND VISION LINES**

	in	cm
A	120-144	304.8-365.8
B	60-72	152.4-182.9
C	30-36	76.2-91.4
D	29-30	73.7-76.2
E	120-168	304.8-426.7
F	60-96	152.4-243.8
G	18-24	45.7-61.0
H	24-48	61.0-121.9
I	30-48	76.2-121.9
J	18-22	45.7-55.9
K	42-50	106.7-127.0
L	60-72	152.4-182.9

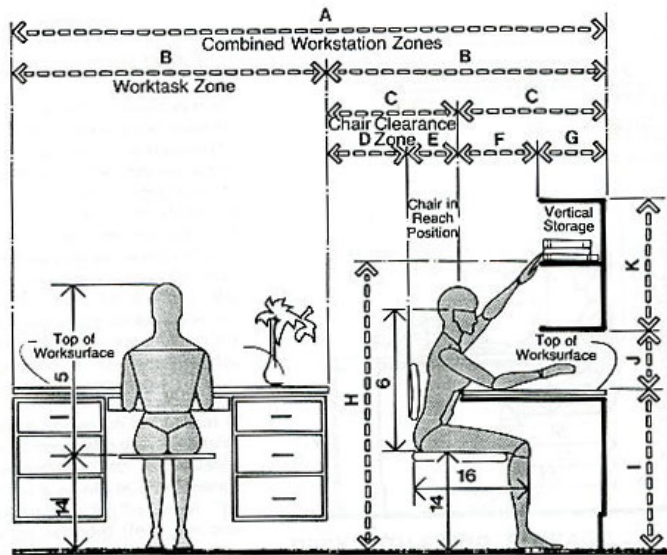

ADJACENT WORKSTATIONS / ROW ARRANGEMENT

	in	cm
A	120-144	304.8-365.8
B	60-72	152.4-182.9
C	30-36	76.2-91.4
D	29-30	73.7-76.2
E	120-168	304.8-426.7
F	60-96	152.4-243.8
G	18-24	45.7-61.0
H	24-48	61.0-121.9
I	30-48	76.2-121.9
J	18-22	45.7-55.9
K	42-50	106.7-127.0
L	60-72	152.4-182.9

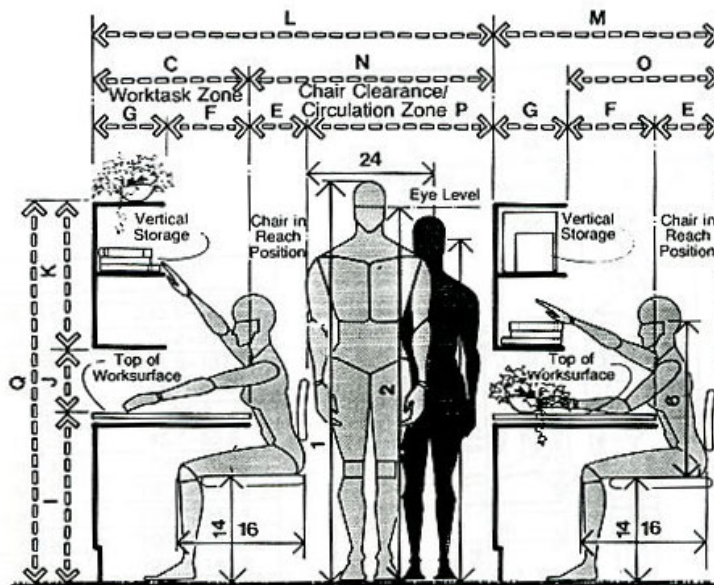

ADJACENT WORKSTATIONS/U-SHAPE

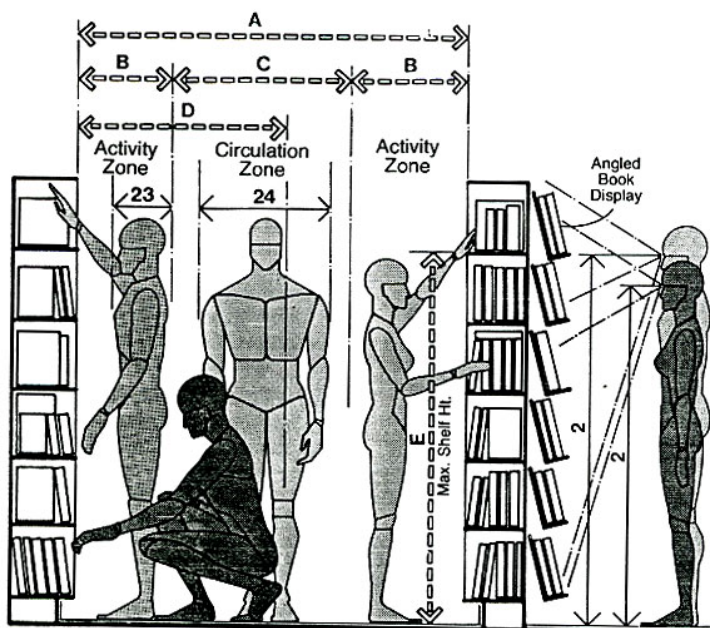
BASIC WORKSTATION WITH VERTICAL STORAGE

	in	cm
A	120-144	304.8-365.8
B	60-72	152.4-182.9
C	30-36	76.2-91.4
D	18-20	45.7-50.8
E	12-16	30.5-40.6
F	18-24	45.7-61.0
G	12	30.5
H	53-58	134.6-147.3
I	29-30	73.7-76.2
J	15 min.	38.1 min.
K	25-31	63.5-78.7
L	78-94	198.1-258.8
M	42-52	106.7-132.1
N	48-58	121.9-147.3
O	30-40	76.2-101.6
P	36-42	91.4-106.7
Q	69-76	175.3-193.0

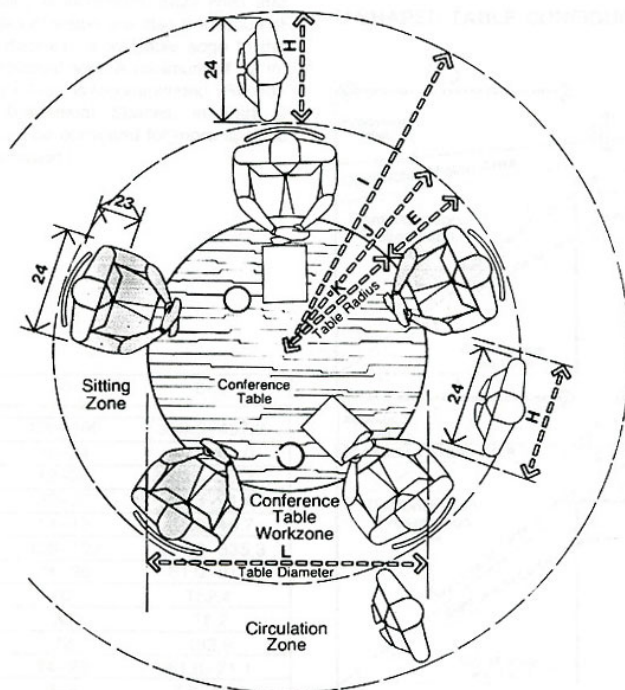
**BASIC WORKSTATIONS BACK TO BACK
WITH VERTICAL STORAGE**

	in	cm
A	120-144	304.8-365.8
B	60-72	152.4-182.9
C	30-36	76.2-91.4
D	18-20	45.7-50.8
E	12-16	30.5-40.6
F	18-24	45.7-61.0
G	12	30.5
H	53-58	134.6-147.3
I	29-30	73.7-76.2
J	15 min.	38.1 min.
K	25-31	63.5-78.7
L	78-94	198.1-258.8
M	42-52	106.7-132.1
N	48-58	121.9-147.3
O	30-40	76.2-101.6
P	36-42	91.4-106.7
Q	69-76	175.3-193.0

BOOK STORE / DISPLAY AREA

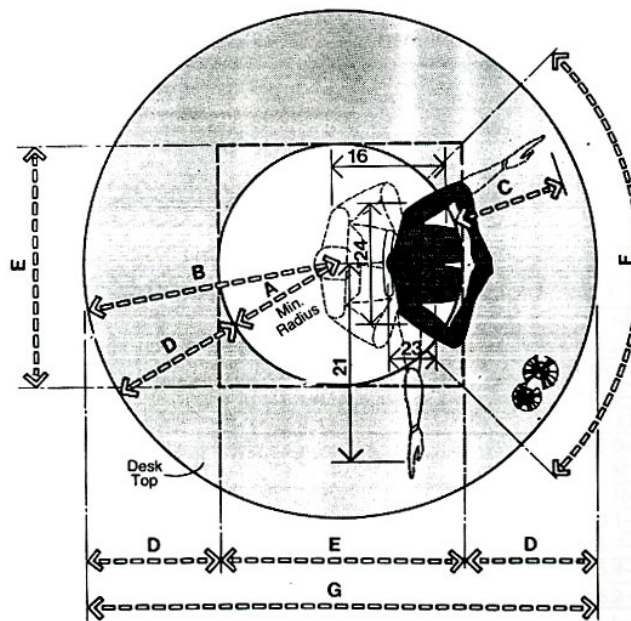
	in	cm
A	66 min.	167.6 min.
B	18 min.	45.7 min.
C	30 min.	76.2 min.
D	36	91.4
E	68	172.7
F	48	121.9
G	36 min.	91.4 min.
H	66	167.6
I	72	182.9
J	60-66	152.4-167.6

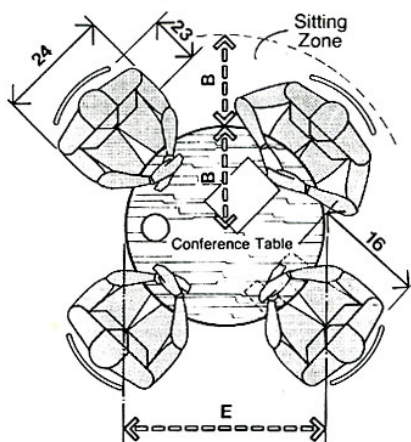
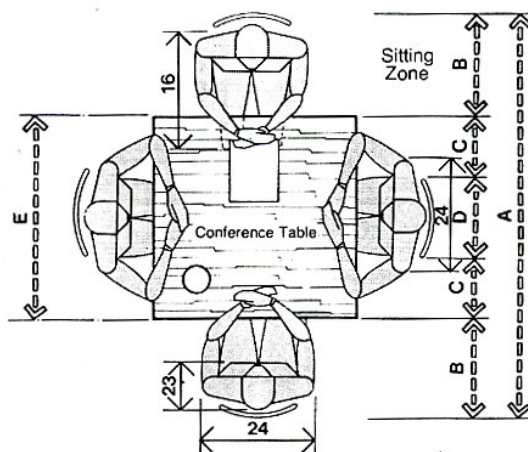
CIRCULAR CONFERENCE TABLE

	in	cm
A	48-60	121.9-152.4
B	4-6	10.2-15.2
C	20-24	50.8-61.0
D	6-10	15.2-25.4
E	18-24	45.7-61.0
F	30-36	76.2-91.4
G	54-60	137.2-152.4
H	30	76.2
I	72-81	182.9-205.7
J	42-51	106.7-129.5
K	24-27	61.0-68.6
L	48-54	121.9-137.2

	in	cm
A	22	55.9
B	46-52	116.8-132.1
C	18-22	45.7-55.9
D	24-30	61.0-76.2
E	44	111.8
F	76	193.0
G	92-104	233.7-264.2

CIRCULAR RECEPTIONIST'S WORKSTATION

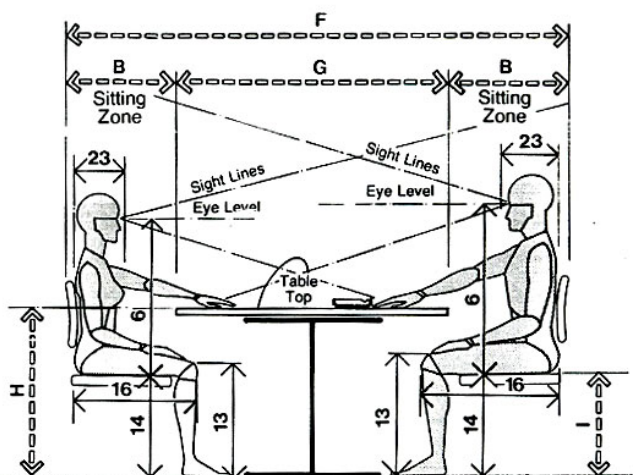

	in	cm
A	72-96	182.9-243.8
B	18-24	45.7-61.0
C	8-12	20.3-30.5
D	20-24	50.8-61.0
E	36-48	91.4-121.9
F	72-102	182.9-259.1
G	36-54	91.4-137.2
H	29-30	73.7-76.2
I	16-17	40.6-43.2

CONFERENCE TABLES / SQUARE AND CIRCULAR

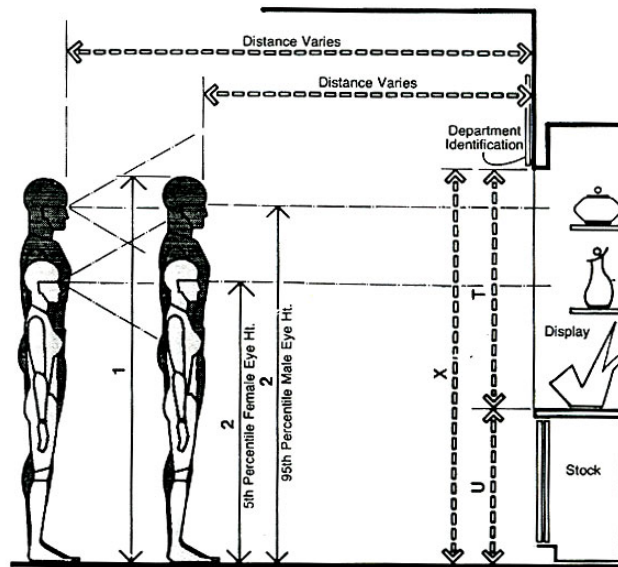
CONFERENCE TABLES / SQUARE AND CIRCULAR

	in	cm
A	72-96	182.9-243.8
B	18-24	45.7-61.0
C	8-12	20.3-30.5
D	20-24	50.8-61.0
E	36-48	91.4-121.9
F	72-102	182.9-259.1
G	36-54	91.4-137.2
H	29-30	73.7-76.2
I	16-17	40.6-43.2

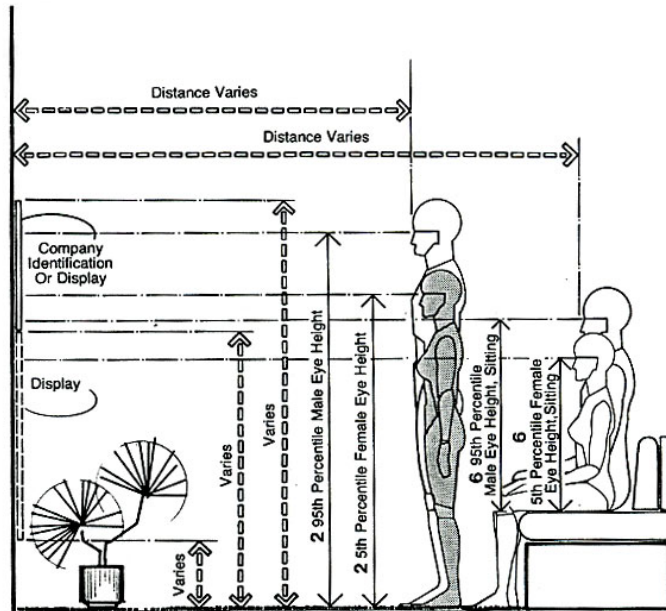
CONFERENCE TABLES / GENERAL
MALE AND FEMALE CONSIDERATIONS

	in	cm
A	68.6	174.2
B	56.3	143.0
C	27.0	68.7
D	14.7	37.4
E	28.0	71.2
F	28.3	72.0
G	41.5	105.4
H	28.6	72.6
I	47.8	121.5
J	36.3	92.2
K	54.8	139.1
L	42.5	107.8
M	83.1	211.1
N	69.3	175.9
O	55.4	140.8
P	41.6	105.6
Q	27.7	70.4
R	72	182.9
S	60	152.4
T	48	121.9
U	36	91.4
V	24	61.0
W	12	30.5
X	84	213.4

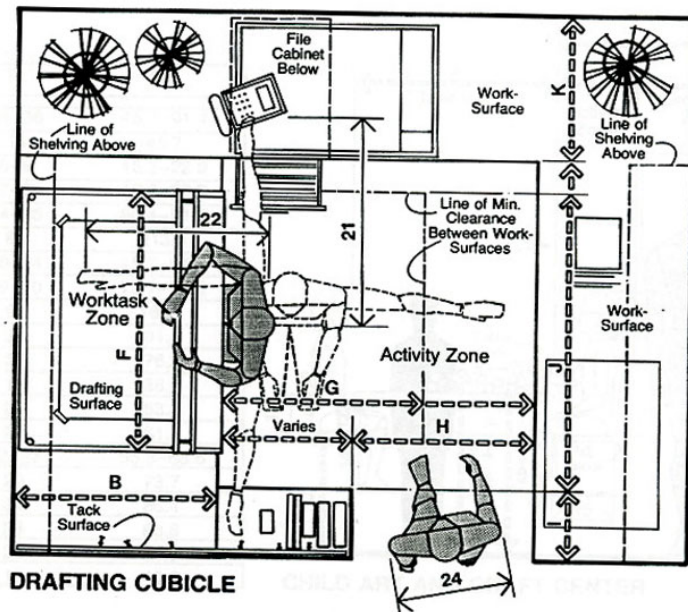

DISPLAY / VISUAL RELATIONSHIPS

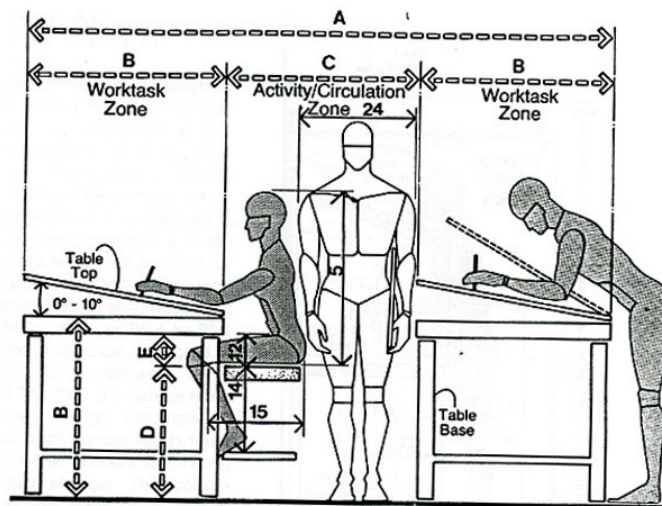
	in	cm
A	22	55.9
B	46-52	116.8-132.1
C	18-22	45.7-55.9
D	24-30	61.0-76.2
E	44	111.8
F	76	193.0
G	92-104	233.7-264.2

DISPLAY / VISUAL RELATIONSHIPS

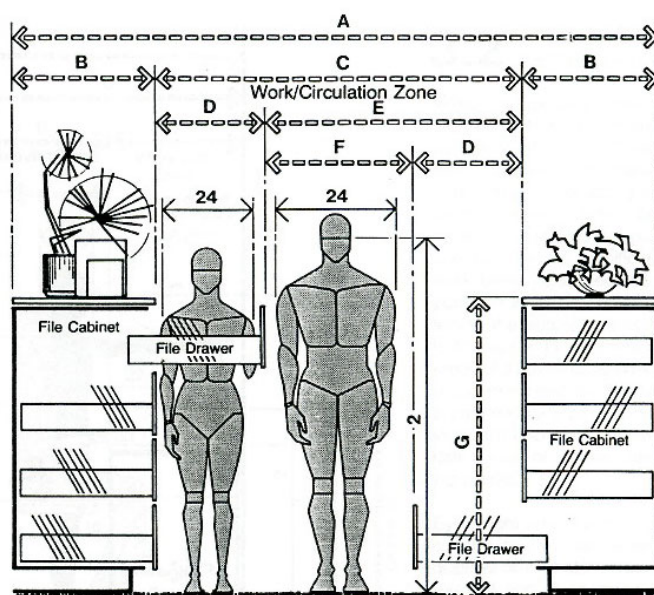

	in	cm
A	108-120	274.3-304.8
B	36	91.4
C	36-48	91.4-121.9
D	21-27.5	53.3-69.9
E	7.5	19.1
F	48-60	121.9-152.4
G	36-60	91.4-152.4
H	30	76.2
I	12	30.5
J	54-60	137.2-152.4
K	27-30	68.6-76.2

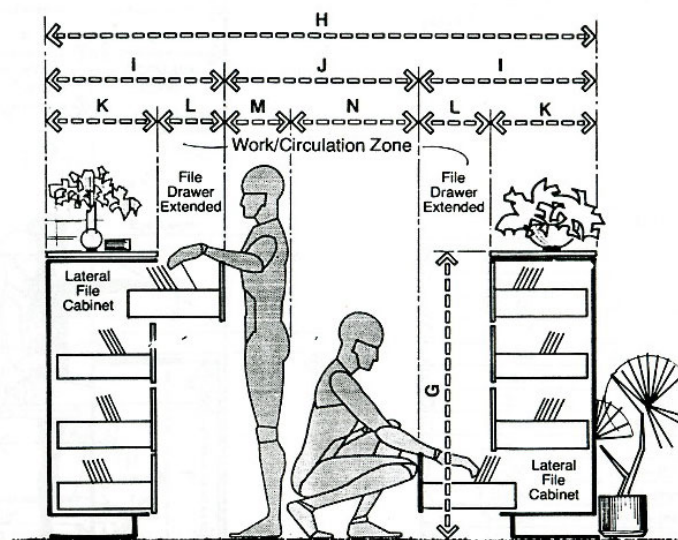
	in	cm
A	108-120	274.3-304.8
B	36	91.4
C	36-48	91.4-121.9
D	21-27.5	53.3-69.9
E	7.5	19.1
F	48-60	121.9-152.4
G	36-60	91.4-152.4
H	30	76.2
I	12	30.5
J	54-60	137.2-152.4
K	27-30	68.6-76.2

	in	cm
A	106-138	269.2-350.5
B	20-28	50.8-71.1
C	66-82	167.6-208.3
D	18-26	45.7-66.0
E	48-56	121.9-142.2
F	30	76.2
G	54-58	137.2-147.3
H	122-138	309.9-350.5
I	34-42	86.4-106.7
J	40-54	101.6-137.2
K	18-22	45.7-55.9
L	16-20	40.6-50.8
M	18	45.7
N	22-36	55.9-91.4

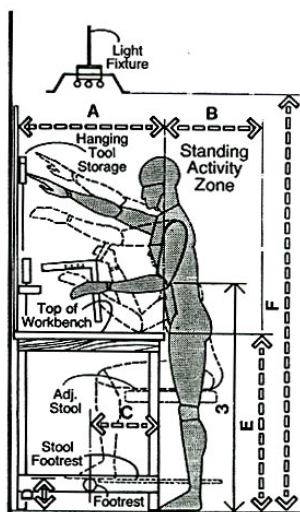
FILING/ACCESS CLEARANCES

	in	cm
A	106-138	269.2-350.5
B	20-28	50.8-71.1
C	66-82	167.6-208.3
D	18-26	45.7-66.0
E	48-56	121.9-142.2
F	30	76.2
G	54-58	137.2-147.3
H	122-138	309.9-350.5
I	34-42	86.4-106.7
J	40-54	101.6-137.2
K	18-22	45.7-55.9
L	16-20	40.6-50.8
M	18	45.7
N	22-36	55.9-91.4

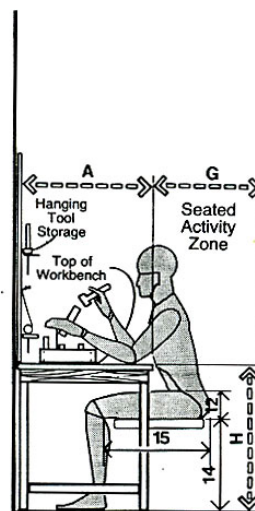

FILING ACCESS CLEARANCES

	in	cm
A	18-36	45.7-91.4
B	18	45.7
C	6-9	15.2-22.9
D	7-9	17.8-22.9
E	34-36	86.4-91.4
F	84	213.4
G	18-24	45.7-61.0
H	29-30	73.7-76.2
I	65	165.1
J	36	91.4
K	30	76.2
L	15	38.1
M	21	53.3
N	24	61.0
O	22-27	55.9-68.6
P	29	73.7
Q	34	86.4
R	33	83.8
S	26	66.0
T	16	40.6

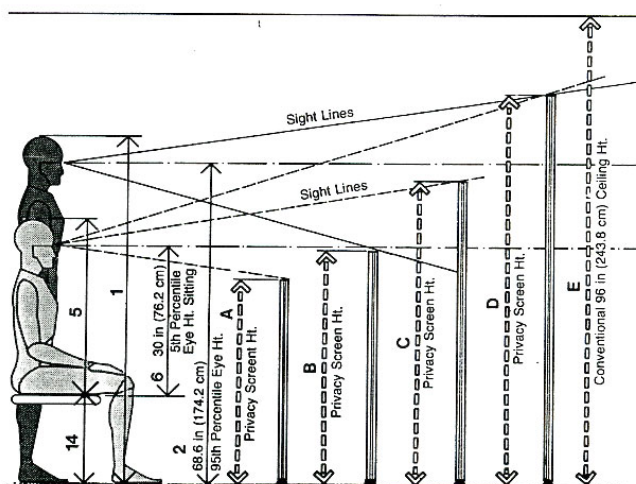

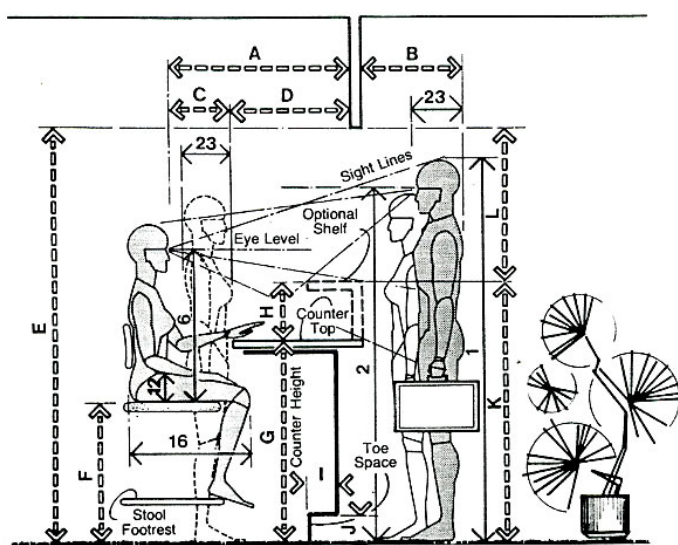
HIGH WORKBENCH

LOW WORKBENCH

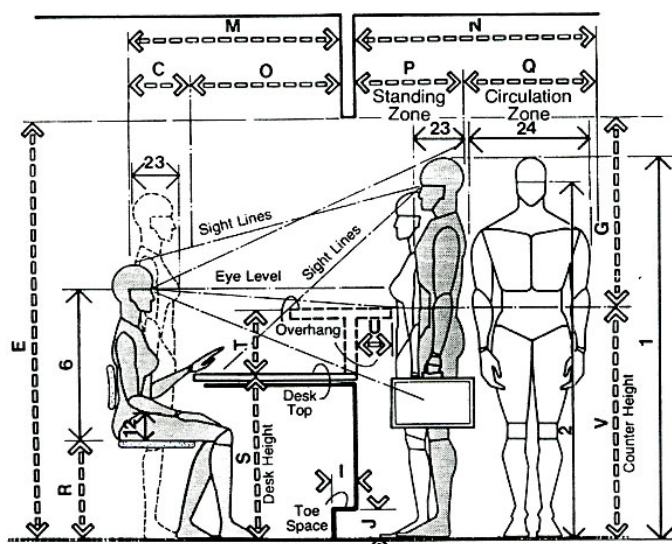
	in	cm
A	40-44	101.6-111.8
B	47-50	119.4-127.0
C	60-64	152.4-162.6
D	78-80	198.1-203.2
E	96	243.8

LANDSCAPE PARTITIONS/MALE
ANTHROPOMETRIC CONSIDERATIONS

RECEPTIONIST'S WORKSTATION / COUNTER HEIGHT

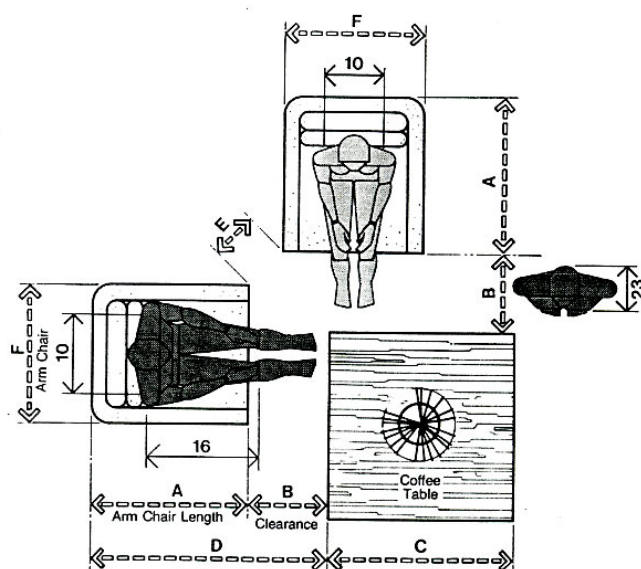
	in	cm
A	40-48	101.6-121.9
B	24 min.	61.0 min.
C	18	45.7
D	22-30	55.9-76.2
E	78 min.	198.1 min.
F	21-27	61.0-68.6
G	36-39	91.4-99.1
H	8-9	20.3-22.9
I	2-4	5.1-10.2
J	4	10.2
K	44-48	111.8-121.9
L	34 min.	86.4 min.
M	44-48	111.8-121.9
N	54	137.2
O	26-30	66.0-76.2
P	24	61.0
Q	30	76.2
R	15-18	38.1-45.7
S	29-30	73.7-76.2
T	10-12	25.4-30.5
U	6-9	15.2-22.9
V	39-42	99.1-106.7

RECEPTIONIST'S WORKSTATION / DESK HEIGHT

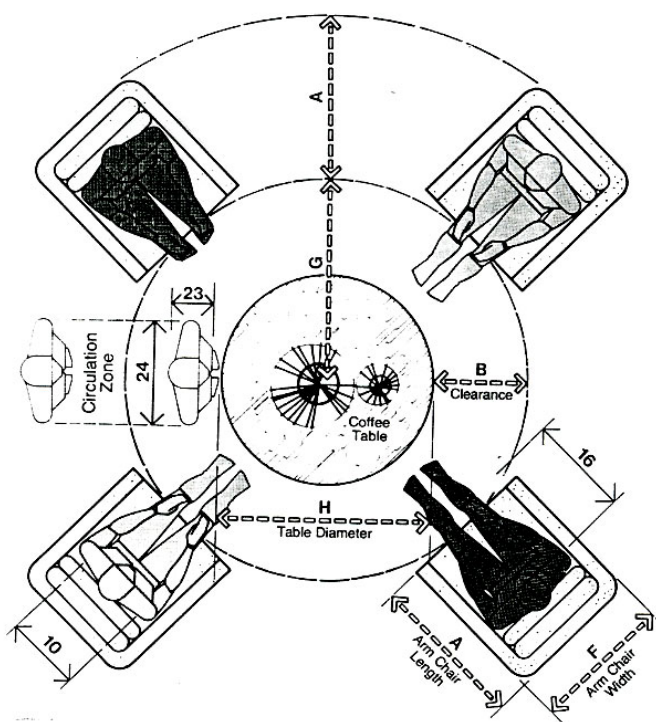
	in	cm
A	40-48	101.6-121.9
B	24 min.	61.0 min.
C	18	45.7
D	22-30	55.9-76.2
E	78 min.	198.1 min.
F	21-27	61.0-68.6
G	36-39	91.4-99.1
H	8-9	20.3-22.9
I	2-4	5.1-10.2
J	4	10.2
K	44-48	111.8-121.9
L	34 min.	86.4 min.
M	44-48	111.8-121.9
N	54	137.2
O	26-30	66.0-76.2
P	24	61.0
Q	30	76.2
R	15-18	38.1-45.7
S	29-30	73.7-76.2
T	10-12	25.4-30.5
U	6-9	15.2-22.9
V	39-42	99.1-106.7

	in	cm
A	28-32	71.1-81.3
B	15-18	38.1-45.7
C	30-48	76.2-121.9
D	43-50	109.2-127.0
E	9-12	22.9-30.5
F	28-36	71.1-91.4
G	33-42	83.8-106.7
H	36-48	91.4-121.9

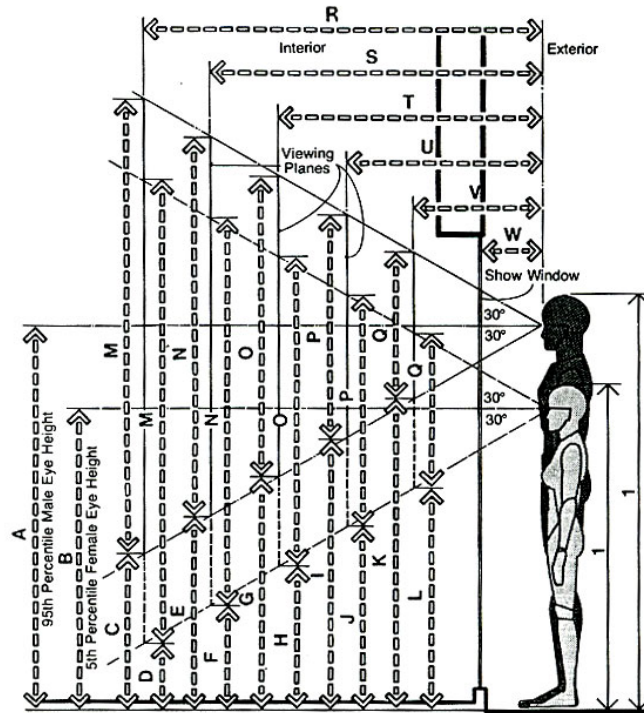
RECEPTION ROOM SEATING

	in	cm
A	28-32	71.1-81.3
B	15-18	38.1-45.7
C	30-48	76.2-121.9
D	43-50	109.2-127.0
E	9-12	22.9-30.5
F	28-36	71.1-91.4
G	33-42	83.8-106.7
H	36-48	91.4-121.9

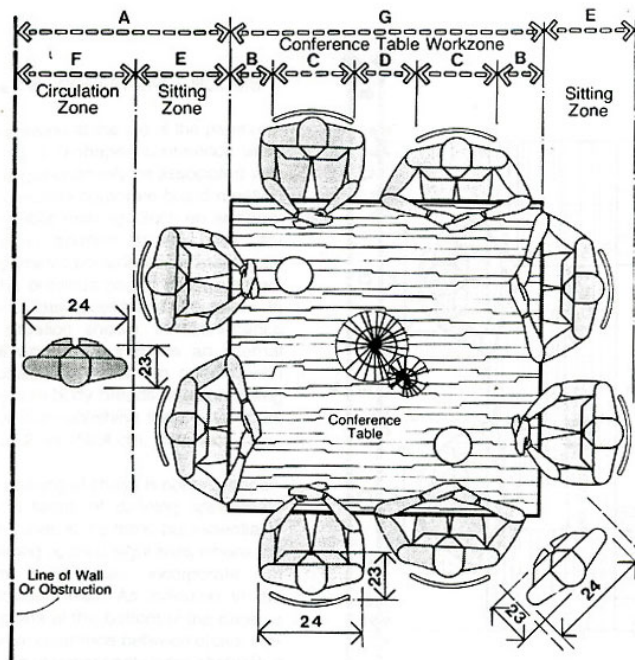

RECEPTION SEATING/CIRCULAR CONFIGURATION

	in	cm
A	68.6	174.2
B	56.3	143.0
C	27.0	68.7
D	14.7	37.4
E	28.0	71.2
F	28.3	72.0
G	41.5	105.4
H	28.6	72.6
I	47.8	121.5
J	36.3	92.2
K	54.8	139.1
L	42.5	107.8
M	83.1	211.1
N	69.3	175.9
O	55.4	140.8
P	41.6	105.6
Q	27.7	70.4
R	72	182.9
S	60	152.4
T	48	121.9
U	36	91.4
V	24	61.0
W	12	30.5
X	84	213.4

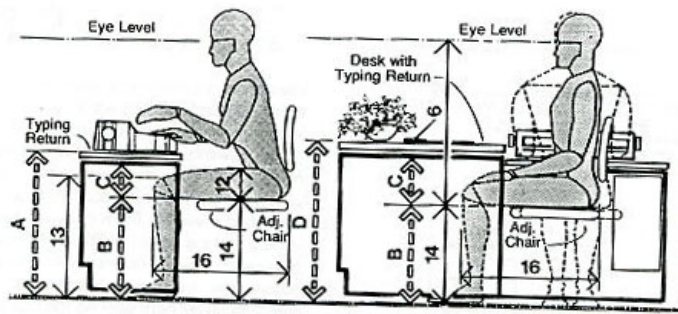

SHOW WINDOW / OPTIMUM VIEWING PLANES

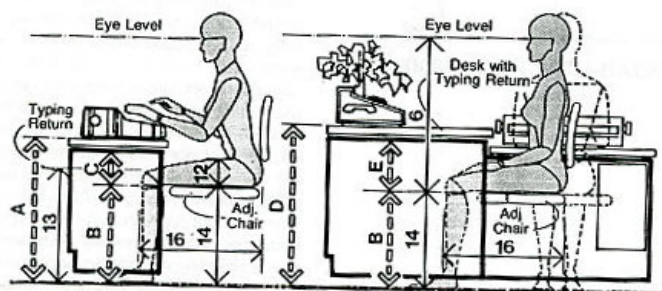

SQUARE CONFERENCE TABLE

	in	cm
A	48-60	121.9-152.4
B	4-6	10.2-15.2
C	20-24	50.8-61.0
D	6-10	15.2-25.4
E	18-24	45.7-61.0
F	30-36	76.2-91.4
G	54-60	137.2-152.4
H	30	76.2
I	72-81	182.9-205.7
J	42-51	106.7-129.5
K	24-27	61.0-68.6
L	48-54	121.9-137.2

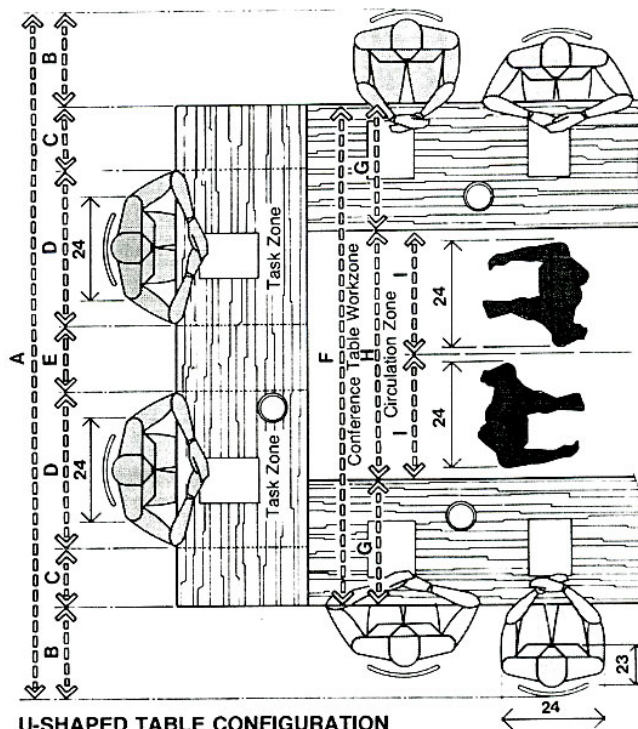
TYPING RETURN AND DESK / MALE USER

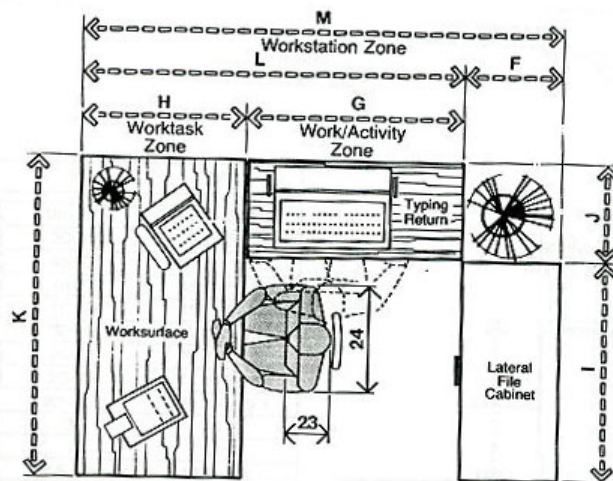
TYPING RETURN AND DESK / FEMALE USER

	in	cm
A	26-27	66.0-68.6
B	14-20	35.6-50.8
C	7.5 min.	19.1 min.
D	29-30	73.7-76.2
E	7 min.	17.8 min.
F	18-24	45.7-61.0
G	46-58	116.8-147.3
H	30-36	76.2-91.4
I	42-50	106.7-127.0
J	18-22	45.7-55.9
K	60-72	152.4-182.9
L	76-94	193.0-238.8
M	94-118	238.8-299.7

	in	cm
A	138-180	350.5-457.2
B	18-24	45.7-61.0
C	12-21	30.5-53.3
D	32-36	81.3-91.4
E	14-18	35.6-45.7
F	108-132	274.3-335.3
G	24-36	61.0-91.4
H	60	152.4
I	30	76.2
J	72	182.9
K	24-28	61.0-71.1
L	3-6	7.6-15.2
M	12-16	30.5-40.6

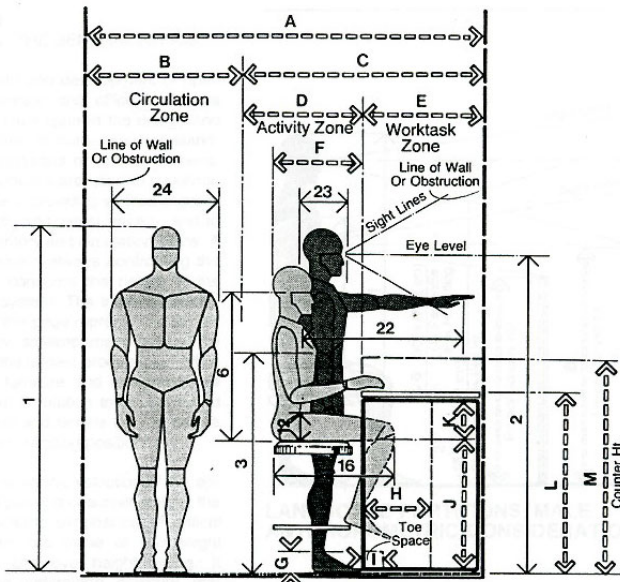

U-SHAPED TABLE CONFIGURATION

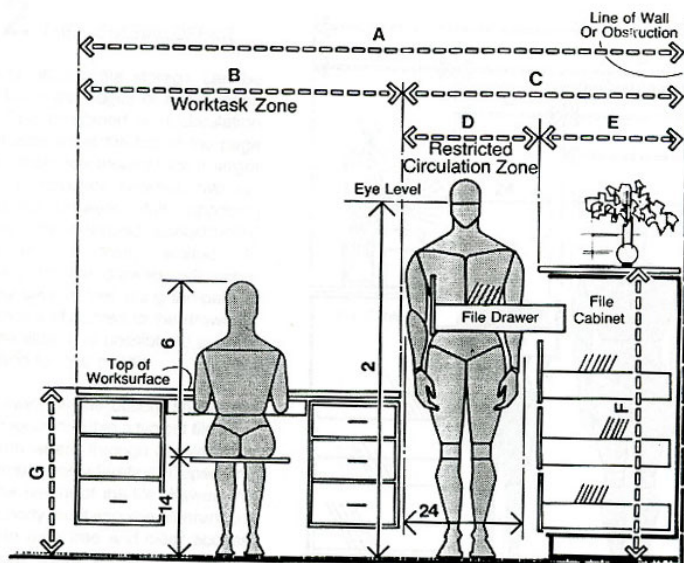
BASIC U-SHAPED WORKSTATION

	in	cm
A	26-27	66.0-68.6
B	14-20	35.6-50.8
C	7.5 min.	19.1 min.
D	29-30	73.7-76.2
E	7 min.	17.8 min.
F	18-24	45.7-61.0
G	46-58	116.8-147.3
H	30-36	76.2-91.4
I	42-50	106.7-127.0
J	18-22	45.7-55.9
K	60-72	152.4-182.9
L	76-94	193.0-238.8
M	94-118	238.8-299.7

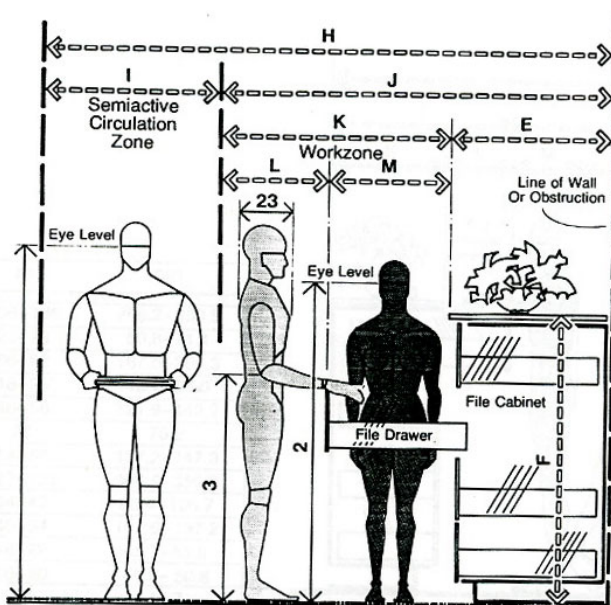
WORK COUNTER / MALE USER

	in	cm
A	68-96	172.7-243.8
B	30-36	76.2-91.4
C	38-60	96.5-152.4
D	20-24	50.8-61.0
E	18-36	45.7-91.4
F	18	45.7
G	3	7.6
H	14-18	35.6-45.7
I	4	10.2
J	22-24.5	55.9-62.2
K	7.5 min.	19.1 min.
L	34-39	86.4-99.1
M	42-44	106.7-111.8
N	7 min.	17.8 min.
O	40-42	101.6-106.7

WORKSTATION WITH FILING AND STORAGE

	in	cm
A	110-130	279.4-330.2
B	60-72	152.4-182.9
C	50-58	127.0-147.3
D	30	76.2
E	20-28	50.8-71.1
F	54-58	137.2-147.3
G	29-30	73.7-76.2
H	92-108	233.7-274.3
I	36	91.4
J	56-72	142.2-182.9
K	36-44	91.4-111.8
L	18	45.7
M	18-26	45.7-66.0

FILING/ACCESS CLEARANCES

	in	cm
A	110-130	279.4-330.2
B	60-72	152.4-182.9
C	50-58	127.0-147.3
D	30	76.2
E	20-28	50.8-71.1
F	54-58	137.2-147.3
G	29-30	73.7-76.2
H	92-108	233.7-274.3
I	36	91.4
J	56-72	142.2-182.9
K	36-44	91.4-111.8
L	18	45.7
M	18-26	45.7-66.0

ประวัติย่อผู้ทำวิจัย

ประวัติย่อผู้ทำวิจัย

ชื่อ สกุล	นายอรัญ วานิชกร
เกิด	24 กรกฎาคม 2521
สัญชาติ ไทย	เชื้อชาติ ไทย
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	Creative Director
สถานที่ทำงาน	บริษัท VGI KENG KARJ COMPANY LIMITED 21 SOI SUKHUMVIT SUKHUMVIT ROAD, NORTH KLONG TON, WATTANA BANGKOK 10110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2544	ปริญญาตรี วิชาเอกออกแบบผลิตภัณฑ์ สาขาออกแบบทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต (ศป.บ.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2547	ประกาศนียบัตร Design Object for Interior Course, Interior Styling Course, Jewelry Designs Course, Central Saint Martins College of Art & Designs. London UK.
พ.ศ. 2548	Interior and Product Design Diploma Chanapatana International Design Institute in co-operation with Academia Italiana.
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ